

**VÝROČNÍ ZPRÁVA O STAVU A ROZVOJI VZDĚLÁVACÍ
SOUSTAVY V MORAVSKOSLEZSKÉM KRAJI ZA ŠKOLNÍ
ROK 2008/2009**

Odbor školství, mládeže a sportu Krajského úřadu Moravskoslezského kraje

Ostrava, únor 2010

Obsah

Úvod	4
1 Stav a vývoj vzdělávací soustavy v Moravskoslezském kraji	5
1.1 Demografický vývoj	5
1.2 Základní údaje o školách a školských zařízeních	8
1.3 Předškolní vzdělávání	10
1.3.1 Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami	12
1.4 Základní vzdělávání a povinná školní docházka	13
1.4.1 Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	18
1.5 Střední vzdělávání a vzdělávání v konzervatoři	19
1.5.1 Střední vzdělání	23
1.5.2 Střední vzdělání s výučním listem	24
1.5.3 Střední vzdělání s maturitní zkouškou	25
1.5.4 Vzdělávání v konzervatoři	28
1.5.5 Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	29
1.6 Vyšší odborné vzdělávání	30
1.6.1 Vzdělávání studentů se speciálními vzdělávacími potřebami	33
1.7 Vysokoškolské vzdělávání	33
1.8 Základní umělecké vzdělávání	37
1.9 Jazykové vzdělávání	37
1.10 Školská zařízení	38
1.10.1 Školská zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků	38
1.10.2 Školská poradenská zařízení	39
1.10.2.1 Školská zařízení pro zájmové vzdělávání	41
1.10.2.2 Střediska volného času	41
1.10.2.3 Školní kluby a školní družiny	43
1.10.3 Školská účelová zařízení	44
1.10.4 Výchovná a ubytovací zařízení	45
1.10.5 Zařízení školního stravování	48
1.10.6 Školská zařízení pro výkon ústavní výchovy, ochranné výchovy a pro preventivně výchovnou péči	48
1.11 Další vzdělávání pedagogických pracovníků	53
1.12 Další vzdělávání v rámci celoživotního učení	55
1.12.1 Další vzdělávání ve školách	55
1.13 Soutěže a přehlídky	57
1.13.1 Organizace a zabezpečení soutěží a přehlídek v Moravskoslezském kraji	57
1.13.2 Úspěchy v celostátních a mezinárodních soutěžích	58
1.14 Oceňování nejúspěšnějších žáků středních škol v Moravskoslezském kraji	58
1.15 Oceňování pedagogických pracovníků škol a školských zařízení Moravskoslezského kraje při příležitosti Dne učitelů	60
1.16 Pracovníci ve školství	61
1.17 Účast škol a školských zařízení v rozvojových a mezinárodních programech	61
2 Naplňování cílů a opatření Dlouhodobého záměru vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Moravskoslezského kraje	62
2.1 Podpora kurikulární reformy	62
2.1.1 Vytváření podpůrných mechanismů k tvorbě školních vzdělávacích programů	63
2.1.2 Podpora dalších oblastí souvisejících s kurikulární reformou	64
2.2 Podpora rozvoje odborného vzdělávání	65
2.2.1 Podpora rozvoje technického vzdělávání	66
2.2.2 Modernizace odborného vzdělávání	67
2.2.3 Rozvoj spolupráce škol se zaměstnavateli	68
2.3 Podpora využívání ICT a zlepšování komunikace v cizích jazycích	69
2.3.1 Zajištění přístupu k ICT a podpora inovativních metod ve výuce s využitím ICT	69
2.3.2 Zlepšování jazykových dovedností pedagogů a žáků	71

2.4	Vytváření krajského systému kvality vzdělávání	71
2.4.1	Podpora měření výsledků vzdělávání v základních a středních školách, reforma maturitní a závěrečné zkoušky	71
2.4.2	Provádění hodnocení škol zřizovatelem, systematická podpora škol a jejich zřizovatelů při zajišťování kvality vzdělávání	72
2.4.3	Systematická podpora provádění vlastního hodnocení (autoevaluace) základních a středních škol	73
2.5	Rovné příležitosti v přístupu ke vzdělávání	73
2.5.1	Podpora dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami	73
2.5.2	Vzdělávání pedagogických pracovníků k problematice dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami	75
2.5.3	Podpora národnostního školství	75
2.6	Vytváření krajského systému poradenství	76
2.6.1	Rozvoj diagnostických a pedagogicko-psychologických služeb, včetně výchovného poradenství ve školách	76
2.6.2	Systematická podpora kariérového poradenství	77
2.6.3	Systematická podpora prevence rizikových projevů chování u dětí a mládeže	78
2.7	Zvyšování profesionality pedagogických pracovníků	79
2.7.1	Podpora vytváření nabídky vzdělávání pedagogických pracovníků základních škol	81
2.7.2	Podpora vytváření nabídky vzdělávání pedagogických pracovníků středních škol a vyšších odborných škol	82
2.8	Rozvoj dalšího vzdělávání ve školách	83
2.8.1	Rozšíření vzdělávací nabídky dalšího vzdělávání ve školách	83
2.8.2	Zvýšení účasti v dalším vzdělávání	85
2.8.3	Podpora kvality a efektivity dalšího vzdělávání	87
2.9	Hodnocení souladu DZ Moravskoslezského kraje s DZ České republiky	87
3	Ekonomická část	90
3.1	Rozpočet kraje v oblasti školství	90
3.2	Hospodaření příspěvkových organizací zřízených MSK za rok 2009 včetně dosažených výsledků hospodaření	98
3.3	Výdaje na soukromé školy, předškolní a školská zařízení v roce 2009	106
3.4	Počet zaměstnanců a úroveň odměňování v roce 2009 ve školách a školských zařízeních zřizovaných obcemi a krajem	107
Závěr	114
Přílohy	117
Příloha č. 1	Výčet úspěchů žáků a studentů MSK v ústředních kolech soutěží	117
Příloha č. 2	Projekty příspěvkových organizací zřízených Moravskoslezským krajem	122
Příloha č. 3	Výsledky hospodaření příspěvkových organizací za rok 2009 v Kč	127
Příloha č. 4	Reprodukce majetku – akce školství za rok 2009 v Kč	138
Seznam použitých zkratk	143
Seznam tabulek	145
Seznam grafů	147

Úvod

Výroční zpráva o stavu a rozvoji vzdělávací soustavy v Moravskoslezském kraji za školní rok 2008/2009 (dále jen výroční zpráva) je zpracována v souladu s ustanovením § 10 odst. 2 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, a v souladu s ustanoveními § 4 – 6 vyhlášky č. 15/2005 Sb., kterou se stanoví náležitosti dlouhodobých záměrů, výročních zpráv a vlastního hodnocení školy, ve znění pozdějších předpisů.

Rámcová struktura a obsah výroční zprávy jsou dány zmíněnou vyhláškou č. 15/2005 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Zpráva je rozdělena do **tří klíčových tematických částí:**

1. Stav a vývoj vzdělávací soustavy v Moravskoslezském kraji

Tato kapitola především sleduje změny ve vzdělávací soustavě, ke kterým došlo ve srovnání se školním rokem 2007/2008; věnuje se specifickým demografického vývoje, který významným způsobem ovlivňuje projekci dalšího vývoje vzdělávací soustavy v kraji; poskytuje přehled o situaci v oblasti dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků; o realizaci dalšího vzdělávání v kraji; informuje o specifických krajských aktivitách – oceňování pedagogických pracovníků škol a školských zařízení, oceňování nejúspěšnějších žáků středních škol v kraji; podává informace o úspěších v mezinárodních a celostátních soutěžích.

2. Naplňování cílů a opatření Dlouhodobého záměru vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Moravskoslezského kraje

V této části je věnována pozornost zejména vyhodnocení plnění strategických cílů Dlouhodobého záměru vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Moravskoslezského kraje v roce 2008/2009, včetně hodnocení souladu tohoto dokumentu s Dlouhodobým záměrem vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy ČR.

3. Ekonomická část

Tato část poskytuje ekonomické informace o regionálním školství.

Výroční zpráva je zpracována s využitím statistických dat a informací Českého statistického úřadu, Ústavu pro informace ve vzdělávání, Národního ústavu odborného vzdělávání, Odboru školství, mládeže a sportu Krajského úřadu Moravskoslezského kraje a dalších uvedených zdrojů.

Vysvětlivky

Ležatá čárka (-) v tabulce na místě čísla značí, že se jev nevyskytoval nebo počet se nevykazuje.

Výraz „z toho“ značí neúplný výčet z celku.

Výraz „v tom“ značí úplný výčet z celku.

Podkladem pro srovnávání ročních údajů v tabulkách (zdroj ÚIV) jsou Statistická ročenka školství 2008/2009 – Výkonové ukazatele v porovnání se Statistickou ročenkou školství 2007/2008 – Výkonové ukazatele, databáze ÚIV (Sběr dat regionální školství).

V tabulkách jsou zahrnuty pouze školy a školská zařízení, které vykazovaly v příslušném školním roce děti, žáky nebo studenty přihlášené ke vzdělávání (s výjimkou škol při zdravotnických zařízeních, jejichž děti nebo žáci jsou přihlášení ke studiu u příslušné kmenové školy).

Údaje v tabulkách a grafech vykazují v případě škol (mimo VŠ) a přípravného stupně základní školy speciální skutečnost ke 30. 9. ve srovnávaných letech 2007 a 2008 a v případě školských zařízení k 31. 10. taktéž v letech 2007 a 2008.

U VŠ se porovnává stav k 31. 12. 2007 a k 31. 12. 2008 (tabulka č. 38).

U některých školských zařízení se příslušné statistické údaje sledují zpětně za předchozí školní rok, proto se v tabulkách č. 41, 42, 44, 45, 48, 49, 61, 64, 67, 70 a 73 porovnávají školní roky 2006/2007 a 2007/2008.

Zdroj dat ČSÚ - stav k 31. 12. příslušného roku.

1 Stav a vývoj vzdělávací soustavy v Moravskoslezském kraji

1.1 Demografický vývoj

Jedním ze stěžejních předpokladů zajištění dostupnosti, rozmanitosti, kvality a udržitelnosti vzdělávací nabídky v kraji je znalost demografického vývoje. Demografické ukazatele patří mezi určující faktory plánování struktury a kapacity vzdělávací soustavy. Věková a vzdělanostní struktura populace, perspektivy populačního vývoje, úroveň migrace a další demografické procesy významným způsobem předurčují předpokládané vzdělávací potřeby, které jsou jedním z klíčových východisek vzdělávací a školské politiky.

V zásadě dlouhodobě setrvalý pokles počtu osob v populačních ročnících (s výjimkou nově narozených a 3 - 5letých dětí) spolu se změnami v charakteru společenské poptávky po vzdělávání a s měnícími se požadavky zaměstnavatelů předznamenávají výrazné změny ve vzdělanostní a oborové struktuře budoucích žáků a absolventů a s tím související potřebu kvantitativní i kvalitativní transformace vzdělávací soustavy. Mění se nejen samotný svět práce a spolu s ním i požadavky na obsah a formu vzdělávání, aby více odpovídaly potřebám člověka a společnosti 21. století, v souvislosti s tím se pozvolna mění také pojetí škol od výhradně školských institucí po centra celoživotního vzdělávání. Spolu s rostoucím tlakem trhu práce na kvalifikaci a flexibilitu zaměstnanců lze do budoucna očekávat další rozšíření kapacit škol do oblasti poskytování programů celoživotního vzdělávání a nově i uznávání kvalifikací a zapojení širších skupin obyvatelstva do dalšího vzdělávání.

V následujícím textu se budeme zabývat zejména demografickým vývojem v kraji ve vztahu k počátečnímu vzdělávání.

Trend porodnosti

Budoucí poptávka po počátečním vzdělávání je do značné míry determinována vývojem porodnosti. Trend porodnosti od počátku devadesátých let dvacátého století nebyl v České republice příliš příznivý, zvrát přinesl až rok 2002, kdy poprvé dochází k růstu počtu živě narozených dětí. V Moravskoslezském kraji (dále jen MSK) dochází ke zvýšení natality již od roku 2001 a v následujících letech tento pozitivní jev meziročního růstu počtu živě narozených dětí pokračuje.

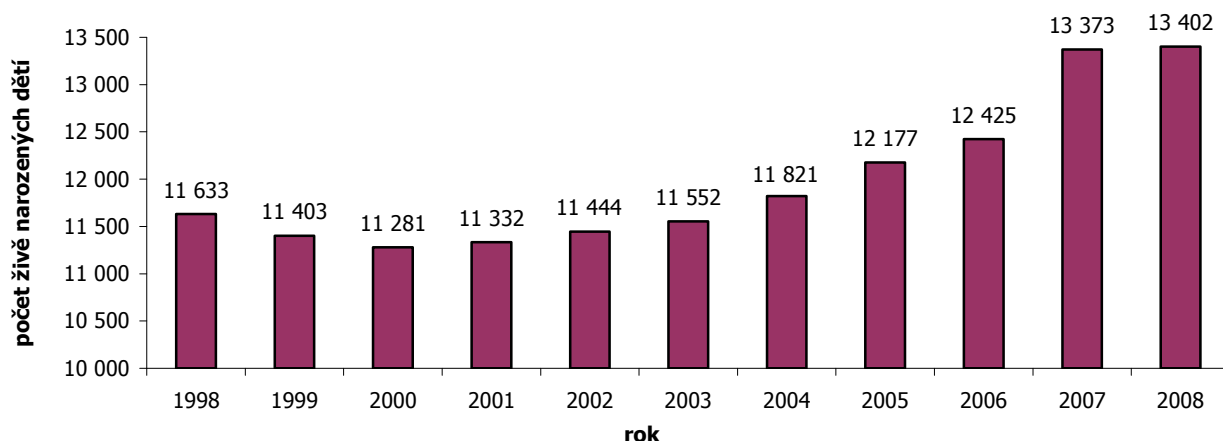
V roce 2007 se v MSK narodilo 13 373 dětí, proti roku 2006 to znamená nárůst o 948, tj. o 7,6 %. Rok 2008 znamenal pokračování, byť výrazně pozvolnější, této vzrůstající tendence – v tomto roce se narodilo 13 402 dětí, což bylo o 29 více než v roce předchozím, tj. jen o 0,2 %. Nejvyšší nárůst počtu dětí zaznamenal okres Ostrava, a to o 101 dětí, tj. o 2,8 %, následně okres Karviná o 68 dětí, tj. o 2,5 %, dále okres Opava o 16 dětí, tj. o 0,8 %. U ostatních okresů došlo k poklesu počtu živě narozených dětí.

Tab. č. 1 Vývoj počtu živě narozených dětí v okresech MSK

Rok \ Okres	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Bruntál	1 043	982	940	963	1 007	951	996	978	962	1 064	1 014
Frýdek-Místek	2 065	2 021	2 009	1 974	2 013	2 054	2 091	2 110	2 208	2 246	2 207
Karviná	2 512	2 440	2 432	2 395	2 445	2 360	2 475	2 429	2 546	2 737	2 805
Nový Jičín	1 548	1 505	1 490	1 531	1 493	1 527	1 538	1 608	1 603	1 714	1 647
Opava	1 682	1 651	1 557	1 602	1 626	1 650	1 741	1 783	1 857	1 950	1 966
Ostrava	2 783	2 804	2 853	2 867	2 860	3 010	2 980	3 269	3 249	3 662	3 763
Celkem MSK	11 633	11 403	11 281	11 332	11 444	11 552	11 821	12 177	12 425	13 373	13 402

Zdroj: ČSÚ

Graf č. 1 Vývoj počtu živě narozených dětí v MSK celkem

Zdroj: ČSÚ

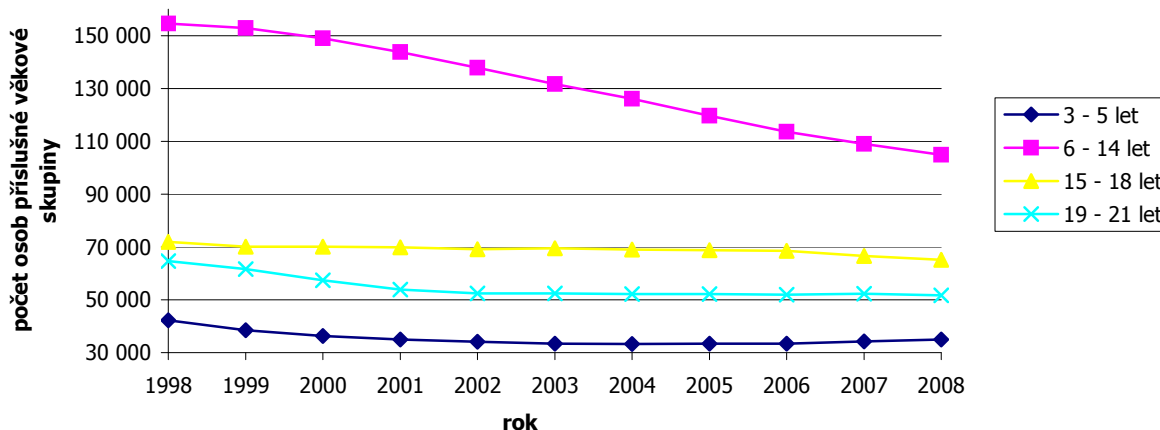
Příznivý obrat demografického vývoje potvrzuje také vývoj ve věkové skupině 3 - 5letých; počet dětí v roce 2007 stoupl proti roku předchozímu o 2,5 %, v roce 2008 pak v meziročním srovnání o 2,3 %. Naopak stálý pokles od roku 1997 vykazuje v MSK věková skupina 6 – 14letých. V roce 2008 se ve srovnání s předešlým rokem jedná o cca 4% pokles počtu příslušníků uvedené věkové kategorie. Rovněž u skupiny 15 - 18letých dochází, s výjimkou roku 2003, k trvalému úbytku, v roce 2008 se jedná o meziroční pokles o 2,2 %. Po mírném meziročním nárůstu (o 0,5 %) v roce 2007, došlo v roce 2008 v kategorii 19 – 21 let k poklesu o cca 1 % ve srovnání s rokem předchozím. Uvedené skutečnosti detailně ilustrují tabulka č. 2 a graf č. 2.

Tab. č. 2 Demografický vývoj v MSK dle věkových skupin

Věk. skupina \ Rok	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
3 - 5 let	42 184	38 436	36 322	34 944	34 081	33 406	33 314	33 399	33 352	34 196	34 971
6 - 14 let	154 586	152 878	148 930	143 754	137 772	131 701	126 045	119 646	113 551	109 038	104 835
15 - 18 let	71 892	70 142	70 090	69 831	69 090	69 547	68 963	68 784	68 524	66 639	65 138
19 - 21 let	64 658	61 574	57 351	53 864	52 377	52 393	52 136	52 130	51 976	52 248	51 701

Zdroj: ČSÚ

Graf č. 2 Demografický vývoj v MSK dle věkových skupin

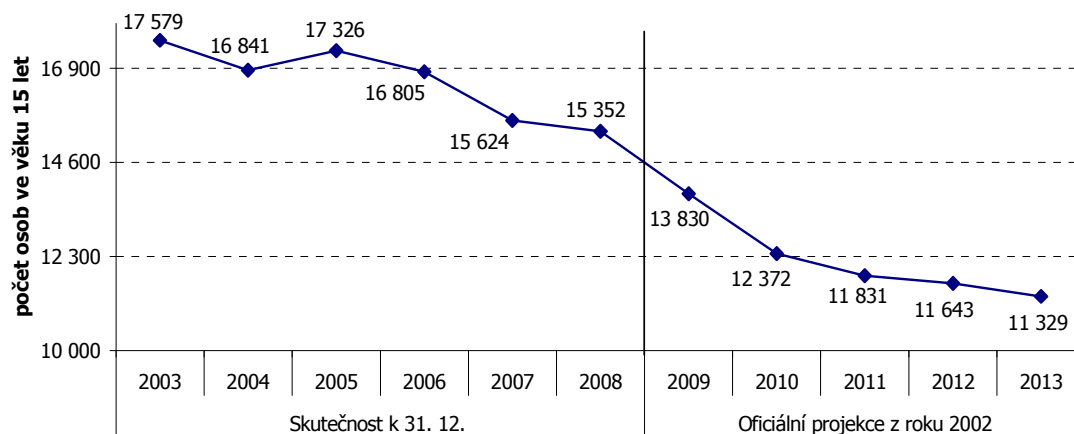

Zdroj: ČSÚ

Demografický vývoj 15letých

Početnost obyvatel ve věku ukončení povinné školní docházky je nejenom indikátorem poptávky po středním vzdělávání, je také jedním z faktorů ovlivňujících kapacitu a strukturu středoškolské vzdělávací nabídky.

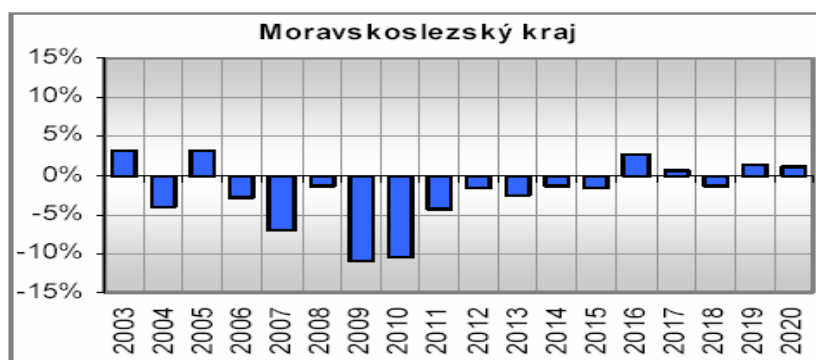
Graf č. 3 Demografický vývoj 15letých v Moravskoslezském kraji

Zdroj: ČSÚ

Na základě údajů z projekce Českého statistického úřadu (2002) lze celorepublikově označit období let 2009 - 2011 za období očekávaného velkého propadu počtu mladých lidí ve věku 15 let, během těchto tří let se jejich počet v krajích dle projekce ČSÚ sníží cca o 23 – 28 %.¹ V Moravskoslezském kraji oscilují hodnoty odhadů tohoto propadu pro rok 2010 v meziročním srovnání kolem 10,5 %, v roce 2011 pak kolem 4,4 %. Zvrat uvedeného trendu je odhadován na rok 2016.² Roční relativní změny v počtu 15letých osob v Moravskoslezském kraji ilustruje následující graf.

Graf č. 4 Roční relativní změny v počtu 15letých osob v Moravskoslezském kraji dle predikce ČSÚ

Zdroj: NÚOV (2009) na základě dat ČSÚ

¹ Zdroj NÚOV na základě projekce ČSÚ.

² Všechny tyto projekce jsou podmíněny budoucím vývojem migračních toků obyvatelstva.

1.2 Základní údaje o školách a školských zařízeních

Rozmanitost a dostupnost vzdělávací nabídky patří ke klíčovým prioritám rozvoje vzdělávací soustavy. Vzdělávací soustavu, dle zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů (dále jen školský zákon), tvoří školy a školská zařízení.³ MSK disponuje širokou nabídkou škol a školských zařízení. Ve školním roce 2008/2009 na jeho území uskutečňovalo vzdělávání a poskytovalo školské služby 3 097 škol a školských zařízení, z tohoto počtu bylo 1 152 škol (o 3 školy méně ve srovnání s loňským rokem) a 1 945 školských zařízení. Celkový počet dětí, žáků a studentů, kteří se v MSK účastnili vzdělávání ve školách v uvedeném školním roce byl 212 307, což je oproti předchozímu školnímu roku o cca 2 % méně.

Tab. č. 3 Vzdělávací soustava MSK - školy a školská zařízení všech zřizovatelů

Školní rok		2007/2008			2008/2009		
Vzdělávací soustava		Počet škol nebo školských zařízení poskytujících příslušné vzdělání nebo školskou službu	Počet dětí / žáků / studentů / posluchačů / klientů / uživatelů / účastníků	Průměrný počet na školu nebo školské zařízení	Počet škol nebo školských zařízení poskytujících příslušné vzdělání nebo školskou službu	Počet dětí / žáků / studentů / posluchačů / klientů / uživatelů / účastníků	Průměrný počet na školu nebo školské zařízení
Druh školy	Mateřské školy*	471	34 486	73,2	470	35 599	75,7
	Základní školy*	460	107 018	232,6	458	102 372	223,5
	Střední školy*	156	72 036	461,8	156	71 338	457,3
	Konzervatoře*	2	518	259,0	2	494	247,0
	Vyšší odborné školy*	11	2 511	228,3	11	2 479	225,4
	Základní umělecké školy	51	25 740	504,7	51	26 246	514,6
	Jazykové školy s právem SJZ	4	1 525	381,3	4	1 337	334,3
	Jazykové školy ostatní	9	423	47,0	12	352	29,3
	Celkem *	1 155	216 598	187,5	1 152	212 307	184,3
Typy školských zařízení	Pedagogicko-psychologické poradny	6	18 391	3065,2	6	17 983	2997,2
	Speciálně pedagogická centra	9	4 291	476,8	9	4 463	495,9
	Střediska volného času	27	25 941	960,8	28	24 904	889,4
	Školní družiny	451	25 075	55,6	445	26 016	58,5
	Školní kluby	39	2 393	61,4	38	2 264	59,6
	Školní hospodářství	1	-	-	1	-	-
	Střediska praktického vyučování	3	195	65,0	3	194	64,7
	Školní knihovny	479	167 798	350,3	478	168 799	353,1
	Přípravný stupeň základní školy speciální *	5	29	5,8	6	25	4,2
	Domovy mládeže	49	3 050	62,2	49	2 831	57,8
	Internáty	4	70	17,5	4	66	16,5
	Zařízení školního stravování	853	136 620	160,2	849	136 490	160,8

³Školský zákon vymezuje v § 7: škola uskutečňuje vzdělávání dle vzdělávacích programů. Školské zařízení poskytuje služby a vzdělávání, které doplňují nebo podporují vzdělávání ve školách nebo s ním přímo souvisejí, nebo zajišťuje ústavní a ochrannou výchovu anebo preventivně výchovnou péči. Podmínkou výkonu činnosti školy nebo školského zařízení je zápis do školského rejstříku.

Školní rok		2007/2008			2008/2009		
Vzdělávací soustava		Počet škol nebo školských zařízení poskytujících příslušné vzdělání nebo školskou službu	Počet dětí / žáků / studentů / posluchačů / klientů / uživatelů / účastníků	Průměrný počet na školu nebo školské zařízení	Počet škol nebo školských zařízení poskytujících příslušné vzdělání nebo školskou službu	Počet dětí / žáků / studentů / posluchačů / klientů / uživatelů / účastníků	Průměrný počet na školu nebo školské zařízení
	Dětské domovy	21	644	30,7	21	645	30,7
	Dětské domovy se školou	1	31	31,0	2	34	17,0
	Diagnostické ústavy	2	102	51,0	2	135	67,5
	Výchovné ústavy	2	105	52,5	2	109	54,5
	Střediska výchovné péče	1	986	986,0	1	978	978,0
	Krajské zařízení pro DVPP a informační centrum	1	-	-	1	-	-
	Celkem:	1 954	385 721	197,40	1 945	385 936	198,42

Poznámka:

* Počet dětí, žáků a studentů, kteří jsou vykázáni v počtu „celkem“ – souhlasí s počtem „celkem“ v tab. č. 4.

Zdroj: ÚIV

Tab. č. 4 *Vzdělávací soustava v MSK dle zřizovatele*

Zřizovatel		Obec		Kraj		Soukromník		Církev		MŠMT		MV		Celkem	
		07/08	08/09	07/08	08/09	07/08	08/09	07/08	08/09	07/08	08/09	07/08	08/09	07/08	08/09
Počet	právnických osob*	661	652	228	225	79	81	15	15	7	7	1	1	991	981
	děti, žáků, studentů**	135 410	131 842	67 237	66 448	12 079	12 059	1 559	1 633	186	177	127	148	216 598	212 307

Poznámky:

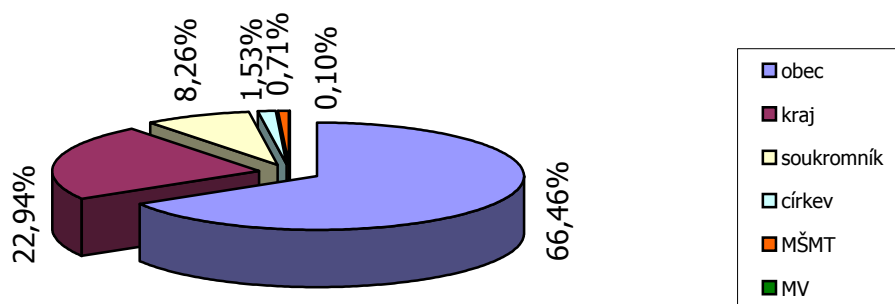
* Počet všech právnických osob zapsaných k zříti příslušného roku do rejstříku škol a školských zařízení.

** Počet dětí, žáků, studentů, kteří se vzdělávají ve školách poskytujících příslušné vzdělání (předškolní, základní, střední, vzdělávání v konzervatoři a vyšší odborné vzdělávání).

Zdroj: ÚIV

Ve školním roce 2008/2009 působilo na území MSK 981 právnických osob vykonávajících činnost škol a školských zařízení, což je proti předešlému školnímu roku o 10 právnických osob méně. Nejvíce právnických osob vykonávajících činnost škol a školských zařízení bylo zřizováno obcemi (652). Kraj zřizoval 225 škol a školských zařízení.

Graf č. 5 *Poměr jednotlivých zřizovatelů u právnických osob vykonávajících činnost škol a školských zařízení v MSK za školní rok 2008/2009*

1.3 Předškolní vzdělávání

Předškolní vzdělávání podporuje rozvoj osobnosti dítěte předškolního věku, podílí se na jeho zdravém citovém, rozumovém a tělesném rozvoji a na osvojení základních pravidel chování, základních životních hodnot a mezilidských vztahů. Vytváří základní předpoklady pro pokračování ve vzdělávání. Předškolní vzdělávání napomáhá vyrovnávat nerovnoměrnosti vývoje dětí před vstupem do základního vzdělávání a poskytuje speciálně pedagogickou péči dětem se speciálními vzdělávacími potřebami.

Úkolem institucionálního předškolního vzdělávání je doplňovat rodinnou výchovu a v úzké vazbě na ni pomáhat zajistit dítěti prostředí s dostatkem mnohostranných a přiměřených podnětů k jeho aktivnímu rozvoji a učení.

Předškolní vzdělávání se poskytuje především dětem od 3 do 6 let, i když není výjimkou přijmout do tohoto vzdělávání i mladší děti (2,5 roku), pokud má rodič zkrácenou rodičovskou dovolenou, či starší dítě, pokud má odklad školní docházky. Institucemi, které plní předškolní vzdělávání, jsou mateřské školy (dále jen MŠ), kam chodí děti nepovinně. Vzdělávání v posledním ročníku se v mateřských školách zřizovaných státem, krajem, obcí nebo svazkem obcí poskytuje bezúplatně.

Základním pedagogickým dokumentem, který stanovuje požadavky na výchovu a vzdělávání, je Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání (RVP PV).

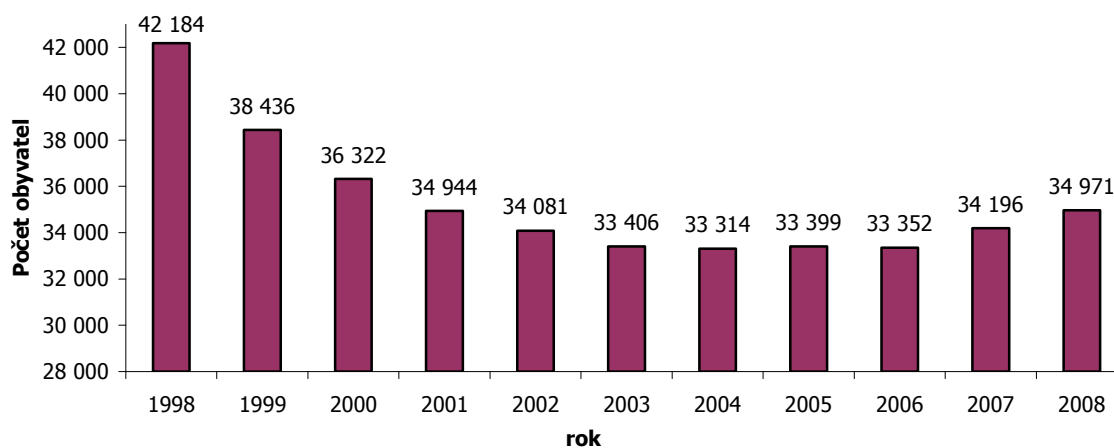
Následující tabulka uvádí vývoj v této věkové skupině dětí v jednotlivých okresech MSK.

Tab. č. 5 Demografický vývoj 3 - 5letých dětí v okresech MSK

Rok \ Okres	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Bruntál	3 749	3 420	3 241	3 107	2 873	2 743	2 684	2 707	2 699	2 759	2 762
Frydek-Místek	7 619	6 867	6 542	6 334	5 734	5 655	5 594	5 592	5 615	5 800	5 949
Karviná	9 444	8 558	7 934	7 531	7 323	7 223	7 140	7 178	7 172	7 210	7 149
Nový Jičín	5 538	5 034	4 736	4 650	4 416	4 256	4 252	4 256	4 269	4 385	4 492
Opava	5 818	5 389	5 170	5 094	4 913	4 759	4 690	4 662	4 686	4 920	5 092
Ostrava	10 016	9 168	8 699	8 228	8 822	8 770	8 954	9 004	8 911	9 122	9 527
Celkem MSK	42 184	38 436	36 322	34 944	34 081	33 406	33 314	33 399	33 352	34 196	34 971

Zdroj: ČSÚ

Graf č. 6 Demografický vývoj 3 - 5letých v MSK celkem

Zdroj: ČSÚ

Demografický vývoj věkové skupiny 3 - 5letých dětí vykazuje v roce 2008 mírně rostoucí trend, a to 2,3% nárůst oproti roku 2007 (v roce 2007 činil tento nárůst 2,5 %). Největší kladný rozdíl v počtu dětí této věkové skupiny zaznamenal v předmětném roce okres Ostrava, a to o 405 dětí, což je 4,4 %, naopak okres Karviná jako jediný vykázal úbytek, a to o 61 dětí, tj. o 0,8 %.

Počet škol a dětí

Tab. č. 6 Předškolní vzdělávání v MSK

Předškolní vzdělávání	Počet									
	škol		tříd		dětí		dětí na třídu		dětí na školu	
	07/08	08/09	07/08	08/09	07/08	08/09	07/08	08/09	07/08	08/09
MŠ běžné	453	454	1 464	1 502	33 933	35 108	23,18	23,37	74,91	77,33
MŠ pro děti se SVP	18	16	58	52	553	491	9,53	9,44	30,72	30,69
MŠ celkem	471	470	1 522	1 554	34 486	35 599	22,66	22,91	73,22	75,74

Zdroj: ÚIV

Ve školním roce 2008/2009 vzrostl počet dětí proti předcházejícímu roku o 1 113 dětí, tj. o 3,2 %, ovšem počet dětí v mateřských školách pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami klesl o 11,2 % (62 dětí).

Ve školním roce 2008/2009 dvě mateřské školy pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami (dále SVP) začaly vyučovat také v běžných třídách, proto jsou klasifikovány ÚIV jako běžné MŠ. Tři běžné MŠ byly zrušeny a dvě zahájily činnost k 1. 9. 2008.

V běžných mateřských školách meziročně vzrostl počet tříd o 38, což koresponduje s celkovým zvýšením počtem dětí. Z toho vyplývá rovněž vyšší průměrný počet dětí na mateřskou školu, který vzrostl o 3,2 %, tj. na 77 dětí na školu.

V mateřských školách pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami klesl počet tříd celkově o 6, přičemž průměrný počet dětí na třídu se téměř nezměnil.

Tab. č. 7 Mateřské školy běžné podle zřizovatele

Školní rok	Zřizovatel	Počet				
		škol	tříd	dětí	dětí na třídu	dětí na školu
2007/2008	Obec	433	1 412	32 783	23,22	75,71
	Kraj	1	3	70	23,33	70,00
	Soukromník	16	45	985	21,89	61,56
	Církev	3	4	95	23,75	31,67
	Celkem	453	1 464	33 933	23,18	74,91
2008/2009	Obec	434	1 450	33 899	23,38	78,11
	Kraj	1	3	82	27,33	82,00
	Soukromník	16	45	1 024	22,76	64,00
	Církev	3	4	103	25,75	34,33
	Celkem	454	1 502	35 108	23,37	77,33

Zdroj: ÚIV

Obce byly zřizovateli 95,6 % běžných mateřských škol, což je oproti loňskému roku o 1 mateřskou školu více, v nichž je meziročně o 38 tříd více. Soukromé subjekty stejně jako ve školním roce 2007/2008 zřizovaly 16 mateřských škol, kraj byl zřizovatelem 1 a církev 3 mateřských škol.

1.3.1 Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Výchova a vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami je realizována prostřednictvím individuální nebo skupinové integrace v mateřských školách, případně docházkou do mateřské školy zřízené pro děti s určitým druhem postižení.

Dlouhodobě se projevuje zájem rodičů o začlenění dětí se zdravotním postižením předškolního věku do kolektivu ještě před plněním povinné školní docházky. Odborná péče, která je věnována dětem v rámci mateřských škol pro děti s postižením, ale také péče věnovaná dětem integrovaným v běžné mateřské škole, usnadňuje jejich vstup do systému základního vzdělávání. V případě nápravy nebo zmírnění postižení mohou děti po docházce do mateřské školy navštěvovat běžnou základní školu.

Tab. č. 8 *Mateřské školy pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami podle zřizovatele*

Školní rok	Zřizovatel	Počet				
		škol	tříd	dětí	dětí na třídu	dětí na školu
2007/2008	Obec	2	6	76	12,67	38,00
	Kraj	13	46	443	9,63	34,08
	Soukromník	1	1	4	4,00	4,00
	Církev	2	5	30	6,00	15,00
	Celkem	18	58	553	9,53	30,72
2008/2009	Obec	0	0	0	0,00	0,00
	Kraj	13	46	455	9,89	35,00
	Soukromník	1	1	6	6,00	6,00
	Církev	2	5	30	6,00	15,00
	Celkem	16	52	491	9,44	30,69

Poznámka: V tabulce nejsou uvedeny školy při zdravotnických zařízeních.

Zdroj: ÚIV

Z meziročního srovnání je patrný pokles počtu dětí navštěvujících mateřské školy a také pokles počtu tříd, který je důsledkem zájmu rodičů o individuální integraci v běžných mateřských školách. Průměrný počet dětí na třídu a školu mírně poklesl. Nejvíce dětí se speciálními vzdělávacími potřebami tradičně navštěvuje školy zřizované krajem. Počet mateřských škol pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami klesl o 2 zařízení, která aktuálně zajišťují výchovně vzdělávací činnost také v běžných třídách (proto je ÚIV neklasifikuje jako mateřské školy pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami, ale jsou uvedeny mezi mateřskými školami běžnými).

Tab. č. 9 *Děti ve speciálních třídách a individuálně integrované děti podle postižení*

Druh postižení	Počet dětí				Počet speciálních tříd	
	individuálně integrovaných		ve speciálních třídách		2007/2008	2008/2009
	2007/2008	2008/2009	2007/2008	2008/2009		
Mentální postižení	7	17	44	41	6	5
z toho středně těžké postižení	-	4	-	14	-	2
z toho těžké postižení	0	4	12	13	1	2
Sluchové postižení	4	0	26	22	3	3
z toho neslyšící	0	0	16	15	0	3
Zrakové postižení	2	0	113	106	11	11
z toho nevidomí	2	0	2	1	0	0
Vady řeči	187	212	893	955	81	83
z toho těžké postižení	2	7	53	71	1	2
Tělesné postižení	26	16	28	27	1	0
z toho těžké postižení	4	3	4	8	0	0

Druh postižení	Počet dětí				Počet speciálních tříd	
	individuálně integrovaných		ve speciálních třídách			
	2007/2008	2008/2009	2007/2008	2008/2009	2007/2008	2008/2009
Souběžné postižení více vadami	3	2	115	99	16	15
z toho hluchoslepé	0	0	0	0	0	0
Vývojové poruchy	3	7	8	6	0	0
Autismus	8	16	48	54	5	6
Celkem	240	270	1 275	1 310	123	123

Zdroj: ÚIV

Celkový počet dětí zařazených do speciálních tříd mateřských škol se zvýšil oproti minulému roku o 2,7 %. Z hlediska jednotlivých druhů postižení je znatelný nárůst u individuálně integrovaných dětí s vadami řeči. Také počet speciálních tříd pro děti s tímto postižením se meziročně zvýšil. Počet individuálně integrovaných dětí s mentálním postižením se o 10 zvýšil, zatímco počet dětí ve speciálních třídách o 3 klesl. Klesl také počet speciálních tříd. Ve srovnání s minulým školním rokem nebyly vykázány žádné individuálně integrované děti se sluchovým ani zrakovým postižením, všechny navštěvovaly speciální třídy. Zvýšil se počet individuálně integrovaných dětí s autismem a zároveň také jejich počet ve speciálních třídách, počet speciálních tříd pro tyto děti se o 1 zvýšil.

Tab. č. 10 Přípravné třídy pro děti se sociálním znevýhodněním

Přípravné třídy pro děti se sociálním znevýhodněním	Počet									
	škol		tříd		dětí		dětí na třídu		dětí na školu	
	07/08	08/09	07/08	08/09	07/08	08/09	07/08	08/09	07/08	08/09
v ZŠ běžné	17	17	22	22	259	241	11,77	10,95	15,24	14,18
v ZŠ pro děti se SVP	4	5	4	5	43	51	10,75	10,20	10,75	10,20
Celkem	21	22	26	27	302	292	22,52	21,15	25,99	24,38

Zdroj: ÚIV

Při základních školách jsou zřizovány přípravné třídy pro děti ze sociálně znevýhodněného prostředí, které zde docházejí v posledním roce před zahájením povinné školní docházky. Během pobytu v této třídě jsou děti systematicky připravovány na vstup do základní školy. Zřizování těchto tříd je nedílnou součástí vzdělávání dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Počty škol zřizujících přípravné třídy i počty tříd meziročně stouply o 1. U tří škol, dvou obecních (Základní škola Krnov, Smetanův okruh 4, okres Bruntál, příspěvková organizace; Základní škola Ostrava - Zábřeh, Chrjukinova 12, příspěvková organizace) a jedné krajské (Základní škola, Příbor, Dukelská 1346, příspěvková organizace) byla nově zřízena přípravná třída. Základní škola Krnov, náměstí Míru 13, okres Bruntál, příspěvková organizace, byla k 1. 9. 2008 zrušena, Základní škola Orlová-Lutyň Školní 862 okres Karviná, příspěvková organizace, již děti v těchto přípravných třídách nevzdělává. V celkovém pohledu poklesl počet dětí zařazených do těchto tříd o 3,3 % (počet dětí v ZŠ pro děti se SVP stoupl o 8).

1.4 Základní vzdělávání a povinná školní docházka

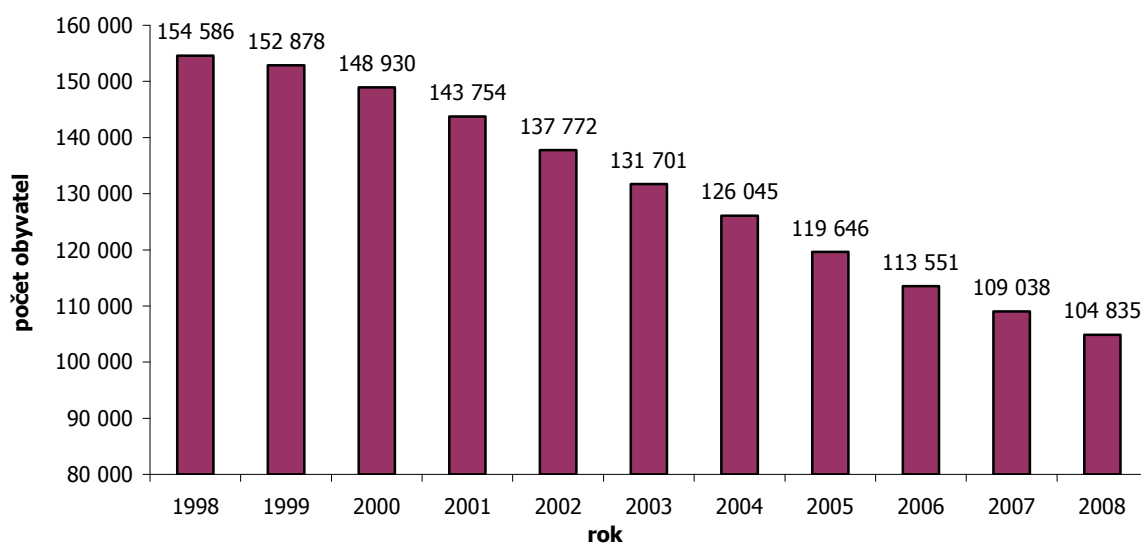
Jedním z hlavních cílů základního vzdělávání je vést žáky k osvojení potřebných strategií učení a na jejich základě k motivaci k celoživotnímu učení a tvořivému myšlení. Cílem základního vzdělávání je také naučit žáky řešit přiměřené problémy, účinně komunikovat a spolupracovat, chránit své fyzické a duševní zdraví, vytvářet hodnoty a vztah k životnímu prostředí, být ohleduplní a tolerantní k jiným lidem, k odlišným kulturním a duchovním hodnotám, poznávat své schopnosti a reálné možnosti a uplatňovat je s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o své další životní dráze a svém profesním uplatnění.

Pro uskutečňování oboru základního vzdělávání je v souladu se školským zákonem vydán Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání. Tento dokument platný pro tvorbu školních vzdělávacích programů v základním vzdělávání je určen všem základním školám, včetně těch, které vzdělávají žáky s lehkým mentálním postižením, a víceletým gymnáziím. Každá škola má vytvořen vlastní školní

vzdělávací program (dále ŠVP) a realizuje výuku podle tohoto programu v souladu s postupem kurikulární reformy. Ve školním roce 2008/2009 se v základních školách vyučovalo v jednotlivých ročnících podle těchto vzdělávacích programů:

Ročník	Vzdělávací program (zdroj: MŠMT ČR)
Přípravné třídy	RVP PV
1. ročník	RVP ZV
2. ročník	RVP ZV
3. ročník	RVP ZV (pouze při zahájení výuky podle ŠVP ve školním roce 2005/2006 nebo 2006/2007) Základní škola Obecná škola Národní škola
4. ročník	RVP ZV (pouze při zahájení výuky podle ŠVP ve školním roce 2005/2006) Základní škola Obecná škola Národní škola
5. ročník	Základní škola Obecná škola Národní škola
6. ročník	RVP ZV
7. ročník	RVP ZV
8. ročník	RVP ZV (pouze při zahájení výuky podle ŠVP ve školním roce 2005/2006 nebo 2006/2007) Základní škola Obecná škola Národní škola
9. ročník	RVP ZV (pouze při zahájení výuky podle ŠVP ve školním roce 2005/2006) Základní škola Obecná škola Národní škola

Graf č. 7 Demografický vývoj 6 - 14letých v MSK celkem

Zdroj: ČSÚ

Demografický vývoj počtu obyvatel ve věkové skupině 6-14letých měl i v roce 2008 stále klesající tendenci. V porovnání s rokem 2007 došlo k poklesu počtu příslušníků této skupiny o 4 203 dětí, tj. o 3,9 %. Pro srovnání - meziroční pokles v roce 2007 činil 4 %. Porovnáme-li pokles počtu dětí této věkové skupiny v jednotlivých okresech MSK, pak největší pokles vykazuje okres Karviná (4,5 %), nejmenší okres Opava (3,2 %).

Tab. č. 11 Demografický vývoj 6 - 14letých v okresech MSK

Rok Okres	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Bruntál	13 302	13 151	12 838	12 564	11 507	11 072	10 614	10 013	9 419	9 047	8 734
Frýdek-Místek	27 530	27 362	26 768	26 089	23 431	22 472	21 501	20 541	19 666	18 856	18 129
Karviná	34 977	34 550	33 416	31 821	30 687	29 207	27 918	26 385	25 014	23 810	22 732
Nový Jičín	20 035	19 891	19 591	18 931	17 495	16 777	16 102	15 312	14 518	13 935	13 431
Opava	21 780	21 446	20 860	20 310	19 188	18 352	17 604	16 815	15 985	15 467	14 971
Ostrava	36 962	36 478	35 457	34 039	35 464	33 821	32 306	30 580	28 949	27 923	26 838
Celkem MSK	154 586	152 878	148 930	143 754	137 772	131 701	126 045	119 646	113 551	109 038	104 835

Zdroj: ČSÚ

Počet škol a žáků

Tab. č. 12 Základní vzdělávání a plnění povinné školní docházky ve středních školách a konzervatořích v MSK

Základní vzdělávání a plnění povinné školní docházky	Počet									
	škol		tříd		žáků		žáků na třídu		žáků na školu	
	07/08	08/09	07/08	08/09	07/08	08/09	07/08	08/09	07/08	08/09
Základní školy	460	458	5 466	5 273	107 018	102 372	19,58	19,41	232,65	223,52
v tom										
základní školy (běžné)	409	407	4 997	4 817	103 310	98 740	20,67	20,50	252,59	242,60
základní školy pro žáky se SVP	51	51	469	456	3 708	3 632	7,91	7,96	72,71	71,22
Plnění PŠD ve SŠ a konzervatoři	34	35	150	150	4 319	4 303	28,79	28,69	127,03	122,94
v tom										
víceletá gymnázia	33	34	150	150	4 274	4 263	28,49	28,42	129,52	125,38
taneční konzervatoř*	1	1	-	-	45	40	-	-	-	-
Celkem	494	493	5 616	5 423	111337	106675	19,82	19,67	225,38	216,38

Poznámky:

V tabulce nejsou uvedeny školy při zdravotnických zařízeních

*Konzervatoře nečlení žáky do tříd.

Zdroj: ÚIV

Školní docházka je povinná po dobu devíti školních roků, nejvýše však do konce školního roku, v němž žák dosáhne sedmnáctého roku věku (dále jen povinná školní docházka). Dle § 39 školského zákona žák, který byl v průběhu plnění povinné školní docházky přijat ke střednímu vzdělávání, pokračuje v plnění povinné školní docházky ve střední škole nebo konzervatoři.

Povinnou školní docházku v MSK plnilo ve školním roce 2008/2009 o 4 662 žáků méně oproti předešlému roku, tj. o 4,2 %, což kopíruje demografickou křivku 6-14letých obyvatel v MSK.

Počet žáků v základních školách poklesl meziročně proti školnímu roku 2007/2008 o 4 646 žáků, což je o 4,3 %. Ve víceletých gymnáziích plnilo školní docházku o 11 žáků méně, v konzervatoři (obor vzdělávání tanec) jich bylo o 5 méně.

Ve školním roce 2008/2009 zahájila výuku oboru osmiletého gymnázia škola IUVENTAS - Soukromé gymnázium a Střední odborná škola s. r. o. Zároveň došlo ke snížení počtu základních škol o 2.

Tab. č. 13 Základní školy běžné podle zřizovatele*

Zřizovatel	Počet													
	škol		tříd		žáků									
					1. stupeň		2. stupeň		Celkem		na třídu		na školu	
	07/08	08/09	07/08	08/09	07/08	08/09	07/08	08/09	07/08	08/09	07/08	08/09	07/08	08/09
Obec	402	398	4 928	4 745	54 696	53 828	47 595	43 847	102 291	97 675	20,76	20,58	254,46	245,41
Kraj	1	1	10	10	57	66	47	46	104	112	0,00	11,20	0,00	112,00
Soukromník	2	4	11	15	145	140	22	29	167	169	15,18	11,27	83,50	42,25
Církev	4	4	48	47	423	452	325	332	748	784	15,58	16,68	187,00	196,00
Celkem	409	407	4 997	4 817	55 321	54 486	47 989	44 254	103310	98 740	20,67	20,50	252,59	242,60

Poznámka:

*Základní škola s minimálně jednou běžnou třídou (tj. třídou, která není samostatně zřízena pro žáky se zdravotním postižením dle § 16 odst. 8 školského zákona ani se nejedná o třídu ve škole při školských zařízeních pro výkon ústavní výchovy.

Zdroj: ÚIV

Základní školy běžné jsou zřizovány v 98 % obcemi. Ve sledovaném období došlo k výmazu 4 obecních škol z rejstříku škol a školských zařízení, současně došlo k poklesu počtu tříd o 183 (3,7 %) a také ke snížení počtu žáků o 4 616, tj. o 4,5 %.

MSK, který je zřizovatelem většiny ZŠ speciálních, je zřizovatelem jedné základní školy běžné (Základní škola, Ostrava-Mariánské Hory, Karasova 6, příspěvková organizace), která vzdělává žáky ve speciálních i běžných třídách, proto je z důvodu dodržení jednotné metodiky ÚIV klasifikována jako běžná základní škola.

V MSK dále poskytují vzdělání 4 ZŠ soukromého zřizovatele, což je o 2 školy více než v předchozím školním roce (Základní škola Monty School v Ostravě a Soukromá základní škola GALILEO SCHOOL, s.r.o., ve Frýdku-Místku). Počet žáků se však meziročně zvýšil jen mírně - o 1,2 %.

Církevní organizace byly stejně jako v předchozím roce zřizovateli 4 běžných základních škol, tyto zaznamenaly nárůst počtu žáků o 4,8 %.

Tab. č. 14 Podíl počtu žáků ZŠ odcházejících do víceletých gymnázií

Školní rok na ZŠ a následně prima na SŠ	Počet žáků		% odcházejících z 5. tříd	Počet žáků		% odcházejících z 7. tříd
	v 5. ročnících	přijatých do 8letého G		v 7. ročnících	přijatých do 6letého G	
2000/2001 - 2001/2002	16 342	898	5,50	15 535	260	1,67
2001/2002 - 2002/2003	16 755	841	5,02	15 729	252	1,60
2002/2003 - 2003/2004	15 485	902	5,82	15 397	322	2,09
2003/2004 - 2004/2005	15 188	892	5,87	15 778	361	2,29
2004/2005 - 2005/2006	14 143	930	6,58	14 414	382	2,65
2005/2006 - 2006/2007	12 321	860	6,98	14 161	358	2,53
2006/2007 - 2007/2008	12 172	858	7,05	13 587	378	2,78
2007/2008 - 2008/2009	11 794	855	7,25	11 900	375	3,15

Zdroj: ÚIV

Meziroční srovnání ukazuje pokles počtu žáků v 5. ročnících o 3,1 % a v 7. ročnících o 12,4 %. Naproti tomu počet žáků přijatých z těchto ročníků do prim víceletých gymnázií se snížil jen minimálně, celkově o 6 žáků (z 1 236 na 1 230). Procentuální podíl žáků, kteří odešli do víceletých gymnázií činil 10,4 %, což znamená mírné překročení (o 0,4 %) parametru stanoveného v DZ MSK 2008.

Tab. č. 15 Žáci plnící školní docházku podle § 38, § 41 a § 42 školského zákona

Zřizovatel	2007/2008			2008/2009		
	§ 41	§ 38	§ 42	§ 41	§ 38	§ 42
Obec	26	246	0	34	316	0
Kraj	0	29	6	0	40	1
Církev	1	0	0	1	0	0
Celkem	27	275	6	35	356	1

Poznámky:

§ 41 školského zákona – individuální vzdělávání

§ 38 školského zákona – vzdělávání v zahraničí nebo zahraniční škole

§ 42 školského zákona – vzdělávání žáků s hlubokým mentálním postižením

Zdroj: ÚIV

Školský zákon připouští také plnění povinné školní docházky v zahraničí nebo v zahraniční škole na území ČR (§ 38 školského zákona) a jiný způsob plnění povinné školní docházky, kterým se rozumí individuální vzdělávání (§ 41 školského zákona) a vzdělávání žáků s hlubokým mentálním postižením (§ 42 školského zákona).

Individuální vzdělávání se v MSK týkalo 35 žáků, což je proti předcházejícímu školnímu roku o 8 žáků více. V zahraničí nebo v zahraniční škole plnilo povinnou školní docházku 356 žáků (nárůst o 81 žáků, tj. 29,5 %). Podle § 42 školského zákona - vzdělávání žáků s hlubokým mentálním postižením - se vzdělával 1 žák, meziročně se jedná o pokles o 5 žáků.

Tab. č. 16 Kurzy pro získávání základů vzdělání a základního vzdělání

Školní rok	Počet kurzů a žáků	Základy vzdělání			Základní vzdělání			
		kraj	církev	celkem	v základní škole		ve střední škole	celkem
					obec	kraj	kraj	
2007/2008	Kurzy	3	0	3	0	2	3	5
	z toho v denní formě	2	0	2	0	2	0	2
	Žáci	20	0	20	0	9	72	81
	v tom							
	v denní formě	13	0	13	0	9	0	9
	ve večerní a kombinované formě	7	0	7	0	0	0	0
	v dálkové formě	0	0	0	0	0	0	0
	v distanční formě	0	0	0	0	0	72	72
2008/2009	Kurzy	5	1	6	1	0	1	2
	z toho v denní formě	3	1	4	0	0	0	0
	Žáci	25	1	26	8	0	24	32
	v tom							
	v denní formě	17	1	18	0	0	0	0
	ve večerní a kombinované formě	8	0	8	0	0	0	0
	v dálkové formě	0	0	0	8	0	24	32
	v distanční formě	0	0	0	0	0	0	0

Zdroj: ÚIV

Těm občanům, kteří nezískali základní vzdělání v době plnění povinné školní docházky, umožňuje ustanovení § 55 odst. 3 školského zákona doplnit si základní vzdělání v kurzu pro získání základního vzdělání. Tyto kurzy mohou organizovat vybrané základní a střední školy. Podrobnosti o organizaci kurzu a o konání zkoušek na závěr kurzu jsou uvedeny v ustanoveních § 12 a 13 vyhlášky č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky, ve znění pozdějších předpisů.

Pro osoby s těžkým mentálním postižením, více vadami nebo autismem, které nezískaly základy vzdělání, může základní škola speciální organizovat kurzy k jejich získání.

Ve školním roce 2008/2009 bylo organizováno 6 kurzů pro získání základů vzdělání, ve kterých se vzdělávalo 26 žáků. Z meziročního porovnání údajů vyplývá, že narostl počet kurzů o 3 a počet žáků o 6. Kurzy pro získání základního vzdělání byly organizovány 2, celkem pro 32 žáků, všechny v dálkové

formě. V porovnání s rokem 2007/2008 se jedná o pokles o 3 kurzy, tj. o 60 %, přičemž bylo vzděláváno o 49 žáků méně.

1.4.1 Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami jsou v základních školách vzdělávání formou individuální nebo skupinové integrace, případně jejich vzdělávání probíhá v základních školách samostatně zřízených pro žáky se zdravotním postižením (smyslovým, tělesným nebo mentálním).

Tab. č. 17 Základní školy pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami podle zřizovatele

Zřizovatel	Počet													
	škol		tříd		žáků									
	07/08	08/09	07/08	08/09	1. stupeň		2. stupeň		Celkem		na třídu		na školu	
07/08	08/09	07/08	08/09	07/08	08/09	07/08	08/09	07/08	08/09	07/08	08/09	07/08	08/09	
Obec	1	1	7	7	49	52	0	9	49	61	7,00	8,71	49,00	61,00
Kraj	38	38	383	371	1 338	1 393	1 759	1 640	3 097	3 033	8,09	8,18	81,50	79,82
Soukromník	6	5	47	46	186	174	171	164	357	338	7,60	7,35	59,50	67,60
Církev	3	3	12	13	55	59	15	16	70	75	5,83	5,77	23,33	25,00
MŠMT	3	4	20	19	42	43	93	82	135	125	6,75	6,58	45,00	31,25
Celkem	51	51	469	456	1 670	1 721	2 038	1 911	3 708	3 632	7,91	7,96	72,71	71,22

Zdroj: ÚIV

Počty základních škol pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami se ve sledovaném období v celkovém počtu neměnily. K základním školám pro žáky se SVP, které jsou zřízené MŠMT, lze doplnit, že i v předešlém školním roce v rejstříku škol a školských zařízení figurovaly 4 právnické osoby vykonávající činnost základní školy, jedna z těchto škol však nevykazovala žáky a není proto v přehledu pro rok 2007/2008 uvedena.

Celkový počet žáků v těchto školách klesl o 2 %, což je mírnější snížení než meziroční pokles demografické křivky příslušné věkové skupiny. Obecní i církevní školy zaznamenaly dokonce nárůst počtu svých žáků. V závislosti na poklesu počtu žáků klesá také počet tříd. Nárůst o 1 třídu je patrný u škol zřizovaných církví. Celkové počty žáků vzdělávajících se ve školách pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami meziročně klesl o 2 %.

Tab. č. 18 Žáci ve speciálních třídách a individuálně integrovaní žáci podle postižení

Druh postižení	Počet žáků				Počet speciálních tříd	
	individuálně integrovaných		ve speciálních třídách		07/08	08/09
	07/08	08/09	07/08	08/09		
Mentální postižení	105	127	2 836	2 726	349	337
z toho						
středně těžké postižení	-	19	-	672	-	91
těžké postižení	4	2	467	302	87	64
hluboké postižení	0	0	33	33	-	-
Sluchové postižení	70	62	90	81	14	14
z toho neslyšící	2	6	53	55	13	13
Zrakové postižení	22	24	51	45	6	5
z toho nevidomí	3	6	14	16	0	0
Vady řeči	127	175	149	178	18	24
z toho těžké postižení	1	3	84	93	11	16
Tělesné postižení	176	160	38	19	0	0
z toho těžké postižení	25	26	10	1	0	0
Souběžné postižení více vadami	62	45	414	430	54	52
z toho hluchoslepí	0	0	0	0	0	0

Druh postižení	Počet žáků				Počet speciálních tříd	
	individuálně integrovaných		ve speciálních třídách		07/08	08/09
	07/08	08/09	07/08	08/09		
Vývojové poruchy učení	3 938	4 038	676	535	59	49
Vývojové poruchy chování	267	344	202	183	23	21
Autismus	42	61	133	147	25	21
Celkem	4 809	5 036	4 589	4 344	548	523

Poznámka:

V tabulce nejsou zahrnuti žáci škol zřizovaných ministerstvy.

Zdroj: ÚIV

Z tabulky je patrné, že počet individuálně integrovaných žáků meziročně vzrostl o 4,7 %, počet žáků ve speciálních třídách ve srovnání s předchozím rokem poklesl o 5,3 %, zaznamenáváme rovněž pokles o 25 speciálních tříd.

Z porovnání jednotlivých druhů postižení je patrný nárůst počtu individuálně integrovaných žáků s mentálním postižením, pokles počtu žáků s tímto postižením zařazených do speciálních tříd a zároveň také snížení počtu speciálních tříd pro mentálně postižené žáky. Tyto změny se týkají zejména těžkého mentálního postižení. Jedná se především o žáky zařazené do tříd s rehabilitačním vzdělávacím programem, kteří se v těchto speciálních třídách vzdělávají. Ve školním roce 2008/2009 došlo ke změnám statistických výkazů, vedle těžkého mentálního postižení se nově vykazuje středně těžké mentální postižení. U některých škol mohla nastat situace, že z kategorie „těžké postižení“ byli žáci nově vykázáni v kategorii „středně těžké postižení“ a tím došlo k poklesu tříd u žáků s rehabilitačním programem. To vysvětluje vysoké rozdíly mezi počtem tříd.

K výraznějšímu nárůstu počtu speciálních tříd i počtu žáků v nich umístěných dochází u vad řeči. Naopak pokles počtu speciálních tříd je největší u vývojových poruch učení, což je důsledkem individuální integrace i odchodu žáků těchto tříd na střední školy.

1.5 Střední vzdělávání a vzdělávání v konzervatoři

Střední vzdělávání rozvíjí vědomosti, dovednosti, schopnosti, postoje a hodnoty získané v základním vzdělávání důležité pro osobní rozvoj jedince. Poskytuje žákům obsahově širší všeobecné vzdělání nebo odborné vzdělání spojené se všeobecným vzděláním a upevňuje jejich hodnotovou orientaci. Střední vzdělávání dále vytváří předpoklady pro plnohodnotný osobní a občanský život, samostatné získávání informací a celoživotní učení, pokračování v navazujícím vzdělávání a přípravu pro výkon povolání nebo pracovní činnosti.

Úspěšným ukončením příslušného vzdělávacího programu středního vzdělávání dosahují žáci těchto stupňů vzdělání: a) středního vzdělání, b) středního vzdělání s výučním listem, c) středního vzdělání s maturitní zkouškou. Střední školy na území MSK vzdělávají žáky v oborech všech stupňů vzdělání. Vedle středních škol poskytují střední vzdělání s maturitní zkouškou v tomto kraji také konzervatoře.

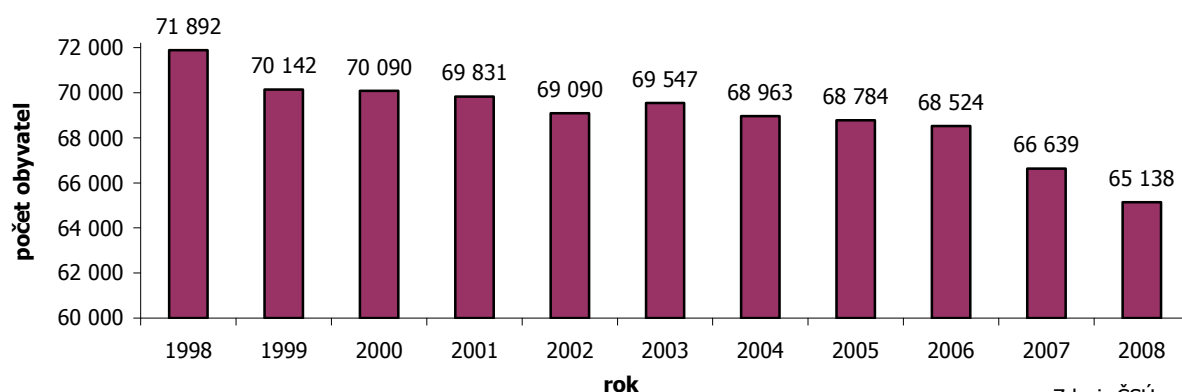
Typy středních škol jsou mj. gymnázia, střední odborné školy a střední odborná učiliště (podrobné vymezení udává vyhláška č. 13/2005 Sb., o středním vzdělávání a vzdělávání v konzervatoři). Žákům se speciálními vzdělávacími potřebami poskytují střední vzdělávání jednak samostatně zřízené speciální střední školy, jednak jsou tito žáci individuálně, příp. skupinově integrováni buď v běžných středních školách nebo ve speciálních středních školách pro žáky s jiným druhem postižení.

Tab. č. 19 Demografický vývoj 15 - 18letých v okresech MSK

Okres \ Rok	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Bruntál	6 332	6 045	6 024	5 949	5 597	5 577	5 517	5 587	5 641	5 524	5 427
Frýdek-Místek	12 829	12 547	12 469	12 298	11 488	11 607	11 712	11 785	11 676	11 463	11 226
Karviná	15 912	15 741	15 933	15 909	15 832	15 859	15 500	15 276	15 128	14 791	14 506
Nový Jičín	9 409	9 178	9 142	9 048	8 469	8 596	8 612	8 665	8 709	8 497	8 355
Opava	10 630	10 296	10 224	10 188	9 935	9 982	9 912	9 753	9 646	9 272	9 011
Ostrava	16 780	16 335	16 298	16 439	17 769	17 926	17 710	17 718	17 724	17 092	16 613
Celkem MSK	71 892	70 142	70 090	69 831	69 090	69 547	68 963	68 784	68 524	66 639	65 138

Zdroj: ČSÚ

Graf č. 8 Demografický vývoj 15 - 18letých v MSK celkem

Zdroj: ČSÚ

Z výše uvedené tabulky a grafu je zřejmé, že v počtu 15 – 18letých došlo v porovnání s rokem 2007 opět k výraznějšímu úbytku populace v této věkové skupině, a to o 2,3 %. Tento demografický pokles počtu osob ve srovnání s poměrně vyrovnanými počty 15 - 18letých v předešlých letech byl předem znám a předpokládá se, že úbytek příslušníků této věkové kategorie bude pokračovat i v následujících letech. Pokles zaznamenaly všechny okresy MSK, z nich nejvýznamněji okresy Opava a Ostrava-město (shodně o 2,8 %) a nejméně okres Nový Jičín (o 1,7 %).

Počet škol a žáků

Tab. č. 20 Střední vzdělávání a vzdělávání v konzervatoři v MSK

Střední vzdělávání a vzdělávání v konzervatoři		Počet									
		škol		žáků		tříd		žáků na školu		žáků na třídu	
		07/08	08/09	07/08	08/09	07/08	08/09	07/08	08/09	07/08	08/09
Střední školy celkem		156	156	72036	71338	2 935	2 907	461,7	457,29	24,54	24,54
z toho	denní forma vzdělávání	156	156	67 147	65 955	2 710	2 664	430,43	422,79	24,78	24,76
	ostatní formy vzdělávání	56	60	4 889	5 383	225	243	87,30	89,72	21,73	22,15
v tom	střední školy (běžné)*	149	149	71 546	70 850	Poznámka: *Škola s minimálně jednou běžnou třídou (tj. třídou, která není samostatně zřízena pro žáky se zdravotním postižením ani se nejedná o třídu ve škole při školských zařízeních pro výkon ústavní výchovy a ochranné výchovy). ** Škola složená výhradně z tříd pro žáky se SVP. *** "Celkem" neodpovídá součtu počtu konzervatoří a středních škol. V počtu středních škol je započteno také gymnázium, které od 1. 9. 2007 tvoří jednu právnickou osobu s konzervatoří zřízenou krajem.					
	střední školy pro žáky se SVP **	7	7	490	488						
Konzervatoře		2	2	518	494						
z toho	denní forma vzdělávání	2	2	482	456						
	ostatní formy vzdělávání	1	1	36	38						
Celkem***		157	157	72554	71832						

Zdroj: ÚIV

Počet středních škol a konzervatoří ve školním roce 2008/2009 nedoznal změn, došlo však k poklesu počtu žáků středních škol v denní formě vzdělávání, a to o 1 192 žáků (1,8 %). V ostatních formách vzdělávání byl naopak evidentní nárůst počtu žáků, a to o 494 osob (10,1 %). Důvodem je mj. skutečnost, že počet škol, které v těchto formách žáky vzdělávaly, vzrostl o 4. Dvě krajské střední školy sice přestaly ve školním roce 2008/2009 vyučovat žáky v ostatních formách vzdělávání (dále také OFV), zároveň však dalších šest subjektů žáky ke vzdělávání nově přijalo, z toho dvě střední školy krajské a čtyři soukromé. Ve všech formách vzdělávání celkem došlo k poklesu počtu žáků středních škol o 698 žáků, tj. o 1 %. Pokles celkového počtu žáků byl doprovázen poklesem celkového počtu tříd o 28, tj. o 1 %.

Tab. č. 21 Střední školy a konzervatoře podle zřizovatele

Školní rok	Zřizovatel	Střední školy				Konzervatoře			
		Školy	Žáci	Nově přijatí	Absolventi za minulý školní rok	Školy	Žáci	Nově přijatí	Absolventi za minulý školní rok
2007/2008	Obec	1	211	30	22	0	0	0	0
	Kraj	110	61 828	17 425	14 155	1	436	85	59
	Soukromník	40	9 362	2 784	2 267	0	0	0	0
	Církev	3	525	122	102	1	82	14	4
	MŠMT	1	51	18	5	0	0	0	0
	MV	1	59	30	28	0	0	0	0
	Celkem	156	72 036	20 409	16 579	2	518	99	63
2008/2009	Obec	1	207	29	28	0	0	0	0
	Kraj	110	61 142	17 342	13 756	1	412	61	46
	Soukromník	40	9 302	2 623	2 470	0	0	0	0
	Církev	3	555	129	84	1	82	16	12
	MŠMT	1	52	18	8	0	0	0	0
	MV	1	80	30	29	0	0	0	0
	Celkem	156	71 338	20 171	16 375	2	494	77	58

Zdroj: ÚIV

Počet právnických osob vykonávajících činnost škol uskutečňujících střední vzdělávání a vzdělávání v konzervatoři zůstal ve školním roce 2008/2009 beze změny. Ve středních školách a konzervatořích se v MSK vzdělávalo 71 832 žáků, tj. o 722 žáků méně (o 1 %) než ve školním roce 2007/2008, dále tak pokračoval postupný pokles celkového počtu žáků v těchto školách.

Na uvedeném poklesu o 722 žáků se podílelo snížení počtu žáků ve středních školách zřizovaných MSK o 686 žáků (1,1 %), ve středních školách soukromých zřizovatelů o 60 žáků (0,6 %), procentuálně nejvýraznější je pokles počtu žáků konzervatoří o 24 žáků (5,5 %). Počet žáků církevních středních škol se naopak zvýšil o 30 žáků (5,7 %).

Tab. č. 22 Celkový počet žáků ve středních školách a konzervatořích dle stupně vzdělání

Stupeň dosaženého vzdělání	Kategorie vzdělání	Denní forma vzdělávání		Ostatní formy vzdělávání		Celkový počet žáků	
		2007/2008	2008/2009	2007/2008	2008/2009	2007/2008	2008/2009
Vyšší odborné vzdělání v konzervatoři	N	482	456	36	38	518	494
	Celkem	482	456	36	38	518	494
Střední vzdělání s maturitní zkouškou	K	17 137	17 113	249	286	17 386	17 399
	L	7 652	7 698	2 955	3 318	10 607	11 016
	z toho nástavbové studium	2 243	2 233	2 955	3 318	5 198	5 551
	M	26 230	26 396	1 471	1 585	27 701	27 981
	z toho zkrácené studium	0	0	107	129	107	129
Celkem	51 019	51 207	4 675	5 189	55 694	56 396	

Stupeň dosaženého vzdělání	Kategorie vzdělání	Denní forma vzdělávání		Ostatní formy vzdělávání		Celkový počet žáků	
		2007/2008	2008/2009	2007/2008	2008/2009	2007/2008	2008/2009
Střední vzdělání s výučním listem	H	13 822	12 644	157	140	13 979	12 784
	z toho zkrácené studium	41	42	0	0	41	42
	E	2 033	1 800	0	0	2 033	1 800
	Celkem	15 855	14 444	157	140	16 012	14 584
Střední vzdělání	C	163	172	0	0	163	172
	J	0	0	57	54	57	54
	Celkem	163	172	57	54	220	226
Celkem		67 519	66 279	4 925	5 421	72 444	71 700

Poznámka k tabulkám 22 až 33:

Zdroj: ÚIV

Označení kategorií vzdělání a skupin oborů je dle nařízení vlády č. 689/2004 Sb., o soustavě oborů vzdělání v základním, středním a vyšším odborném vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů.

V tabulkách nejsou zahrnuti žáci škol zřizovaných ministerstvy.

Nejvyšší pokles počtu žáků zaznamenaly obory středního vzdělání s výučním listem (kategorie E, H), ve kterých se meziročně vzdělávalo o 1 428 žáků méně (o 8,9 %), přičemž pokles počtu žáků v této skupině v předešlém roce činil 7 %.

V oborech středního vzdělání s maturitní zkouškou se počet žáků naopak zvýšil o 702 žáků (tj. 1,3 %), na tomto zvýšení se nejvíce podílelo nástavbové studium v ostatních formách vzdělávání (růst o 363 žáků, tj. 12,3 %). V kategorii M (obory středního vzdělání s maturitní zkouškou bez odborného výcviku) došlo ke zvýšení celkového počtu žáků o 280 (1 %), v kategorii L (obory středního vzdělání s maturitní zkouškou a odborným výcvikem a nástavbové studium) přibýlo 409 žáků (3,9 %), v kategorii K (gymnázia) pak 13 žáků (0,1 %).

Přijímací řízení

Tab. č. 23 Počet žáků nově přijatých do 1. ročníku středních škol a konzervatoří dle stupně vzdělání

Stupeň dosaženého vzdělání	Kategorie vzdělání	Denní forma vzdělávání		Ostatní formy vzdělávání		Celkový počet žáků	
		2007/2008	2008/2009	2007/2008	2008/2009	2007/2008	2008/2009
Vyšší odborné vzdělání v konzervatoři	N	79	74	20	3	99	77
	Celkem	79	74	20	3	99	77
Střední vzdělání a maturitní zkouškou	K	3 304	3 206	105	98	3 409	3 304
	L	2 796	2 660	1 423	1 623	4 219	4 283
	z toho nástavbové studium	1 279	1 259	1 423	1 623	2 702	2 882
	M	6 753	7 051	472	545	7 225	7 596
	z toho zkrácené studium	0	0	63	92	63	92
Celkem	12 853	12 917	2 000	2 266	14 853	15 183	
Střední vzdělání s výučním listem	H	4 554	4 082	80	54	4 634	4 136
	z toho zkrácené studium	39	13	0	0	39	13
	E	773	687	0	0	773	687
	Celkem	5 327	4 769	80	54	5 407	4 823
Střední vzdělání	C	71	86	0	0	71	86
	J	0	0	30	31	30	31
	Celkem	71	86	30	31	101	117
Celkem		18 330	17 846	2 130	2 354	20 460	20 200

Poznámka: viz poznámka pod tabulkou č. 22, část 1.5

Zdroj: ÚIV

U žáků nově přijatých ke vzdělávání ve středních školách a konzervatořích byl ještě více patrný rozdíl mezi denní formou a ostatními formami vzdělávání. Do denní formy bylo přijato o 2,6 % méně a naopak do ostatních forem o 10,5 % více žáků v porovnání s předešlým rokem. Ve školním roce 2007/2008 bylo do 1. ročníku středních škol a konzervatoří přijato celkem 20 460 žáků, ve školním

roce 2008/2009 to bylo 20 200 žáků, tj. o 260 žáků méně (1,3 %). Snížil se počet žáků přijatých ke vzdělávání v gymnáziích o 105 žáků (3,1 %) a naopak, ke zvýšení počtu nově přijatých žáků došlo u oborů kategorie M o 371 žáků (5,1 %) a u kategorie L o 64 žáků (1,5 %). Mezi příčiny zvýšeného zájmu o odborné vzdělávání s maturitní zkouškou patřil zájem zaměstnavatelů o zaměstnávání absolventů těchto oborů.

Počet nově přijatých žáků v oborech středního vzdělání s výučním listem (kategorie H a E) se opět výrazně snížil, a to o 584 žáků (10,8 %).

1.5.1 Střední vzdělání

Počet žáků v oborech

Ve školním roce 2008/2009 se v oborech středního vzdělání (jedná se o obory vzdělání bez výučního listu i bez maturitní zkoušky) vzdělávalo 226 žáků ve skupinách oborů Pedagogika, učitelství a sociální péče a Obecně odborná příprava. Vzhledem k předcházejícímu školnímu roku došlo v tomto stupni vzdělání ke zvýšení počtu žáků o 6 (o 2,7 %).

Tab. č. 24 Celkový počet žáků ve skupinách oborů středního vzdělání

Skupina oborů	Denní forma vzdělávání		Ostatní formy vzdělávání		Celkový počet žáků	
	2007/2008	2008/2009	2007/2008	2008/2009	2007/2008	2008/2009
75 Pedagogika, učitelství a sociální péče	0	0	57	54	57	54
78 Obecně odborná příprava	163	172	0	0	163	172
Celkem	163	172	57	54	220	226

Poznámka: viz poznámka pod tabulkou č. 22, část 1.5

Zdroj: ÚIV

V denní formě se vzdělávali žáci se speciálními vzdělávacími potřebami, a to v jednoletém a dvouletém oboru praktické školy (viz kapitola 1.5.5). V dálkové formě vzdělávání byli připravováni žáci dvouletého oboru středního vzdělání 75-31-J/001 Pedagogika pro asistenty ve školství.

Přijímací řízení

Do 1. ročníku oborů středního vzdělání nastoupilo ve školním roce 2008/2009 o 16 žáků (tj. o 15,8 %) více, než v roce předchozím, jak dokládá následující tabulka. Do denní formy vzdělávání byli přijímáni zejména žáci se speciálními vzdělávacími potřebami, jež budou vyučováni v praktických školách (kap. 1.5.5), v dálkové formě pokračoval dvouletý obor vzdělání 75-31-J/001 Pedagogika pro asistenty ve školství.

Tab. č. 25 Počet žáků nově přijatých do 1. ročníku skupin oborů středního vzdělání

Skupina oborů	Denní forma vzdělávání		Ostatní formy vzdělávání		Celkový počet žáků	
	2007/2008	2008/2009	2007/2008	2008/2009	2007/2008	2008/2009
75 Pedagogika, učitelství a sociální péče	0	0	30	31	30	31
78 Obecně odborná příprava	71	86	0	0	71	86
Celkem	71	86	30	31	101	117

Poznámka: viz poznámka pod tabulkou č. 22, část 1.5

Zdroj: ÚIV

1.5.2 Střední vzdělání s výučním listem

Počet žáků v oborech

Ve školním roce 2008/2009 se vzdělávalo v MSK v oborech vzdělání poskytujících střední vzdělání s výučním listem celkem 14 584 žáků. Počet žáků v tomto stupni vzdělání se ve srovnání s rokem 2007/2008 snížil o 1 428 žáků (o 8,9 %), přičemž pokles počtu žáků v této skupině v roce předcházejícím činil 7 %. Tím i nadále pokračoval několik let trvající trend poklesu počtu žáků v uvedeném stupni vzdělání.

Tab. č. 26 Celkový počet žáků ve skupinách oborů středního vzdělání s výučním listem

Skupina oborů	Denní forma vzdělávání		Ostatní formy vzdělávání		Celkový počet žáků	
	2007/2008	2008/2009	2007/2008	2008/2009	2007/2008	2008/2009
21 Hornictví a hornická geologie, hutnictví a slévárenství	89	96	0	0	89	96
23 Strojírenství a strojírenská výroba	3 791	3 750	0	0	3 791	3 750
26 Elektrotechnika, telekomunikační a výpočetní technika	1 172	957	38	52	1 210	1 009
29 Potravinářství a potravinářská chemie	775	644	0	0	775	644
31 Textilní výroba a oděvnictví	260	146	0	0	260	146
33 Zpracování dřeva a výroba hudebních nástrojů	943	778	0	0	943	778
34 Polygrafie, zpracování papíru, filmu a fotografie	110	109	0	0	110	109
36 Stavebnictví, geodézie a kartografie	1 496	1 365	1	1	1 497	1 366
37 Doprava a spoje	22	20	0	0	22	20
41 Zemědělství a lesnictví	869	821	5	0	874	821
53 Zdravotnictví	171	169	12	0	183	169
65 Gastronomie, hotelnictví a turismus	3 681	3 293	98	84	3 779	3 377
66 Obchod	1 319	1 117	3	3	1 322	1 120
69 Osobní a provozní služby	1 157	1 179	0	0	1 157	1 179
Celkem	15 855	14 444	157	140	16 012	14 584

Poznámka: viz poznámka pod tabulkou č. 22, část 1.5

Zdroj: ÚIV

Počet žáků ze zvýšil ve skupinách oborů Hornictví a hornická geologie, hutnictví a slévárenství (o 7,9 %) a Osobní a provozní služby (o 1,9 %). V menší míře klesly počty žáků ve skupinách Polygrafie, zpracování papíru, filmu a fotografie (0,9 %) a Strojírenství a strojírenská výroba (1,1 %).

K většímu snížení počtu žáků došlo ve skupinách oborů Zemědělství a lesnictví (6,1 %), Zdravotnictví (7,7 %), Stavebnictví, geodézie a kartografie (8,8 %), Doprava a spoje (9,1 %) a Gastronomie, hotelnictví a turismus (10,6 %).

K výraznému snížení počtu žáků došlo ve skupinách Obchod (15,3 %), Potravinářství a potravinářská chemie (16,9 %), Elektrotechnika, telekomunikační a výpočetní technika (16,6 %) a Zpracování dřeva a výroba hudebních nástrojů (17,5 %).

Nejvýznamnější pokles počtu žáků zaznamenaly obory skupiny Textilní výroba a oděvnictví, a to o 43,8 %.

Přijímací řízení

Ke vzdělávání v oborech poskytujících střední vzdělání s výučním listem bylo ve školním roce 2008/2009 přijato 4 823 žáků, což je o 584 žáků (10,8 %) méně než v roce předcházejícím.

Tab. č. 27 Počet žáků nově přijatých do 1. ročníku skupin oborů středního vzdělání s výučním listem

Skupina oborů	Denní forma vzdělávání		Ostatní formy vzdělávání		Celkový počet žáků	
	2007/2008	2008/2009	2007/2008	2008/2009	2007/2008	2008/2009
21 Hornictví a hornická geologie, hutnictví a slévárnictví	25	52	0	0	25	52
23 Strojírnictví a strojírenská výroba	1 429	1274	0	0	1429	1274
26 Elektrotechnika, telekomunikační a výpočetní technika	275	234	17	24	292	258
29 Potravinářství a potravinářská chemie	282	216	0	0	282	216
31 Textilní výroba a oděvnictví	66	27	0	0	66	27
33 Zpracování dřeva a výroba hudebních nástrojů	269	248	0	0	269	248
34 Polygrafie, zpracování papíru, filmu a fotografie	39	41	0	0	39	41
36 Stavebnictví, geodézie a kartografie	530	469	0	1	530	470
37 Doprava a spoje	9	0	0	0	9	0
41 Zemědělství a lesnictví	266	269	0	0	266	269
53 Zdravotnictví	72	56	12	0	84	56
65 Gastronomie, hotelnictví a turismus	1 238	1082	49	28	1287	1110
66 Obchod	447	355	2	1	449	356
69 Osobní a provozní služby	380	446	0	0	380	446
Celkem	5 327	4 769	80	54	5 407	4 823

Poznámka: viz poznámka pod tabulkou č. 22, část 1.5

Zdroj: ÚIV

K nárůstu počtu žáků nově přijatých ke vzdělávání došlo ve skupinách oborů Hornictví a hornická geologie, hutnictví a slévárnictví (o 108 %), a to zejména díky úspěšnému zahájení výuky oboru Hutník ve Střední škole, Bohumín, příspěvková organizace, Osobní a provozní služby (o 17,4 %), Polygrafie, zpracování papíru, filmu a fotografie (o 5,1 %) a Zemědělství a lesnictví (o 1,1 %).

Úplným ukončením výuky jsou v MSK ohroženy skupiny oborů Doprava a spoje (obor Železničář) a Textilní výroba a oděvnictví (obory Krejčí a Sítí oděvů). K velkému poklesu počtu přijatých žáků došlo rovněž ve skupinách oborů Zdravotnictví (33,3 %), Potravinářství a potravinářská chemie (23,4 %), Obchod (20,7 %), Gastronomie, hotelnictví a turismus (13,8 %), Elektrotechnika, telekomunikační a výpočetní technika (11,6 %), Stavebnictví, geodézie a kartografie (o 11,3 %) a Strojírnictví a strojírenská výroba (10,8 %).

1.5.3 Střední vzdělání s maturitní zkouškou

Počet žáků v oborech

Struktura oborů poskytujících střední vzdělání s maturitní zkouškou byla v kraji zastoupena celkem 26 skupinami oborů. Nově byla oproti předchozímu roku vytvořena skupina 18 Informatické obory, která zahrnuje některé obory původně zařazené do skupin oborů 26 a 63 (konkrétně se jedná v kategorii M o obory: 26-47-M/002 Elektronické počítačové systémy, 26-47-M/003 Informační technologie – aplikace osobních počítačů, 26-47-M/004 Správce informační systémů, 26-47-M/006 Počítačové elektronické systémy, 63-41-M/040 Informatika v ekonomice). Změna nastala od 1. 9. 2008.

Tab. č. 28 Celkový počet žáků ve skupinách oborů středního vzdělání s maturitní zkouškou

Skupina oborů	Denní forma vzdělávání (bez NS)		Denní nástavbové studium		OFV (bez NS)		OFV nástavbové studium		Celkový počet žáků	
	07/08	08/09	07/08	08/09	07/08	08/09	07/08	08/09	07/08	08/09
16 Ekologie a ochrana životního prostředí	318	313	0	0	0	0	0	0	318	313
18 Informatické obory	0	72	0	0	0	53	0	0	0	125
21 Hornictví a hornická geologie, hutnictví a slévárnictví	293	299	0	0	44	55	0	0	337	354
23 Strojírenství a strojírenská výroba	2 784	3 026	204	213	0	0	222	226	3 210	3 465
26 Elektrotechnika, telekomunikační a výpočetní technika	4 455	4 318	225	213	0	0	171	192	4 851	4 723
28 Technická chemie a chemie silikátů	299	262	0	0	0	0	0	0	299	262
29 Potravinářství a potravinářská chemie	0	14	6	0	0	0	0	0	6	14
31 Textilní výroba a oděvnictví	435	342	0	0	0	0	72	72	507	414
33 Zpracování dřeva a výroba hudebních nástrojů	228	239	118	79	0	0	47	52	393	370
34 Polygrafie, zpracování papíru, filmu a fotografie	85	153	0	0	0	0	0	0	85	153
36 Stavebnictví, geodézie a kartografie	1 449	1 453	41	61	0	0	44	65	1 534	1 579
37 Doprava a spoje	532	543	57	56	0	0	48	67	637	666
39 Speciální a interdisciplinární obory	411	554	0	0	0	0	0	0	411	554
41 Zemědělství a lesnictví	950	881	39	15	21	13	0	0	1 010	909
53 Zdravotnictví	1 752	1 596	0	0	141	120	0	0	1 893	1 716
63 Ekonomika a administrativa	4 344	4 287	70	29	513	463	0	0	4 927	4 779
64 Podnikání v oborech, odvětví	1 947	1 919	1 055	1 107	28	54	1 744	2 069	4 774	5 149
65 Gastronomie, hotelnictví a turismus	2 829	2 836	261	308	0	0	199	189	3 289	3 333
66 Obchod	932	910	151	133	0	0	226	206	1 309	1 249
68 Právo, právní a veřejnosprávní činnost	1 329	1 267	0	0	506	552	168	180	2 003	1 999
69 Osobní a provozní služby	496	550	16	19	0	0	14	0	526	569
72 Publicistika, knihovnictví a informatika	119	90	0	0	0	0	0	0	119	90
75 Pedagogika, učitelství a sociální péče	1 222	1 200	0	0	200	275	0	0	1 422	1 475
78 Obecně odborná příprava	3 679	3 967	0	0	0	0	0	0	3 679	3 967
79 Obecná příprava	17 137	17 113	0	0	249	286	0	0	17 386	17 399
82 Umění a užité umění	751	770	0	0	18	0	0	0	769	770
Celkem	48 776	48 974	2 243	2 233	1 720	1 871	2 955	3 318	55 694	56 396

Poznámka: viz poznámka pod tabulkou č. 22, část 1.5

Zdroj: ÚIV

Ve školním roce 2008/2009 se v MSK v oborech poskytujících střední vzdělání s maturitní zkouškou připravovalo celkem 56 369 žáků, což bylo více (o 702 žáků, tj. 1,3 %), než v předchozím školním roce.

Nejvíce žáků se vzdělávalo ve skupině oborů Obecná příprava (obory gymnázií). V této oborové skupině bylo ve všech formách vzdělávání celkem 17 399 žáků (o 13, tj. o 0,1 % více, než v roce předchozím), tj. 30,9 % z celkového počtu žáků ve všech formách vzdělávání oborů vzdělání poskytujících střední vzdělání s maturitní zkouškou. Dalšími skupinami oborů s vysokým počtem žáků a podílem na celkovém počtu žáků jsou: Podnikání v oborech a odvětvích (5 149 žáků, tj. 9,1 %), Ekonomika a administrativa (4 779 žáků, tj. 8,5 %), Elektrotechnika, telekomunikační a výpočetní technika (4 723 žáků, tj. 8,4 %), Obecně odborná příprava (3 967 žáků, tj. 7,0 %) a Strojírenství a strojírenská výroba (3 456 žáků, tj. 6,1 %).

Celkový počet žáků v jednotlivých skupinách oborů se ve srovnání s předešlým školním rokem většinou výrazněji neliší, až na tyto výjimky: k významnějšímu nárůstu počtu žáků o 7,9 % proti předchozímu školnímu roku došlo u skupin oborů Podnikání v oborech, odvětví (o 375 žáků), Strojírenství a strojírenská výroba (o 255 žáků), Obecně odborná příprava (o 288 žáků, tj. 7,8 %) a skupiny oborů Speciální a interdisciplinární obory (o 143 žáků, tj. 34,8 %).

Stejně jako v předcházejících letech byl i ve školním roce 2008/2009 zaznamenán pokles celkového počtu žáků ve skupinách oborů Technická chemie a chemie silikátů (o 37 žáků, tj. 12,4 %), Ekonomika a administrativa (o 148 žáků, tj. 3 %) a Zemědělství a lesnictví (o 101 žáků, tj. 10 %), Zdravotnictví (o 177 žáků, tj. 9,4 %) a Elektrotechnika, telekomunikační a výpočetní technika (o 128 žáků, tj. 2,6 %).

Přijímací řízení

Tab. č. 29 Počet žáků nově přijatých do 1. ročníku skupin oborů středního vzdělání s maturitní zkouškou

Skupina oborů	Denní forma vzdělávání (bez NS)		Denní nastavbové studium		OFV (bez NS)		OFV nastavbové studium		Celkový počet žáků	
	07/08	08/09	07/08	08/09	07/08	08/09	07/08	08/09	07/08	08/09
16 Ekologie a ochrana životního prostředí	75	90	0	0	0	0	0	0	75	90
18 Informatické obory	0	72	0	0	0	53	0	0	0	125
21 Hornictví a hornická geologie, hutnictví a slévárenství	75	79	0	0	0	55	0	0	75	134
23 Strojírenství a strojírenská výroba	753	960	127	136	0	0	113	120	993	1 216
26 Elektrotechnika, telekomunikační a výpočetní technika	1 162	1 114	140	110	0	0	75	88	1 377	1 312
28 Technická chemie a chemie silikátů	60	61	0	0	0	0	0	0	60	61
29 Potravinářství a potravinářská chemie	0	14	0	0	0	0	0	0	0	14
31 Textilní výroba a oděvnictví	101	46	0	0	0	0	26	27	127	73
33 Zpracování dřeva a výroba hudebních nástrojů	75	56	52	51	0	0	26	33	153	140
34 Polygrafie, zpracování papíru, filmu a fotografie	27	91	0	0	0	0	0	0	27	91
36 Stavebnictví, geodézie a kartografie	376	379	25	44	0	0	29	50	430	473
37 Doprava a spoje	108	146	29	28	0	0	30	27	167	201
39 Speciální a interdisciplinární obory	196	170	0	0	0	0	0	0	196	170
41 Zemědělství a lesnictví	198	211	23	0	7	0	0	0	228	211
53 Zdravotnictví	413	376	0	0	85	0	0	0	498	376
63 Ekonomika a administrativa	1 022	1 160	31	0	162	151	0	0	1 215	1 311
64 Podnikání v oborech, odvětví	504	475	594	632	0	34	821	1 001	1 919	2 142
65 Gastronomie, hotelnictví a turismus	780	760	169	177	0	0	117	87	1 066	1 024
66 Obchod	220	213	89	62	0	0	96	102	405	377
68 Právo, právní a veřejnosprávní činnost	346	301	0	0	145	152	90	88	581	541
69 Osobní a provozní služby	159	181	0	19	0	0	0	0	159	200
72 Publicistika, knihovnictví a informatika	10	13	0	0	0	0	0	0	10	13
75 Pedagogika, učitelství a sociální péče	334	286	0	0	73	100	0	0	407	386
78 Obecně odborná příprava	1 060	989	0	0	0	0	0	0	1 060	989
79 Obecná příprava	3 304	3 206	0	0	105	98	0	0	3 409	3 304
82 Umění a užité umění	216	209	0	0	0	0	0	0	216	209
Celkem	11 574	11 658	1 279	1 259	577	643	1 423	1 623	14 853	15 183

Poznámka: viz poznámka pod tabulkou č. 22, část 1.5

Zdroj: ÚIV

Celkem bylo ve školním roce 2008/2009 přijato do 1. ročníku 15 183 žáků, což představuje proti roku 2007/2008 nárůst o 330 žáků, tj. 2,2 %. Pozitivně se v porovnání s předchozím školním rokem vyvíjel počet žáků nově přijatých do ostatních forem vzdělávání – ostatní formy vzdělávání bez nastavbového studia zaznamenaly nárůst o 11,4 %, ostatní formy vzdělávání nastavbového studia o 14,1 %.

Největší počet přijatých do 1. ročníku byl, stejně jako v předchozím roce, ve skupině oborů Obecná příprava (obory gymnázií). Zde se však projevila klesající demografická křivka 15letých a počet přijatých žáků se snížil o 105, tj. o 3,1 % ve srovnání se školním rokem 2007/2008.

Dále se pokles celkového počtu nově přijatých žáků zejména projevilo ve skupinách oborů Zdravotnictví (o 122 žáků, tj. 24,5 %), Obecně odborná příprava (o 71 žáků, tj. 6,7 %), Elektrotechnika, telekomunikační a výpočetní technika (o 65 žáků, tj. 4,7 %) a Textilní výroba a oděvnictví (o 54 žáků, tj. 42,5 %).

Naopak zvýšení zájmu o vzdělávání se odrazilo v celkovém počtu nově přijatých žáků ve skupinách oborů Podnikání v oborech a odvětví (o 223 žáků, tj. 11,6 %) hlavně díky zájmu o studium v ostatních formách vzdělávání, Strojírenství, strojírenská výroba (o 223 žáků, tj. 22,5 %) a Polygrafie, zpracování papíru, filmu a fotografie (o 64 žáků, tj. 237 %). Na růst počtu žáků v této skupině oborů mělo vliv také zahájení výuky (od školního roku 2008/2009) v oboru Polygrafie ve Střední škole hotelové a obchodně podnikatelské, Český Těšín, příspěvkové organizaci.

Významné je také zvýšení zájmu o vzdělávání ve skupině oborů Hornictví a hornická geologie, hutnictví a slévárenství, celkem o 59 žáků, tj. o 78,7 %.

1.5.4 Vzdělávání v konzervatoři

Konzervatoř je školou poskytující všeobecné vzdělání a připravující žáky pro výkon náročných uměleckých nebo umělecko-pedagogických činností v oborech Hudba, Tanec, Zpěv a Hudebně dramatické umění.

Úspěšným ukončením vzdělávacího programu v konzervatoři se dosahuje těchto stupňů vzdělání: a) středního vzdělání s maturitní zkouškou, b) vyššího odborného vzdělání v konzervatoři. Střední vzdělání s maturitní zkouškou získá žák úspěšným ukončením odpovídající části vzdělávacího programu konzervatoře, tzn. nejdříve po 4 letech v denní formě vzdělávání v šestiletém vzdělávacím programu nebo po 8 letech v osmiletém vzdělávacím programu. Vyšší odborné vzdělání získá žák úspěšným ukončením šestiletého nebo osmiletého vzdělávacího programu.

Tab. č. 30 Celkový počet žáků ve skupině oborů vyššího odborného vzdělání v konzervatoři

Skupina oborů	Druh vzdělání	Denní forma vzdělávání		Ostatní formy vzdělávání		Celkový počet žáků	
		2007/2008	2008/2009	2007/2008	2008/2009	2007/2008	2008/2009
82 Umění a užité umění	31	400	385	36	38	436	423
	32	82	71	0	0	82	71
Celkem		482	456	36	38	518	494

Poznámka: viz poznámka pod tabulkou č. 22, část 1.5

Zdroj: ÚIV

Druh vzdělání:

31 - Vyšší odborné vzdělávání v konzervatoři pro absolventy základní školy (Hudba, Zpěv, Hudebně dramatické umění)

32 - Vyšší odborné vzdělávání v konzervatoři pro absolventy 5. ročníku základní školy (obor vzdělání Tanec).

Ve školním roce 2008/2009 působily na území MSK dvě konzervatoře, a to Janáčkova konzervatoř a Gymnázium v Ostravě, příspěvková organizace a Církevní konzervatoř Opava. Celkem se v obou školách vzdělávalo 456 žáků v denní formě vzdělávání, což představuje proti předchozímu školnímu roku pokles o 26 žáků, tj. o 5,4 %. V ostatních formách vzdělávání se ve školním roce 2008/2009 zvýšil počet žáků na 38, tj. o 2 žáky (5,6 %).

Tab. č. 31 Počet žáků nově přijatých do 1. ročníku skupiny oborů vyššího odborného vzdělání v konzervatoři

Skupina oborů	Druh vzdělání	Denní forma vzdělávání		Ostatní formy vzdělávání		Celkový počet žáků	
		2007/2008	2008/2009	2007/2008	2008/2009	2007/2008	2008/2009
82 Umění a užité umění	31	68	66	20	3	88	69
	32	11	8	0	0	11	8
Celkem		79	74	20	3	99	77

Poznámka: viz poznámka pod tabulkou č. 22, část 1.5

Zdroj: ÚIV

Druh vzdělání:

31 - Vyšší odborné vzdělávání v konzervatoři pro absolventy základní školy (Hudba, Zpěv, Hudebně dramatické umění)

32 - Vyšší odborné vzdělávání v konzervatoři pro absolventy 5. ročníku základní školy (obor vzdělání Tanec).

Do denní formy vzdělávání bylo přijato ve školním roce 2008/2009 celkem 74 žáků, tedy o 5 žáků méně než v předchozím školním roce, tj. o 6,3 %. V ostatních formách vzdělávání došlo k podstatnému snížení počtu přijatých o 17 žáků, tj. o 85 % méně než v předchozím období.

1.5.5 Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Tab. č. 32 Praktické školy

Školní rok	Obory vzdělání	Počet		
		škol	tříd	žáků
2007/2008	Praktická škola jednoletá	1	1	8
	Praktická škola dvouletá	7	18	155
2008/2009	Praktická škola jednoletá	1	1	7
	Praktická škola dvouletá	7	18	165

Poznámka: viz poznámka pod tabulkou č. 22, část 1.5

Zdroj: ÚIV

V meziročním srovnání se nezměnil počet škol, v nichž se vzdělávali žáci v oborech vzdělání Praktická škola jednoletá a Praktická škola dvouletá. Celkový počet žáků v praktických školách se ve školním roce 2008/2009 zvýšil na 172 žáků, tedy o 9 žáků (tj. 5,5 %).

Tab. č. 33 Žáci ve speciálních třídách a individuálně integrovaní žáci podle postižení/znevýhodnění v denní formě vzdělávání

Druh postižení	Konzervatoř		Střední škola					
	Počet žáků						Počet speciálních tříd	
	individuálně integrovaných na K		individuálně integrovaných na SŠ		ve speciálních třídách SŠ			
	07/08	08/09	07/08	08/09	07/08	08/09	07/08	08/09
Mentální postižení	0	0	26	33	1561	1307	168	147
z toho středně těžké postižení	-	0	-	0	-	162	-	17
z toho těžké postižení	0	0	0	0	3	8	0	1
Sluchově postižení	0	0	25	26	1	6	0	0
z toho neslyšící	0	0	5	4	0	0	0	0
Zrakově postižení	2	2	16	18	16	11	2	1
z toho nevidomí	2	2	3	4	0	0	0	0
Vady řeči	0	0	2	3	1	2	0	0
z toho těžké postižení	0	0	0	0	0	0	0	0
Tělesně postižení	0	0	80	74	35	29	15	12
z toho těžké postižení	0	0	14	16	1	1	0	0
Souběžné postižení více vadami	0	0	12	13	47	73	0	0
z toho hluchoslepí	0	0	0	0	0	0	0	0
Vývoj. poruchy učení	4	0	510	565	89	91	0	0
Autismus	0	0	4	6	4	13	0	1
Celkem	6	2	675	738	1 754	1 532	185	161

Poznámka: viz poznámka pod tabulkou č. 22, část 1.5

Zdroj: ÚIV

Ve školním roce 2008/2009 bylo v konzervatořích a středních školách individuálně integrováno celkem 740 žáků, tj. o 59 žáků více než v minulém školním roce. Největší podíl individuálně integrovaných žáků tvořili žáci s vývojovými poruchami učení (76,4 %) a tělesně postižení žáci (10 %). V nejmenší míře byli individuálně integrováni žáci s autismem (0,8 %) a vadami řeči (0,4 %).

Počet speciálních tříd ve srovnání s minulým školním rokem poklesl ze 185 na 161, tj. o 24 tříd (o 13 %). Došlo rovněž k poklesu žáků v těchto třídách, a to z 1 754 na 1 532, tj. o 222 žáků (o 12,7 %). Nejvíce se snížil počet mentálně postižených žáků (o 254 žáků, tj. 16,3 %). Naopak došlo

ke zvýšení počtu žáků postižených více vadami (o 26 žáků, tj. 55,3 %). Zřejmý je také nárůst počtu postižených žáků ve speciálních třídách s autismem o 9 žáků a sluchově postižených o 5 žáků.

Důvod celkového poklesu počtu žáků lze spatřovat jednak v tom, že po ukončení základní školy se řada žáků se speciálními vzdělávacími potřebami hlásí do běžných středních škol a jednak ve stále se zpřesňující diagnostice těchto žáků.

1.6 Vyšší odborné vzdělávání

Vyšší odborné vzdělávání rozvíjí a prohlubuje znalosti a dovednosti studenta získané ve středním vzdělávání a poskytuje všeobecné a odborné vzdělání a praktickou přípravu pro výkon náročných činností. Úspěšným ukončením příslušného akreditovaného vzdělávacího programu se dosáhne stupně vyššího odborného vzdělání. Studium je určeno absolventům všech typů středních škol, kteří své vzdělávání ukončili maturitní zkouškou a je zakončeno absolutoriem. Délka vyššího odborného vzdělávání činí v denní formě 3 roky včetně odborné praxe, u zdravotnických oborů vzdělání až 3,5 roku (dříve 2 až 3,5 roku). Vyšší odborné školy rozšiřují vzdělávací nabídku v oblasti odborně orientovaného terciárního vzdělávání a jako součást vzdělávací soustavy poskytující samostatný stupeň vzdělání existují od školního roku 1996/1997.

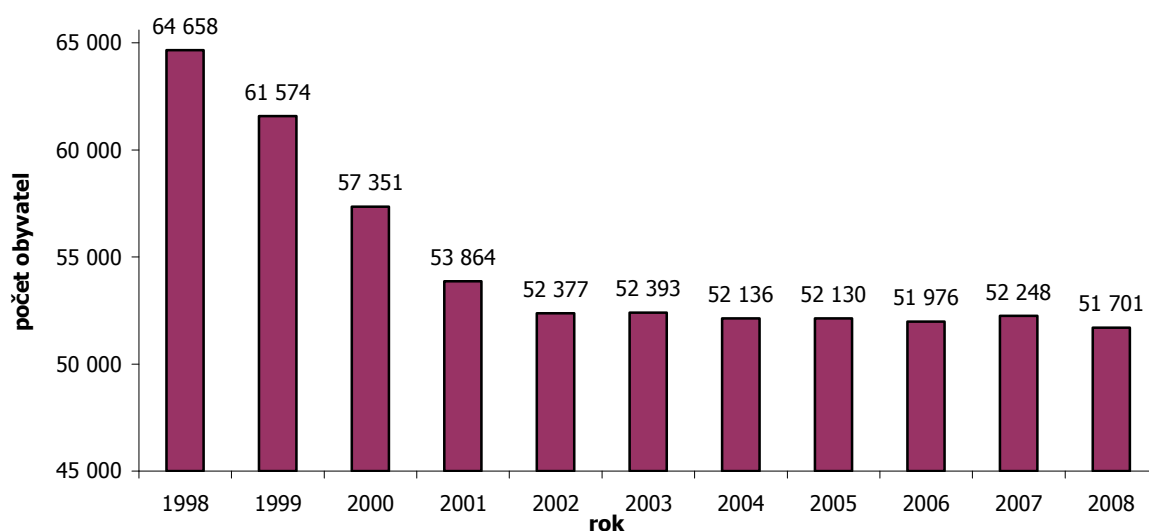
Tab. č. 34 Demografický vývoj 19 - 21letých v okresech MSK

Okres \ Rok	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Bruntál	5 873	5 647	5 171	4 801	4 247	4 255	4 209	4 193	4 140	4 125	4 106
Frýdek-Místek	11526	10870	10090	9 673	8 802	8 791	8 628	8 602	8 677	8 791	8 889
Karviná	13674	13064	12353	11668	11732	11726	11948	12005	11919	11709	11427
Nový Jičín	8 391	8 009	7 428	7 010	6 586	6 599	6 459	6 340	6 319	6 505	6 425
Opava	9 533	9 145	8 508	8 047	7 637	7 640	7 472	7 489	7 466	7 524	7 438
Ostrava	15661	14839	13801	12665	13373	13382	13420	13501	13455	13594	13416
Celkem MSK	64658	61574	57351	53864	52377	52393	52136	52130	51976	52248	51701

Zdroj: ČSÚ

U všech okresů, až na Frýdek-Místek, kde počet obyvatel vzrostl o 98, tj. 1,1 %, byl zaznamenán pokles počtu mladých lidí ve věku 19 – 21 let. Stejně jako v předchozím období k nejvýraznějšímu úbytku došlo v okrese Karviná (o 282, tj. 2,4 %), dále také v okrese Ostrava o 178 obyvatel, tj. o 1,3 %.

Graf č. 9 Demografický vývoj 19 - 21letých v MSK celkem

Zdroj: ČSÚ

Demografický vývoj v MSK ukazuje, že po výrazném poklesu do roku 2002 následovala stagnace v počtu 19 – 21letých a v rozmezí let 2006 a 2007 mírný nárůst této věkové skupiny, a to o 272 (tj. o 0,5 %). Po tomto růstu však následovalo opět znatelné snížení, a to o 547 (tj. o 1 %).

Tab. č. 35 Vyšší odborné školy

Školní rok	Zřizovatel	Počet škol	Počet studentů		
			Denní forma vzdělávání	Ostatní formy vzdělávání	Celkem
2007/2008	Kraj	5	917	322	1 239
	Soukromník	5	876	328	1 204
	Ministerstvo vnitra	1	0	68	68
	Celkem	11	1 793	718	2 511
2008/2009	Kraj	5	858	334	1 192
	Soukromník	5	828	391	1 219
	Ministerstvo vnitra	1	0	68	68
	Celkem	11	1 686	793	2 479

Zdroj: ÚIV

Počet vyšších odborných škol zůstal oproti předešlému školnímu roku nezměněn. Také ve školním roce 2008/2009 bylo na území MSK 11 vyšších odborných škol, přičemž zřizovatelem 5 z nich je MSK. Stejný počet byl zřizován soukromými subjekty, zřizovatelem 1 vyšší odborné školy bylo Ministerstvo vnitra ČR. Oproti roku 2007/2008 byl zaznamenán pokles počtu studentů ve všech formách vzdělávání o 32 (tj. o 1,3 %). Zájem o studium VOŠ v ostatních formách vzdělávání stále stoupá, ve sledovaném roce konkrétně o 75 studentů, tj. o 10,4 %, naopak v denní formě vzdělávání byl opět zaznamenán pokles, tentokrát o 107 studentů, tj. o 6 %.

Tab. č. 36 Počet studentů ve skupinách oborů vyššího odborného vzdělání

Skupiny oborů	Počet studentů					
	Celkem		Denní forma vzdělávání		Ostatní formy vzdělávání	
	2007/2008	2008/2009	2007/2008	2008/2009	2007/2008	2008/2009
23 Strojírenství a strojírenská výroba	34	35	34	35	0	0
26 Elektrotechnika, telek. a výpočetní technika	20	22	20	22	0	0
41 Zemědělství a lesnictví	38	58	38	58	0	0
53 Zdravotnictví	307	344	231	250	76	94
63 Ekonomika a administrativa	453	423	325	270	128	153
64 Podnikání v oborech, odvětví	128	124	68	52	60	72
65 Gastronomie, hotelnictví a turismus	790	793	704	668	86	125
66 Obchod	73	68	73	68	0	0
68 Právo, právní a veřejnosprávní činnost	137	140	68	60	69	80
75 Pedagogika, učitelství a sociální péče	463	404	232	203	231	201
Celkem	2 443	2 411	1 793	1 686	650	725

Poznámka: V tabulce nejsou uvedeny počty studentů VOŠ, která je zřizována ministerstvem vnitra.

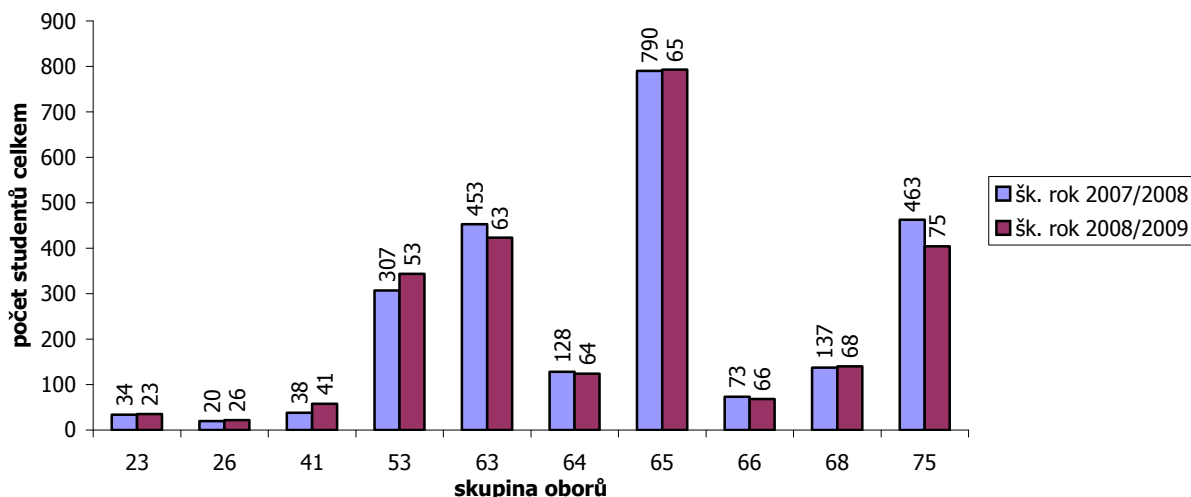
Zdroj: ÚIV

Ve vyšších odborných školách se ve školním roce 2008/2009 vzdělávalo celkem 2 411 studentů, což představuje proti školnímu roku 2007/2008 pokles o 32 studentů (tj. o 1,3 %). V denní formě vzdělávání se vzdělávalo 1 686 studentů (pokles o 107) a v ostatních formách vzdělávání došlo k nárůstu počtu studentů o 75 (tj. o 11,5 %).

Na poklesu celkového počtu studentů v denní formě vzdělávání se nejvíce podílely skupiny oborů Ekonomika a administrativa (o 55, tj. 16,9 %), Gastronomie, hotelnictví a turismus (o 36, tj. 5,1 %) a Pedagogika, učitelství a sociální péče (o 29, tj. 12,5 %). Oproti tomu u téže formy vzdělávání byl zaznamenán nárůst počtu studentů ve skupinách oborů Zemědělství a lesnictví (o 20, tj. 52,6 %) a Zdravotnictví (o 19, tj. 8,2 %).

Celkový nárůst počtu studentů v ostatních formách vzdělávání je nejvyšší ve skupinách oborů Gastronomie, hotelnictví a turismus (o 39, tj. 45,3 %), Ekonomika a administrativa (o 25, tj. 19,5 %) a Zdravotnictví (o 18, tj. 23,7 %). Jedinou skupinou oborů, která v ostatních formách vzdělávání zaznamenala úbytek studentů je Pedagogika, učitelství a sociální péče (o 30, tj. 13 %).

Graf č. 10 Počet studentů ve skupinách oborů vyššího odborného vzdělání

Zdroj: ÚIV

Nejpočetněji zastoupenou skupinou oborů vyššího odborného vzdělávání ve všech formách vzdělávání byla ve školním roce 2008/2009 skupina oborů Gastronomie, hotelnictví a turismus, ve které se vzdělávalo 793 studentů, následovala Ekonomika a administrativa s 423 studenty, Pedagogika, učitelství a sociální péče s 404 studenty a dále Zdravotnictví s 344 studenty. Nejméně početně zastoupenými skupinami oborů byly Zemědělství a lesnictví s 41 studenty, Strojírenství a strojírenská výroba s 35 studenty a Elektrotechnika, telekomunikační a výpočetní technika s 22 studenty.

Přijímací řízení

Tab. č. 37 Nově přijatí studenti do 1. ročníku skupin oborů vyššího odborného vzdělání

Skupiny oborů	Počet studentů					
	Celkem		Denní forma vzdělávání		Ostatní formy vzdělávání	
	2007/2008	2008/2009	2007/2008	2008/2009	2007/2008	2008/2009
23 Strojírenství a strojírenská výroba	13	11	13	11	0	0
26 Elektrotechnika, telek. a výpočetní technika	7	16	7	16	0	0
41 Zemědělství a lesnictví	38	29	38	29	0	0
53 Zdravotnictví	120	124	63	86	57	38
63 Ekonomika a administrativa	197	117	113	75	84	42
64 Podnikání v oborech, odvětví	50	47	23	16	27	31
65 Gastronomie, hotelnictví a turismus	387	301	335	233	52	68
66 Obchod	33	24	33	24	0	0
68 Právo, právní a veřejnosprávní činnost	43	38	22	23	21	15
75 Pedagogika, učitelství a sociální péče	138	166	83	91	55	75
Celkem	1 026	873	730	604	296	269

Poznámka: V tabulce nejsou uvedeny počty studentů VOŠ, která je zřizována ministerstvem vnitra.

Zdroj: ÚIV

V meziročním srovnání došlo ve školním roce 2008/2009 v souhrnu všech forem vzdělávání k celkovému snížení počtu nově přijatých studentů do 1. ročníku skupin oborů vyššího odborného vzdělávání o 153 studentů (tj. o 14,9 %). Při rozlišení podle forem vzdělávání počet nově přijatých do 1. ročníku v denní formě vzdělávání poklesl o 126 studentů (17,3 %), pokles byl zaznamenán i v ostatních formách vzdělávání, a to o 27 studentů (9,1 %). Nejvíce se na tomto snížení v denní formě vzdělávání podílely skupiny oborů Gastronomie, hotelnictví a turismus (o 102, tj. 30,4 %) a Ekonomika a administrativa (o 38, tj. 33,6 %). V denní formě byl zaznamenán nárůst ve čtyřech skupinách oborů, zejména Zdravotnictví (o 23, tj. 36,5 %) a Elektrotechnika, telekomunikační a výpočetní technika (o 9, tj. 128,6 %). V ostatních formách vzdělávání poklesl počet nově přijatých do 1. ročníku u skupin oborů Ekonomika a administrativa (o 42, tj. 50 %), Zdravotnictví (o 19, tj. 33,3 %) a Právo, právní a veřejnosprávní činnost (o 6, tj. 28,6 %).

1.6.1 Vzdělávání studentů se speciálními vzdělávacími potřebami

Ve školním roce 2008/2009 nebyli v MSK dle údajů ve statistických výkazech ve vyšších odborných školách vzdělávání studenti se speciálními vzdělávacími potřebami ve speciálních skupinách, 2 studenti se zdravotním postižením byli individuálně integrováni v běžných skupinách.

1.7 Vysokoškolské vzdělávání

Vysokoškolské vzdělávání je jednou z klíčových strategických oblastí rozvoje lidských zdrojů ve společnosti. Vysoké školy plní nezastupitelnou funkci ve vědeckém, kulturním, sociálním a ekonomickém rozvoji. Vysokoškolské vzdělání má pochopitelně nezastupitelný význam také z pohledu jednotlivce – je významným předpokladem vzestupné sociální mobility člověka. Bylo dostatečně prokázáno, že s rostoucí úrovní vzdělání se zvyšují šance člověka na plnohodnotné uplatnění ve společnosti, klesá riziko dlouhodobé nezaměstnanosti a sociální exkluze. Dostupnost vysokoškolského vzdělávání, odpovídající účast populace na vysokoškolském vzdělávání, výchova, stabilizace nových vědeckých kapacit i uplatnitelnost vysokoškolských absolventů patří mezi klíčová témata této problematiky.

V Moravskoslezském kraji realizovaly ve školním roce 2008/2009 vysokoškolské vzdělávání tři veřejné univerzity a dvě soukromé vysoké školy neuniverzitního typu se sídlem v Moravskoslezském kraji.

Veřejné univerzity:

- Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava
- Ostravská univerzita v Ostravě
- Slezská univerzita v Opavě

Soukromé vysoké školy:

- Vysoká škola podnikání, a.s.
- Vysoká škola sociálně-správní, Institut celoživotního vzdělávání Havířov o.p.s.

Tab. č. 38 Počet studentů na vysokých školách v MSK

Školní rok	Vysoká škola	Studenti (fyzické osoby) celkem ³⁾										
		Celkem	v prezenčním studiu					v distančním a kombinovaném studiu				
			Celkem	v typu studijního programu				Celkem	v typu studijního programu			
				bakalářském	magisterském ²⁾	navazujícím magisterském ¹⁾	doktorském		bakalářském	magisterském ²⁾	navazujícím magisterském ¹⁾	doktorském
2007/2008	Ostravská univerzita	9 239	6 599	3 928	1 961	670	74	2 658	1 800	254	425	180
	Slezská univerzita	6 101	4 393	3 195	686	499	50	1 725	1 532	29	81	84
	VŠB - TU Ostrava	21 717	15 103	11 012	919	2 812	373	6 677	3 902	247	1 249	1 287
	Vysoká škola podnikání, a.s.	3 045	544	474	-	70	-	2 501	2 086	-	415	-
	Celkem	40 102	26 639	18 609	3 566	4 051	497	13 561	9 320	530	2 170	1 551
2008/2009	Ostravská univerzita	9 143	6 329	3 968	1 488	815	95	2 842	2 007	227	431	177
	Slezská univerzita	7 750	5 273	4 009	520	710	60	2 498	2 031	2	307	161
	VŠB - TU Ostrava	22 308	15 242	11 066	71	3 727	392	7 130	4 157	115	1 605	1 263
	Vysoká škola podnikání, a.s.	3 301	567	492	-	75	-	2 734	2 269	-	465	-
	VŠ sociálně-správní, ICV Havířov o.p.s.	170	21	21	-	-	-	149	149	-	-	-
Celkem	42 672	27 432	19 556	2 079	5 327	547	15 353	10 613	344	2 808	1 601	

Poznámky:

¹⁾ Magisterské studium v délce 1 - 3 roky, které je pokračováním studia bakalářských programů.

²⁾ Magisterské studijní programy v délce 4 - 6 let.

³⁾ Celkový součet nemusí souhlasit se součtem za VŠ/fakulty, formy studia, typy studijních programů.

Zdroj: ÚTV

Na těchto školách studovalo celkem 42 672 studentů, tj. v meziročním srovnání o 2 570 studentů (6,4 %) více než v předchozím roce. V prezenční formě studia studovalo 27 432 studentů, v porovnání s předešlým rokem o 3 % více. Větší zájem byl rovněž o studium v distanční a kombinované formě, v meziročním srovnání se jednalo o 13,2% nárůst studentů.

Studijní obory v bakalářském studijním programu studovalo ve školním roce 2008/2009 celkově 30 169 studentů (z toho 27 432 v prezenčním studiu), proti roku předchozímu se jedná o nárůst o 2 240 studentů (tj. o 8 %). V magisterských studijních oborech (magisterských a navazujících magisterských) studovalo 10 558 studentů, což je o 241 studentů více než v předchozím roce (tj. nárůst o 2,3 %). V doktorském studijním programu studovalo v prezenční i distanční a kombinované formě celkem 2 148 studentů, což je o 100 studentů více než v roce předchozím (to představuje nárůst o 4,9 %).

Vysoká škola báňská - Technická univerzita Ostrava

VŠB - TU Ostrava⁴ je univerzitní veřejnou vysokou školou technicko-ekonomického zaměření. Zájemci o studium zde mohou studovat v rámci univerzitních studijních programů a na některé ze sedmi fakult. Univerzita nabízí bakalářské, magisterské a doktorské studijní programy, další formy vzdělávání.

VŠB-TUO realizuje vzdělávání na fakultách: ekonomické; stavební; bezpečnostního inženýrství; elektrotechniky a informatiky; strojní; hornicko-geologické; metalurgie a materiálového inženýrství. Vedle těchto fakult vyvíjejí činnost celoškolské katedry: společenských věd; jazyků; tělesné výchovy a sportu; matematiky a deskriptivní geometrie, učitelství odborných předmětů. V rámci univerzity dále působí dva vysokoškolské ústavy - Centrum nanotechnologií a Výzkumné energetické centrum. Mezi celoškolská pracoviště mj. patří Centrum environmentálních technologií, Centrum pokročilých

⁴ Údaje o vysoké škole jsou čerpány ze Statistické ročenky školství 2008/2009 – Výkonové ukazatele, Statistické ročenky školství 2007/2008 – Výkonové ukazatele, z Výroční zprávy o činnosti vysoké školy za rok 2008 a z informací zveřejněných na webových stránkách školy.

a inovačních technologií, Ústav soudního znalectví, Audiovizuální centrum, Centrum informačních technologií, Regionální centrum celoživotního vzdělávání. Z dalších pracovišť je třeba zmínit např. Podnikatelský inkubátor VŠB-TUO, Centrum transferu technologií nebo Centrum operačních programů či Středisko vzdělávání (Computer training center).

Na vysoké škole se uskutečňuje celoživotní vzdělávání, které je poskytováno jak jednotlivými fakultami univerzity, tak samostatnými pracovišti. Na oblast technického vzdělávání se specializuje Regionální centrum celoživotního vzdělávání, na ekonomické vzdělávání se pak soustřeďuje Institut doktorských a manažerských studií ekonomické fakulty.

Na Vysoké škole báňské – Technické univerzitě Ostrava studovalo ve školním roce 2008/2009 celkem 22 308 studentů, což představuje v meziročním srovnání nárůst o 591 studentů. V bakalářských studijních programech se celkově vzdělávalo 15 223 studentů. V navazujících magisterských programech studovalo 5 332 studujících, 186 studentů se vzdělávalo v magisterských programech (proti předchozímu školnímu roku se jedná o výrazný pokles způsobený ústupem od nenavazujících magisterských programů). 1 655 studentů bylo ve školním roce 2008/2009 zapsáno do doktorských studijních programů.

Ostravská univerzita v Ostravě

Ostravská univerzita v Ostravě⁵ realizuje vzdělávání v bakalářských, magisterských a doktorských studijních programech společenskovedního, přírodovědného, ekonomického, pedagogického i uměleckého zaměření. Vzdělávací programy nabízejí fakulty: sociálních studií; umění; zdravotnických studií; filozofická fakulta; pedagogická fakulta a přírodovědecká fakulta. Vedle těchto fakult univerzita zřizuje také Ústav pro výzkum a aplikace fuzzy modelování.

Na Ostravské univerzitě studovalo v akademickém roce 2008/2009 celkem 9 143 studentů, z toho 5 975 v bakalářském studiu, 1 246 v navazujícím magisterském studiu, v magisterském studiu pak 1 715 studentů. V doktorských studijních programech bylo zapsáno 272 studentů.

Výsledkem spolupráce Ostravské univerzity se zahraničními vysokými školami v Evropě a výsledkem snah o prohloubení výzkumu v sociální práci bylo v roce 2007 uzavření dohod o založení Evropského výzkumného institutu sociální práce se sídlem na Ostravské univerzitě.

Ostravská univerzita realizuje v rámci fakulty sociálních studií, fakulty umění, fakulty zdravotnických studií, filozofické fakulty, pedagogické fakulty a přírodovědecké fakulty několik desítek kurzů celoživotního vzdělávání. Na pedagogické fakultě působí Centrum dalšího vzdělávání, které je akreditovaným centrem pro další vzdělávání pedagogických pracovníků a které se věnuje zejména doplňujícímu, rozšiřujícímu a specializačnímu studiu. Současně se věnuje základnímu výzkumu v oblasti vzdělávání dospělých. Na pedagogické fakultě působí mj. také Centrum pro výzkum edukačních procesů, které se zabývá základním i aplikovaným výzkumem v oblasti edukačních procesů a souvisejícími činnostmi zejména v oblasti speciální a sociální pedagogiky, pedagogické evaluace a andragogiky, probíhající reformou ve vzdělávání a dalšími tématy. Celoživotní vzdělávání je institucionálně zastřešeno také na přírodovědecké fakultě, která zřizuje Centrum celoživotního vzdělávání. Ostravská univerzita je rovněž zakladatelem obecně prospěšné společnosti Metodické a evaluační centrum (MEC), která se zabývá otázkami zvyšování efektivity vzdělávání. Primárním cílem je zvyšování kvality jednotlivých škol, učitelů, managementu škol a v neposlední řadě žáků a studentů. Ostravská univerzita zřizuje Akademické informační centrum. Působí zde rovněž poradenské pracoviště Pyramida - centrum podpory studentům se speciálními potřebami, jehož cílem je nabídnout odborné služby a vytvořit podmínky ke studiu v akreditovaných studijních oborech pro studenty se speciálními vzdělávacími potřebami. Vedle informačně poradenských služeb a pedagogického poradenství zabezpečuje rovněž např. zprostředkování tlumočnických a asistenčních služeb, zajišťuje např. pomoc při vyhledávání v databázích atp. Informační, poradenské a vzdělávací akce jsou realizovány rovněž pro zaměstnance.

⁵ Údaje o vysoké škole jsou čerpány ze Statistické ročenky školství 2008/2009 – Výkonové ukazatele, Statistické ročenky školství 2007/2008 – Výkonové ukazatele, z Výroční zprávy Ostravské univerzity v Ostravě za rok 2008 a z informací zveřejněných na webových stránkách školy.

Slezská univerzita v Opavě

Slezská univerzita v Opavě⁶ nabízí vzdělávání v bakalářských, magisterských a doktorských studijních programech společenskovědního, přírodovědního, ekonomického, pedagogického i uměleckého zaměření. Univerzita realizuje vysokoškolské vzdělávání v rámci fakult: filozoficko-přírodovědecké; obchodně-podnikatelské; fakulty veřejných politik. Mezi univerzitní pracoviště patří dále Matematický ústav, Vzdělávací centrum Krnov. V rámci univerzity působí mj. rovněž Centrum celoživotního vzdělávání a Centrum řízení projektů.

V rámci fakult i Vzdělávacího centra v Krnově univerzita realizuje celoživotní vzdělávání vč. univerzity třetího věku. Vzdělávací centrum v Krnově je akreditovaným pracovištěm MV ČR pro vzdělávání ve veřejné správě, MŠMT pro realizaci DVPP a také MPSV pro vzdělávání poskytovatelů sociálních služeb. Projekt celoživotního vzdělávání probíhá na Slezské univerzitě v Opavě od roku 1992.

V rámci filozoficko-přírodovědecké fakulty je zřízeno poradenské centrum poskytující služby psychologického poradenství. Poradenské centrum pracuje rovněž při obchodně-podnikatelské fakultě.

V akademickém roce 2008/2009 studovalo na Slezské univerzitě 7 750 studentů. 6040 studentů bylo zapsáno v bakalářských studijních programech, což představuje meziroční nárůst o 1313 studentů. V navazujících magisterských studijních programech studovalo 1 017 studentů, tedy o 437 více než v předchozím roce, do programů magisterského studia bylo zapsáno 522 studentů. Doktorské studium v tomto roce realizovalo 221 studentů.

Vysoká škola podnikání, a.s.

Vysoká škola podnikání, a.s.⁷ je soukromou vysokou školou neuniverzitního typu nabízející bakalářské a navazující magisterské studium zejména v ekonomicky orientovaných oborech. Vysoká škola vyvíjí svou činnost v rámci kateder: podnikání; informatiky a internetu v podnikání; podnikání a managementu v obchodu; podnikání a managementu v životním prostředí; klíčových kompetencí v podnikání; cizích jazyků. S cílem zvýšit dostupnost kombinovaného bakalářského i magisterského studia pro studenty zřídila vysoká škola ve vybraných regionech konzultační střediska s odpovídajícím materiálním a technickým vybavením. V současné době disponuje škola šesti konzultačními středisky se sídlem v Bruntále, Jeseníku, Olomouci, Písku, Praze a Třinci. V Novém Jičíně funguje pobočka poskytující kombinované i prezenční bakalářské studium.

V akademickém roce 2008/2009 bylo ke studiu zapsáno 3 301 studentů, z toho 2 761 v bakalářském studiu, v navazujícím magisterském studiu pak 465 studentů. 2 734 studentů studovalo v distančním a kombinovaném studiu.

Vysoká škola sociálně-správní, Institut celoživotního vzdělávání o.p.s.

Vysoká škola sociálně-správní, Institut celoživotního vzdělávání Havířov, o.p.s.⁸ je soukromou vysokou školou neuniverzitního typu. Vysoká škola uskutečňuje bakalářský studijní program v oblasti sociálního managementu a veřejné správy, její součástí jsou katedry: sociálních věd a práva; veřejné ekonomiky a správy; ekonomie a evropské integrace; kvantitativních metod a informatiky. V akademickém roce 2008/2009 zde studovalo 170 studentů, všichni v bakalářském studijním programu, z toho 149 studentů v distančním a kombinovaném studiu.

⁶ Údaje o vysoké škole jsou čerpány ze Statistické ročenky školství 2008/2009 – Výkonové ukazatele, Statistické ročenky školství 2007/2008 – Výkonové ukazatele, z Výroční zprávy o činnosti Slezské univerzity v Opavě za rok 2008 a z informací zveřejněných na webových stránkách školy.

⁷ Údaje o vysoké škole jsou čerpány ze Statistické ročenky školství 2008/2009 – Výkonové ukazatele, Statistické ročenky školství 2007/2008 – Výkonové ukazatele, z výroční zprávy o činnosti Vysoké školy podnikání, a.s. za rok 2008 a z informací zveřejněných na webových stránkách školy.

⁸ Údaje o vysoké škole jsou čerpány ze Statistické ročenky školství 2008/2009 – Výkonové ukazatele a z informací zveřejněných na webových stránkách školy.

1.8 Základní umělecké vzdělávání

Základní umělecké školy mají významný podíl na formování osobnosti svých žáků, rozvíjení jejich individuálních schopností a talentu. Přípravují je na neprofesionální uměleckou činnost nebo na studium ve středních a vysokých školách uměleckého nebo pedagogického zaměření a také na studium v konzervatořích.

Ve školním roce 2008/2009 pokračovaly na centrální úrovni (MŠMT) práce na dokončení Rámcového vzdělávacího programu pro umělecké obory základního uměleckého vzdělávání.

Tab. č. 39 Základní umělecké školy

Školní rok	Zřizovatel	Počet škol	Pobočky*	Učitelé		Žáci v oborech								
				Fyzické osoby	Přepočteno na plné úvazky	Celkem	hudební	% z celku	taneční	% z celku	výtvarný	% z celku	literárně-dramatický	% z celku
2007/2008	Obec	5	106	130	101,9	2 552	1 891	74,10	129	5,05	494	19,36	38	1,49
	Kraj	41		1 078	774,2	21 343	14 832	69,49	2 128	9,97	3 863	18,10	520	2,44
	Soukromník	5		78	44,6	1 696	855	50,41	355	20,93	463	27,30	23	1,36
	Církev	1		14	7,2	149	149	100,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
	Celkem	52		1 300	930,1	25740	17 727	68,87	2 612	10,15	4 820	18,73	581	2,26
2008/2009	Obec	6	124	135	102,6	2 595	1 933	74,49	116	4,47	506	19,50	40	1,54
	Kraj	39		1 087	797,7	21 769	15 067	69,21	2 258	10,37	3 861	17,74	583	2,68
	Soukromník	5		75	46	1 727	880	50,96	409	23,68	418	24,20	20	1,16
	Církev	1		14	7,7	155	155	100,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
	Celkem	51		1 311	954	26246	18 035	68,72	2 783	10,60	4 785	18,23	643	2,45

Poznámka:

*Pobočky – místa poskytovaného vzdělávání mimo sídlo školy, ze zdroje dat nelze rozčlenit dle zřizovatelů.

Zdroj: ÚIV

Vývoj v Moravskoslezském kraji kopíruje celorepublikový trend, kdy pokračuje zvyšování zájmu o základní umělecké vzdělávání, což dokládá zvýšený celkový počet žáků (o 506, tj. 2 %). Tradičně největší zájem byl o hudební obor, mírný nárůst se projevuje i v literárně-dramatickém a tanečním oboru, mírný pokles naopak ve výtvarném oboru. V návaznosti na zvýšený počet žáků se zvýšil i počet učitelů (o 11, tj. 0,8 %) vyučujících na základních uměleckých školách. Nárůst se projevuje i v počtu nových míst poskytovaného vzdělávání (o 18, tj. 17 %).

1.9 Jazykové vzdělávání

Jazykové vzdělávání poskytuje jazykové vzdělání v cizích jazycích. Jazykové vzdělávání podle školského zákona se uskutečňuje v jazykové škole s právem státní jazykové zkoušky a může být ukončeno státní jazykovou zkouškou základní, státní jazykovou zkouškou všeobecnou a státní jazykovou zkouškou speciální.

Tab. č. 40 Jazykové školy

Jazyková škola	Zřizovatel	Druh kursu	2007/2008			2008/2009		
			Počet škol	Počet kurzů	Počet žáků	Počet škol	Počet kurzů	Počet žáků
Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky	Kraj	základní kurzy	2	66	757	2	38	532
		střední kurzy	2	17	214	1	9	149
		přípr. kurzy ke SJZ	2	11	98	2	6	93
		konverzační kurzy	2	4	58	2	4	52
		speciální kurzy	2	17	184	2	13	162
		jednoleté kurzy	2	-	39	2	-	36
		jiné kurzy	1	2	15	1	3	37
	Soukromník	základní kurzy	2	23	108	2	25	170
		střední kurzy	1	4	23	2	8	49
		přípr. kurzy ke SJZ	1	6	23	1	5	51
		konverzační kurzy	1	1	6	1	1	4
		speciální kurzy	0	0	0	0	1	2
	Celkem			4	151	1 525	4	113
Ostatní soukromé jazykové školy*	jednoleté kurzy	9	-	423	12	-	352	
Celkem			13	151	1 948	16	113	1 689

*Zahrnuty jsou pouze organizace realizující jednoleté kurzy cizích jazyků v souladu s vyhláškou č. 322/2005 Sb.

Zdroj: ÚIV

Ve školním roce 2008/2009 poskytovaly v MSK jazykové vzdělávání čtyři jazykové školy s právem státní jazykové zkoušky. Jmenovitě se jednalo o dvě školy zřizované MSK - Jazykovou školu s právem státní jazykové zkoušky, Frýdek-Místek, příspěvkovou organizaci a Jazykovou školu s právem státní jazykové zkoušky, Ostrava, Na Jízdárně 4, příspěvkovou organizaci, dále dvě soukromé jazykové školy Linguistic - Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky v.o.s. (Orlová) a AGENTURU POZNÁNÍ - jazykovou školu s právem státní jazykové zkoušky, s.r.o. (Kopřivnice).

Celkem se ve školním roce 2008/2009 vzdělávalo v jazykových školách 1 689 posluchačů, což představuje proti předchozímu roku pokles o 13,3 %. V tomto počtu jsou zahrnuti i posluchači v jednoletých kurzech cizích jazyků s denní výukou realizovaných na základě vyhlášky č. 322/2005 Sb., o dalším studiu, popřípadě výuce, které se pro účely státní sociální podpory a důchodového pojištění považují za studium na středních nebo vysokých školách, ve znění pozdějších předpisů. Výuka v těchto kurzech probíhala kromě jazykových škol s právem státní jazykové zkoušky i v dalších 12 vzdělávacích zařízeních zaměřených na výuku cizích jazyků. V porovnání se školním rokem 2007/2008 došlo k poklesu počtu posluchačů o 74, tj. na 388 posluchačů.

1.10 Školská zařízení

1.10.1 Školská zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků

Další vzdělávání pedagogických pracovníků zajišťuje MSK především prostřednictvím jím zřizované organizace Krajské zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků a informační centrum, Nový Jičín, příspěvková organizace (dále jen KVIC). Hlavním předmětem její činnosti je realizace dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, poskytování poradenství v otázkách metodiky a řízení škol a školských zařízení, zprostředkování informací o nových směrech a postupech ve vzdělávání a zajištění koordinace podpůrných činností pro školy a školská zařízení, rozvojových programů a projektů. Uvedené činnosti realizuje KVIC prostřednictvím pracovišť v Bruntále, Frýdku-Místku, Karviné, Novém Jičíně, Opavě a Ostravě. Podrobněji je aktivitám této organizace věnována pozornost v kapitole 1.11 Další vzdělávání pedagogických pracovníků.

1.10.2 Školská poradenská zařízení

Školská poradenská zařízení - pedagogicko-psychologické poradny a speciálně pedagogická centra poskytují standardní poradenské služby dětem, žákům, studentům, jejich zákonným zástupcům, školám a školským zařízením. Moravskoslezský kraj je zřizovatelem šesti pedagogicko-psychologických poraden (dále jen PPP) a devíti speciálně pedagogických center (dále jen SPC).

Pedagogicko-psychologické poradny

PPP poskytuje služby pedagogicko-psychologického a speciálně pedagogického poradenství, zajišťuje psychologickou a speciálně pedagogickou diagnostiku, psychologickou a speciálně pedagogickou intervenci včetně kariérového poradenství, informační a metodické činnosti. Dále napomáhá při rozvoji pedagogicko-psychologických kompetencí učitelů, podílí se na činnostech v oblasti prevence sociálně patologických jevů u dětí a mládeže.

Tab. č. 41 Počet pedagogicko-psychologických poraden a jejich klientů

Školní rok	2006/2007	2007/2008
Počet PPP	6	6
Počet odloučených pracovišť	14	14
Celkem klientů	18 391	17 983
z mateřských škol	2 717	2 715
ze základních škol	13 208	12 673
ze středních škol	2 180	2 237
z konzervatoří	2	5
z vyšších odborných škol	15	7
z rodin a školsky nezařazení	269	346

Zdroj: ÚIV

Počet pedagogicko-psychologických poraden ani jejich pracovišť se nezměnil. Síť poradenských služeb je dlouhodobě kvalitně pokryta. Ve sledovaném období klesly celkové počty klientů především v kategorii základních škol (o 535, tj. o 4,1 %), což je důsledkem nepříznivého demografického vývoje minulých let. Naopak v kategorii středních škol došlo k mírnému nárůstu (o 57 klientů, tj. 2,6 %).

Tab. č. 42 Přehled činností pedagogicko-psychologických poraden

Školní rok	Činnosti	Individuální činnost pro klienty		Služby pedagogům		Ostatní odborné činnosti	Pobytové akce	Odborné podklady pro vzdělávací opatření
		komplexní vyšetření	ostatní individuální péče*	metodické konzultace	kurzy, semináře			
2006/2007		14 755	20 499	4 753	210	559	2	11 713
2007/2008		15 175	19 230	4 686	210	479	6	11 878

Poznámky: * Počet setkání, jejichž účelem byla konzultace, terapie, kontrola, reedukace apod.

Zdroj: ÚIV

Činnost poradny se uskutečňuje ambulantně na pracovišti poradny a návštěvami zaměstnanců poradny ve školách a školských zařízeních.

Z porovnání četnosti a druhu výkonů v posledních dvou letech vyplývá nárůst výkonů v oblasti komplexních vyšetření, zpracování odborných podkladů pro vzdělávací opatření a pobytových akcí. Počty kurzů a seminářů se nezměnily, v oblasti ostatní individuální péče a ostatních odborných činností byl zaznamenán pokles počtu výkonů.

Tab. č. 43 Odborní pracovníci pedagogicko-psychologických poraden

Školní rok	Pracovníci	Celkem	z toho				Přepočteno na plně zaměstnané
			psychologové	pedagogové	sociální pracovníci	ostatní	
2007/2008		116	53	41	16	6	108,9
2008/2009		116	52	43	16	5	105,8

Zdroj: ÚIV

Týmy pracovníků poraden tvoří psychologové, speciální pedagogové, metodici prevence a sociální pracovníci. Celkový počet pracovníků poraden se meziročně nezměnil, v rámci jednotlivých profesí došlo k poklesu počtu o 1 psychologa a k nárůstu počtu o 2 speciální pedagogy. Počet sociálních pracovníků zůstává nezměněn, počet ostatních zaměstnanců se snížil o jednoho.

Speciálně pedagogická centra

Speciálně pedagogická centra (dále jen SPC) poskytují poradenské služby žákům se zdravotním postižením a žákům se zdravotním znevýhodněním integrovaným ve školách a školských zařízeních, žákům se zdravotním postižením a žákům se zdravotním znevýhodněním ve školách a třídách s upravenými vzdělávacími programy, žákům se zdravotním postižením v základních školách speciálních a dětem s hlubokým mentálním postižením.

Tab. č. 44 Počet speciálně pedagogických center a jejich klientů

Školní rok	2006/2007	2007/2008
Počet SPC	9	9
Počet odloučených pracovišť	2	1
Celkem klientů	4 291	4 463
Mentální	1 380	1 622
Sluchové	168	144
Zrakové	266	265
Vady řeči	1 356	1 256
Tělesné	445	506
Více vad	235	105
Autismus	244	338
Ostatní	197	227

Zdroj: ÚIV

Počet center se nezměnil, došlo pouze k úbytku počtu pracovišť o 1. Došlo k nárůstu celkového počtu klientů o 172, tj. 4 %, z hlediska druhu postižení se jedná o klienty s mentálním postižením (o 242, tj. 17,5 %), tělesným postižením (o 61, tj. 13,7 %) a lékařskou diagnózou autismus (o 94, tj. 38,5 %). K poklesu počtu klientů došlo nejvýrazněji v kategorii souběžného postižení více vadami (o 130, tj. o 55,3 %), s vadou řeči (o 100, tj. o 7,4 %) a sluchového postižení (o 24, tj. 14,3 %).

Každé SPC je zaměřeno na klienty s určitým druhem postižení, klienti se souběžným postižením více vadami mohou být proto šetřeni v několika SPC s ohledem na konkrétní druhy vad. Tato skutečnost ovlivňuje jejich statistické vykazování.

Tab. č. 45 Přehled činností speciálně pedagogických center

Školní rok	Činnosti		Individuální činnost s klienty	Skupinové činnosti s klienty	Služby pedagogům	Poradenská činnost se zákonnými zástupci	Ostatní odborné činnosti	Pobytové akce	Odborné podklady pro vzdělávací opatření	Individuální vzdělávací plány
	komplexní vyšetření	ostatní								
2006/2007	1 074	21 707	1 551	4 479	4 726	814	1	4 857	773	
2007/2008	1 133	25 071	555	5 612	5 740	979	2	5 949	433	

Zdroj: ÚIV

Činnost SPC se uskutečňuje ambulantně na pracovišti centra a návštěvami pedagogických pracovníků centra ve školách a školských zařízeních, případně v rodinách a zařízeních pečujících o žáky se zdravotním postižením. Z meziročního srovnání je patrný nárůst v oblasti individuálních činností s klienty, především činností ostatních, kam spadají např. terapie, reedukace či konzultace. Nárůst je zřejmý také u služeb pedagogům, poradenské činnosti se zákonnými zástupci, ostatních odborných činností a zpracování odborných podkladů pro vzdělávací opatření. Zvýšení počtu vykázaných činností souvisí s nárůstem počtu klientů SPC.

Tab. č. 46 Odborní pracovníci speciálně pedagogických center

Školní rok	Pracovníci celkem	z toho				Přepočteno na plně zaměstnané
		speciální pedagogové	psychologové	sociální pracovníci	ostatní	
2007/2008	86	33	15	12	26	55,8
2008/2009	89	39	15	12	23	58,3

Zdroj: ÚIV

Celkový počet pracovníků center se zvýšil o 3 pracovníky, došlo k nárůstu počtu o 6 speciálních pedagogů a poklesu o 3 v kategorii ostatních pracovníků. Přepočtený počet zaměstnanců se zvýšil o 2,5. Zvýšení počtu pracovníků souvisí se zvýšením počtu klientů.

1.10.2.1 Školská zařízení pro zájmové vzdělávání

Zájmové vzdělávání poskytuje účastníkům naplnění volného času různorodou zájmovou činností. Uskutečňuje se ve školských zařízeních pro zájmové vzdělávání, především ve střediscích volného času, dále ve školních družinách a školních klubech.

1.10.2.2 Střediska volného času

Střediska volného času vytvářejí širokou nabídku aktivit pro vhodné využívání volného času dětí a mládeže nejen v průběhu školního roku, ale i o prázdninách. Podílejí se rovněž na další péči o nadané děti, žáky a studenty, zabezpečují organizaci soutěží a přehlídek ve spolupráci se školami a dalšími institucemi. Jejich činnost probíhá podle školních vzdělávacích programů, které slouží jako podklady pro roční plány činnosti těchto školských zařízení.

Tab. č. 47 Pravidelná činnost středisek volného času

Zřizovatel	Počet						Z celkového počtu zapsaných účastníků							
	SVČ		zájmových útvarů		účastníků		děti		žáci		studenti		ostatní	
	07/08	08/09	07/08	08/09	07/08	08/09	07/08	08/09	07/08	08/09	07/08	08/09	07/08	08/09
Kraj	2	2	405	293	5 230	3 729	295	211	3 966	2 923	477	269	492	326
Obec	22	23	1 482	1 570	18 101	18 512	2 004	2 030	12 746	13 236	1 006	845	2 345	2 401
Soukromník	1	1	15	19	315	361	9	6	73	214	144	1	89	140
Církev	2	2	86	115	2 295	2 302	48	20	2 102	2 191	0	0	145	91
Celkem	27	28	1 988	1 997	25 941	24 904	2 356	2 267	18 887	18 564	1 627	1 115	3 071	2 958

Zdroj: ÚIV

V krajské síti středisek volného času došlo ve sledovaném období ke změně u Střediska volného času, Orlová, příspěvkové organizace (dříve součást Krajského střediska volného času Juventus, Karviná, příspěvková organizace), jehož zřizovatelem se stalo město Orlová. Zvýšil se tedy počet SVČ zřizovaných obcemi z 22 na 23. V pravidelné činnosti došlo k mírnému navýšení počtu zájmových útvarů (o 9, tj. 0,5 %), ale současně k mírnému snížení počtu účastníků (o 1 037, tj. 4 %), zejména studentů (o 512, tj. o 31,5 %).

Tab. č. 48 Příležitostná a další činnosti zájmového vzdělávání a soutěže vyhlášené a spoluvyhlášené MŠMT

Zřizovatel	Příležitostná činnost				Soutěže MŠMT			
	Počet akcí		Účastníci		Počet soutěží		Účastníci	
	06/07	07/08	06/07	07/08	06/07	07/08	06/07	07/08
Kraj	1 694	1 900	78 104	84 260	214	185	33726	39471
Obec	7 392	8 237	272 560	318 196	195	216	17692	25470
Soukromník	36	50	2 690	2 645	2	1	25	16
Církev	131	170	4 773	3 710	0	0	0	0
Celkem	9 253	10 357	358 127	408 811	411	402	51 443	64 957
Zřizovatel	Počet účastníků v další činnosti zájmového vzdělávání							
	osvět.a informační		individuální		spontánní		ostatní	
	06/07	07/08	06/07	07/08	06/07	07/08	06/07	07/08
Kraj	860	734	21	28	758	83	864	0
Obec	13185	4782	404	253	14 909	37599	12226	606
Soukromník	150	139	79	112	2 190	1622	120	168
Církev	577	1 262	32	93	10 735	9529	0	0
Celkem	14 772	6 917	536	486	28 592	48 833	13 210	774

Zdroj: ÚIV

Pokračoval nárůst příležitostné činnosti zájmového vzdělávání (počet akcí o 1 104, tj. o 11,9 %, počet účastníků o 50 684, tj. o 14,2 %). Zájem byl zejména o otevřená hřiště, horolezecké stěny, centra lanových aktivit atd. Ve sledovaném období došlo k poklesu počtu soutěží vyhlášených MŠMT o 9, přesto se zvýšil počet účastníků soutěží v rámci kraje o 13 514, což je o 26,3 %.

Tab. č. 49 Táborská činnost a pobytové akce

Zřizovatel	Tábory				Městské tábory			
	Počet akcí		Účastníci		Počet akcí		Účastníci	
	06/07	07/08	06/07	07/08	06/07	07/08	06/07	07/08
Kraj	68	47	1 892	1 395	14	14	233	266
Obec	187	199	6 178	6 663	69	72	1 636	1 603
Soukromník	1	1	21	20	0	0	0	0
Církev	11	16	164	258	3	3	57	62
Celkem	267	263	8 255	8 336	86	89	1 926	1 931
Zřizovatel	Pobytové akce				Celkem táborská činnost			
	Počet akcí		Účastníci		Počet akcí		Účastníci	
	06/07	07/08	06/07	07/08	06/07	07/08	06/07	07/08
Kraj	140	150	3 594	3 157	222	211	5 719	4 818
Obec	321	345	6 507	7 486	577	616	14 321	15 752
Soukromník	3	2	65	27	4	3	86	47
Církev	57	47	632	406	71	66	853	726
Celkem	521	544	10 798	11 076	874	896	20 979	21 343

Zdroj: ÚIV

Údaje v tabulce dokládají trvalý zájem o tento druh činnosti, došlo sice k mírnému snížení počtu táborů o 4, ale zvýšil se počet účastníků o 81. Mírný nárůst akcí i účastníků se projevoval i u pobytových akcí a městských táborů.

Tab. č. 50 Pracovníci středisek volného času

Druh pracovníků	Zřizovatel	fyzické osoby						interní přepočtení na plně zaměstnané	
		interní		externí		Celkem		07/08	08/09
		07/08	08/09	07/08	08/09	07/08	08/09		
Pedagogičtí pracovníci	Kraj	48	39	212	149	260	188	45,0	38,0
	Obec	137	146	803	963	940	1 109	135,3	140,9
	Soukromník	1	1	7	7	8	8	1,0	1,0
	Církev	16	18	20	32	36	50	15,5	18,0
	Celkem	202	204	1 042	1 151	1 244	1 355	196,8	197,9
Ostatní pracovníci	Kraj	60	46	3	7	63	53	48,6	37,3
	Obec	125	147	73	37	198	184	103,6	123,7
	Soukromník	0	0	11	11	11	11	16,1	16,5
	Církev	20	20	18	1	38	21	0,0	0,0
	Celkem	205	213	105	56	310	269	168,3	177,5

Zdroj: ÚIV

Ve sledovaném období došlo k nárůstu počtu pracovníků, k mírnému nárůstu počtu interních pedagogů o 2, současně k podstatnému nárůstu externích pedagogů o 109.

1.10.2.3 Školní kluby a školní družiny

Školní družina a školní klub pracují v kontextu dalších subjektů nabízejících volnočasové aktivity mimo vyučování. Jejich hlavním posláním je zabezpečení zájmové činnosti, odpočinku a relaxace žáků. Vhodné střídání volnočasových aktivit a odpočinku přispívá k odstranění únavy a učí žáky kvalitně využívat volný čas a rozvíjet jejich kulturní potřeby.

Tab. č. 51 Pravidelná činnost školních družin a školních klubů

Druh zařízení	Zřizovatel	počet		oddělení		zapsaní účastníci		útvary		účastníci útvarů	
		07/08	08/09	07/08	08/09	07/08	08/09	07/08	08/09	07/08	08/09
Školní družiny	Kraj	38	37	71	75	850	844	70	58	489	453
	Obec	397	394	898	929	23 670	24 591	1 050	1 053	14 252	14 417
	Soukromník	9	7	21	19	335	318	42	38	458	443
	Církev	4	4	8	10	192	231	14	18	175	169
	MŠMT	3	3	3	3	28	32	6	4	34	38
	Celkem	451	445	1 001	1 036	25 075	26 016	1 182	1 171	15 408	15 520
Školní kluby	Kraj	4	5	-	-	78	77	12	17	122	145
	Obec	31	30	-	-	2 228	2 116	209	187	2 685	2 601
	Soukromník	3	2	-	-	62	46	6	5	71	57
	Církev	1	1	-	-	25	25	4	5	48	49
	MŠMT	0	0	-	-	0	0	0	0	0	0
	Celkem	39	38	-	-	2 393	2 264	231	214	2 926	2 852

Zdroj: ÚIV

Ve sledovaném období se projevuje tendence demografického vývoje příslušných věkových skupin, kdy roste počet žáků na 1. stupni (počet účastníků školních družin se zvýšil o 941 žáků, tj. o 3,8 %), současně klesá počet žáků na 2. stupni (počet účastníků školních klubů se snížil o 129 žáků, tj. 5,4 %). Počet školních družin se snížil o šest zařízení. Konkrétně k 1. 9. 2008 byly z rejstříku škol a školských zařízení vymazány 3 školy zřízené obcemi, při nichž působily školní družiny, další 3 (1 krajská a 2 soukromé) neměly k 31. 10. 2008 zapsány žádné účastníky. Počet školních klubů se snížil o 1.

1.10.3 Školská účelová zařízení

Školská účelová zařízení podle účelu, k němuž byla zřízena, napomáhají školám a školským zařízením při jejich činnosti, zajišťují materiálně technické služby, poradenské, informační nebo ekonomicko-administrativní služby, poskytují odborné, studijně pracovní, knihovnické a informační služby pro žáky, studenty, popřípadě zaměstnance, zajišťují praktické vyučování a výchovu mimo vyučování nebo vytvářejí podmínky pro praktické vyučování žáků a jejich zájmovou činnost.

Školní hospodářství

Školní hospodářství jsou určena k zajišťování praktického vyučování žáků středních škol v oblasti zemědělství, zahradnictví, lesnictví a rybářství podle školních vzdělávacích programů příslušných škol.

Na území MSK v průběhu školního roku 2008/2009 působila celkem čtyři školní hospodářství, všechna zřizovaná krajem. Z nich jediným samostatným byl Školní statek, Opava, příspěvková organizace. K dalším patří školní zahradnictví při Střední zahradnické škole, Ostrava, příspěvková organizace, školní hospodářství při Obchodní akademii a Střední zemědělské škole, Bruntál, příspěvková organizace a školní statek při Střední škole zemědělské, Český Těšín, příspěvková organizace.

Střediska praktického vyučování

Tab. č. 52 Střediska praktického vyučování

Školní rok	Počet středisek	Počet žáků celkem	v tom v ročníku v denní formě vzdělávání				Počet pedagogických pracovníků	
			1.	2.	3.	4.	Fyzické osoby	Přepočtení na plně zaměstnané
2007/2008	3	195	56	66	54	19	8	7,6
2008/2009	3	194	49	61	62	22	7	6,6

Zdroj: ÚIV

V MSK působila 3 střediska praktického vyučování (dále jen SPV), která zajišťovala praktické vyučování žáků středních škol podle učebních plánů příslušných oborů vzdělání, a to v oborech vzdělání Obchodník (108 žáků), Prodavač – smíšené zboží (43 žáků) a Uměleckořemeslné zpracování dřeva - práce truhlářské (43 žáků).

Všechna tři SPV mají soukromé zřizovatele. Význam tohoto typu školských účelových zařízení se stal spíše jen okrajovým, neboť praktické vyučování svých žáků si střední školy většinou zajišťují jiným způsobem. Počet pedagogických pracovníků v SPV klesl o 1 pracovníka.

Přípravný stupeň základní školy speciální

V přípravném stupni základní školy speciální se vzdělávají děti s těžkým zdravotním postižením, zpravidla těžkým mentálním postižením, s více vadami a s lékařskou diagnózou autismus. V Moravskoslezském kraji aktuálně zajišťuje vzdělávání v přípravném stupni základní školy speciální sedm zařízení.

Tab. č. 53 Přípravný stupeň - počet zařízení, tříd a dětí, nově zařazení a ukončení

Školní rok	Zřizovatel	Počet						Děti, které ukončily docházky v předešlém školním roce			
		Zařízení	Tříd	Děti celkem	Z celku v ročníku		Z toho nově zařazené	celkem	z toho odešly do		
					prvním	druhém			ZŠ speciální	ZŠ praktické	jiné ZŠ
2007/2008	Kraj	3	4	20	17	3	17	32	9	6	17
	Soukromník	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0
	Církev	2	2	9	4	5	6	5	5	0	0
	Celkem	5	6	29	21	8	23	37	15	6	17
2008/2009	Kraj	3	4	20	15	5	15	19	10	2	7
	Soukromník	1	1	1	0	1	0	0	0	0	0
	Církev	2	2	4	3	1	3	8	5	0	3
	Celkem	6	7	25	18	7	18	27	15	2	10

Zdroj: ÚIV

Počet zařízení zajišťujících vzdělávání dětí v přípravném stupni základní školy speciální stoupl o 1, jedná se o soukromé zařízení Mateřská škola a Základní škola DUHA, s.r.o., kde probíhá vzdělávání dlouhodobě, ale ne každý rok je přípravný stupeň otevřen. Počet tříd meziročně vzrostl o 1 třídu, počet dětí však klesl o 4.

Po ukončení docházky odcházejí děti nejčastěji do základních škol speciálních či základních škol praktických, případně jiných základních škol.

Tab. č. 54 Počet tříd a dětí dle postižení v přípravném stupni

Druh postižení	Počet tříd		Počet dětí	
	2007/2008	2008/2009	2007/2008	2008/2009
Mentální postižení	4	4	20	15
Souběžné s více vadami	2	1	7	5
Autismus	0	2	2	5
Celkem	6	7	29	25

Zdroj: ÚIV

Z hlediska druhu postižení jsou v přípravném stupni nejpočetněji zastoupeny děti s mentálním postižením, dále děti s autismem. Celkový počet všech dětí zařazených do přípravného stupně klesl oproti minulému školnímu roku o 4 děti, tedy o 13,8 %.

1.10.4 Výchovná a ubytovací zařízení

Výchovná a ubytovací zařízení zapsaná v rejstříku škol a školských zařízení zajišťují dětem, žákům a studentům (podle účelu, k němuž byla zřízena) vzdělávání, sportovní a zájmové činnosti v době mimo vyučování, celodenní výchovu, ubytování a stravování, popř. zotavovací pobyty dětí a žáků ve zdravotně příznivém prostředí bez přerušování vzdělávání.

Ve školním roce 2008/2009 bylo v Moravskoslezském kraji provozováno celkem 53 výchovných a ubytovacích zařízení. Z tohoto počtu bylo 46 zařízení (42 domovů mládeže, 4 internáty) provozováno příspěvkovými organizacemi zřízenými krajem, 5 výchovných a ubytovacích zařízení provozovaly organizace zřízené soukromníkem a 2 zařízení byla provozována církevními organizacemi. Výchovné a ubytovací služby byly poskytovány celkem pro 2 897 dětí, žáků a studentů. Zařízení provozovaná příspěvkovými organizacemi kraje poskytovala školské ubytovací služby pro děti, žáky a studenty ze 117 škol (87 MSK, 2 církev, 28 soukromník). Nižší počet obsazených lůžek ze stávající kapacity jednotlivých zařízení byl v tomto školním roce způsoben především úbytkem žáků oborů středního vzdělání s výučním listem (o 1 428), jejichž podíl na počtu ubytovaných je vysoký.

Domovy mládeže

Výchovné a ubytovací zařízení typu domov mládeže poskytuje žákům středních škol a studentům vyšších odborných škol ubytování a výchovně vzdělávací činnost navazující na výchovně vzdělávací činnost středních škol a vyšších odborných škol a zajišťuje školní stravování. Domov mládeže rovněž vede žáky a studenty k plnohodnotnému využívání volného času formou zájmových činností.

Tab. č. 55 Domovy mládeže – počet, kapacita, pracovníci

Školní rok		2007/2008		2008/2009	
Počet domovů celkem		49		49	
žřizovatel	Kraj	43		42	
	Soukromník	5		5	
	Církev	1		2	
Lůžková kapacita*		4 863		4 407	
Počet pokojů		1 745		1 672	
Počet nevybavených žádostí		0		9	
Pracovníci domovů mládeže		fyzické osoby	přepočten na plně zaměstnané	fyzické osoby	přepočten na plně zaměstnané
Počet pracovníků celkem		192	177,1	182	170,1
z toho	vychovatelé	181	169,9	172	163,9
	pracovníci sociální péče	6	2,2	6	2,2
	asistenti pedagogů	5	5,0	4	4,0

Poznámky:

Zdroj: ÚIV

*Lůžková kapacita je stanovena podle projektovaného nejvyššího počtu lůžek v jednotlivých ložnicích přípustného podle platných hygienických předpisů, nikoliv podle skutečného počtu ubytovaných.

Výchovné a ubytovací služby byly ve školním roce 2008/2009 zajišťovány ve 49 domovech mládeže (zřizovatelem 42 byl MSK, 5 soukromník, 2 církev). 1. 9. 2008 zahájil činnost domov mládeže, který byl vybudován při Církevní konzervatoři Opava, současně došlo k výmazu 1 domova mládeže zřizovaného krajem.

V průběhu školního roku byly sníženy počty lůžek u 3 domovů mládeže provozovaných příspěvkovými organizacemi kraje. Lůžková kapacita se v důsledku výše uvedených změn snížila o 456 lůžek, což představuje pokles o 9,4 %. Z původních 1 745 se počet pokojů snížil o 73, to představuje snížení o 4,2 %.

Péči o ubytované zajišťovalo celkem 182 pracovníků (fyzických osob), v přepočtu na plně zaměstnané se jednalo o 170,1 pracovníků. V meziročním srovnání se v důsledku poklesu ubytovaných projevil pokles o 10 pracovníků – fyzických osob (o 5,2 %), což v přepočtu na plně zaměstnané pracovníky představuje pokles o 7 pracovníků (o 4 %).

Tab. č. 56 Počet ubytovaných žáků/studentů v domovech mládeže

Zřizovatel Školní rok	Celkem		kraj		soukromník		církev	
	2007/2008	2008/2009	2007/2008	2008/2009	2007/2008	2008/2009	2007/2008	2008/2009
Celkem žáků/studentů	3 050	2 831	2 741	2 530	240	197	69	104
v tom ze	základních škol	0	0	0	0	0	0	0
	středních škol	2 499	2 389	2 232	2 158	198	161	70
	konzervatoří	106	108	106	74	0	0	34
	VOŠ	445	334	403	298	42	36	0
Počet ubytovaných jiných osob	301	346	293	332	8	14	0	0
z toho studenti VŠ	292	335	284	321	8	14	0	0
Celkem	3 351	3 177	3 034	2 862	248	211	69	104

Zdroj: ÚIV

Školské výchovné a ubytovací služby byly ve školním roce 2008/2009 poskytovány v domovech mládeže 2 831 žákům a studentům. V meziročním srovnání se projevil pokles o 219 ubytovaných, což činí o 7,2 % méně než v předchozím školním roce. Nejvyšší pokles ubytovaných (o 211) byl vykázan u zařízení provozovaných příspěvkovými organizacemi kraje, což představuje snížení o 7,7 %. Rovněž u domovů mládeže provozovaných organizacemi, jejichž zřizovatelem jsou soukromé subjekty, došlo k poklesu počtu ubytovaných o 43 (o 17,9 %). U zařízení provozovaných organizacemi zřízenými církví došlo k nárůstu o 35 ubytovaných (o 50,7 %) z důvodu zápisu nově vybudovaného domova mládeže.

Úbytek ubytovaných žáků středních škol (o 110, tj. 4,4 %) a studentů vyšších odborných škol (o 111, tj. 24,9 %) koresponduje s celkovým snížením počtu studujících na středních a vyšších odborných školách. Snížení počtu zájemců o ubytování z řad žáků a studentů řešili provozovatelé domovů mládeže například snížením kapacity domova mládeže a nabídkou volné lůžkové kapacity zařízení k ubytování jiných osob v rámci doplňkové činnosti. Především vzrostl v meziročním srovnání o 43 počet ubytovaných vysokoškoláků (o 14,7 % více).

Internáty

Výchovné a ubytovací zařízení - internát poskytuje dětem a žákům škol samostatně zřízených pro děti a žáky se zdravotním postižením a dětem přípravného stupně základní školy speciální ubytování a výchovně vzdělávací činnost navazující na výchovně vzdělávací činnost těchto škol a školských zařízení. Současně internát zajišťuje těmto dětem a žákům školní stravování.

Tab. č. 57 Internáty – počet, kapacita, pracovníci

Školní rok		2007/2008		2008/2009	
Počet internátů (zřizovatel kraj)		4		4	
Lůžková kapacita *		121		121	
Počet pokojů		38		38	
Počet nevybavených žádostí		0		0	
Pracovníci internátů		fyzické osoby	přepočten na plně zaměstnané	fyzické osoby	přepočten na plně zaměstnané
Počet pracovníků celkem		25	18,9	27	19,9
v tom	vychovatelé	14	10,1	13	10,0
	pracovníci sociální péče	3	2,2	5	3,8
	asistenti pedagogů	8	6,6	9	6,1

Poznámka:

Zdroj: ÚIV

*Lůžková kapacita je stanovena podle projektovaného nejvyššího počtu lůžek v jednotlivých ložnicích přípustného podle platných hygienických předpisů, nikoliv podle skutečného počtu ubytovaných.

Ve školním roce 2008/2009 byla v Moravskoslezském kraji provozována příspěvkovými organizacemi kraje 4 výchovná a ubytovací zařízení typu internát. O 66 ubytovaných dětí a žáků pečovalo 27 pracovníků, což je o 2 více než v předchozím školním roce. Nárůst se projevil především u sociálních pracovníků a asistentů pedagoga; u vychovatelů byl naopak vykázán pokles o jednu fyzickou osobu, v přepočtu na plně zaměstnané se však jedná jen o pokles o 0,1. Příčinou vyššího počtu pracovníků (při poklesu počtu ubytovaných dětí a žáků) je změna struktury ubytovaných a nárůst počtu žáků s těžším mentálním postižením i žáků s více vadami, což klade zvýšené nároky na sociální služby a činnost asistentů pedagoga.

Tab. č. 58 Počet ubytovaných dětí/žáků v internátech

Školní rok		2007/2008	2008/2009
Celkový počet dětí/žáků v internátech		70	66
v tom ze	mateřských škol	7	4
	přípravného stupně	0	1
	základních škol	60	57
	středních škol	3	4
Počet ubytovaných jiných osob		0	0
z toho studenti VŠ		0	0
Celkem		70	66

Zdroj: ÚIV

Ve výchovných a ubytovacích zařízeních typu internát byly ve školním roce 2008/2009 poskytovány služby 66 ubytovaným (4 děti z MŠ, 57 žáků ze ZŠ a 4 žáci ze SŠ, 1 z přípravného stupně). V meziročním srovnání se projevil především úbytek dětí z mateřských škol (o 3). Počty ubytovaných ze základních škol rovněž poklesly o 3 žáky. Zvýšil se počet ubytovaných žáků středních škol a přípravného stupně (o 2).

1.10.5 Zařízení školního stravování

Školním stravováním se rozumí poskytování stravovacích služeb pro děti, žáky, studenty a další osoby, jimž je poskytováno stravování v rámci hmotného zabezpečení, plného přímého zaopatření, nebo v rámci preventivně výchovné péče formou celodenních služeb nebo internátních služeb.

Tab. č. 59 Zařízení školního stravování

Zřizovatel Školní rok	Celkem		obec		kraj		soukromník		církev		MŠMT		
	07/08	08/09	07/08	08/09	07/08	08/09	07/08	08/09	07/08	08/09	07/08	08/09	
Počet zařízení šk. strav. celkem*	853	849	687	687	122	122	22	23	7	8	15	9	
Děti/žáci/studenti celkem	136 620	136 490	109 618	108 820	23 402	24 075	2 639	2 650	703	672	258	273	
v tom	mateřské školy	34 514	35 630	33 461	34 431	483	514	488	593	82	92	0	0
	přípravný stupeň, přípravné třídy	83	49	76	38	7	11	0	0	0	0	0	0
	1. stupeň ZŠ	34 388	35 508	33 426	34 522	476	533	284	258	155	172	47	23
	2. stupeň ZŠ	38 810	36 443	37 635	35 220	804	796	171	192	135	164	65	71
	nižší stupeň víceletých gymnázií a konzervatoří	2 917	2 810	972	924	1 874	1 813	0	0	71	73	0	0
	střední školy	24 942	25 079	3 812	3 429	19 203	19 904	1 576	1 472	260	171	91	103
	konzervatoře	261	248	156	183	105	65	0	0	0	0	0	0
	vyšší odborné školy	592	593	54	51	418	407	120	135	0	0	0	0
	zařízení ústavní výchovy	113	130	26	22	32	32	0	0	0	0	55	76
Ostatní pravidelně stravovaní	39 914	40 548	29 592	30 083	9 276	9 374	714	726	90	100	242	265	
Celkem strážníků	176534	177038	139210	138903	32678	33449	3353	3376	793	772	500	538	
% stravovaných dětí/žáků/studentů z celkového počtu dětí/žáků/studentů	63,1%	64,3%	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	

Poznámka:

Zdroj: ÚIV

*Jedno zařízení školního stravování může souběžně realizovat činnost ve více typech zařízení (školní jídelna, školní jídelna – vyvařovna, školní jídelna – výdejna). Celkový počet zařízení školního stravování nezahrnuje náhradní stravování.

Ve školním roce 2008/2009 bylo v Moravskoslezském kraji provozováno 849 zařízení školního stravování. V meziročním srovnání byl vykázán pokles o 4 zařízení, což představuje snížení o 0,5 %. Školské stravovací služby byly zajišťovány celkem pro 136 490 dětí, žáků a studentů. V meziročním srovnání se celkově projevil pokles o 130 stravovaných (o 0,1 %), přičemž nejvýrazněji tomu tak bylo u stravovaných žáků 2. stupně základních škol provozovaných obcí - o 2 415 (snížení o 6,4 % stravovaných). Tuto skutečnost je možné chápat jako negativní, jelikož klesající podíl strážníků v této věkové kategorii může souviset nejen s demografickým vývojem, ale také s tím, že část žáků ve věku 10-15 let nevolí stravování ve školních jídelnách s kontrolovaným spotřebním košem s potenciálními důsledky na zdravý vývoj dětí a mládeže. U strážníků - žáků 1. stupně základních škol došlo naopak k nárůstu počtu stravovaných o 1 120 (3,3 %), což odpovídá rovněž demografickému vývoji v této věkové kategorii. Pozitivně lze hodnotit nárůst počtu stravovaných také v kategorii žáků středních škol provozovaných příspěvkovými organizacemi kraje, o 701.

1.10.6 Školská zařízení pro výkon ústavní výchovy, ochranné výchovy a pro preventivně výchovnou péči

Školská zařízení pro výkon ústavní výchovy nebo ochranné výchovy zajišťují nezletilé osobě, a to zpravidla ve věku od 3 do 18 let, případně zletilé osobě do 19 let, na základě rozhodnutí soudu o ústavní výchově nebo ochranné výchově nebo o předběžném opatření náhradní výchovnou péči v zájmu jejího zdravého vývoje, řádné výchovy a vzdělávání.

Školská zařízení pro preventivně výchovnou péči - diagnostické ústavy (dále DÚ) a střediska výchovné péče (dále SVP) umožňují předcházet vzniku a rozvoji negativních projevů v chování dětí nebo narušení zdravého vývoje dítěte, rovněž pomáhají zmírňovat či odstraňovat příčiny a důsledky již vzniklých poruch chování a přispívají ke zdravému osobnostnímu vývoji dítěte.

Dětské domovy a dětské domovy se školou

Účelem dětského domova (dále jen DD) je zajišťovat péči o děti s nařízenou ústavní výchovou, které nemají závažné poruchy chování. Ve vztahu k dětem plní zejména úkoly výchovné, vzdělávací a sociální. Do DD mohou být umísťovány děti ve věku zpravidla od 3 do nejvýše 18 let, rovněž se zde umísťují nezletilé matky spolu s jejich dětmi.

Pro děti s výraznými poruchami chování jsou určeny mj. dětské domovy se školou (dále jen DDsŠ). Účelem těchto zařízení je zajišťovat péči o děti s nařízenou ústavní výchovou, které mají závažné poruchy chování nebo které pro svou přechodnou nebo trvalou duševní poruchu vyžadují výchovně léčebnou péči. V DDsŠ jsou umísťovány také děti s uloženou ochrannou výchovou. Dále jsou zde umísťovány nezletilé matky splňující podmínky pro umístění v DDsŠ a jejich děti, které nemohou být vzdělávány ve škole, jež není součástí DDsŠ.

Tab. č. 60 Dětské domovy

Školní rok	Zřizovatel	Počet domovů	Lůžková kapacita*	Počet dětí	v tom		
					před zahájením PŠD**	plnící PŠD	po ukončení PŠD
2007/2008	Kraj	20	736	639	42	390	207
	Církev	1	10	5	1	4	0
	Celkem	21	746	644	43	394	207
2008/2009	Kraj	20	717	636	54	380	202
	Církev	1	10	9	1	7	1
	Celkem	21	727	645	55	387	203

Poznámka:

*Lůžková kapacita je stanovena podle projektovaného nejvyššího počtu lůžek v jednotlivých ložnicích, přípustného podle platných hygienických předpisů, nikoli podle skutečného počtu ubytovaných.

**PŠD – povinná školní docházka

Zdroj: ÚIV

MSK byl ve školním roce 2008/2009 zřizovatelem 20 DD, církevní subjekt zřizoval jeden DD. K 31. 12. 2008 došlo ke sloučení dvou DD ve Frýdku- Místku. Tato skutečnost se však ve statistických údajích promítne až k 31. 10. 2009.

Lůžková kapacita v jednotlivých DD poklesla o 19 lůžek (tj. celkem o 2,5 %), naopak k mírnému nárůstu došlo u počtu dětí umístěných v DD, a to celkem o 1 dítě. Konkrétně se navýšil počet dětí před zahájením povinné školní docházky o 12 (tj. o 27,9 %), ke snížení naopak došlo jak u dětí plnící povinnou školní docházku o 7 (tj. o 1,8 %), tak u dětí po ukončení povinné školní docházky o 4 (tj. o 1,9 %).

Tab. č. 61 Přijetí a odchody z dětských domovů

Školní rok	Zřizovatel	Nové přijetí	v tom			Odchody celkem	z toho			
			ze základních škol	ze středních škol a konzervatoří	ostatní		uskutečněné adopce	do pěstounské péče	svěření propuštění trvale	svěření propuštění podmíněně
2006/2007	Kraj	155	108	10	37	202	0	28	171	2
	Církev	2	0	0	2	6	0	0	4	0
	Celkem	157	108	10	39	208	0	28	175	2
2007/2008	Kraj	171	116	14	41	171	3	31	142	8
	Církev	4	3	1	0	0	0	0	0	0
	Celkem	175	119	15	41	171	3	31	142	8

Zdroj: ÚIV

Negativním jevem je meziroční nárůst počtu dětí přijatých do DD, a to o 18 (tj. o 11,5 %). Proti předchozímu roku byly uskutečněny 3 adopce dětí a také mírně vzrostl počet dětí úspěšně umístěných

do pěstounské péče (o 3 děti v meziročním srovnání) v zařízeních zřizovaných Moravskoslezským krajem.

Tab. č. 62 Pracovníci dětských domovů

Školní rok	Zřizovatel	Počet pracovníků (fyzické osoby)	v tom							Přepočtená na plně zaměstnané
			speciální pedagogové	vychovatelé vč. ved. Vychovatelů	asistenti pedagogů	Psychologové	zdravotničtí pracovníci	sociální pracovníci	ostatní odborní pracovníci	
2007/2008	Kraj	332	5	251	23	0	5	20	28	327,9
	Církev	3	0	2	0	0	0	1	0	2,5
	Celkem	335	5	253	23	0	5	21	28	330,4
2008/2009	Kraj	346	10	255	26	0	6	24	25	338,0
	Církev	5	0	3	0	1	0	1	0	3,1
	Celkem	351	10	258	26	1	6	25	25	341,1

Zdroj: ÚIV

Ve školním roce 2008/2009 došlo v DD, proti předchozímu školnímu roku, ke zvýšení počtu pracovníků o 16, tj. o 4,8 %. Tento mírný nárůst je způsoben posílením funkcí asistentů pedagoga, sociálních pracovníků, psychologa a speciálních pedagogů, naopak došlo ke snížení počtu ostatních pracovníků.

Tab. č. 63 Dětské domovy se školou

Školní rok	Počet domovů se školou	Lůžková kapacita*	Počet dětí	v tom		
				před zahájením PŠD**	plní PŠD	po ukončení PŠD
2007/2008	1	32	31	0	23	8
2008/2009	2	50	34	0	29	5

Poznámka:

Zdroj: ÚIV

*Lůžková kapacita je stanovena podle projektovaného nejvyššího počtu lůžek v jednotlivých ložnicích, přípustného podle platných hygienických předpisů, nikoli podle skutečného počtu ubytovaných.

**PŠD – povinná školní docházka

MŠMT je zřizovatelem obou DDS. Jeden z nich nevykazoval ve školním roce 2007/2008 děti, proto v tomto období není zahrnut do počtu domovů uvedených v tabulce.

Lůžková kapacita v DDS byla 50 lůžek, ve školním roce 2008/2009 zde bylo umístěno 34 dětí, z čehož vyplývá, že skutečná naplněnost činila 68 %.

Tab. č. 64 Přijetí a odchody z dětských domovů se školou

Školní rok	Nové přijetí	v tom			Odchody celkem	z toho			
		ze základních škol	se středních škol a konzervatoří	ostatní		uskutečněné adopce	do pěstounské péče	svěřenci propuštění trvale	svěřenci propuštění podmíněně
2006/2007	22	22	0	0	18	0	0	3	1
2007/2008	20	14	0	6	19	0	0	5	0

Zdroj: ÚIV

V průběhu školního roku 2007/2008 bylo nově přijato do DDS 20 dětí, což je o 2 méně než v předchozím školním roce. 19 dětí během školního roku 2007/2008 DDS opustilo.

Tab. č. 65 Pracovníci dětských domovů se školou

Školní rok	Počet pracovníků (fyzické osoby)	v tom							Přepočet na plně zaměstnané
		speciální pedagogové	vychovatelé vč. ved. vychovatelů	asistenti pedagogů	psychologové	zdravotničtí pracovníci	sociální pracovníci	ostatní pracovníci	
2007/2008	20	2	11	4	1	0	2	0	18
2008/2009	34	3	19	8	1	0	3	0	31,7

Zdroj: ÚIV

V DDSŠ pracovalo 34 pracovníků celkem, z toho 19 vychovatelů, 8 asistentů pedagoga, 1 psycholog, 3 sociální pracovníci a 3 speciální pedagogové. K navýšení počtu došlo u vychovatelů, asistentů pedagoga a u speciálního pedagoga a sociálního pracovníka. S navýšením počtu DDSŠ došlo také k navýšení počtu pracovníků o 14 osob, v meziročním srovnání činí rozdíl 13,7 úvazku.

Diagnostické ústavy

Diagnostický ústav (dále jen DÚ) je zařízení, které přijímá děti dle zákona č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů. DÚ poskytuje po dobu nezbytně nutnou péči zejména dětem s nařízenou ústavní výchovou nebo uloženou ochrannou výchovou. Na základě výsledků komplexního vyšetření, zdravotního stavu dítěte a volné kapacity jednotlivých zařízení je pak umísťuje do dětských domovů, dětských domovů se školou nebo výchovných ústavů. Pobyt dětí v diagnostickém ústavu trvá po dobu nezbytného komplexního vyšetření, zpravidla 8 týdnů. Po ukončení vyšetření jsou děti umístěny v zařízeních s dlouhodobějším pobytem.

Tab. č. 66 Diagnostické ústavy

Školní rok	Počet ústavů	Lůžková kapacita*	Počet dětí	v tom		
				před zahájením PŠD**	plní PŠD	po ukončení PŠD
2007/2008	2	86	102	0	46	56
2008/2009	2	88	135	0	44	91

Poznámka:

Zdroj: ÚIV

*Lůžková kapacita je stanovena podle projektového nejvyššího počtu lůžek v jednotlivých ložnicích, přípustného podle platných hygienických předpisů, nikoli podle skutečného počtu ubytovaných. Pobyt dětí v diagnostickém ústavu trvá po dobu nezbytného komplexního vyšetření, zpravidla 8 týdnů. Po ukončení vyšetření jsou děti umístěny v zařízeních s dlouhodobějším pobytem.

** PŠD – povinná školní docházka

V MSK se nachází dva DÚ, a to Dětský diagnostický ústav, základní škola a školní jídelna, Bohumín - Šunychl 463 a Diagnostický ústav pro mládež, středisko výchovné péče a školní jídelna, Ostrava - Kunčičky, Škrobálkova 16. Zřizovatelem výše uvedených školských zařízení je MŠMT. Meziročně byla navýšena kapacita zařízení o 2 lůžka, také se zvýšil počet umístěných dětí v meziročním srovnání o 33 dětí, tj. o 32,4 %.

Tab. č. 67 Přijetí do diagnostických ústavů a následné rozmístění

Školní rok	Celkem přijaté děti	V tom na základě				Celkem rozmístěné děti	V tom na základě		z toho do		
		soudního rozhodnutí s výchovou ústavní	soudního rozhodnutí s výchovou ochrannou	předběžného opatření	žádosti rodičů či zákonných zástupců		komplexního vyšetření	admin. rozhodnutí	výchovných ústavů	dětských domovů	dětských domovů se školou
2006/2007	221	88	8	121	4	430	194	236	126	164	44
2007/2008	243	96	8	137	2	350	193	157	146	154	50

Zdroj: ÚIV

V průběhu školního roku 2007/2008 zaznamenaly DÚ v počtu nově přijatých dětí 10% meziroční nárůst (tj. o 22 dětí). Počet dětí rozmístěných z DÚ se meziročně snížil o 80 dětí (tj. o 18,6 %) na celkový počet 350 dětí umístěných z DÚ do výchovných ústavů, DD nebo DD se školou.

Tab. č. 68 Pracovníci diagnostických ústavů

Školní rok	Počet pracovníků (fyzické osoby)	v tom							Přepočít na plně zaměstnané
		speciální pedagogové	vychovatelé vč. ved. vychovatelů	asistenti pedagogů	psychologové	zdravotničtí pracovníci	sociální pracovníci	ostatní pracovníci	
2007/2008	97	12	33	31	3	0	8	10	93,9
2008/2009	97	11	33	32	3	1	7	10	96,5

Zdroj: ÚIV

Počet pracovníků diagnostických ústavů meziročně nezaznamenal změnu. V přepočtu na plně zaměstnané došlo k mírnému navýšení o 2,6 úvazku.

Výchovné ústavy

Výchovný ústav zpravidla pečuje o děti starší 15 let se závažnými poruchami chování, u nichž byla nařízena ústavní výchova nebo uložena ochranná výchova. Plní především úkoly výchovné, vzdělávací a sociální a zřizuje se odděleně pro děti s nařízenou ústavní a uloženou ochrannou výchovou. Pobyt dětí v diagnostickém ústavu trvá po dobu nezbytného komplexního vyšetření, zpravidla 8 týdnů. Po ukončení vyšetření jsou děti umístěny v zařízeních s dlouhodobějším pobytem.

Tab. č. 69 Výchovné ústavy

Školní rok	Počet ústavů	Lůžková kapacita*	Počet dětí	v tom		
				před zahájením PŠD**	plní PŠD	po ukončení PŠD
2007/2008	2	108	105	0	4	101
2008/2009	2	108	109	0	1	108

Poznámka:

Zdroj: ÚIV

*Lůžková kapacita je stanovena podle projektového nejvyššího počtu lůžek v jednotlivých ložnicích, přípustného podle platných hygienických předpisů, nikoli podle skutečného počtu ubytovaných

**PŠD – povinná školní docházka

V MSK jsou Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy ČR zřízeny oba výchovné ústavy (Výchovný ústav a školní jídelna, Ostrava - Hrabůvka, Slezská 23 a Výchovný ústav, střední škola a školní jídelna, Nový Jičín, Divadelní 12) s lůžkovou kapacitou 108 lůžek. Meziročně bylo zaznamenáno navýšení počtu umístěných dětí o 4 (tj. o 3,8 %).

Tab. č. 70 Přijetí a odchody z výchovných ústavů

Školní rok	Nově přijatí	Odchody	z toho			
			uskutečněné adopce	do pěstounské péče	děti propuštěné trvale	děti podmíněně propuštěné mimo zařízení
2006/2007	93	89	0	0	85	4
2007/2008	101	92	0	0	61	2

Zdroj: ÚIV

Počet nově přijatých dětí v průběhu školního roku 2007/2008 se meziročně zvýšil o 8 (tj. o 8,6 %). Počet jedinců, kteří opustili výchovné ústavy meziročně nevýrazně vzrostl (o 3, tj. o 3,4 %).

Tab. č. 71 Pracovníci výchovných ústavů

Školní rok	Počet pracovníků (fyzické osoby)	z toho							Přepočtená na plně zaměstnané
		speciální pedagogové	vychovatelé vč. ved. vychovatelů	asistenti pedagogů	psychologové	zdravotničtí pracovníci	sociální pracovníci	ostatní pracovníci	
2007/2008	71	4	39	20	3	1	4	0	70,3
2008/2009	70	6	36	20	2	1	4	1	69,3

Zdroj: ÚIV

Celkový počet pracovníků výchovných ústavů se téměř nezměnil a ani z hlediska úvazků nedošlo k významným změnám.

1.11 Další vzdělávání pedagogických pracovníků

Významným prostředkem ke zvyšování kvality profesního výkonu učitelů je podpora jejich dalšího vzdělávání.

Předpoklady pro výkon činnosti pedagogických pracovníků, jejich další vzdělávání a kariérní systém je upraven zákonem č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

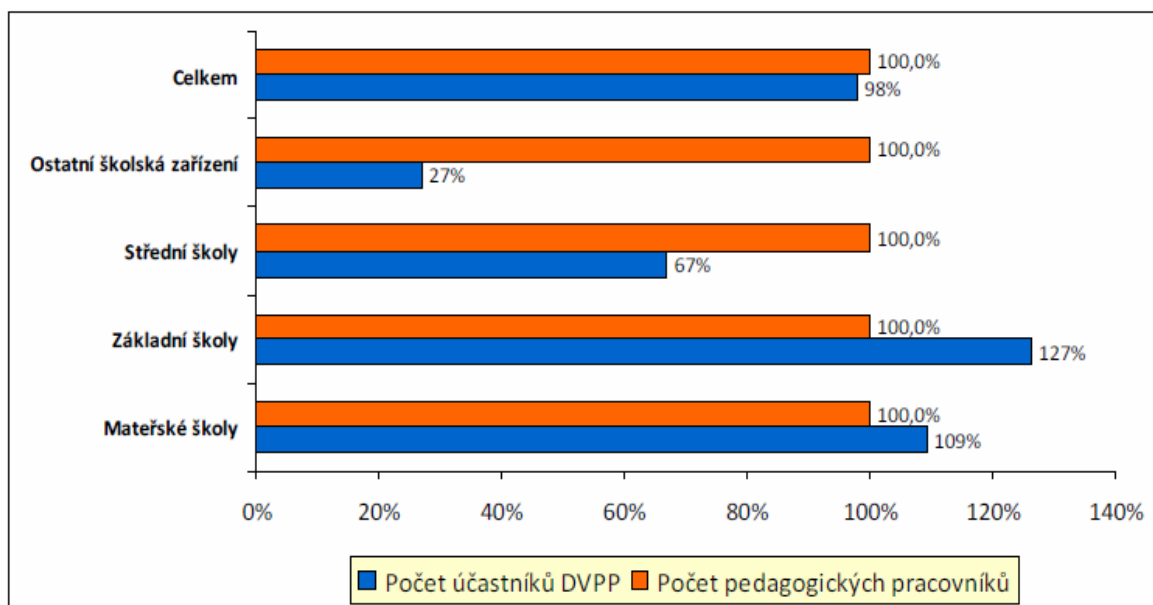
Další vzdělávání pedagogických pracovníků (dále jen DVPP) se realizuje zejména na základě vyhlášky č. 317/2005 Sb., o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků, akreditační komisi a kariérním systému pedagogických pracovníků, ve znění pozdějších předpisů. Vyhláška pak rozděluje druhy dalšího vzdělávání na:

- studium ke splnění kvalifikačních předpokladů (studium v oblasti pedagogických věd, studium pedagogiky, studium pro asistenty pedagoga, studium pro ředitele škol a školských zařízení, studium k rozšíření odborné kvalifikace);
- studium ke splnění dalších kvalifikačních předpokladů (studium pro vedoucí pedagogické pracovníky, studium pro výchovné poradce, studium k výkonu specializovaných činností);
- studium k prohlubování odborné kvalifikace.

Krajské zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků a informační centrum, Nový Jičín, příspěvková organizace

Jak již bylo uvedeno v kapitole 1.10.1 Školská zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků, oblast dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků zajišťuje MSK zejména prostřednictvím vlastní příspěvkové organizace Krajské zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků a informační centrum, Nový Jičín, příspěvková organizace.

Graf č. 11 Poměr účastníků DVPP k počtu pedagogických pracovníků ve školním roce 2008/2009

Zdroj: KVIC

Ve srovnání s předchozím školním rokem 2007/2008 poklesl ve školním roce 2008/2009 počet realizovaných aktivit o 8,4 %, taktéž došlo k poklesu účastníků DVPP o 11,3 %. Počet hodin na účastníka se snížil z 11,9 na 9,6 hodin.

V souladu s vyhláškou č. 317/2005 Sb., o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků, akreditační komisi a kariérním systému pedagogických pracovníků, ve znění pozdějších předpisů, realizoval KVIC v období 2005 až 2009 následující studia (zdroj statistika KVIC).

Tab. č. 72 Přehled dlouhodobých studií dle vyhlášky č. 317/2005 Sb. v letech 2005 až 2009

Druh DVPP dle vyhlášky č. 317/2005 Sb.)	Studium ukončené k 31. 8. 2009			Studium zahájené před 31. 8. 2009	
	počet skupin	počet účastníků	počet absolventů	počet skupin	počet účastníků
Studium ke splnění kvalifikačních předpokladů					
Studium pedagogiky dle § 3 vyhlášky a dle § 22 odst. 1 písm. a) zákona č. 563/2004 Sb.	1	32	28	1	25
Studium pedagogiky dle § 3 vyhlášky a dle § 22 odst. 1 písm. b) zákona č. 563/2004 Sb.	3	64	57	1	23
Studium pro asistenty pedagoga dle § 4 vyhlášky	13	358	343	0	0
Studium pro ředitele škol a školských zařízení dle § 5 vyhlášky	7	164	162	1	21
Studium ke splnění dalších kvalifikačních předpokladů					
Studium k výkonu specializovaných činností dle § 9 a) vyhlášky (koordinace v ICT)	2	30	30	1	12
Studium k výkonu specializovaných činností dle § 9 b) vyhlášky (tvorba a koordinace ŠVP)	2	38	38	1	17
Studium k výkonu specializovaných činností dle § 9 d) vyhlášky (EVVO)	1	24	23	1	21

Zdroj: KVIC

Dalšími významnými subjekty v oblasti dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků jsou Národní institut pro další vzdělávání, Ostravská univerzita v Ostravě a Slezská univerzita v Opavě.

Národní institut pro další vzdělávání (NIDV)

V Moravskoslezském kraji působí krajské pracoviště NIDV. Vzdělávací programy realizované NIDV využívají mj. finančních zdrojů MŠMT a ESF.

Další vzdělávání pedagogických pracovníků realizované NIDV - šk. rok 2008/2009

Oblast vzdělávání	Počet programů	Počet účastníků
Management	16	381
RVP (ŠVP)	18	439
Střední vzdělávání (škol)	9	218
Další témata (vládní priority)	13	177
Kariérní vzdělávací systém	3	84
Cizí jazyk	21	264

Ostravská univerzita v Ostravě

Ostravská univerzita v Ostravě nabízí širokou škálu rozšiřujícího studia pro učitele základních a středních škol. Specializační studium je určeno pro pedagogické pracovníky, vedoucí pracovníky a výchovné poradce základních a středních škol. Dále Ostravská univerzita realizuje studium pro vedoucí pedagogické pracovníky (absolvent získá znalosti a dovednosti v oblasti řízení právnické osoby vykonávající činnost školy nebo školského zařízení, zejména znalosti teorie a praxe školského managementu, práva, ekonomiky, pedagogiky, psychologie, bezpečnosti a ochrany zdraví, komunikace a informačních technologií), pedagogické studium a rovněž krátkodobé programy a kurzy zaměřené na získávání a rozvoj klíčových kompetencí.

Univerzita spolupracovala s KVIC na zajištění vybraných kurzů realizovaných v rámci projektu „**Zkvalitnění a realizace studijních programů učitelů počátečního a dalšího vzdělávání zavádějících a podporujících procesy autoevaluace na školách**“.

Slezská univerzita v Opavě

Slezská univerzita v Opavě se rovněž podílí na vzdělávání pedagogických pracovníků prostřednictvím kurzů zaměřených na manažerskou roli ředitele školy, na řízení projektů, efektivní vzdělávání, počítačovou gramotnost a cizí jazyky. V nabídce univerzity jsou zařazeny i neméně významné vzdělávací programy pro pedagogické pracovníky v oblasti předškolního vzdělávání.

1.12 Další vzdělávání v rámci celoživotního učení

Celoživotní učení lze členit do dvou základních etap na počáteční a další vzdělávání. V teoretické rovině je další vzdělávání pojmem, který lze jen velmi těžce přesně vymezit. Obvykle navazuje na počáteční vzdělávání (základní, střední a terciární vzdělávání), které probíhá zejména v mladém věku a může být ukončeno kdykoli po splnění povinné školní docházky vstupem na trh práce nebo přechodem mezi ekonomicky neaktivní obyvatele. Dle definice uvedené ve Strategii celoživotního učení ČR další vzdělávání probíhá po dosažení určitého stupně vzdělání, resp. po prvním vstupu vzdělávajícího se na trh práce (zde se však připouští, že se tato definice částečně překrývá s vymezením počátečního vzdělávání, a to tím, že zahrnuje i formální vzdělávání získané dospělými ve školském systému). Další možnou definici, která využívá negativního vymezení DV, lze nalézt v § 2 zákona o uznávání výsledků dalšího vzdělávání.

1.12.1 Další vzdělávání ve školách

Školy v souladu se školským zákonem umožňují zájemcům vykonání jednotlivé zkoušky. V rámci dalšího vzdělávání může každý, kdo získal alespoň základní vzdělání a není žákem střední školy, konat ve střední nebo vyšší odborné škole jednotlivou zkoušku, která svým obsahem a formou odpovídá závěrečné zkoušce, absolutoriu, zkoušce profilové části maturitní zkoušky z příslušného zkušebního předmětu nebo zkoušce společné části maturitní zkoušky z příslušného zkušebního předmětu, uskutečňované v dané škole. Dokladem o úspěšném vykonání jednotlivé zkoušky je osvědčení o jednotlivé zkoušce. Úspěšným vykonáním jednotlivé zkoušky se nezíská stupeň vzdělání. V souvislosti se zákonem č. 179/2006 Sb., o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání a o změně některých zákonů (zákon o uznávání výsledků dalšího vzdělávání), ve znění pozdějších předpisů, školy umožňují uznávání dalšího vzdělání a částečného vzdělání, vykonání závěrečné zkoušky, maturitní zkoušky nebo absolutoria v konzervatoři.

Ve středních a vyšších odborných školách lze bez předchozího vzdělávání získat stupeň vzdělání, a to po úspěšném vykonání zkoušek za všechny ročníky vzdělávání a úspěšném vykonání závěrečné zkoušky, maturitní zkoušky nebo absolutoria.

Právnícké osoby, které vykonávají činnost středních nebo vyšších odborných škol, mohou vedle vzdělávání podle vzdělávacích programů uskutečňovat odborné kurzy, kurzy jednotlivých předmětů nebo jiných ucelených částí učiva nebo pomaturitní specializační kurzy. Tyto kurzy neposkytují stupeň vzdělání, lze je poskytovat za úplatu a účastníci vzdělávání nejsou žáky nebo studenty dané školy. Dokladem o úspěšném ukončení kurzu je osvědčení.

Tab. č. 73 Další vzdělávání ve školách

Druh kurzu	Okres	Bruntál		Frýdek-Místek		Karviná		Nový Jičín		Opava		Ostrava		Celkem	
	Šk. rok Počet	06/07	07/08	06/07	07/08	06/07	07/08	06/07	07/08	06/07	07/08	06/07	07/08	06/07	07/08
Odborné kurzy	škol	6	5	6	5	10	8	4	3	5	7	12	14	43	42
	kurzů	36	94	31	18	120	83	32	45	45	62	140	117	404	419
	účastníků	406	863	221	62	1140	914	242	480	184	335	740	882	2933	3536
Kursy jednotlivých předmětů	škol	2	3	4	2	3	4	2	1	3	4	5	4	19	18
	kurzů	8	18	17	5	25	27	5	3	58	49	57	33	170	135
	účastníků	67	85	52	12	63	78	11	11	58	159	435	66	686	411
Kursy ucelených částí učiva	škol	0	1	0	1	1	1	1	0	1	2	0	1	3	6
	kurzů	0	3	0	4	3	6	5	0	2	12	0	1	10	26
	účastníků	0	17	0	4	27	22	6	0	2	127	0	10	35	180
Pomaturitní specializační kurzy	škol	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1
	kurzů	0	0	0	0	0	10	0	0	0	0	0	0	0	10
	účastníků	0	0	0	0	0	12	0	0	0	0	0	0	0	12
Rekvalifikační kurzy mimo soustavu oborů	škol	3	3	2	2	0	0	2	4	2	0	2	4	11	13
	kurzů	18	14	11	16	0	0	3	13	3	0	21	36	56	79
	účastníků	185	137	70	106	0	0	183	172	19	0	164	151	621	566
Celkem	škol	11	12	12	10	14	14	9	8	11	13	19	23	76	80
	kurzů	62	129	59	43	148	126	45	61	108	123	218	187	640	669
	účastníků	658	1102	343	184	1230	1026	442	663	263	621	1339	1109	4275	4705

Zdroj: ÚIV

Odborné kurzy a kurzy jednotlivých předmětů nebo jiných ucelených částí učiva ve střední nebo vyšší odborné škole jsou určeny k doplnění všeobecných i odborných vědomostí a dovedností potřebných pro výkon povolání a pracovních činností. Pozitivně lze hodnotit, že přestože se v posuzovaném období mírně snížil počet kurzů (o 4), došlo k nárůstu počtu účastníků těchto kurzů (o 473, tj. o 12,9 %).

Změnou ve školním roce 2007/2008 byla realizace pomaturitního specializačního kurzu střední školou v okrese Karviná, konkrétně se jedná o Obchodní akademii, Orlová, příspěvkovou organizaci, neboť doposud se v MSK tyto kurzy nekonaly. Kurzy jsou určeny k získání speciálních teoretických i praktických vědomostí a dovedností, které navazují svým odborným zaměřením na dříve ukončené vzdělávání a rozšiřují kvalifikaci pro výkon povolání nebo pracovních činností.

Rekvalifikační kurzy mimo soustavu oborů, tj. krátkodobé rekvalifikační kurzy v oborech mimo soustavu oborů vzdělání, ve srovnání s předchozím školním rokem zorganizovalo o dvě školy více, rovněž počet kurzů byl vyšší o 23, naproti tomu se však snížil počet účastníků (o 55).

Z celkového porovnání všech druhů kurzů vyplývá, že ve sledovaném období se zvýšily všechny sledované hodnoty, tedy počet škol realizujících kurzy i počet kurzů a jejich účastníků, což lze hodnotit pozitivně.

1.13 Soutěže a přehlídky

1.13.1 Organizace a zabezpečení soutěží a přehlídek v Moravskoslezském kraji

Soubor soutěží a přehlídek zveřejněný ve Věstníku MŠMT poskytl žákům a studentům možnost seberealizace v pestré škále sportovních disciplín, vědomostních a uměleckých oborů. Z celkového počtu 151 soutěží a přehlídek bylo u 39 akcí (typ A) vyhlášovatelem MŠMT, 51 soutěží a přehlídek (typ B) pak spoluorganizovalo s magistráty měst, Asociací školních sportovních klubů ČR, Českým atletickým svazem a různými zájmovými sdruženími. Soutěže typu A a B jsou financovány, resp. spolufinancovány MŠMT. Dalších 62 soutěží typu C ministerstvo školám pouze doporučilo bez finanční podpory.

Žakovské soutěže byly organizovány na bázi postupu nejúspěšnějších účastníků v linii školní, okresní, krajské a ústřední kolo v souladu s vyhláškou MŠMT č. 55/2005 Sb., o podmínkách organizace a financování soutěží a přehlídek v zájmovém vzdělávání.

Nezbytné finanční prostředky pro realizaci okresních a krajských kol soutěží typu A a B v roce 2008 poskytlo MŠMT (1 701 000 Kč) a Moravskoslezský kraj (70 000 Kč). Mimo okresních a krajských kol pak navíc realizovaly pověřené organizace také ústřední kola (ÚK) a republiková finále (RF) vybraných soutěží. Mezi tyto vrcholné akce patřily:

- ÚK Celostátní přehlídky církevních škol v zájmové umělecké činnosti (Střední pedagogická škola a Střední zdravotnická škola svaté Anežky České),
- ÚK mezinárodní soutěže žáků SŠ ve svařování Zlatý pohár Linde (Střední škola strojírenská a dopravní, Frýdek-Místek, Lískovecká 2089, příspěvková organizace),
- RF v pohybových skladbách ZŠ a SŠ (Základní škola Opava, Englišova 82 - příspěvková organizace, Základní škola Opava, Mařádkova 15 - příspěvková organizace, Okresní rada AŠSK Opava),
- RF v silovém čtyřboji SŠ (Střední škola elektrostavební a dřevozpracující, Frýdek-Místek, příspěvková organizace),
- ÚK Letní olympiády dětských výchovných ústavů a dětských domovů se školou (Dětský domov se školou, základní škola a školní jídelna, Horní Těrlicko, Sportovní 561),
- ÚK gastronomické soutěže AHOL CUP (AHOL - Střední škola gastronomie, turismu a lázeňství).

Organizaci a financování soutěží a přehlídek typu A a B zabezpečila střediska volného času v Ostravě – Moravské Ostravě, Karviné, Novém Jičíně, Opavě, Frýdku-Místku a Krnově (soutěže „předmětové“, „umělecké“, „pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami“ a „ostatní“), Základní umělecká škola J. R. Míši, Orlová - Poruba, Slezská 1100, příspěvková organizace („Soutěž žáků ZUŠ“) a Krajské středisko volného času JUVENTUS, Karviná, příspěvková organizace ve spolupráci s Krajskou radou Asociace školních sportovních klubů ČR Moravskoslezského kraje („sportovní soutěže“).

Ve školním roce 2008/2009 se okresních kol soutěží a přehlídek typu A a B vyhlášených MŠMT zúčastnilo přibližně 23 tisíc žáků a studentů, nejúspěšnější asi 3 tisíce soutěžících pak postoupily do kol krajských. K nejmasovějším akcím patřily Matematická olympiáda, Soutěž žáků základních uměleckých škol, Pohár rozhlasu v atletice ZŠ a Mc Donald´s Cup v minikopané žáků ZŠ.

Výsledky krajských kol soutěží a přehlídek byly průběžně zveřejňovány na internetových stránkách Střediska volného času, Ostrava - Moravská Ostrava, příspěvková organizace; Krajského střediska volného času JUVENTUS, Karviná, příspěvková organizace a Krajské rady Asociace školních sportovních klubů ČR Moravskoslezského kraje. Výsledky kol okresních uváděly internetové stránky 6 pověřených středisek volného času.

Nejúspěšnější účastníci krajských kol olympiád v matematice, fyzice, českém jazyce a zeměpisu byli oceněni na slavnostním vyhlášení konaném tradičně pod záštitou náměstkyně hejtmana kraje na Janáčkově konzervatoři a Gymnáziu v Ostravě, příspěvková organizace.

1.13.2 Úspěchy v celostátních a mezinárodních soutěžích

Přehlídkou znalostí a dovedností nejtalentovanějších jedinců jsou každoročně celostátní kola soutěží. Žáci z MSK získali ve školním roce 2008/2009 v ústředních kolech celorepublikových soutěží více než stovku medailí.

Výrazného úspěchu dosáhli žáci v jazykových soutěžích (6 medailí), v matematických soutěžích (5 medailí), Středoškolské odborné činnosti (3 medaile) a v Zeměpisné olympiádě (ve všech 4 kategoriích do 6. místa). Celkem se žáci z MSK dostali na stupně vítězů ve 13 z 19 vyhlášených předmětových soutěží.

V oblasti sportovních soutěží se dařilo našim reprezentantům nejvíce v pohybových skladbách (7 medailí), v gymnastice (5 medailí), atletice (3 zlaté medaile) a ve volejbalu (3 medaile). Další tituly přeborníků ČR přivezli z celostátních finále florbalisté v kategorii SŠ a fotbalisté z Mc Donald's Cupu (turnaj v minikopané žáků ZŠ).

Žáci z MSK předvedli své dovednosti také v řadě uměleckých soutěží. V pětioborové umělecké soutěžní přehlídce nazvané Soutěž žáků ZUŠ se dařilo žákům nejvíce ve hře na cimbál (celkem 16 medailí) a ve zpěvu (5 zlatých medailí). Další ocenění získali v Soutěži konzervatoří ČR, soutěžích Evropa ve škole, Komenský a my, Náš svět, Náchodská prima sezona nebo na Hudebním festivalu středních pedagogických a vyšších odborných škol pedagogických.

V soutěžích odborných škol získaly školy nejvíce úspěchů v oborech kadeřník, kosmetička, gastronomie, módní tvůrce, prodavač a aranžér. Podrobnější výčet úspěchů žáků a studentů MSK v ústředních kolech uvádí příloha č. 1.

Předmětové, sportovní a odborné soutěže mají každoročně také mezinárodní návazbu. Školní rok 2008/2009 sice z hlediska úspěšnosti zástupců našeho kraje v posledních letech nepatřil k neúspěšnějším, přesto nejtalentovanější žáci získali 4. místo na Mezinárodním školním mistrovství ve florbalu „International School Sport Federation Floorbal“ (Střední průmyslová škola stavební, Havířov, příspěvková organizace), bronzové medaile na mezinárodní Chemické olympiádě „International Chemistry Olympiad“ (Gymnázium Petra Bezruče, Frýdek-Místek, příspěvková organizace) a na Mistrovství světa v záznamu a zpracování textu „Intersteno congress“ (Gymnázium, Karviná, příspěvková organizace).

1.14 Oceňování nejúspěšnějších žáků středních škol v Moravskoslezském kraji

Kraj již poosmé odměňoval nejlepší žáky středních škol v našem regionu. Slavnostního setkání se zúčastnil a ocenění předal hejtman Moravskoslezského kraje Ing. Jaroslav Palas spolu s náměstkyní hejtmána pro školství, tělovýchovu a sport Mgr. Věrou Palkovou. Ceny v celkové hodnotě 80 tis. Kč byly předány třiceti nejúspěšnějším žákům ve školním roce 2008/2009 v podobě knižních poukázek, drobných dáreků prezentujících náš kraj, certifikátů, květin a dárkových poukázek na nákup zboží pro sport a volný čas.

"Podpora vzdělávání je jednou z priorit současného vedení kraje. Toto ocenění je odměna za práci, kterou studenti vykonávají navíc a rozvíjejí tak své schopnosti a dovednosti. Chceme upozornit na to, že si ceníme studentů, kteří dosahují mimořádných studijních výsledků " řekl hejtman Jaroslav Palas a dodal: „Setkání s těmito mladými lidmi mě ujistilo v tom, že nastupující generace je zdravě ctižádostivá a chce se vzdělávat.“

V červnu roku 2009 bylo osloveno celkem 153 středních škol, každá z nich mohla navrhnout jednoho svého nejlepšího žáka. Takto vzešlo 48 návrhů a komise schválená radou kraje tedy vybírala ze 48 uchazečů. Vybraných 30 nejlepších muselo splnit náročná kritéria. Základním předpokladem pro splnění stanovených podmínek byl vynikající prospěch, úspěšná reprezentace školy v soutěžích a přehlídkách v celostátním i mezinárodním měřítku, a také mimořádné výsledky alespoň na úrovni

kraje v mimoškolních aktivitách - v umělecké a kulturní činnosti, ve sportu, v technických dovednostech, péči o přírodu a životní prostředí nebo v jiných společensky prospěšných činnostech.

"Vyhodnocení nejlepších středoškoláků v kraji slouží k motivaci škol. Chceme, aby školy nenechaly zapadnout žádný talent, ale rozvíjely jejich nadání a chuť na sobě pracovat. Tito mladí lidé, kteří bývají nabití energií, kreativitou a pozitivním přístupem k životu, bývají příkladem pro ostatní i chloubou škol a plně si zaslouží naše ocenění," řekla náměstkyně hejtmana kraje Věra Palková.

Seznam oceněných žáků ve školním roce 2008/2009

Příjmení a jméno	Název školy	Místo školy
Bönisch Jaromír	Wichterlovo gymnázium, Ostrava - Poruba, příspěvková organizace	Ostrava
Býček Pavel	Střední škola hotelnictví a gastronomie, Frenštát pod Radhoštěm, příspěvková organizace	Frenštát pod Radhoštěm
Fiala Lubomír	Střední průmyslová škola stavební, Opava, příspěvková organizace	Opava
Fojtík Vítězslav	Střední škola strojírenská a dopravní, Frýdek-Místek, Lískovecká 2089, příspěvková organizace	Frýdek-Místek
Machýček Martin	Střední škola technických oborů Havířov-Šumbark, Lidická 1a/600, příspěvková organizace	Havířov
Milchová Nikola	Střední škola hotelová a obchodně podnikatelská, Český Těšín, příspěvková organizace	Český Těšín
Nebel Roman	SPŠ chemická akademika Heyrovského a Gymnázium, Ostrava	Ostrava
Pietraszová Daniela	Gymnázium, Karviná, příspěvková organizace	Karviná
Štefková Tereza	Gymnázium, Rýmařov, příspěvková organizace	Rýmařov
Štoček Jakub	Gymnázium, Havířov - Podlesí, příspěvková organizace	Havířov
Geryk Jan	Masarykovo gymnázium, Příbor, příspěvková organizace	Příbor
Konečná Lucie	Gymnázium, Vítkov, Komenského 145, příspěvková organizace	Vítkov
Kyanková Hana	Střední škola odborná a speciální, Klimkovice, příspěvková organizace	Klimkovice
Kučírek Vojtěch	Gymnázium, Třinec, příspěvková organizace	Třinec
Pashayeva Maria	Střední škola, Havířov - Prostřední Suchá, příspěvková organizace	Havířov
Sedláček Miroslav	Obchodní akademie, Orlová, příspěvková organizace	Orlová
Staněk Filip	Janáčkova konzervatoř a Gymnázium v Ostravě, příspěvková organizace	Ostrava
Svobodová Vendula	Gymnázium Hladnou, Slezská Ostrava, příspěvková organizace	Ostrava
Szmeková Gabriela	Gymnázium s polským jazykem vyučovacím - Gimnazjum z Polskim Językiem Nauczania, Český Těšín, příspěvková organizace	Český Těšín
Šanta Jakub	Střední škola gastronomie a služeb, Frýdek-Místek, tř. T. G. Masaryka 541, příspěvková organizace	Frýdek-Místek
Thiel Jiří	Střední škola společenského stravování, Ostrava - Hrabůvka, příspěvková organizace	Ostrava
Adámek Jakub	Gymnázium, Ostrava - Hrabůvka, příspěvková organizace	Ostrava
Bouchala Ondřej	Gymnázium, Havířov - Město, Komenského 2, příspěvková organizace	Havířov
Drobík Vojtěch	Jazykové gymnázium Pavla Tigrida, Ostrava - Poruba, příspěvková organizace	Ostrava

Příjmení a jméno	Název školy	Místo školy
Hrnko Lukáš	Vyšší odborná škola, Střední odborná škola a Střední odborné učiliště, Kopřivnice, příspěvková organizace	Kopřivnice
Chovancová Kristýna	VOŠ DAKOL a SŠ DAKOL, o.p.s.	Petrovice u Karviné
Vaněk Karel	Střední pedagogická škola a Střední zdravotnická škola, Krnov, příspěvková organizace	Krnov
Panáček Jiří	Sportovní gymnázium, Vrbno pod Pradědem, nám. Sv. Michala, příspěvková organizace	Vrbno pod Pradědem
Ullmann Tomáš	Gymnázium Františka Živného, Bohumín, Jana Palacha 794, příspěvková organizace	Bohumín
Ženčíková Lucie	Gymnázium Ostrava - Zábřeh, Volgogradská 6a, příspěvková organizace	Ostrava

1.15 Oceňování pedagogických pracovníků škol a školských zařízení Moravskoslezského kraje při příležitosti Dne učitelů

V březnu 2009 se na Slezskoostravském hradě v Ostravě uskutečnilo u příležitosti Dne učitelů již poosmé slavnostní ocenění pedagogických pracovníků škol a školských zařízení Moravskoslezského kraje. Ocenění v podobě originálního výtvarného díla, finančního daru a květin předala vybraným 30 pedagogickým pracovníkům náměstkyně hejtmana Moravskoslezského kraje společně s dalšími hosty. Ve dvou kategoriích byli oceněni tito pedagogičtí pracovníci:

I. kategorie – Výrazná pedagogická osobnost roku

Mgr. Jana Adámková, Ph.D., Základní umělecká škola Vladislava Vančury, Háj ve Slezsku, příspěvková organizace
Bronislav Drobny, Krajské středisko volného času JUVENTUS, Karviná, příspěvková organizace
Mgr. Hana Foltová, Základní škola a mateřská škola Ostrava, Ostrčilova 1, příspěvková organizace
Mgr. Dagmar Juchelková, Gymnázium Olgy Havlové, Ostrava-Poruba, příspěvková organizace
Mgr. Dana Juříčková, Obchodní akademie a Střední zemědělská škola, Bruntál, příspěvková organizace
Mgr. Ludvík Orlík, Základní škola Nový Jičín, Komenského 66
Martin Polok, Základní škola, Dětský domov, Školní družina a Školní jídelna, Vrbno p. Pradědem, nám. Sv. Michala 17, příspěvková organizace
PaedDr. Dana Schönová, Mateřská škola, Ostrava-Poruba, Čs. exilu 670, příspěvková organizace
Mgr. Kamila Tkáčová, Slezské gymnázium, Opava, příspěvková organizace

II. kategorie – Ocenění za dlouhodobou tvůrčí pedagogickou činnost

RNDr. Eva Davidová, Wichterlovo gymnázium, Ostrava-Poruba, příspěvková organizace
Mgr. Alena Dvorská, Základní škola T. G. Masaryka Studénka, 2.května 500
Mgr. Alexandra Gasnářková, Janáčkova konzervatoř a Gymnázium v Ostravě, příspěvková organizace
Bronislav Jonszta, Základní umělecká škola Leoše Janáčka, Havířov, příspěvková organizace
Mgr. Marie Kubičková, Střední průmyslová škola elektrotechniky a informatiky, Ostrava, příspěvková organizace
Ing. Monika Kubiszová, Mendelova střední škola, Nový Jičín, příspěvková organizace
Ing. Alena Lacková, Střední škola hotelová a obchodně podnikatelská, Český Těšín, příspěvková organizace
Mgr. Helena Lovecká, Základní škola, Karviná-Nové Město, Komenského 614, příspěvková organizace
Drahomíra Majová, Mateřská škola Krnov, Albrechtická 85, okres Bruntál, příspěvková organizace
Mgr. Dagmar Mannheimová, Gymnázium, Třinec, příspěvková organizace
Mgr. Petr Ondryáš, Základní škola a Mateřská škola Frenštát pod Radhoštěm, Tyršova 913, okres Nový Jičín
Bc. Hana Paterková, Mateřská škola Eliška, Opava, E. Krásnohorské 8, příspěvková organizace
Ing. Jaromír Pavlíček, Střední škola automobilní, mechanizace a podnikání, Krnov, příspěvková organizace

Mgr. Jitka Sokolová, Základní škola Vítkov, Komenského 754, okres Opava, příspěvková organizace
Jindřich Strumienský, promováný pedagog, Základní škola a mateřská škola Písek, příspěvková organizace
Mgr. Pavla Sztulová, AHOL - Vyšší odborná škola, o.p.s.
Gabriela Šařecová, Základní škola Orlová-Lutyně K. Dvořáčka 1230 okres Karviná, příspěvková organizace
Mgr. David Šrom, Základní škola Hradec nad Moravicí-Žimovice, okres Opava, příspěvková organizace
Bohunka Trelová, Mateřská škola Radost, s.r.o.
PaedDr. Marie Tvrdá, Základní škola dr. Miroslava Tyrše, Hlučín, Tyršova 2, okres Opava, příspěvková organizace
Mgr. Věra Vrlíková, Základní škola Orlová-Poruba Jarní 400 okres Karviná, příspěvková organizace

Tato akce byla širokou veřejností vnímána jako forma uznání a morálního ocenění náročné a společensky vysoce prospěšné práce pedagogických pracovníků.

1.16 Pracovníci ve školství

Údaje o pracovnících ve školství jsou uvedeny zejména v Ekonomické části (kap. 3) výroční zprávy a v části Stav a vývoj vzdělávací soustavy v MSK (kap. 1).

1.17 Účast škol a školských zařízení v rozvojových a mezinárodních programech

Školy a školská zařízení se ve sledovaném období mohly zapojit do rozvojových programů MSK KVALITA (podrobněji viz kap. 2.4 a 2.7), do kterého se zapojilo 7 883 žáků z 89 středních škol a konzervatoře, a Podpora projektů programu Leonardo (podrobněji viz kap. 2.1 a 2.2.2), do kterého se s 11 projekty zapojilo 8 škol. Dále mohly ke svému rozvoji využít finanční zdroje z mezinárodních programů, zejména v rámci OP VK a ROP Moravskoslezsko.

Přehled o zapojení příspěvkových organizací do těchto programů je uveden v příloze č. 2.

2 Naplňování cílů a opatření Dlouhodobého záměru vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Moravskoslezského kraje

2.1 Podpora kurikulární reformy

Probíhající kurikulární reforma přináší změny zejména v obsahu, cílech a výsledcích vzdělávání. Směřuje k rozvoji komplexnějších dovedností žáků, jejichž smyslem je přispět k plnohodnotnému uplatnění ve světě práce i v životě, k vyšší flexibilitě a adaptabilitě na měnící se podmínky. Důraz je kladen zejména na rozvoj tzv. klíčových kompetencí⁹, včetně vytvoření předpokladů pro celoživotní učení a v případě odborného vzdělávání na optimální osvojení odborných dovedností nezbytných pro uplatnění na trhu práce.

V posledním desetiletí se proměnil pohled na učení jako takové. Vzdělávání přestalo být chápáno jako uzavřený cyklus ohraničený školní docházkou a stalo se součástí celoživotního procesu učení. Společnost očekává od absolventů počátečního vzdělávání především připravenost reagovat na změny trhu práce a ochotu i schopnost dále se učit.¹⁰ Rozhodujícím nástrojem k naplnění tohoto požadavku je změna obsahu i forem počátečního vzdělávání a rozvoj dalšího vzdělávání. Pozornost těmto oblastem patří mezi klíčové pilíře kurikulární reformy.

Jejím základním stavebním principem je systém dvoustupňové tvorby kurikula založený na vzájemné vazbě rámcových a školních vzdělávacích programů. Rámcové vzdělávací programy (RVP) oborů vzdělání vymezují zamýšlené cíle vzdělávání, obsahy, vzdělávací činnosti a vztahy mezi aktéry vzdělávání na národní úrovni. Na základě zmiňovaných RVP, které vymezují nezbytné parametry vzdělávání, školy připravují vlastní školní vzdělávací programy, do nichž mohou při respektování standardů určených v RVP promítnout vlastní specifické požadavky a priority.

Naplňování cílů a opatření v oblasti vzdělávání v Moravskoslezském kraji, jak jsou definovány také v Dlouhodobém záměru vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy MSK, je významně podporováno také prostřednictvím projektů spolufinancovaných z prostředků evropských strukturálních fondů.

Podpora všech oblastí kurikulární reformy se ve sledovaném období uskutečňovala prostřednictvím grantových projektů určených pro vzdělávání v Moravskoslezském kraji v rámci Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost, prioritní osy č. 1 Počáteční vzdělávání. Tyto projekty byly rozhodnutím zastupitelstva kraje ze dne 25. 9. 2008 podpořeny částkou 263,9 mil. Kč.

V rámci oblasti podpory 1.1 Zvyšování kvality ve vzdělávání bylo podpořeno celkem 46 projektů, v rámci oblasti podpory 1.2 Rovné příležitosti dětí a žáků, včetně dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami 10 projektů, v rámci oblasti podpory 1.3 Další vzdělávání pracovníků škol a školských zařízení celkem 9 projektů. Průměrně na 1 projekt připadla finanční částka cca 4 mil. Kč.¹¹

V hodnoceném období byla pro školy (vyjma mateřských škol) a školská zařízení Moravskoslezského kraje určena také výzva v rámci Regionálního operačního programu NUTS II Moravskoslezsko (dále ROP), dílčí oblast podpory 2.1.1 Rozvoj infrastruktury pro vzdělávání – Modernizace výuky. Výzva umožnila školám a školským zařízením získat finanční prostředky především na technické vybavení

⁹ Klíčové kompetence jsou v RVP oborů vzdělání definovány jako obecně přenositelné a použitelné soubory kvalit osobnosti (zahrnující vědomosti, intelektové dovednosti, postoje, hodnotové orientace), které každý člověk potřebuje k tomu, aby mohl plnohodnotně žít v současném světě. Mohou být využívány téměř u každé práce bez ohledu na odbornost, a proto přispívají k lepší zaměstnatelnosti absolventů. Jsou významné i pro celoživotní učení. Na jejich rozvoji se podílí jak všeobecné, tak odborné vzdělávání. V rámcových vzdělávacích programech je uplatňována nadpředmětová koncepce klíčových kompetencí. Jejich rozvoj je provázán se vzdělávacími obsahy vyučovacích předmětů či vzdělávacích modulů. Jde o dlouhodobý a komplexní proces. V uvedených souvislostech jsou proto v RVP zdůrazňovány požadavky na změny v pojetí a stylu výuky ve školách, orientace na činnostně zaměřenou výuku, modernizaci vzdělávacích metod a forem práce a celkového výchovného a vzdělávacího působení škol (NÚOV, 2009).

¹⁰ Role odborného vzdělávání v době ekonomické krize. NÚOV, Praha 2009.

¹¹ http://www.nuts2moravskoslezsko.cz/op_vk_99.html

a modernizaci prostor potřebných pro kvalitní realizaci výuky. Rozhodnutím Výboru Regionální rady bylo doporučeno k financování 33 projektů ve výši cca 136,2 mil. Kč.¹²

Neméně významná pro rozvoj školství je také finanční podpora projektů v rámci Programu celoživotního učení (např. program Leonardo da Vinci, Comenius, finanční mechanismy EHP/Norska).

Další zdroje představují dotační a rozvojové programy MŠMT a rozvojové programy Moravskoslezského kraje.

2.1.1 Vytváření podpůrných mechanismů k tvorbě školních vzdělávacích programů

Ve školním roce 2008/2009 pokračovala výuka podle vlastních školních vzdělávacích programů v mateřských a základních školách a víceletých gymnáziích. Čtyřletá gymnázia, střední odborné školy a střední odborná učiliště, pro jejichž obory vzdělání byly RVP schváleny v roce 2007, připravovaly své ŠVP, podle nichž musely začít učit od 1. 9. 2009.

Na nový systém vzdělávání se pedagogičtí pracovníci připravovali v rámci vzdělávacích aktivit, které byly součástí několika projektů a programů MŠMT ukončených v letech 2007 a 2008.

V roce 2009 byly zahájeny národní projekty **Kurikulum G, Kurikulum S, Koordinátor S 1, Metodika II, Pilot ZUŠ, a Klíče pro život – Rozvoj klíčových kompetencí v zájmovém a neformálním vzdělávání.**

Po skončení projektu **Pilot G**, který byl zaměřen na metodickou podporu gymnázií při tvorbě ŠVP a do kterého bylo zapojeno Biskupské gymnázium v Ostravě, byl v lednu 2009 zahájen projekt MŠMT **Kurikulum G** (OP VK; individuální projekt národní, řešitel VÚP). Jeho cílem je zejména podpora učitelů a koordinátorů tvorby ŠVP gymnázií. V rámci projektu je realizována řada aktivit směřujících především ke sdílení praktických zkušeností koordinátorů, budování vazeb mezi pedagogy a koordinátory, podpoře rozvoje profesních dovedností v oblasti řízení lidí a zkvalitnění výuky jednotlivých oborů vzdělání prostřednictvím výměny zkušeností mezi pedagogy stejného oboru.

Při tvorbě školních vzdělávacích programů ve středních odborných školách má napomoci projekt MŠMT **Kurikulum S** (OP VK; individuální projekt národní, řešitel NÚOV), který mj. využívá zkušeností 30 pilotních škol s tvorbou vlastních vzdělávacích programů vytvořených v rámci předcházejícího projektu Pilot S. Prostřednictvím projektu **Kurikulum S** budou moci být tyto zkušenosti dále diseminovány, využívány a rozvíjeny také ostatními školami, které zároveň získají možnost prezentovat svou práci prostřednictvím příkladů dobré praxe. Projekt bude v pilotních školách sledovat výuku podle ŠVP ve 3. a 4. ročnících až do závěrečných či maturitních zkoušek. Poznatky z pokusného ověřování výuky podle pilotních ŠVP a ze zkušeností pilotních škol budou sloužit nejen pro inovace ŠVP těchto škol, ale i ostatním odborným školám. V MSK jsou do projektu zapojeny školy Střední zahradnická škola, Ostrava, příspěvková organizace a Střední průmyslová škola chemická akademika Heyrovského a Gymnázium, Ostrava, příspěvková organizace.

Projekt **MŠMT Koordinátor S 1** (OP VK; individuální projekt národní, řešitelé NÚOV, NIDV) je projektem podporujícím přípravu vedoucích pracovníků a koordinátorů středních odborných škol na tvorbu a realizaci ŠVP.

Na ukončený projekt **Metodika** navázal projekt **Metodika II** (OP VK; individuální projekt národní, řešitelé VÚP, NÚOV), jehož cílem je zvýšení kvality výuky a tedy i faktická implementace kurikulární reformy podporou učitelů v oblasti metodiky a didaktiky učení a efektivních způsobů vzdělávání. Za tímto účelem byl zřízen metodický portál www.rvp.cz, na kterém učitelé naleznou metodickou pomoc a zároveň mohou nabídnout své náměty pro výuku, osvědčené učební materiály atp. Metodický portál vznikl jako hlavní metodická podpora k zavedení rámcových vzdělávacích programů

¹² <http://www.rr-moravskoslezsko.cz/pripravuji-projekt/vysledky-vyzev>

ve školách, současně si klade za cíl vytvořit prostředí, ve kterém se budou moci pedagogové navzájem inspirovat a informovat o svých zkušenostech. MŠMT prostřednictvím svých přímo řízených organizací Výzkumného ústavu pedagogického v Praze, Národního institutu pro další vzdělávání a Národního ústavu odborného vzdělávání také umožňuje školám konzultovat přípravu a zavádění ŠVP v konzultačních centrech. V Moravskoslezském kraji je takovým centrem Ostravská univerzita v Ostravě. V souladu s rozšířením projektu Metodika II o podporu oblasti odborného vzdělávání, základního uměleckého a jazykového vzdělávání pokrývá metodický portál oblast předškolního, základního, základního uměleckého, speciálního, gymnaziálního, odborného a jazykového vzdělávání.

K podpoře kurikulární reformy v základním uměleckém školství směřuje projekt **Pilot ZUŠ** (OP VK; individuální projekt národní, řešitel VÚP). Cílem projektu je podpora vybraných základních uměleckých škol (v projektu jsou zapojeny 2 ZUŠ zřizované MSK) při zavádění nového kurikula do praxe. Získané zkušenosti budou následně aplikovatelné na celou síť základního uměleckého školství v ČR. Projekt umožní dopracování RVP ZUV včetně příručky pro tvorbu ŠVP.

2.1.2 Podpora dalších oblastí souvisejících s kurikulární reformou

Vedle samotného obsahu a forem vzdělávání patří mezi důležité otázky související s kurikulární reformou také např. oblast zajištění kvality na všech úrovních vzdělávání či standardizace ukončování studia ve středních školách, stejně jako otázky související s rovnými příležitostmi ve vzdělávání, dalším vzděláváním pedagogických pracovníků, spoluprací škol se sociálními partnery a řada dalších.

Těmto tématům zasazeným do kontextu situace v Moravskoslezském kraji je věnována detailní pozornost v následujících kapitolách, zejména pak v kapitole 2.2 Podpora rozvoje odborného vzdělávání, 2.4 Vytváření krajského systému kvality vzdělávání a v kapitole 2.7 Zvyšování profesionality pedagogických pracovníků.

Z kontextuálních důvodů se na tomto místě zmíníme zejména o některých dalších klíčových národních systémových iniciativách, které jsou důležitým předpokladem úspěšné implementace školské reformy, zkvalitnění vzdělávání a sblížení požadavků světa vzdělávání a práce.

Přípravou nové maturitní zkoušky se zabývá projekt **Příprava podmínek reformované maturitní zkoušky** (individuální projekt národní, realizátoři Centrum pro zjišťování výsledků vzdělávání a NIDV), který je zaměřen zejména na komplexní přípravu metodik, podmínek a postupů reformované maturitní zkoušky. V rámci přípravy se v dubnu 2009 uskutečnila první fáze generální pilotáže společné části maturitní zkoušky zaměřená na ověření obsahu jednotlivých zkoušek, od května pak probíhala školení pedagogických pracovníků.

Na jaře 2009 byl zahájen projekt **Nová závěrečná zkouška** (individuální projekt národní, realizátor NÚOV), který je zaměřen na zavedení standardizované závěrečné zkoušky v oborech vzdělání s výučním listem do všech škol.

V květnu 2009 byl zahájen projekt **Autoevaluace – vytváření systému a podpory škol v oblasti vlastního hodnocení aneb Cesta ke kvalitě** (individuální projekt národní, řešitelé NÚOV, NIDV), jehož cílem je pomoci školám s prováděním vlastního hodnocení prostřednictvím efektivních nástrojů. V projektu je zapojeno celkem 47 škol z MSK.

Důležitou oblastí je podpora environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty (dále EVVO) ve školách. Ta v MSK vychází zejména ze schválené **Koncepce environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty v Moravskoslezském kraji**. Na plnění úkolů v této oblasti participují především koordinátoři EVVO, kteří se vzdělávali ve specializačním studiu. Ve školním roce 2008/2009 se za účasti 99 škol uskutečnil již 3. ročník soutěže Ekologická škola v Moravskoslezském kraji, jejímž cílem bylo podpořit a ocenit ekologické aktivity škol. Oceněny byly školy v kategoriích mateřská, základní i střední škola. V květnu 2009 se konala celokrajská konference EVVO (akreditovaná MŠMT v rámci DVPP), jejímž cílem bylo zlepšení komunikace a spolupráce škol v oblasti EVVO.¹³

Na systémovou podporu volnočasových aktivit dětí a mládeže je zaměřen projekt **Klíče pro život rozvoj – Rozvoj klíčových kompetencí v zájmovém a neformálním vzdělávání**

¹³ http://verejna-sprava.kr-moravskoslezsky.cz/mas_06.html

(OP VK; individuální projekt národní, řešitel Národní institut dětí a mládeže). Primárně je projekt zaměřen na pedagogické pracovníky škol a školských zařízení a pracovníky neziskových organizací pracujících s dětmi a mládeží, sekundárně se dotkne samotných dětí a mládeže jako účastníků zájmového a neformálního vzdělávání.

Dalším projektem je **Artprogram** (individuální projekt ostatní; řešitel MÚZA - sdružení základních uměleckých škol MSK), jehož cílem je podpora klíčových kompetencí řídících a budoucích řídících pracovníků ZUŠ. Projekt je určen ZUŠ MSK sdruženým v zájmovém sdružení MÚZA a vybraným školám Olomouckého a Zlínského kraje.

Vedle podpory všech oblastí kurikulární reformy prostřednictvím individuálních projektů národních a individuálních projektů ostatních a grantových projektů v rámci Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost hrály stále významnější roli ve zkvalitňování vzdělávání také investice do modernizace vzdělávání a infrastruktury na základních a středních školách, které byly realizovány prostřednictvím Regionálního operačního programu NUTS II Moravskoslezsko. Rozvojové aktivity v počátečním vzdělávání podporuje MŠMT také z rozpočtových prostředků, významným nástrojem jsou přitom rozvojové a dotační programy. Ty směřují zejména do oblastí čtenářské gramotnosti, výuky cizích jazyků včetně podpory vzdělávání v jazycích národnostních menšin, environmentálního vzdělávání, podpory integrace romské komunity, integrace cizinců, multikulturní výchovy, podpory finanční gramotnosti, činnosti občanských sdružení působících v oblasti předškolního, základního a základního uměleckého vzdělávání a do dalších oblastí.

2.2 Podpora rozvoje odborného vzdělávání

V souladu s Dlouhodobým záměrem vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Moravskoslezského kraje 2008 (dále DZ MSK) kraj prioritně věnuje pozornost technickým oborům odborného vzdělávání požadovaným trhem práce. Střední technické vzdělání se na pracovním trhu stalo nedostatkovou kvalifikací, současně byl v uplynulých letech v kombinaci s demografickým poklesem zřejmý zřetelný pokles uchazečů o tuto vzdělávací dráhu. Zmínit je třeba rovněž fakt, že poměrně velká část absolventů nevykonává po ukončení studia kvalifikaci, pro kterou se vzdělávala, podstatná část jich vstupuje do terciárního vzdělávání. Moravskoslezský kraj věnoval ve sledovaném období pozornost zejména oborům strojírenským, stavebním, elektrotechnickým a dřevozpracujícím. Ve školním roce 2008/2009 došlo v důsledku ekonomické situace k poklesu poptávky zaměstnavatelů po absolventech téměř všech oborů, především pak po absolventech oborů s výučním listem. Z hlediska uplatnění absolventů, resp. zájmu zaměstnavatelů o absolventy v oborech s výučním listem se nejlépe uplatňovali absolventi oborů elektrotechnických, dřevozpracujících a službových, nejhůře si uplatnění hledali absolventi oborů textilních, zemědělských, stavebních a obchodních. V oborech s maturitní zkouškou a odborným výcvikem (kategorie L) nacházeli své uplatnění nejsnadněji absolventi oborů hutnických, gastronomických, elektrotechnických a strojírenských, problémy s nalezením práce naopak měli někteří absolventi skupiny oborů Podnikání v oborech, odvětví a skupiny oborů Osobní a provozní služby. V oborech s maturitní zkouškou bez odborného výcviku (kategorie M) byl nejvyšší počet nezaměstnaných absolventů ze skupiny oborů Ekonomika a administrativa (obory Obchodní akademie, Management); je třeba si však uvědomit, že v těchto oborech se vzdělává velký počet žáků. Velmi dobře se uplatňovali absolventi oborů zdravotnických, chemických, hornických, stavebních, elektrotechnických a lyceálních, naopak obtížně své uplatnění nacházeli absolventi oborů dřevozpracujících, textilních, zemědělských a polygrafických; v těchto oborech se však vzdělává jen velmi malé množství žáků.

V roce 2009 začal Moravskoslezský kraj realizovat **podporu tzv. málopočetných oborů středního vzdělání s výučním listem požadovaných trhem práce**, jejichž výuka probíhá ve víceoborových třídách. Finanční prostředky na podporu těchto oborů v celkové výši 4 mil. Kč obdrželo 14 škol. Uvedená finanční podpora byla směřována do škol vyučujících obory Obkladač, Montér suchých staveb, Tesař, Hutník, Železničář, Zedník, Truhlář, Klempíř – stavební a strojírenská výroba, Instalátér, Elektrikář – silnoproud, slaboproud, Nástrojař, Autoelektrikář, Zámečník, Krejčí, Řezník – uzenář a Mechanizátor lesní výroby a je jednou z forem naplňování strategického cíle 2 Podpora rozvoje odborného vzdělávání Dlouhodobého záměru vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Moravskoslezského kraje 2008. Vzdělávání ve víceoborových třídách je spojeno s menším počtem žáků

na jednoho učitele, což při normativním způsobu financování mzdových nákladů znamená zvýšené náklady na výuku, a tedy nutnost dofinancování mzdových prostředků, bez něhož by tyto obory nemohly jinak být vyučovány, případně by jejich výuka byla podfinancována.

2.2.1 Podpora rozvoje technického vzdělávání

V průběhu školního roku 2008/2009 došlo za významné podpory Moravskoslezského kraje ke vzniku dvou tzv. „podnikových středních škol“, které k 1. 9. 2009 převzaly oborovou nabídku, žáky, zaměstnance a prostory krajem zřizovaných škol - Střední školy technické, Ostrava-Hrabůvka, příspěvkové organizace a Střední školy, Třinec-Kanada, příspěvková organizace. Jedná se o VÍTKOVICKOU STŘEDNÍ PRŮMYSLOVOU ŠKOLU A GYMNÁZIUM (zřizovateli jsou Vítkovice, a.s. společně s AHOL - Střední odbornou školou, s.r.o.) a Soukromou střední školu Třinec (zřizovatelem jsou Třinecké železárny, a. s.). Očekávaným přínosem by mělo být zejména lepší propojení výuky s podnikovou praxí, realizace odborného výcviku žáků přímo v závodě spojená s nabídkou uplatnění po úspěšném dokončení studia, poskytování stipendií žákům při splnění určitých podmínek. Těmito a dalšími benefity, které vzdělávání přímo propojené s firmou přináší, by mělo dojít k významnému oživení zájmu žáků základních škol o studium technických a řemeslných oborů.

Rozvoji technického vzdělávání účinně napomáhají také četné odborné soutěže a předmětové olympiády konané jak v rámci středních škol, tak na úrovni regionální, republikové i mezinárodní. Tyto soutěže svým významem často přesahují hranice kraje a těší se značné podpoře ze strany firem a profesních sdružení. K nejvýznamnějším technickým soutěžím konaným v kraji patří mezinárodní soutěž žáků středních škol ve svařování Zlatý pohár Linde, kterou již 13 let pravidelně pořádá Střední škola strojírenská a dopravní, Frýdek-Místek, Lískovecká 2089, příspěvková organizace za velké podpory průmyslových podniků z celé ČR. Neméně významnými jsou mezinárodní odborné soutěže žáků stavebních oborů v rámci stavebního veletrhu FOR ARCH v Praze, celostátní soutěže – např. každoročně krajskými školami úspěšně obsazované soutěže Automechanik Junior, republikové soutěže žáků oborů vzdělání Truhlář, Klempíř, Pokrývač, Tesař, Zedník, Instalatér, Mechanik elektrotechnik, Elektrikář a řada dalších technických soutěží, např. technická soutěž v jízdě zručnosti traktoristů aj.

Moravskoslezský kraj ve školním roce 2008/2009 i nadále pokračoval v úsilí o zvýšení zájmu veřejnosti o technické obory iniciativou **ForTech**. Nejvýznamnějšími aktivitami této iniciativy bylo organizování návštěv průmyslových podniků pro žáky a výchovné poradce základních škol a založení a provozování webových stránek <http://povolaniprozivot.cz/>.

V souvislosti s podporou technického vzdělávání jsou v následující části uvedeny také projekty realizované či připravované Moravskoslezským krajem v rámci **Regionálního operačního programu NUTS II Moravskoslezsko (ROP)**. Do těchto projektů Moravskoslezský kraj zapojuje jako své partnery příspěvkové organizace, které zřizuje. Ve školním roce 2008/2009 byla zahájena realizace dvou projektů připravených Moravskoslezským krajem. Prvním z projektů je projekt s názvem **Vybavení oborových center - dřevobráběcí CNC stroje** se zapojením šesti středních škol všech okresů kraje, jehož předpokládané náklady činí cca 30,2 mil. Kč. V rámci projektu bude zmodernizováno materiální vybavení škol vyučujících dřevozpracující obory, aby odpovídalo úrovni technického a technologického vývoje. Pořízené strojní a didaktické vybavení bude využíváno v počátečním i dalším vzdělávání. Druhým je projekt **Centra technického vzdělávání na Bruntálsku** s dopadem na šest středních škol okresu Bruntál a předpokládanými náklady cca 57,6 mil. Kč. Zapojené školy budou vybaveny dle stávajících potřeb autoopravářskou, strojírenskou technikou, klasickými obráběcími stroji, obráběcími stroji CNC, svařovací technikou a didaktickými pomůckami.

Ve sledovaném období byly dále Moravskoslezským krajem připravovány dva investiční projekty do ROP, a to **Modernizace škol ve stavebnictví** se zapojením šesti středních škol ve všech okresech, s předpokládanými náklady cca 51,6 mil. Kč. Cílem projektu je vybudování odborných a speciálních učeben, laboratoří a dílen vybavených speciálním nábytkem, přístroji a nástroji pro počáteční vzdělávání žáků stavebních oborů. Dalším projektem je projekt **Elektrotechnická centra**, který je zaměřen na vybudování a vybavení center praktické přípravy pro výkon prací

v elektrotechnických oborech s dopadem na šest středních škol v šesti okresech a předpokládanými náklady cca 42 mil. Kč.

2.2.2 Modernizace odborného vzdělávání

Moravskoslezský kraj systematicky podporuje rozvoj škol, jejich materiálně technické základny i zkvalitňování výuky a potřebného výukového vybavení jak přímými investicemi, tak realizací projektů spolufinancovaných z prostředků Evropské unie (jde zejména o prostředky čerpané prostřednictvím Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost, Regionálního operačního programu NUTS II Moravskoslezsko, Operačního programu Životní prostředí) a samozřejmě také prostřednictvím rozpočtových prostředků a rozvojových programů MŠMT a rozvojových programů MSK.

Vedle již zmíněných investičních projektů financovaných prostřednictvím Regionálního operačního programu NUTS II Moravskoslezsko je třeba uvést ještě další projekt, který byl ve sledovaném období v rámci tohoto finančního titulu připravován Moravskoslezským krajem, a to investiční projekt **Multifunkční posluchárny** s dopadem na dvě střední školy, příspěvkové organizace zřízené Moravskoslezským krajem, ve dvou okresech, s předpokládanými náklady 16,9 mil. Kč. Cílem projektu je vytvoření materiálně technické základny v podobě dvou multifunkčních poslucháren na těchto školách a jejich využití pro potřeby výuky a celoživotního vzdělávání

Ke zlepšení vybavení škol přispívají průběžně také finanční prostředky z rozpočtu MSK. Realizace významných investičních akcí z prostředků MSK zaměřených na rekonstrukci a vybavení prostor pro praktické vyučování byla v uplynulém školním roce zahájena např. v organizacích Střední odborná škola a Střední odborné učiliště podnikání a služeb, Jablunkov, Školní 416, příspěvková organizace a Střední škola hotelová a obchodně podnikatelská, Český Těšín, příspěvková organizace.

Modernizaci a zkvalitňování odborného vzdělávání významně podporují také neinvestiční projekty. Jednou z iniciativ Moravskoslezského kraje je podpora projektů programu EU **Leonardo da Vinci**¹⁴, který je realizován k posílení zahraniční mobility pedagogů a žáků. Prostřednictvím tohoto programu je školám zřízeným Moravskoslezským krajem přispíváno na finanční spoluúčast při realizaci projektů mobility Leonardo da Vinci, které byly schváleny k financování Národní agenturou pro evropské vzdělávací programy. V měsíci září 2008 bylo podpořeno částkou 500 tis. Kč z rozpočtu Moravskoslezského kraje devět projektů osmi škol. Tyto projekty byly předloženy a schváleny Národní agenturou pro evropské vzdělávací programy (NAEP) k financování v rámci výzvy vyhlášené v únoru roku 2008. Pro rok 2009 byla na rozvojový program Podpora projektů programu EU Leonardo da Vinci opět vyčleněna částka 500 tis. Kč, a to pro projekty předložené do výzvy NAEP v měsíci únoru 2009.

Příkladem krajského projektu zaměřeného na oblast zahraniční spolupráce je projekt **Vzdělávání v oborech služeb cestovního ruchu**, který byl schválen v rámci první výzvy vyhlášené v měsíci únoru 2009 v rámci nového programu **Projekty partnerství Comenius Regio** financovaného z prostředků Evropské unie. Projekt byl zpracován ve spolupráci Moravskoslezského kraje a Nitranského samosprávného kraje. Obecným cílem projektu je navázání dlouhodobé spolupráce mezi Moravskoslezským krajem a Nitranským samosprávným krajem v oblasti rozvoje oborů služeb a cestovního ruchu (gastronomie, hotelnictví, turismus).

V průběhu školního roku 2008/2009 byly předloženy další projektové žádosti také v rámci výzev **Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost**. V rámci oblasti podpory 1.3 Další vzdělávání pedagogických pracovníků škol a školských zařízení byl předložen projekt **TIME (tréninkové, inovační, metodické a edukační týmy škol poskytujících střední odborné vzdělání)**. Cílem projektu je vytvořit a realizovat vzdělávací programy zaměřené na profesně orientované vzdělávání a podnikové stáže učitelů odborných předmětů a odborného výcviku, kteří projdou také vzděláváním v moderních výukových strategiích i vzděláváním k posílení osobnostního rozvoje. Takto podpoření pedagogové ze 4 partnerských škol se budou podílet na tvorbě vzorových výukových dokumentů pro počáteční odborné vzdělávání a metodických materiálů pro vyučující v příslušných odborných předmětech a stanou se metodiky, kteří budou přispívat k modernizaci

¹⁴ Program Leonardo je zaměřen na podporu kvality, inovací a praxe odborného vzdělávání.

středního odborného vzdělávání ve všech krajských školách daného zaměření. Předpokládané náklady na celý projekt jsou ve výši cca 14,9 mil. Kč, z toho cca 1,1 mil. Kč je určeno na nákup didaktické techniky, výpočetní techniky a materiálního vybavení škol k realizaci odborného vzdělávání pedagogů. Toto vybavení bude využitelné následně v počátečním odborném vzdělávání. Šíření výstupů, přínosů projektu a příkladů dobré praxe prostřednictvím vytvořeného sborníku, motivačního a evaluačního workshopu, projektových dnů a dne tvůrčích činností přispěje k modernizaci odborného vzdělávání ve vybraných oborech také v ostatních krajských školách stejného zaměření.

Do oblasti podpory mobilit se řadí také **Program na podporu mobilit studentů a mladých pracovníků výzkumu a vývoje**, který vyhlásila rada kraje svým usnesením č. 197/7178 s účinností od 2. 10. 2008. Zastupitelstvo Moravskoslezského kraje na svém zasedání dne 18. 2. 2009 rozhodlo usnesením č. 3/92 o poskytnutí účelových dotací v tomto dotačním programu. Programu se účastnilo 38 žadatelů. Poskytnutí finančních prostředků bylo na základě rozhodnutí zastupitelstva Moravskoslezského kraje schváleno 35 žadatelům, 3 žádosti nebyly podpořeny. Program podpory mobilit studentů a mladých pracovníků výzkumu a vývoje byl určen studentům, doktorandům, post-doktorandům a mladým pracovníkům výzkumu a vývoje, kteří mohli požádat o finanční podporu na některou z vymezených aktivit. V rámci podpory mobilit se mohlo jednat o krátkodobý pobyt na zahraniční vysoké škole, na zahraničním vědeckém pracovišti nebo v zahraniční firmě s aktivitami v oblasti výzkumu a vývoje, odbornou stáž, přípravu mezinárodních projektů výzkumu a vývoje. V rámci podpory tvůrčích činností mohlo jít o účast na mezinárodních soutěžích, odbornou stáž v rámci studia v délce od 3 do 10 měsíců v rámci jednoho kalendářního roku, podporu experimentů.

2.2.3 Rozvoj spolupráce škol se zaměstnavateli

I přes obtížnou ekonomickou situaci přetrval u části zaměstnavatelů zájem o spolupráci se školami. Dopady krize se projevily u některých z nich zejména snížením zájmu o spolupráci se školami a o získávání jejich absolventů, někdy dokonce i snížením nebo ukončením finanční podpory partnerským školám.

Spolupráce probíhala zejména jako přímá spolupráce škol se zaměstnavateli při zajišťování odborného výcviku, spolupráce při realizaci závěrečných a maturitních zkoušek, při tvorbě ŠVP, v rámci přípravy a realizace projektů, při organizaci soutěží.

V případě spolupráce při zajišťování praktického vyučování žáků střední školy v uplynulém školním roce úspěšně spolupracovaly např. s profesními sdruženími a firmami Vítkovice, a.s.; Třinecké železárny, a. s.; Siemens Elektromotory s.r.o.; PEGATRON Czech s.r.o.; ŽDB GROUP a.s.; Linde Gas a.s.; UNIHOST, BIVOJ a.s. Opava; Globus, Beskyd Agro, a.s. Palkovice; Hayes Lemmerz Autokola, a.s.; ELFE, s.r.o.; Česká svářečská společnost ANB a její členové; Cech topenářů a instalatérů ČR; Cech instalatérů ČR; Cech obkladačů ČR; ČEZ, a.s.; NAM system, a.s.; Dalkia Česká republika, a.s. atd.

Spolupráce škol a zaměstnavatelů byla realizována jednak na základě bilaterálních smluv, jednak na bázi spolupráce více subjektů. Příkladem takovéto spolupráce je např. **Evropský projekt koordinovaného vzdělávání pedagogických pracovníků II**, který navazuje na projekt realizovaný v období 2005 - 2008. V dubnu 2009 byla zástupci krajů a partnerských škol podepsána smlouva k projektu. Partnery projektu podpořeného MŠMT jsou společnosti ŠKODA AUTO a.s., SCANIA CZECH REPUBLIC s.r.o. a Robert Bosch odbytová s.r.o. Pilotní školou v rámci Moravskoslezského kraje zůstala i nadále Střední odborná škola dopravní a Střední odborné učiliště, Ostrava-Vítkovice, příspěvková organizace. Spolupráce zajišťuje pilotní škole přísun nejnovějších informací z oboru autoopravárenství, které její proškolení lektoři mohou ihned aplikovat nejen ve výuce na vlastní škole, ale také na ostatních školách v kraji. Úspěšný projekt byl v České republice spuštěn poprvé v roce 2005 jako ve druhé zemi po Německu. Průběžnými školeními na nejmodernějších přístrojích reaguje projekt na velmi rychlý vývoj techniky v automobilovém průmyslu. Do II. etapy projektu nově přistoupila firma Scania, která vhodně doplňuje školení o témata zaměřená na nákladní automobily.

Spolupráce některých zaměstnavatelů a škol pokračovala i nadále snahou o zvyšování atraktivity odborného vzdělávání ve středních školách. Ty společnosti, které i navzdory krizi ve svých personálních výhledech dlouhodobě počítají s absolventy škol, pokračovaly ve spolupráci se školami a podílely se jednak na zpracovávání školních vzdělávacích programů, jednak na rozvoji škol a získávání žáků formou materiální a finanční podpory těmto školám i jednotlivým žákům. Přesto došlo u některých technických oborů k výraznému poklesu zájmu žáků nastupujících k 1. 9. 2009 ke vzdělávání v 1. ročníku.

Dobrých výsledků v oblasti spolupráce se zaměstnavateli dosahují např. Masarykova střední škola zemědělská a Vyšší odborná škola, Opava, příspěvková organizace; Střední škola elektrostavební a dřevozpracující, Frýdek-Místek, příspěvková organizace; Střední škola strojírenská a dopravní, Frýdek-Místek, Lískovecká 2089, příspěvková organizace; Střední škola, Havířov-Šumbark, Sýkorova 1/613, příspěvková organizace; Střední škola technických oborů, Havířov-Šumbark, Lidická 1a/600, příspěvková organizace; Střední škola průmyslová, Krnov, příspěvková organizace; Střední škola automobilní, mechanizace a podnikání, Krnov, příspěvková organizace; Střední škola technická, Opava, Kolofíkovo nábřeží 51, příspěvková organizace; Střední odborné učiliště stavební, Opava, příspěvková organizace; Střední odborná škola dopravní a Střední odborné učiliště, Ostrava-Vítkovice, příspěvková organizace; Střední škola elektrotechnická, Ostrava, Na Jízdárně 30, příspěvková organizace; Střední odborná škola a Střední odborné učiliště podnikání a služeb, Jablunkov, Školní 416, příspěvková organizace; Střední průmyslová škola, Frýdek-Místek, příspěvková organizace; Střední škola automobilní, mechanizace a podnikání, Krnov, příspěvková organizace; Střední škola hotelnictví a gastronomie, Frenštát pod Radhoštěm, příspěvková organizace; Střední škola, Bohumín, příspěvková organizace; Střední škola, Opava, Husova 6, příspěvková organizace a další střední a vyšší odborné školy.

Dalším příkladem spolupráce je krajský grantový projekt **Střední škola - brána k technické kariéře** realizovaný v rámci OP VK, jehož řešitelem je Krajská hospodářská komora Moravskoslezského kraje společně s partnery RPIC ViP s.r.o. a Asociací středních průmyslových škol ČR. Hlavním cílem projektu je zlepšit podmínky pro výuku technických oborů, motivovat žáky k setrvání v technických oborech i po jejich vystudování a zvýšit tak počet absolventů středních škol, nastupujících do technických profesí. V rámci projektu byl vytvořen webový portál www.studentprofil.cz/. Portál má do budoucna fungovat jako platforma, na níž se bude setkávat nabídka absolventů technických škol s poptávkou zaměstnavatelů po pracovní síle. Současně však umožní efektivní komunikaci mezi žáky, absolventy, středními školami a podniky v Moravskoslezském kraji. Uvedené záměry jsou v praxi realizovány mj. tak, že si žáci středních škol a regionální zaměstnavatelé na portálu bezplatně zakládají své vizitky, kterými se navzájem prezentují. Žáci tak už během studia mohou začít komunikovat se svými potenciálními zaměstnavateli a v rámci této komunikace získávat např. témata svých odborných školních projektů a možnosti odborné praxe a brigád ve firmách již v průběhu studia a postupně tak budovat svou profesní kariéru.

V této souvislosti je třeba také připomenout již výše uvedený připravovaný projekt **TIME (tréninkové, inovační, metodické a edukační týmy škol poskytujících střední odborné vzdělání)**, který je mj. také ukázkou spolupráce škol se zaměstnavateli.

2.3 Podpora využívání ICT a zlepšování komunikace v cizích jazycích

2.3.1 Zajištění přístupu k ICT a podpora inovativních metod ve výuce s využitím ICT

Metodická podpora škol v oblasti ICT

V návaznosti na školní rok 2007/2008 od září 2008 pokračoval program **Informační centra MSK (IceMSK)**. Hlavním cílem programu bylo naplnění potřeby vzdělávání učitelů a pracovníků škol v oblasti ICT. Aktivity byly realizovány formou workshopů a metodických odpolední 12 vybranými školami, které plnily roli informačních center a pokrývaly plošně celé území MSK. Koordinaci programu zajišťovalo Krajské zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků a informační centrum, Nový

Jičín, příspěvková organizace (dále KVIC). Tyto aktivity se staly součástí projektu Perspektiva 2010 (OP VK; grantový projekt; řešitel KVIC).

Obsahově byl projekt zaměřen převážně na proškolení učitelů v oblasti využívání ICT u nepočítačových předmětů (např. využívání ICT v matematice, biologii, chemii, fyzice; práce s interaktivní tabulí; grafika a digitální fotografie; využívání e-learningu ve výuce atd.). V současné době se připravuje dlouhodobé vzdělávání tzv. ICT lídrů, které je přípravou na závěrečnou zkoušku Studia k výkonu specializovaných činností – koordinace v oblasti ICT podle § 9 odst. 1 písm. a) vyhlášky č. 317/2005 Sb., o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků, akreditační komisi a kariérním systému pedagogických pracovníků, ve znění pozdějších předpisů.

Do oblasti ICT směřovaly také neinvestiční projekty předložené školami do výzev v rámci globálního grantu OP VK vyhlášeného MSK. Projekty byly zaměřeny např. na zavádění e-learningu do výuky, využívání ICT ve všeobecně vzdělávacích a odborných předmětech, zlepšování podmínek pro využívání ICT pro žáky i učitele, a to i mimo vyučování, podporu spolupráce škol a školských zařízení v oblasti ICT, předávání informací, zkušeností a příkladů dobré praxe.

V rámci podpory zavádění ICT do vyučovacího procesu je nutné zabezpečit i související podpůrné činnosti ve škole. Ve školním roce 2008/2009 se jednalo hlavně o školení administrátorů a správců školních sítí, a to v rámci projektu **Partneři ve vzdělávání** realizovaného KVIC.

Tab. č. 74 *Informace o akcích realizovaných v rámci programu ICeMSK ve školách v období září 2008 – srpen 2009*

Typ akce	Počet akcí	Počet účastníků	Učitelohodiny
Metodická pomoc ICT*	17	406	3 064
Technická komunikace**	84	991	6 843
Zvyšování ICT kompetencí ***	81	1 137	11 423

Poznámky:

* Metodická odpoledne ICeMSK (pro učitele zdarma), krajská konference

** Školení Microsoft (pro učitele zdarma), školení technické dokumentace (hrazeno dle akreditace DVPP)

*** Vzdělávání a krajská konference, vše realizováno v projektu Perspektiva 2010

Zdroj: KVIC

Finanční podpora škol v oblasti ICT

Metodická podpora škol na území MSK byla také doplněna podporou finanční. MSK vyčlenil ze svého rozpočtu na rok 2009 částku 7 380 tis. Kč. Převážná část, tj. 6 720 tis. Kč byla poskytnuta na podporu vybavování škol a školských zařízení informačními a komunikačními technologiemi (např. výpočetní a prezentační technika, výukový software a nástroje pro e-learning, připojení k internetu a platby s tím související). Zbývající prostředky byly poskytnuty krajskému zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků, část těchto prostředků pokryla vzdělávání pedagogických pracovníků mateřských škol v rámci programu Informační centra MSK, které nemohlo být financováno z OP VK (výzva nepodporovala danou cílovou skupinu). Další část byla určena pro poradenství při přípravě nebo realizaci projektů škol s ICT tematikou financovaných ze strukturálních fondů a také pro šíření příkladů dobré praxe v nasazení ICT do výuky ve školách. Podpořeny byly rovněž regionální soutěže pro pedagogické pracovníky a žáky škol zřizovaných MSK, které organizačně zajišťovaly samotné školy a koordinčně zastřešoval KVIC. Jednalo se o soutěže ORIGIN (o nejlepší elektronický výukový materiál z autorské dílny učitele), Regionální soutěž v MS Office (soutěž pro žáky středních škol) a TOPík (nejzajímavější školní projekt řešící ICT problematiku).

Zájem škol o adekvátní vybavení ICT dokládá také skutečnost, že v rámci výzvy ROP Moravskoslezsko zaměřené na oblast podpory 2.1.1 Rozvoj infrastruktury pro vzdělávání - modernizace výuky bylo 11 z 13 schválených projektů zaměřeno na obnovu vybavení ICT na školách.

2.3.2 Zlepšování jazykových dovedností pedagogů a žáků

Projekty, které zvyšují jazykové kompetence pedagogů a žáků se dlouhodobě zabývá Krajské zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků a informační centrum, Nový Jičín, příspěvková organizace.

V souladu s DZ MSK byl v roce 2008 realizován již šestý ročník rozvojového programu MSK **Podpora jazykového vzdělávání pedagogických pracovníků v Moravskoslezském kraji**.

V roce 2009 pokračoval tento program jen pro cílovou skupinu pedagogických pracovníků mateřských škol (10 vzdělávacích aktivit pro 120 účastníků), pro ostatní pedagogické pracovníky byl v oblasti jazykového vzdělávání určen projekt **Dialog bez bariér**.

Tab. č. 75 Počet účastníků rozvojového programu Podpora jazykového vzdělávání pedagogických pracovníků v Moravskoslezském kraji v letech 2004 – 2008

Realizátor	Počet zapojených účastníků v jednotlivých letech				
	2004	2005	2006	2007	2008
Odloučené pracoviště KVIC Nový Jičín	389	146	184	137	88
Odloučené pracoviště KVIC Frýdek- Místek	767	168	193	152	77
Odloučené pracoviště KVIC Karviná	206	130	204	423	198
Odloučené pracoviště KVIC Krnov	239	146	175	127	67
Odloučené pracoviště KVIC Opava	0	160	187	171	72
Odloučené pracoviště KVIC Ostrava	151	124	178	155	82
Celkem	1 752	874	1 121	1 165	584

Zdroj: KVIC

Celkem bylo v roce 2008 realizováno 37 aktivit. Těchto aktivit se zúčastnilo 584 pedagogických pracovníků ve 32 114 učitelohodinách. Bylo využito jazykových a metodických schopností akreditovaných lektorů (aprobovaných učitelů základních a středních škol i zahraničních lektorů). Do programu byli zapojeni pedagogičtí pracovníci ze 343 škol z MSK, z toho ze 66 mateřských škol, z 233 úplných základních škol a ze 44 středních škol.

V oblasti podpory jazykového vzdělávání KVIC v současné době realizuje projekt **Dialog bez bariér**. Projekt byl připraven v rámci oblasti podpory 1.3 Další vzdělávání pracovníků škol a školských zařízení OP VK. Je zaměřen na jazykové vzdělávání pedagogických pracovníků MSK, jeho obsahem je další vzdělávání pedagogických pracovníků škol a školských zařízení. Po dobu 3 let budou cílové skupině nabízeny aktivity ke zvýšení kvality a efektivity jazykového vzdělávání. Mohou se jich účastnit nejen učitelé cizích jazyků, ale i ti pracovníci škol a školských zařízení, kteří cizí jazyk jakkoli využijí ve své pedagogické praxi. Vlastní podpora učitelů bude realizována formou dlouhodobých 150hodinových kurzů, seminářů, letních škol a konferencí a využitím příkladů dobré praxe. Inovativním učitelům nabídne projekt práci v lektorském a poradenském týmu. Projekt je realizován v období 2008 - 2011, celková alokovaná částka činí cca 9,7 mil. Kč.

2.4 Vytváření krajského systému kvality vzdělávání

2.4.1 Podpora měření výsledků vzdělávání v základních a středních školách, reforma maturitní a závěrečné zkoušky

MSK vyhlásil na rok 2008 pokračování **rozvojového programu KVALITA**, jehož cílem bylo podpořit zvyšování kvality vzdělávání ve středních školách. Součástí programu byly dva projekty: **Testování žáků 1. ročníků oborů vzdělání poskytujících střední vzdělání s maturitní zkouškou a Test moderních českých (československých) dějin**. Testování žáků 1. ročníků proběhlo již podruhé. Zjišťovány byly dovednosti z jazyka českého, anglického nebo německého, matematiky a obecných studijních předpokladů. Zúčastnilo se jej 90 středních škol MSK se 7 883 žáky. Realizace projektu je cenná zejména proto, že poskytuje školám i žákům zpětnou vazbu o dosažené úrovni vzdělání

ve sledovaných oblastech a nastavením vhodných opatření ve školách umožňuje výsledky v kladném smyslu ovlivňovat.

Nejlepších výsledků dosáhli žáci v jazyce českém, dále v obecných studijních předpokladech a matematice, nejhůře si vedli v cizích jazycích. V jazyce českém činí největší problémy ovládnutí lexikálního pravopisu a porozumění obsahu textu. V matematice je nejnáročnější učivo zaměřené na poznání rovinných útvarů a prostorovou představivost, grafické vnímání a práci s grafem a funkce jako vztah mezi veličinami. V obou cizích jazycích zvládají žáci s obtížemi zejména čtení kratšího textu s porozuměním a stavbu věty. Z porovnání výsledků v roce 2008 a 2007 je zřejmé, že žákům v obou letech dělaly problémy téměř stejné dovednosti, kterým by proto měla být ve školách věnována zvýšená pozornost. Test obecných studijních předpokladů ukázal náročnost obrazových úloh, ve kterých žáci nejvíce chybovali, naopak nejlépe se jim dařilo při řešení verbálních úloh. Nejlepších výsledků v testech z jazyka českého, anglického, matematiky a z obecných studijních předpokladů dosáhli žáci gymnázií. Výjimkou je jazyk německý, který zvládli úspěšně žáci skupiny oborů se společenskovědním zaměřením.

Projektu **Test moderních českých (československých) dějin** se zúčastnilo 48 středních škol všech typů se 3 488 žáky 1. ročníků. Test se skládal ze dvou částí – vědomostní, která se zabývala znalostmi žáků o událostech druhé poloviny 20. století, a postojové, která zjišťovala názor žáků na tyto události.

Vyhodnocení odpovědí prokázalo, že žáci nezaujmají extrémní či nežádoucí postoje. Některé odpovědi však naznačují, že je třeba orientaci žáků v poválečném vývoji Československa prohloubit. Z vyhodnocení vyplývají následující doporučení: poskytnout žákům kvalitní vědomostní a prožitkový základ, který by jim umožnil realisticky vyhodnotit situace v historických souvislostech; posílit ve výuce prvek „oral history“, tj. možnost setkat se s příběhy skutečných svědků událostí; vysvětlovat domácí historický vývoj v kontextu mezinárodních souvislostí.

Ve školním roce 2008/2009 se neuskutečnilo testování v základních školách organizované v minulých letech Centrem pro zjišťování výsledků vzdělávání (CERMAT), jehož se zúčastňovaly rovněž školy v MSK.

Přípravou nové maturitní zkoušky se zabývá projekt **Příprava podmínek reformované maturitní zkoušky** (individuální projekt národní, řešitelé CERMAT a NIDV). Je zaměřen zejména na komplexní přípravu metodik, podmínek a postupů reformované maturitní zkoušky.

V rámci přípravy se v dubnu 2009 uskutečnila první fáze generální pilotáže společné části maturitní zkoušky zaměřená na ověření obsahu jednotlivých zkoušek a od května probíhala školení pedagogických pracovníků. Pokračování generální pilotáže společné části maturitní zkoušky mělo proběhnout v říjnu 2009, avšak z důvodu odložení maturitní zkoušky o jeden školní rok se neuskutečnilo.

Na jaře 2009 byl zahájen projekt **Nová závěrečná zkouška** (individuální projekt národní, řešitel NÚOV). Projekt obsahově navazuje na systémový projekt Kvalita I, do něhož bylo zapojeno 25 středních škol zřizovaných MSK, je zaměřen na zavedení standardizované závěrečné zkoušky v oborech vzdělání s výučním listem do všech škol realizujících výuku v těchto oborech. Dosud si školy připravují své závěrečné zkoušky samy, a proto se jejich úroveň značně liší. Cílem zavedení závěrečné zkoušky podle jednotného zadání je zvýšit jejich úroveň, prestiž a vzájemnou srovnatelnost. Jednotné zadání je vytvářeno pro všechny tři zkoušky – písemnou, ústní i praktickou, přičemž praktická zkouška bude hrát v novém pojetí stěžejní roli.

2.4.2 Provádění hodnocení škol zřizovatelem, systematická podpora škol a jejich zřizovatelů při zajišťování kvality vzdělávání

MSK připravoval ve sledovaném období projekt **Evaluační školy za účelem dalšího zvyšování kvality vzdělávání v MSK**, který navazuje na pilotní projekt Hodnocení škol zřizovatelem. Cílem připravovaného projektu je realizace systematického, plošného a komplexního hodnocení středních

škol v Moravskoslezském kraji dle jednotné a ověřené metodiky, které bude zaměřeno na tři oblasti: vzdělávací proces, řízení školy a klima školy. Vzhledem k odborným znalostem a zkušenostem v oblasti evaluace se partnery MSK v projektu staly Ostravská univerzita v Ostravě a Metodické a evaluační centrum, o. p. s.

Realizaci projektu by měl být vytvořen krajský evaluační systém hodnocení škol, kterým kraj podpoří a motivuje střední školy v jejich úsilí o zvyšování kvality vzdělávání. Projekt bude předložen do Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost, prioritní osa 1 Počáteční vzdělávání, jakmile bude vyhlášena příslušná výzva.

2.4.3 Systematická podpora provádění vlastního hodnocení (autoevaluace) základních a středních škol

K vlastnímu hodnocení využívala řada škol v MSK (cca 50 SŠ a 90 ZŠ) metodiku vlastního hodnocení, která byla vytvořena MEC, o. p. s. ve spolupráci s OU Ostrava a UP Olomouc. Zároveň byl využíván informační systém IS AUTOEVAL, který slouží k zefektivnění práce s daty získanými v průběhu vlastního hodnocení školy.

Na podporu autoevaluace ve školách MSK byl v listopadu 2008 zahájen projekt **Podpora rozvoje škol MSK v oblasti autoevaluace** (OP VK, poskytovatel grantu MSK, řešitel MEC, o. p. s.). V rámci projektu byly připraveny vzdělávací akce pro jednotlivce i školní týmy zaměřené na metodiku a diagnostické nástroje autoevaluace.

V květnu 2009 byl zahájen projekt **AUTOEVALUACE – vytváření systému a podpory škol v oblasti vlastního hodnocení aneb Cesta ke kvalitě** (individuální projekt národní, řešitel NÚOV, NIDV), jehož cílem je pomoci školám s prováděním vlastního hodnocení prostřednictvím nástrojů, které v této oblasti dosud chybí. Jsou to např. evaluační nástroje, akreditované vzdělávací programy pro koordinátory a poradce, databáze příkladů dobré praxe.

2.5 Rovné příležitosti v přístupu ke vzdělávání

2.5.1 Podpora dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami

Podpoře vzdělávání a výchovy dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami, tedy dětí, žáků a studentů znevýhodněných z důvodů sociálních či zdravotních je v posledních letech věnována značná pozornost. Ve školním roce 2008/2009 byla podpora realizována v následujících oblastech.

Podpora žáků se zdravotním postižením

Podpora vzdělávání dětí, žáků a studentů se zdravotním postižením vychází z příslušných ustanovení školského zákona. Školy MSK měly v předchozím období možnost se zapojit do dotačního programu pro získání pomůcek technického a kompenzačního charakteru vyhlášeného MŠMT, pro školní rok 2008/2009 však nebyl vyhlášen. Na podporu vzdělávání žáků se zdravotním postižením byl ve školním roce 2008/2009 připravován projekt **Centra integrované podpory v MSK** a podpora vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Projekt je zaměřen na podporu žáků s mentálním, tělesným a zrakovým postižením, poruchami autistického spektra a vadami řeči, jeho součástí je také zajištění kvalitnějšího vybavení speciálními pomůckami pro organizace, které vykonávají činnost speciálně pedagogických center. Žádost o finanční podporu projektu byla předložena MŠMT ČR v rámci OP VK.

Podpora žáků se zdravotním postižením je aktuálně realizována také prostřednictvím podpory poradenských služeb ve školách, tzn. podporou školních poradenských pracovišť. Žákům se zdravotním postižením je poskytována péče školních psychologů a školních speciálních pedagogů, kteří se podílejí na poradenství a realizaci podpůrných opatření. Na podporu žáků individuálně integrovaných v základních školách Moravskoslezského kraje byl připraven projekt **Zkvalitnění systému péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami v Moravskoslezském kraji**

(zkrácený název Integrace²), jehož realizace začala v srpnu roku 2009 (OP VK, individuální projekt ostatní, řešitel MSK).

Vzdělávání dětí a žáků se sociálním znevýhodněním

Děti a žáci pocházející z prostředí s nízkým sociálně kulturním postavením nebo děti s nařízenou ústavní výchovou nebo uloženou ochrannou výchovou jsou ve větší míře ohroženi sociálně patologickými jevy. Problematika komplexního přístupu k těmto dětem je řešena především v rámci vládní **Koncepce včasné péče o děti ze sociokulturně znevýhodňujícího prostředí**.

Jednou z priorit vzdělávání dětí, žáků a studentů sociokulturně znevýhodněných je podpora jejich integrace do majoritních školních kolektivů v MSK. Jednou z forem podpory je zřizování tzv. přípravných tříd při základních školách (od roku 1993). V MSK je v současné době ve 24 školách zřízeno celkem 28 přípravných tříd. Školský zákon rovněž umožňuje zřídit funkci asistenta pedagoga pro děti a žáky pocházející z rodinného prostředí s nízkým sociálně kulturním postavením. Ve školním roce 2008/2009 působilo na školách v MSK 75 asistentů pedagoga pro děti, žáky a studenty ze sociokulturně znevýhodněného prostředí.

Program podpory aktivit příslušníků národnostních menšin žijících na území MSK - dotační program MSK vyhlášený na rok 2008 a také na rok 2009 byl zaměřen na podporu aktivit organizací sdružujících příslušníky národnostních menšin v kraji zejména v oblasti kultury, multikulturních a integračních výchovně vzdělávacích aktivit a dále také na projekty zaměřené na integraci romských komunit. Z programu bylo v obou letech podpořeno 12 neziskových organizací, z toho 3 zabývající se romskou problematikou. **Podpora integrace romské komunity** je každoročně vyhlášený dotační program MŠMT zaměřený na podporu předškolní přípravy romských dětí a také na vzdělávání žáků z romských komunit v základních školách s konkrétním záměrem podpořit školy s významným zastoupením žáků z romských komunit. V rámci tohoto dotačního programu jsou podpořeny zájmové aktivity pro romské děti a mládež v návaznosti na jejich vzdělávací potřeby. Součástí tohoto programu je také metodická podpora pedagogických pracovníků. V roce 2008 bylo v MSK podpořeno 10 organizací částkou 1 861 tis. Kč, v roce 2009 získalo finanční podporu ve výši 1 260 tis. Kč 13 organizací. **Podpora romských žáků středních škol** je dotační program MŠMT určený jednotlivým žákům středních škol na podporu jejich studia. Jedná se o žáky, kteří jsou občany ČR a jejichž situace v rodině je složitá a pokrytí nákladů na středoškolské studium jim činí značné potíže. Finanční prostředky z dotačního programu jsou určeny na stravné, ubytování, cestovné do školy a školní potřeby. Pro rok 2008 byla poskytnuta finanční částka ve výši Kč 1 197 tis. Kč a v roce 2009 byla v 1. kole programu vyplacena částka ve výši Kč 463,1 tis. Kč na podporu romských středoškoláků v MSK.

Podpora integrace cizinců do škol a třídních kolektivů

Krajský úřad MSK ve spolupráci se zřizovateli škol určil školy, ve kterých se bude na území kraje poskytovat bezplatná příprava k začlenění do základního vzdělávání zahrnující výuku českého jazyka přizpůsobenou potřebám žáků, kteří jsou dětmi osoby se státní příslušností jiného členského státu Evropské unie, a kteří na území ČR, kde taková osoba vykonává nebo vykonávala pracovní činnost v pracovněprávním vztahu nebo samostatně výdělečnou činnost, nebo kde taková osoba studuje, anebo kde taková osoba získala právo pobytu z jiného důvodu, dlouhodobě pobývají a plní zde povinnou školní docházku.

Školy poskytující vzdělávání cizincům:

- Základní škola Bruntál, Cihelní 6,
- Základní škola Frýdek-Místek, Československé armády 570,
- Základní škola Borovského,
- Základní škola Nový Jičín, Komenského 68,
- Základní škola Opava, Edvarda Beneše 2, příspěvková organizace,
- Základní škola a mateřská škola Ostrava, Ostrčilova 1, příspěvková organizace,
- Základní škola Třinec, Slezská 773, příspěvková organizace.

MŠMT v této oblasti vyhlásilo **Program na zajištění podmínek bezplatné přípravy k začlenění do základního vzdělávání dětí osob se státní příslušností jiného členského státu Evropské unie pro rok 2009** (dále jen Program). Jedná se o projekt na podporu výuky českého jazyka jako cizího jazyka. O přidělení finančních prostředků pro rok 2009 požádaly 3 školy, které vzdělávaly 5 žáků (z nich 2 s německou státní příslušností; 1 slovenskou, 1 francouzskou a 1 litevskou).

2.5.2 Vzdělávání pedagogických pracovníků k problematice dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami

Získání odborné kvalifikace asistentů pedagoga na úrovni středního vzdělávání je zajišťováno prostřednictvím oboru vzdělání Pedagogika pro asistenty ve školství, který je realizován ve Střední škole prof. Zdeňka Matějčka, Ostrava-Poruba, 17. listopadu 1123, příspěvková organizace. Další možnost k získání kvalifikace pro pracovníky vykonávající funkci asistenta pedagoga nebo pro ty, jenž mají zájem tuto funkci do budoucna vykonávat a mají ukončeno základní vzdělání, představuje nabídka kurzů KVIC. Studium je organizováno ve 4 modulech tematicky členěných na hodiny přímé výuky a na pedagogickou praxi ve školách, školských zařízeních a spolupracujících institucích. Vzdělávací program je zaměřen na získání vědomostí a dovedností, které umožní výkon profese asistenta pedagoga. Dále KVIC organizuje studium pedagogiky v rozsahu 70 hodin, které je určeno pro asistenty pedagoga pro děti, žáky a studenty se sociálním znevýhodněním i pro děti a žáky se zdravotním postižením.

Semináře zabývající se oblastí specifického přístupu k problematice dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami realizuje zejména KVIC. Problematice nadaných žáků se v MSK systematicky věnuje Pedagogicko-psychologická poradna, Karviná, příspěvková organizace a také Pedagogicko-psychologická poradna, Nový Jičín, příspěvková organizace. Tyto organizace zajišťují metodické vedení pedagogických pracovníků podílejících se na vzdělávání nadaných dětí a žáků. Dále Pedagogicko-psychologická poradna, Karviná, příspěvková organizace pořádá vzdělávací a metodické semináře o přístupu k nadaným žákům pro pedagogické pracovníky, výchovné poradce a další zájemce. Ve školním roce 2008/2009 bylo v oblasti podpory vzdělávání nadaných žáků realizováno 6 metodických seminářů.

2.5.3 Podpora národnostního školství

Listina základních práv a svobod a zákon o právech příslušníků národnostních menšin definují nárok národnostních menšin na vzdělávání ve vlastním jazyce. V současné době tuto možnost uplatňuje v České republice pouze polská národnostní menšina.

Podle sčítání lidu v r. 2001 připadá na dva okresy - Karviná a Frýdek-Místek - více než 70 % z celkového počtu osob s polskou národností. Rovněž bylo zjištěno, že 98 % osob hlásících se k polské národnosti uvedlo jako mateřský jazyk právě polský jazyk.

Mateřské, základní a střední školy s polským jazykem vyučovacím se všechny nacházejí právě na území okresů Frýdek-Místek a Karviná, kde je největší koncentrace obyvatelstva polské národnosti. Institucí s cílem zajistit potřeby těchto škol v oblasti vzdělávání je Pedagogické centrum pro polské národnostní školství v Českém Těšíně, jehož zřizovatelem je Ministerstvo školství, mládeže a sportu České republiky.

Tab. č. 76 Školy s polským jazykem vyučovacím

Školní rok	Druh školy	Počet			Průměr na třídu
		škol	Tříd	děti/žáků	
2007/2008	MŠ	21	34	642	18,88
	ZŠ	23	124	1 733	13,98
	SŠ (gymnázium)	1	16	439	27,44
	Celkem	45	174	2 814	16,17
2008/2009	MŠ	20	34	682	20,06
	ZŠ	22	119	1 661	13,96
	SŠ (gymnázium)	1	15	408	27,20
	Celkem	43	168	2 751	16,38

Poznámka:

V tabulce jsou uvedeny počty dětí/žáků s polským jazykem vyučovacím ve školách, které vzdělávají pouze děti/žáky vzdělávající se v polském jazyce vyučovacím.

Zdroj: ÚIV

Tab. č. 77 Školy s polským a českým jazykem vyučovacím

Školní rok	Druh školy	Počet			Průměr na třídu
		škol	tříd	děti/žáků	
2007/2008	MŠ	3	3	43	14,33
	SŠ	2	8	164	20,50
	Celkem	5	11	207	18,82
2008/2009	MŠ	5	4	52	13,00
	SŠ	2	8	154	19,25
	Celkem	7	12	206	17,17

Poznámka:

V tabulce jsou uvedeny počty dětí/žáků s polským jazykem vyučovacím ve školách, které vzdělávají pouze děti/žáky vzdělávající se v polském jazyce vyučovacím.

Zdroj: ÚIV

Vývoj v této oblasti odpovídá současnému demografickému vývoji, kdy se zvyšuje počet narozených dětí a stoupá také počet dětí v mateřských školách (o 40 dětí, tj. o 6,2 %, u škol s polským vyučovacím jazykem a o 9 dětí, tj. o 20,9 %, s polským i českým jazykem). Naopak dochází k úbytku žáků základních škol (u škol s polským vyučovacím jazykem o 72 žáků, tj. o 4,2 %) a v souvislosti s tím došlo také ke snížení počtu základních škol s polským vyučovacím jazykem o jednu školu. Klesá také počet žáků ve středních školách s polským jazykem vyučovacím (o 31 žáků, tj. o 7,1 %), obdobně pak i ve středních školách s polským i českým jazykem vyučovacím (o 10 žáků, tj. o 6,1%).

Moravskoslezský kraj pokračoval v systematické podpoře polského národnostního školství. Školy s polským vyučovacím jazykem měly možnost se zapojovat do programů financovaných z rozpočtu MSK (do Programu podpory aktivit příslušníků národnostních menšin se nezapojila žádná škola, do rozvojového programu MSK Podpora školních poradenských pracovišť byla zapojena jedna škola). Pokračovala rovněž pravidelná aktualizace informačního portálu o polském národnostním školství, podle aktuálních potřeb se rozšiřovalo spektrum vzdělávacích aktivit Pedagogického centra pro polské národnostní školství.

2.6 Vytváření krajského systému poradenství

2.6.1 Rozvoj diagnostických a pedagogicko-psychologických služeb, včetně výchovného poradenství ve školách

V oblasti rozvoje systému poradenství v Moravskoslezském kraji je i nadále prioritou rozšíření a zkvalitnění poradenských služeb ve školství, péče o děti, žáky, studenty se speciálními vzdělávacími potřebami, včetně dětí, žáků, studentů mimořádně nadaných a prevence sociálně patologických jevů.

Moravskoslezský kraj je zřizovatelem šesti pedagogicko-psychologických poraden a devíti speciálně pedagogických center. Tato zařízení poskytují poradenské služby dětem, žákům a studentům se speciálními vzdělávacími potřebami.

Jedním ze stanovených cílů je zlepšování diagnostických služeb školských poradenských zařízení. K jeho úspěšnému naplnění přispívá od roku 2009 projekt **Rozvoj podpory rovných vzdělávacích příležitostí žáků v MS kraji rozšířením a zdokonalením poradenských služeb v pedagogicko-psychologických poradnách Moravskoslezského kraje**, jehož řešitelem je Pedagogicko-psychologická poradna, Nový Jičín, příspěvková organizace, partnery projektu jsou ostatní poradny v kraji. Projekt si klade za cíl rozvinout a modernizovat poradenské služby všech šesti pedagogicko-psychologických poraden v Moravskoslezském kraji za účelem podpory rovných vzdělávacích příležitostí žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Cílovou skupinu tvoří žáci základních a středních škol se speciálními vzdělávacími potřebami a žáci ohrožení předčasným odchodem ze vzdělávání, jako poskytovatelé služeb také poradenští pracovníci pedagogicko-psychologických poraden. Podrobnější informace o projektu a jeho aktivitách jsou uvedeny na webových stránkách www.pppnj.cz/projekt.

Neméně důležitým cílem dlouhodobého záměru je také rozvoj školních poradenských pracovišť v základních a středních školách v kraji. Ve školním roce 2008/09 byla na základě žádostí škol rozšířena síť školních poradenských pracovišť v Moravskoslezském kraji na počet 75. Tým pracoviště je tvořen školním psychologem nebo speciálním pedagogem, výchovným poradcem a metodikem prevence. Úspěšné naplnění cílů stanovených v koncepci každého pracoviště vychází ze standardních činností vyhlášky č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských zařízeních a Koncepce poradenských služeb poskytovaných ve škole.

Od srpna 2009 je realizován projekt **Zkvalitnění systému péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami v Moravskoslezském kraji** (zkráceně Integrace²) který byl připraven pro 1. výzvu MŠMT (individuální projekty ostatní, OP VK). Do aktivit projektu je zapojeno 20 škol zřizujících školní poradenské pracoviště, realizátorem je Moravskoslezský kraj, partnery projektu jsou Pedagogicko-psychologická poradna, Opava, příspěvková organizace, Pedagogicko-psychologická poradna, Frýdek-Místek, příspěvková organizace a Krajské zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků a informační centrum, Nový Jičín, příspěvková organizace. Projekt svými aktivitami podporuje pedagogickou a poradenskou práci se žáky základních škol.

2.6.2 Systematická podpora kariérového poradenství

Kariérové poradenství zahrnuje širokou škálu informačních, poradenských, diagnostických, motivačních i vzdělávacích činností, které sledují společný cíl: pomoc jedinci při rozhodování o další vzdělávací a profesní dráze.

Služby kariérového poradenství poskytuje v ČR celá řada subjektů. Nejvíce jich působí v resortu MŠMT (školský poradenský systém) a v resortu MPSV (poradenský systém v resortu práce a sociálních věcí). Do jisté míry používají oba stejné metody a techniky práce, rozdíly jsou spíše v míře konkrétnosti a zaměření.

V resortu práce a sociálních věcí poskytují kariérové poradenství primárně Informační a poradenská střediska při úřadech práce. Oba systémy jsou doplněny poradenskými službami, které poskytují zaměstnavatelé, zaměstnavatelské svazy a které spadají do působnosti resortu Ministerstva průmyslu a obchodu.

Ze zákona o zaměstnanosti vyplývá, že úřady práce poskytují pomoc a podporu jedinců ve vztahu k trhu práce a plní funkci prevence nezaměstnanosti v regionu. Úřady práce a jejich Informační a poradenská střediska (IPS ÚP) se tak stávají dalším subjektem v soustavě poradenských služeb při výběru vzdělání a přípravy na povolání, který v meziresortní spolupráci disponuje informacemi o jednotlivých typech škol a oborech, ale také o jejich náročnosti, o počtu přijímaných žáků, a zejména o situaci a vývoji na trhu práce. Cílem kariérového poradenství na úřadech práce je poskytování odborných informačních a poradenských služeb nezbytných k profesní orientaci v návaznosti na pracovní uplatnění vzhledem k aktuálnímu i předpokládanému vývoji trhu práce.

Na národní úrovni funguje informační systém **Průvodce světem povolání**, který je zdarma dostupný na www.gwo.cz. Tento systém je profesní databází určenou pro žáky, studenty, rodiče a výchovné poradce. V současnosti rovněž funguje **Informační systém o uplatnění absolventů škol na trhu práce** s názvem ISA, který je dostupný na www.infoabsolvent.cz.

Na krajské úrovni funguje informační systém **RESA**, který se zabývá uplatnitelností absolventů škol na trhu práce, je dostupný na <http://resa.rza.cz/www/index.php>.

Na regionální bázi je také realizována iniciativa **ForTech**, která poskytuje informační a poradenské služby pro volbu povolání v MSK, tento informační systém je dostupný na www.povolaniprozivot.cz.

V rámci projektu **Střední škola - brána k technické kariéře** byl vytvořen webový portál www.studentprofil.cz, který má do budoucna fungovat jako komunikační platforma mezi žáky/studenty a zaměstnavateli.

2.6.3 Systematická podpora prevence rizikových projevů chování u dětí a mládeže

Na podporu aktivit v oblasti **prevence rizikových projevů chování**, zejména na podporu školních preventivních strategií, jsou každoročně MŠMT a MSK vyhlašovány dotační programy.

Tab. č. 78 Přehled o dotacích za poslední 2 roky

Rok	Z prostředků MŠMT v Kč	Z prostředků MSK v Kč
2008	1 894 000	1 300 000
2009	1 944 000	1 300 000

V rámci finančních prostředků poskytnutých MŠMT a MSK bylo podpořeno celkem 51 škol, školských zařízení i neziskových organizací, které služby primární prevence školám poskytují. Cílem podpory těchto dotačních programů je věnovat se preventivním aktivitám ve školách a školských zařízeních komplexně, systematicky a dlouhodobě.

Vedle této finanční podpory Moravskoslezský kraj předložil žádost o finanční podporu v rámci oblasti podpory OP VK 1.2 Rovné příležitosti dětí a žáků, včetně dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami na realizaci projektu **Vytváření pozitivního sociálního klimatu na školách**. Cílem projektu je vytvoření systematických preventivních programů pro žáky, zvyšování klíčových sociálních kompetencí pedagogických pracovníků, pedagogických týmů v oblasti prevence rizikových projevů chování ve školách v Moravskoslezském a Olomouckém kraji. Realizací projektu dojde k primární soběstačnosti škol v prevenci rizikových projevů chování, s dopadem na podporu pozitivního sociálního klimatu ve školách za pomoci vytvořené sítě spolupracujících subjektů řešících danou problematiku. Cílem je také podpoření implementace a inovace ŠVP v této oblasti.

Významnou aktivitou bylo schválení **Koncepce prevence kriminality v Moravskoslezském kraji na léta 2009-2011** (schválena usnesením ZK č. 25/2204 ze dne 25. 9. 2008) a **Strategie prevence rizikových projevů chování u dětí a mládeže v Moravskoslezském kraji na období 2009-2012** (schválena usnesením ZK č. 7/668 ze dne 14. 10. 2009).

Stále pak pokračovala finanční podpora funkčních míst školních psychologů či školních speciálních pedagogů. Specializační studium v oboru Školní metodik prevence na Ostravské univerzitě v Ostravě a v dalších vysokoškolských vzdělávacích institucích v MSK ukončilo celkem 45 absolventů.

Metodická podpora prevence rizikového chování byla realizována prostřednictvím fungování preventivního týmu Moravskoslezského kraje, který tvoří oblastní metodici preventivních aktivit a krajský koordinátor prevence působící na Odboru školství, oddělení mládeže a sportu KÚ MSK.

Veškeré informace týkající se problematiky rizikových projevů chování jsou zpracovány v dokumentech, které jsou přístupné veřejnosti na webových stránkách kraje http://verejna-sprava.kr-moravskoslezsky.cz/mas_05.html.

Podpora rozvoje školských zařízení pro zájmové vzdělávání, zejména středisek volného času

Střediska volného času využila ve sledovaném období příležitosti získat dotace z rozpočtu kraje pro oblast volného času, prevence (ve školním roce 2008/2009 3 SVČ, celková částka 243, 2 tis. Kč) a EVVO (ve školním roce 2008/2009 2 SVČ, celková částka 140 tis. Kč). V mimořádných dotacích na reprezentaci MSK prostřednictvím úspěšných souborů v zahraničí získala dvě SVČ ve školním roce 2008/2009 240 tis. Kč. Z rozpočtu MSK je rovněž dotována organizace soutěží a přehlídek vyhlašovaných MŠMT, na jejichž organizaci se podílí SVČ. V roce 2009 se jednalo o částku 700 tis. Kč pro 6 SVČ a 1 ZUŠ.

2.7 Zvyšování profesionality pedagogických pracovníků

Moravskoslezský kraj se aktivně podílí na naplňování priorit státu v oblasti zvyšování profesionality pedagogických pracovníků. Moravskoslezský kraj zřizuje Krajské zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků a informační centrum, Nový Jičín, příspěvkovou organizaci (KVIC). V oblasti DVPP si MSK, především prostřednictvím organizace KVIC, klade za cíl:

- zachování co nejširší dostupnosti aktivit DVPP s rovnou příležitostí všech škol a školských zařízení prostřednictvím působnosti šesti územních míst výkonu činnosti KVIC v každém z okresů kraje,
- směřování vzdělávací nabídky dle vytyčených obsahových priorit v souladu se strategickými cíli Dlouhodobého záměru vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy ČR i Moravskoslezského kraje,
- podporu a zabezpečení poradenské činnosti v oblasti metodiky a řízení škol a školských zařízení při zavádění kurikulární reformy ve školství včetně:
 - zajištění činnosti krajských poradenských a metodických týmů, které reflektují oblasti rámcových vzdělávacích programů,
 - zajištění jednotného a rychlého toku informací,
 - síťování a spolupráce inovativních škol a jejich využití jako metodických center pro ostatní školy,
 - odborného partnerství s relevantními institucemi,
 - zvýšení role KVIC jako partnera s krajskou působností při tvorbě, řízení a koordinaci projektů strukturálních fondů EU a ostatních rozvojových programů státní i krajské zakázky v oblasti DVPP.

Tab. č. 79 Prioritní okruhy DVPP

Prioritní okruhy DVPP	KONKRETIZACE OBSAHU DVPP
Rovnost příležitostí ke vzdělávání	Vzdělávání dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, oblast žáků nadaných, žáků ze sociokulturně znevýhodněného prostředí a v oblasti prevence sociálně patologických jevů.
Klíčové kompetence učitele	Klíčové dovednosti učitele, výchova k občanství a k demokracii, výchova k profesní orientaci, osobnostní a sociální výchova, výchova k evropským souvislostem, týmová spolupráce učitelů.
Efektivní řízení škol	Tvorba ŠVP, tvorba a zavádění systémů kvality, metod hodnocení a vlastního hodnocení škol, strategie řízení školy, projektový management.
Jazyková komunikace	Jazykové vzdělávání aprobovaných i neaprobovaných učitelů, včetně metodických seminářů k výuce jazyků.
Udržitelný rozvoj	Výchova ke zdravému životnímu stylu, environmentální výchova, výchova k udržitelnému rozvoji, výchova ke zdraví.
Technická komunikace	Informační gramotnost učitelů se zaměřením na praktické využití ICT ve výuce.
Zkvalitňování a modernizace výuky	Uplatňování nových forem aktivní výuky, metodická podpora tvorby ŠVP a její inovace, implementace ŠVP do vlastního vyučování.
Oborové činnosti	Aplikace nových poznatků jednotlivých předmětů, praktické činnosti a metodické semináře.

Zdroj: KVIC

Tab. č. 80 Realizované aktivity DVPP ve školním roce 2008/2009 dle obsahových priorit

Prioritní okruh DVPP	Počet realizovaných aktivit		Počet účastníků		Počet učitelohodin		Počet hodin na účastníka
	Celkem	Podíl v %	Celkem	Podíl v %	Celkem	podíl v %	
Rovnost příležitostí ke vzdělávání	75	7,4	1 431	7,9	11 435	6,6	8,0
Klíčové kompetence učitele	177	17,4	3 577	19,9	22 433	13,0	6,3
Efektivní řízení škol	96	9,5	2 031	11,3	13 005	7,5	6,4
Jazyková komunikace	89	8,8	1 519	8,5	45 995	26,7	30,3
Udržitelný rozvoj	80	7,9	1 536	8,5	12 234	7,1	8,0
Technická komunikace	185	18,2	2 500	13,9	23 013	13,3	9,2
Zkvalitňování a modernizace výuky	176	17,3	2 992	16,6	29 618	17,2	9,9
Oborové činnosti	137	13,5	2 416	13,4	14 771	8,6	6,1
Celkem	1 015	100	18 002	100	172 504	100	9,6

Poznámka: Statistika uvedena včetně aktivit DVPP realizovaných v rámci rozvojových programů a projektů ESF. Zdroj: KVIC

Ve školním roce 2008/2009 se realizovalo celkem 1 015 aktivit s průměrným počtem 9,6 absolvovaných hodin na jednoho účastníka.

Tab. č. 81 Statistika realizovaných aktivit DVPP ve školním roce 2008/2009 dle druhů škol a školských zařízení

Škola/školské zařízení	Počet účastníků		Počet učitelohodin		Počet hodin na účastníka
	celkem	podíl	celkem	podíl	
		v %		v %	
Mateřské školy	3 115	17,3	31 557	18,3	10,1
Základní školy	10 903	60,6	104 077	60,3	905,0
Střední školy	3 558	19,8	29 062	16,9	8,2
Ostatní školská zařízení	426	2,3	7 808	4,5	18,3
Celkem	18 002	100	172 504	100	941,6

Poznámka: Zdroj: KVIC
Vzhledem ke skutečnosti, že jednotlivé aktivity DVPP nejsou ve větší míře určeny jen jednomu druhu školy (školského zařízení), je údaj o počtu realizovaných aktivit dle druhů škol (školských zařízení) statisticky irelevantní.

Další vzdělávání pedagogických pracovníků se i ve školním roce 2008/2009 řídilo nabídkou a poptávkou škol a školských zařízení. Jak dokládá předchozí tabulka, nejvíce se aktivit DVPP zúčastňovali pedagogičtí pracovníci základních škol, kteří představovali 60,6 % z celkového počtu účastníků DVPP.

V rámci oblasti podpory 1.3 Další vzdělávání pedagogických pracovníků škol a školských zařízení byl předložen projekt **Systémová podpora edukace moderní historie a výchovy k občanství ve školách Moravskoslezského kraje** (Program dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků s využitím výsledků testování v programu KVALITA). Projekt je dalším z předložených projektových záměrů. Moravskoslezský kraj je zde partnerem projektu, předkladatelem je Krajské zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků a informační centrum, Nový Jičín, příspěvková organizace. Cílem projektu je zlepšit kompetence pedagogických pracovníků základních a středních škol Moravskoslezského kraje v edukaci moderní historie, demokracie a výchovy k občanství a zároveň tak podpořit přípravu, implementaci a evaluaci školních vzdělávacích programů v oblasti Člověk a společnost. Předpokládané náklady cca 9,7 mil. Kč, jedná se o individuální projekt ostatní.

KVIC spolupracoval s NIDV při přípravě národního projektu **Systémové vzdělávání pedagogických pracovníků** realizovaného v rámci OP VK, jehož cílem je vytvořit návrh efektivního republikového systému DVPP včetně podpůrných nástrojů zajišťujících jeho kvalitu a dostupnost.

Dalším z realizovaných projektů byl **KOORDINÁTOR S 1**, jehož cílem byla metodická podpora a odborná pomoc středním odborným školám při tvorbě ŠVP, včetně aplikace inovativních metod a forem práce při implementaci ŠVP. Projekt reagoval na zavádění dvouступňové kurikulární reformy do českého školství. Realizátorem projektu byl NIDV, partnerem NÚOV. V Moravskoslezském kraji se v rámci projektu proškolovalo celkem 176 osob.

Rezortní projekt MŠMT **KROK** byl připraven NIDV ve spolupráci s CERMAT, jeho cílem bylo ověření přípravy pedagogů pro realizaci nové maturitní zkoušky a proškolení požadovaných cílových rolí v takovém rozsahu, aby bylo možné úspěšně realizovat maturitní generálku. Prezenční setkání a e-learningová školení vedli vybraní lektori a tutoři proškolení NIDV a partnerskou organizací CERMAT. Projekt byl realizován od dubna 2009 do září 2009 a v jeho průběhu bylo v Moravskoslezském kraji proškoleno prostřednictvím prezenčních setkání 166 ředitelů a zástupců ředitelů škol. Současně probíhala e-learningová školení managementu škol a zadavatelů a školních maturitních komisařů nominovaných řediteli všech středních škol v kraji.

Konzultační centra k realizaci ŠVP ZV byla vytvořena na základě stejnojmenného projektu, jehož hlavním smyslem bylo poskytování terénního poradenství pedagogickým pracovníkům základních škol ke správnému porozumění kurikulárních změn a především k úspěšné realizaci školních vzdělávacích programů ve školách. Terénní konzultace jsou koordinovány regionálními garanty a realizovány zkušenými konzultanty proškolenými v oblasti odborných znalostí, konzultačních a lektorských dovedností. Konzultanti pomáhají pedagogickým pracovníkům ZŠ porozumět novým pojmům, novému pojetí výuky a nárokům, které s sebou realizace výuky dle nově vytvořených ŠVP přináší. Projekt probíhá od září 2008 dosud a ve školním roce 2008/2009 byla v Moravskoslezském kraji poskytnuta poradenská pomoc 35 základním školám. Partnerem projektu je VÚP Praha.

S cílem dosáhnout zlepšení kompetencí pedagogických i nepedagogických pracovníků škol a školských zařízení je školám umožněno čerpat finanční podporu také na základě žádosti předložené do globálního grantu OP VK, oblasti podpory 1.3 – Další vzdělávání pracovníků škol a školských zařízení. Mezi podporované aktivity patří např. vzdělávání k osvojování potřebných klíčových kompetencí (práce s ICT, jazykové dovednosti aj.), metod pedagogického projektování (tvorba ŠVP) apod.

2.7.1 Podpora vytváření nabídky vzdělávání pedagogických pracovníků základních škol

Naplnění krajských priorit v oblasti DVPP je realizováno také aktivitami těchto projektů:

Již výše zmíněný projekt **Dialog bez bariér** (podrobněji kap. 2.3.2) byl připraven v rámci oblasti podpory 1.3 Další vzdělávání pracovníků škol a školských zařízení. Projekt je zaměřen na jazykové vzdělávání pedagogických pracovníků MSK a je zaměřen na zvýšení kvality a efektivity jazykového vzdělávání. Po dobu 3 let budou cílové skupině nabízeny aktivity ke zvýšení kvality a efektivity jazykového vzdělávání. Mohou se jej zúčastnit nejen učitelé cizích jazyků, ale i ti pracovníci škol a školských zařízení, kteří cizí jazyk jakkoliv využijí ve své pedagogické praxi. Vlastní podpora učitelů bude realizována formou dlouhodobých 150 hodinových kurzů, seminářů, letních škol a konferencí a využitím příkladů dobré praxe. Inovativním učitelům nabídne projekt práci v lektorském a poradenském týmu.

Projekt **Perspektiva 2010 přispívá** k naplňování globálního cíle oblasti podpory 1.3 OP VK a je určen pracovníkům škol se sídlem v Moravskoslezském kraji. Aktivity projektu přispějí ke zvýšení kompetencí cílové skupiny ve využití informačních a komunikačních technologií. To se promítne v používání inovativních metod a ICT nástrojů a umožní učitelům nový pohled na proces učení a aplikování nových metod do ŠVP. V projektu budou realizovány jak krátkodobé kurzy, tak dlouhodobé vzdělávání ukončené závěrečnou zkouškou koordinace ICT ve škole. Plánované aktivity bude v průběhu 3 let zajišťovat realizační a lektorský tým žadatele (cca 60 lektorů, expertů) v síti školících a informačních center, která jsou rozmístěna plošně v MSK. Potřeba podpory v této oblasti je deklarována pracovníky škol, SWOT analýzou MŠMT a dalších.

V listopadu 2008 získala Ostravská univerzita v Ostravě s partnerem Slezskou univerzitou v Opavě finanční prostředky v rámci OP VK na realizaci projektu **Modulový systém dalšího vzdělávání pracovníků škol a školských zařízení v Moravskoslezském kraji**, který navazuje na projekt realizovaný v letech 2005-2007. Návrh a realizace modulového systému dalšího vzdělávání učitelů v Moravskoslezském kraji. Cílem projektu je zvýšit odbornou a pedagogickou úroveň pedagogických a vedoucích pracovníků škol a školských zařízení v našem kraji vytvořením a realizací 150 akreditovaných kurzů ve čtyřech modulech zaměřených jak na rozšíření všeobecné kvalifikace učitelů v oblasti využití ICT ve výuce nebo např. v oblasti pedagogicko-psychologické, tak na zvýšení znalostí a kompetencí učitelů ve vlastních specializacích, ale také na rozšíření jazykových schopností a v neposlední řadě na zvýšení kompetencí řídicích pracovníků ve školství. Všechny kurzy budou probíhat v kombinované formě – budou pořádány tutoriály, kde se účastníci jednotlivých kurzů budou potkávat s lektory, proběhnou konzultace, převážná část výuky však bude probíhat prostřednictvím on-line vzdělávacího systému LMS Moodle.

2.7.2 Podpora vytváření nabídky vzdělávání pedagogických pracovníků středních škol a vyšších odborných škol

Ve sledovaném období probíhaly také další projekty, které měly za cíl zkvalitnění vzdělávání pedagogických pracovníků středních škol a vyšších odborných škol.

Probíhala příprava projektu **IQ Industry**, který navazuje na projekt **IQ Auto - Inovace kvalifikace odborné přípravy pedagogických pracovníků** (cílem projektu bylo vytvoření systému dalšího vzdělávání pedagogů odborných předmětů a odborného výcviku v oborech podporujících automobilový průmysl). Cílem projektu **IQ Industry** není jen další vzdělávání učitelů odborných předmětů a realizace odborných praxí přímo ve firmách, ale také pořádání seminářů k obnovitelným zdrojům energií a k environmentální výchově, vzdělávání a osvětě.

Celorepublikového projektu s názvem **Evropský projekt koordinovaného vzdělávání odborných učitelů**, který byl v roce 2008 ukončen, se účastnily firmy ŠKODA AUTO a.s. a Robert Bosch odbytová s.r.o. Na základě smlouvy byl do projektu zapojen rovněž Moravskoslezský kraj a Střední odborná škola dopravní a Střední odborné učiliště, Ostrava-Vítkovice, příspěvková organizace. Cílem projektu bylo poskytnutí informační a technické podpory odborným školám vyučujícím obory zaměřené na automobilový průmysl.

V současné době je realizován pokračující celorepublikový projekt s názvem **Evropský projekt koordinovaného vzdělávání pedagogických pracovníků II**. Projekt, do něhož jsou zapojeny firmy ŠKODA AUTO a.s., SCANIA CZECH REPUBLIC s.r.o a Robert Bosch odbytová s.r.o, se účastní také MSK a Střední škola dopravní a Střední odborné učiliště, Ostrava-Vítkovice, příspěvková organizace. Účelem projektu je společnými silami přispět k dalšímu prohlubování kvalifikace pedagogických pracovníků středních škol s technickým zaměřením, tedy prohloubení technických a odborných znalostí s ohledem na vývoj automobilového průmyslu, což by se mělo projevit ve svém důsledku zejména ve zkvalitnění výuky žáků těchto škol a ve zlepšení úrovně jejich odborného vzdělávání s cílem co nejlépe je připravit pro jejich další uplatnění v oboru.

K výrazným aktivitám při podpoře vzdělávání pedagogických pracovníků středních a vyšších odborných škol patřily i následující aktivity, na kterých spolupracoval také KVIC:

- realizace rozvojového programu MŠMT **Další vzdělávání pedagogických pracovníků v souvislosti se zavedením nové maturitní zkoušky** (55 aktivit s 1 383 účastníky);
- národní projekt Pilot S - proškolení lektorů k tvorbě školních vzdělávacích programů SOŠ a SOU (15 lektorů) – spolupráce s NÚOV.

V rámci Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost byl ve sledovaném období připravován projekt **TIME (tréninkové, inovační, metodické a edukační týmy škol poskytujících střední odborné vzdělání)**. Projekt je zacílen na nastavení podmínek systematického odborně a profesně orientovaného vzdělávání středoškolských odborných učitelů v rámci DVPP. Projekt je zaměřen na tvorbu a implementaci vzdělávacích programů DVPP včetně podnikových stáží pedagogů odborných škol zaměřených na obory strojírenské, automobilní, elektrotechnické a gastronomické. Cílem projektu je zajistit ve spolupráci se zaměstnavateli kvalitnější personální podmínky pro profesní přípravu žáků vybraných odborných škol, které přispějí k jejich lepší uplatnitelnosti ve světě práce (podrobněji o projektu v kapitole 2.2.2).

2.8 Rozvoj dalšího vzdělávání ve školách

Další vzdělávání dospělé populace může probíhat rozmanitými formami, může jít o tzv. formální vzdělávání ve školách vedoucí k získání stupně vzdělání, o rekvalifikační kurzy a kurzy neformálního vzdělávání, které jsou poskytovány vzdělávacími institucemi, včetně škol, a o informální učení představující různé způsoby sebevzdělávání. Může být zaměřeno na různorodé spektrum vědomostí, dovedností a kompetencí důležitých pro uplatnění v pracovním, občanském i osobním životě.

Účast dospělých na dalším vzdělávání v ČR i MSK stále nedosahuje úrovně v zemích EU (kde se do DV zapojuje necelých 10 % dospělé populace) a neodpovídá tak současným evropským trendům. Z výsledků šetření Labour force survey 2009 vyplývá, že v ČR se podařilo zvýšit účast cílové populace na dalším vzdělávání - indikátor vztažený k celkové populaci dané věkové skupiny vzrostl z 5,7 % v roce 2008 na 7,8 % v roce 2009. Účast na dalším vzdělávání je v tomto případě definována jako počet osob ve věku 25 až 64 let, které se vzdělávaly v posledních čtyřech týdnech před realizací šetření.

Dlouhodobým cílem proto je zvyšovat účast dospělých na dalším vzdělávání a využívat k tomu zejména střední školy a jejich prostorové, materiální a personální kapacity. Tento cíl je v MSK naplňován v rámci tří opatření:

- rozšíření vzdělávací nabídky dalšího vzdělávání ve školách;
- zvýšení účasti v dalším vzdělávání;
- podpora kvality a efektivity dalšího vzdělávání.

2.8.1 Rozšíření vzdělávací nabídky dalšího vzdělávání ve školách

Vytváření modulárně uspořádaných vzdělávacích programů škol s cílem získávání dílčích kvalifikací

Získávání dílčích kvalifikací je možné na základě zákona č. 179/2006 Sb., o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání a o změně některých zákonů, který nabyl účinnosti k 1. 8. 2007. Dílčí kvalifikace je odborná způsobilost vykonávat určitou pracovní činnost nebo ucelený soubor pracovních činností v určitém povolání. V MSK se do systému ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání aktivně zapojily i střední školy, které nabízejí veřejnosti možnost vzdělávání i složení zkoušky a získání osvědčení o uznání dílčí kvalifikace. Jejich přehled lze najít na stránkách www.narodni-kvalifikace.cz.

V červenci 2008 byl ukončen tříletý systémový projekt MŠMT **Uznávání výsledků neformálního a informálního vzdělávání (UNIV)** a k 1. 8. 2009 byl zahájen navazující individuální projekt národní **UNIV 2 – KRAJE** (Proměna škol v centra celoživotního učení), jehož řešitelem je opět Národní ústav odborného vzdělávání. Cílem tohoto projektu je vytvořit komplexní systém podpory dalšího vzdělávání ve středních školách ve 13 krajích ČR (kromě hl. města Prahy), které se pomocí projektu otevírají veřejnosti a kromě počátečního vzdělávání poskytují i další vzdělávání. V každém kraji bude vytvořena síť škol, každá škola v projektu připraví 3 modulové vzdělávací programy dalšího vzdělávání, cca 1/3 z nich bude pilotně ověřena.

V Moravskoslezském kraji bylo ve spolupráci s Odborem školství, mládeže a sportu KÚ MSK, řešitelem projektu, vybráno 37 středních škol, které budou do projektu zapojeny. Školy byly vybrány zejména

s ohledem na jejich rovnoměrné rozmístění v jednotlivých okresech kraje, na oborovou skladbu a zaměření škol a na jejich předchozí aktivity v oblasti dalšího vzdělávání. Zapojení do tohoto projektu školám umožní reagovat na situaci, kterou do českého systému dalšího vzdělávání dospělých vnesl zákon č. 179/2006 Sb., o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon o uznávání výsledků DV) a nabízet vzdělávací kurzy pro dílčí kvalifikace, s čímž souvisí i příprava příslušných vzdělávacích programů.

Tvorba vzdělávacích programů dalšího profesního vzdělávání na základě analýz potřeb trhu práce

K zajištění dalšího vzdělávání ve školách jsou standardně vytvářeny nebo aktualizovány vzdělávací programy jednotlivých škol. Školy při jejich tvorbě vycházejí zejména ze spolupráce se zaměstnavateli, ÚP, cechy a asociacemi a dalšími sociálními partnery s cílem zajistit provázanost vzdělávacích programů s potřebami trhu práce. Vzdělávací programy jsou často zpracovávány či inovovány dle požadavků trhu práce prostřednictvím projektových aktivit škol zaměřených na další vzdělávání.

Zapojení škol do individuálních projektů národních a globálních grantů realizovaných MSK zaměřených na další vzdělávání

V průběhu školního roku 2008/2009 byly v rámci OP VK pro oblast dalšího vzdělávání schváleny 4 individuální projekty národní (Kompetence II; Koncept; UNIV 2 – KRAJE; NSK 2), dalších 8 je před schválením nebo jsou připravovány do výzev. Aktivní spolupráce škol bude probíhat zejména při realizaci výše zmíněného projektu **UNIV 2 – KRAJE**.

V MSK byla v rámci OP VK zahájena realizace globálních grantů, oblast podpory **3.2 Podpora nabídky dalšího vzdělávání**. Moravskoslezský kraj vyhlásil výzvu předkladatelům grantových projektů k předkládání žádostí o finanční podporu z této oblasti podpory 3. 8. 2009, přičemž finanční alokace na tuto výzvu je 193 mil. Kč. Oprávněnými žadateli o finanční podporu mohou být i školy. Cílem globálního grantu je prohloubení nabídky dalšího vzdělávání v Moravskoslezském kraji podpořením kvality a rozsahu nabídky v oblasti dalšího vzdělávání, vzděláváním pracovníků vzdělávacích institucí, podpořením provázanosti dalšího vzdělávání s počátečním vzděláváním a posílení informovanosti o nabídce dalšího vzdělávání.

Hlavní podporované aktivity:

- Podpora provázanosti dalšího vzdělávání s počátečním vzděláváním vytvářením vzdělávacích modulů,
- Podpora vzdělávací nabídky v oblasti dalšího vzdělávání – rozvoj vzdělávacích programů pro vzdělávání dospělých ve školách a dalších vzdělávacích institucích,
- Vzdělávání pedagogů, lektorů, řídicích a organizačních pracovníků škol a dalších vzdělávacích a poradenských středisek působících v oblasti specializačního vzdělávání a vzdělávání pro udržitelný rozvoj.

Doplňkové podporované aktivity:

- Rozvoj sítě a partnerství subjektů působících v oblasti dalšího vzdělávání a poradenství,
- Poradenství a metodická pomoc při zavádění moderních a inovativních vzdělávacích technologií a metod (pro organizace působící v oblasti specializačního a dalšího vzdělávání a vzdělávání pro udržitelný rozvoj)

Rozšíření sítě škol nabízejících další vzdělávání

Ucelenější přehled škol realizujících další vzdělávání poskytují webové stránky MSK http://verejna-sprava.kr-moravskoslezsky.cz/sk_119.html, jejichž prostřednictvím mohou školy nabízet kurzy dalšího vzdělávání určené pro širokou veřejnost. Tato databáze je průběžně aktualizována na základě dat poskytovaných školami, školy nabízí širokému spektru zájemců vzdělávání v nejrůznějších oblastech (např. jazyky, ICT, řemesla) a formách (např. distančně).

V MSK od roku 2004 působí Svět vzdělávání - síť místních center celoživotního vzdělávání (SV). SV je zájmovým sdružením právnických osob, jehož cílem je provozování organizované sítě jeho členů,

jednotlivých místních center celoživotního vzdělávání. Počet členů sdružení se zvýšil z 20 na 28, tvoří jej zejména 24 středních škol zřizovaných MSK a soukromými subjekty rozmístěných ve všech regionech MSK. SV se zabývá např. vzdělávací činností v oblasti celoživotního učení, koordinací a participací na realizovaných projektech zaměřených na podporu celoživotního učení a rozvoj lidských zdrojů.

V kraji také působí sdružení Centrum dalšího vzdělávání Ostrava, které je tvořeno 11 středními školami zřizovanými MSK. Za účelem vytvoření systému pro uznávání dílčích kvalifikací podle zákona o uznávání výsledků DV bylo ve sledovaném období Světem vzdělávání – sítí místních center celoživotního vzdělávání a Centrem dalšího vzdělávání Ostrava založeno sdružení s názvem Centrum uznávání a celoživotního učení Moravskoslezského kraje.

2.8.2 Zvýšení účasti v dalším vzdělávání

Posílení spolupráce a komunikace škol, zaměstnavatelů a profesních komor, úřadů práce, poskytovatelů vzdělávání, veřejného sektoru, vzdělávacích zařízení

Komunikace a spolupráce mezi školami a zaměstnavateli, úřady práce, vzdělavateli, veřejným sektorem a vzdělávacími probíhá standardně v rámci běžné činnosti škol. Rovněž zástupci Odboru školství, mládeže a sportu MSK se zúčastnili, případně aktivně vystoupili, na mnoha konferencích, seminářích, workshopech a jiných akcích zaměřených na další vzdělávání. Zmínit lze např. Festival vzdělávání Labyrint – Ostrava 2008, konferenci Rozvoj služeb zaměstnanosti a budoucí trh práce, odbornou diskuzi k projektovému záměru MŠMT UNIV 2 - KRAJE, seminář k akreditacím pořádaný Asociací institucí vzdělávání dospělých ČR, o.s., konference k projektům realizovaným školami atd.

Tab. č. 82 Rekvalifikační kurzy v kraji - podle okresů, vzdělávacích zařízení a škol

Rekvalifikační kurzy	Všechna vzdělávací zařízení				Z toho školy											
					SŠ a VOŠ				VŠ				Celkem			
	Počet kurzů		Počet uchazečů		Počet kurzů		Počet uchazečů		Počet kurzů		Počet uchazečů		Počet kurzů		Počet uchazečů	
Okres	07/08	08/09	07/08	08/09	07/08	08/09	07/08	08/09	07/08	08/09	07/08	08/09	07/08	08/09	07/08	08/09
Bruntál	138	102	635	454	15	6	138	12	5	0	57	0	20	6	195	12
Frýdek-Místek	248	136	1292	803	29	17	129	71	4	0	12	0	33	17	141	71
Karviná	313	141	1901	1 112	42	13	269	110	29	21	253	201	71	34	522	311
Nový Jičín	138	112	308	442	18	7	66	35	2	3	2	3	20	10	68	38
Opava	232	150	870	628	18	16	38	28	9	5	27	6	27	21	65	34
Ostrava	290	268	2657	1 201	37	49	300	90	5	5	25	21	42	54	325	111
Celkem	1359	909	7663	4640	159	108	940	346	54	34	376	231	213	142	1316	577

Zdroj: ÚP MSK

V rámci spolupráce s ÚP se školy podílí mimo jiné na realizaci rekvalifikačních kurzů pořádaných úřady práce Moravskoslezského kraje. Necelých 16 % z konaných rekvalifikačních kurzů probíhá ve středních, vyšších odborných a vysokých školách, podíl uchazečů, kteří se rekvalifikací zúčastnili ve školách činí cca 12,5 %.

Z porovnání meziročních rozdílů vyplývá, že došlo k výraznému snížení počtu všech realizovaných rekvalifikačních kurzů (o 33,1 %), a tedy i počtu uchazečů, kteří se rekvalifikačních kurzů zúčastnili (o 39,4 %). Tomuto snížení odpovídá i snížení počtu kurzů realizovaných školami (o 33,3 %), přičemž počet uchazečů, kteří se rekvalifikačních kurzů zúčastnili ve školách, se snížil dokonce o 56,2 %. Tato situace je dle vyjádření pracovníků ÚP způsobena změnou v systému realizace rekvalifikačních kurzů prostřednictvím veřejných zakázek.

Posílení spolupráce sociálních partnerů náleží mezi důležité úkoly Rady pro rozvoj lidských zdrojů v Moravskoslezském kraji (RRLZ). Mezi důležitá témata RRLZ patří zejména Iniciativa ForTech (primárním cílem je vyvolat vyšší zájem žáků a rodičů o studium na technických školách, současně se předpokládá pozitivní dopad i do oblasti dalšího vzdělávání), vydávání stanovisek ke školské problematice a spolupráce s republikovou RRLZ. V září 2008 proběhl již třetí ročník dvoudenní akce

„Festival vzdělávání Labyrint – Ostrava 2008“, na jehož přípravě se podílela RRLZ, MSK a další partneři. Cílem akce je seznámit odbornou i laickou veřejnost s úspěšně realizovanými projekty v oblasti rozvoje lidských zdrojů a celoživotního vzdělávání na území Moravskoslezského kraje.

Významnými partnery v oblasti dalšího vzdělávání jsou sektorové rady, např. Sektorová rada pro energetiku, Sektorová rada nábytkářů, Sektorová rada textilního a oděvního průmyslu. Sektorové rady sdružují zástupce zaměstnavatelů, profesních organizací, odborů, vzdělavatelů a další odborníky na lidské zdroje v daném sektoru (odvětví). Jsou nástrojem zaměstnavatelů při prosazování zájmů sektoru v oblasti lidských zdrojů ve vztahu ke státní správě a vzdělávacím institucím. Spolupráce škol a sektorových rad probíhá např. formou zastoupení pedagogických pracovníků v sektorových radách, nebo v rámci spolupráce při tvorbě vzdělávacích programů pro další vzdělávání a očekává se další rozvoj této spolupráce.

Otevírání a zpřístupnění škol široké veřejnosti

Realizace aktivit zaměřených na rozvoj dalšího vzdělávání ve školách souvisí se zpřístupňováním a otevíráním škol veřejnosti. Školy využívají svůj prostorový, materiální a personální potenciál pro další vzdělávání, což patří k jejich důležitým úkolům. Pro plnění tohoto úkolu jsou využívány v rámci projektové činnosti škol také finanční prostředky EU, především OP VK - globální grant realizovaný MSK, oblast podpory 3.2 Podpora rozvoje dalšího vzdělávání.

Vzdělávání, společenský a kulturní život zejména obyvatelům v okolí umožňují tzv. komunitní školy. Jedním z jejich cílů je přitáhnout maximum lidí a vytvořit ve škole místo pro vzdělávání, generační, kulturní, komunitní a sociální dialog. V MSK na základě krajského investičního projektu **Podpora rozvoje komunitních škol** působí při 8 středních školách komunitní vzdělávací centra, která nabízejí zájemcům různorodě zaměřené kurzy a semináře, např. jazykové a ICT kurzy, kurzy komunikačních dovedností. Tato komunitní centra přispívají k uplatňování celoživotního učení a k sociální integraci, a byla proto oslovena k partnerské spolupráci na připravovaném krajském neinvestičním projektu v rámci OP LZZ **Otevřená škola**. Hlavním cílem projektu je prostřednictvím komunitních vzdělávacích center na školách připravit a realizovat široké spektrum vzdělávacích aktivit a vytvořit komplexní a dostupné centrum vzdělávání pro cílové skupiny.

Zvýšení poptávky po dalším vzdělávání

Ke zvýšení poptávky po dalším vzdělávání významně přispěje zahájený globální grant (dále GG) realizovaný MSK v rámci OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost, konkrétně GG, oblast podpory 3.2 Podpora nabídky dalšího vzdělávání v Moravskoslezském kraji. Cíle a podporované aktivity jsou uvedeny v části 2.8.1. Na tuto oblast podpory kraj v probíhajícím programovacím období přerozdělí finanční prostředky ve výši cca 543 mil. Kč.

Důležitou skutečností pro veřejnost a školy je platnost zákona o uznávání výsledků DV, který umožňuje, aby zájemcům o doplnění kvalifikace byly oficiálně uznány dovednosti, vědomosti a schopnosti, které získali jakýmkoli způsobem, tedy studiem, samostudiem či praxí, čímž se může zvýšit možnost jejich pracovního uplatnění. Školy z MSK využívají možnosti dané tímto zákonem a některé se staly autorizovanými osobami, tzn. že získaly oprávnění zkoušet a vydávat osvědčení o uznání dílčích kvalifikací. Další informace včetně přehledu škol coby autorizovaných osob lze získat na stránkách www.narodni-kvalifikace.cz.

Rovněž webové stránky kraje http://verejna-sprava.kr-moravskoslezsky.cz/sk_119.html, na kterých jsou zveřejněny aktuální informace o dalším vzdělávání ve školách v Moravskoslezském kraji, přispívají ke zvýšení poptávky po dalším vzdělávání. Jejich účelem je intenzivní podpora dalšího vzdělávání v MSK, zejména zvyšování účasti na vzdělávacích akcích realizovaných školami a rozšíření možností zvyšování kvalifikace a odbornosti, příp. rekvalifikace v souladu s potřebami trhu práce.

2.8.3 Podpora kvality a efektivity dalšího vzdělávání

Využívání možnosti zhodnotit výsledky formálního, neformálního a informálního vzdělávání, tzn. ustanovení zákona o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání v praxi

Zákon o ověřování a uznávání výsledků DV umožňuje, aby lidé získali úplnou nebo dílčí kvalifikaci, tzn. doklad o jejich získání (osvědčení), bez ohledu na to, zda se příslušné dovednosti naučili ve škole (formálně), v kurzu, v praxi nebo samostudiem (neformálně a informálně). Škole přitom zůstává výlučné postavení při uznávání úplných kvalifikací, tedy kvalifikací spojených se získáním stupně vzdělání. Školám se tak otevírá příležitost realizovat kromě dosavadního dalšího vzdělávání i kurzy zaměřené na dosažení dílčích kvalifikací.

Zákon také umožňuje organizacím, zejména školám, stát se autorizovanými osobami, což znamená, že mohou ověřovat ty dílčí kvalifikace, které jsou obsahově součástí jimi vyučovaných oborů vzdělání. Tuto možnost získaly některé školy zřizované MSK, přehled viz www.narodni-kvalifikace.cz. Z kvalifikací dílčích lze „poskládat“ úplné kvalifikace. Úplné kvalifikace představují způsobilost vykonávat určité povolání (nejčastěji se získá ve škole absolvováním určitého oboru vzdělání), dílčí kvalifikace je způsobilost vykonávat pouze část určitého povolání.

Se zákonem je úzce spjata Národní soustava kvalifikací (dále NSK), což je veřejně přístupný registr všech úplných a dílčích kvalifikací potvrzovaných, rozlišovaných a uznávaných v ČR (www.narodni-kvalifikace.cz).

Zvyšování profesionality vzdělavatelů v dalším vzdělávání

Vzdělávání dospělých je specifickou oblastí, která vyžaduje nejen odborné znalosti vzdělavatelů, ale také znalosti z oborů psychologie, pedagogiky, ICT (e-learning, distanční formy vzdělávání). Problematická bývá ve školách i motivace pedagogických pracovníků působit kromě počátečního i v dalším vzdělávání.

Podpora profesionality vzdělavatelů v dalším vzdělávání, tedy i pedagogických pracovníků v roli lektorů DV, je obsahem globálního grantu MSK v rámci OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost, oblasti podpory 3.2 Podpora nabídky dalšího vzdělávání v Moravskoslezském kraji. Tuto oblast zaštiťuje jedna z hlavních aktivit: vzdělávání pedagogů, lektorů, řídicích a organizačních pracovníků škol a dalších vzdělavacích a poradenských středisek působících v oblasti specializačního vzdělávání a vzdělávání pro udržitelný rozvoj.

2.9 Hodnocení souladu DZ Moravskoslezského kraje s DZ České republiky

Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělavací soustavy ČR a dlouhodobé záměry vzdělávání a rozvoje vzdělavací soustavy v jednotlivých krajích představují klíčové koncepční dokumenty pro formování a implementaci vzdělavací politiky na národní a krajské úrovni.

Legislativní rámec

Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělavací soustavy České republiky (dále jen DZ ČR) je zpracováván na základě § 9, § 11 a § 185 odst. 4 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů. Postup, časový harmonogram práce na DZ ČR a dlouhodobých záměrech krajů a příslušné projednávání upravuje vyhláška č. 15/2005 Sb., kterou se stanoví náležitosti dlouhodobých záměrů, výročních zpráv a vlastního hodnocení školy, ve znění pozdějších předpisů.

Dlouhodobý záměr ČR představuje jeden z klíčových nástrojů formování vzdělávací soustavy¹⁵ a jeho aktualizace v roce 2007 klade důraz na implementaci nové školské legislativy přijaté v letech 2004 - 2006. Zakotvuje záměry, cíle a kritéria vzdělávací politiky doprovázené koncepční, metodickou i finanční podporou v rozvojových programech, určuje rámec krajských dlouhodobých záměrů a sjednocuje přístup jednotlivých krajů, zvláště v oblasti středních škol.

Kraje tyto trendy a cíle stanovené na úrovni ČR rozpracovávají podle svých specifických podmínek a potřeb, navrhují a zdůvodňují svá konkrétní řešení.

Dlouhodobý záměr ČR¹⁶ vychází z dokumentů vztahujících se ke státnímu rozpočtu, regionálnímu rozvoji, zaměstnanosti, rozvoji lidských zdrojů, sociálně ekonomickému rozvoji a udržitelnému rozvoji a ke společným cílům evropských procesů ve vzdělávání přijatých vládou a z výročních zpráv České školní inspekce.

Dlouhodobý záměr v kraji vychází z dlouhodobého záměru České republiky, z regionálních specifíků ovlivňujících rozvoj vzdělávání, stav a vývoj vzdělávací soustavy kraje a z dokumentů vztahujících se k rozpočtu kraje.¹⁷

Povinnost vyhodnocování souladu DZ ČR a krajských DZ vyplývá z § 4 písm. c) vyhlášky MŠMT č. 15/2005 Sb., kterou se stanoví náležitosti dlouhodobých záměrů, výročních zpráv a vlastního hodnocení školy, ve znění pozdějších předpisů, která stanovuje rámcovou strukturu a obsah výroční zprávy o stavu a rozvoji vzdělávací soustavy v kraji.

Srovnání strategických oblastí DZ ČR a DZ MSK

DZ MSK 2008

Jak již bylo řečeno, východiskem strategické části DZ MSK 2008 je jednak zmiňovaný DZ ČR 2007, jednak DZ MSK 2006. DZ MSK 2008 je členěn do čtyř kapitol, které se zabývají sociálními a ekonomickými výsledky regionu, analýzou dosaženého stavu, strategií rozvoje vzdělávání v MSK a financováním regionálního školství.

Strategie rozvoje vzdělávání v MSK je strukturována do osmi prioritních cílů, které vycházejí právě z analýzy a posouzení potřeb v oblasti vzdělávání na úrovni kraje pro následující období. Stanovení osmi krajských prioritních cílů ve střednědobém výhledu plně koresponduje s šesti strategickými směry DZ ČR 2007.

DZ ČR 2007 vymezuje pro následující období tyto rozvojové priority:

- Rovnost příležitostí ke vzdělávání;
- Kurikulární reforma – nástroj k modernizaci vzdělávání s důrazem na rozvoj klíčových kompetencí;
- Podpora cizích jazyků, informačních a komunikačních technologií;
- Tvorba a zavádění systémů kvality, metod hodnocení a vlastního hodnocení škol a školských zařízení;
- Zvyšování profesionality a zlepšování pracovních podmínek pedagogických pracovníků;
- Podpora dalšího vzdělávání.

¹⁵Např. nesoulad žádosti o zápis školy do rejstříku s dlouhodobým záměrem je, podle školského zákona, jedním z důvodů k zamítnutí takové žádosti ze strany MŠMT (§ 148 odst. 3 písm. a).

¹⁶ Ministerstvo každý třetí kalendářní rok po předložení platného dlouhodobého záměru České republiky ke schválení vládě tento záměr vyhodnotí a vyhodnocený, upravený nebo doplněný podle aktuální situace jej do 31. října předloží krajům ke stanovisku. Kraje zašlou ministerstvu svá stanoviska do 1. prosince. Ministerstvo s přihlédnutím ke stanoviskům krajů dlouhodobý záměr České republiky dopravuje a do 31. března následujícího kalendářního roku předloží vládě ke schválení. Zveřejní jej do 30 dnů od jeho schválení vládou.

¹⁷ Krajský úřad vyhodnotí dlouhodobý záměr v kraji tak, aby jej vyhodnocený, upravený nebo doplněný podle aktuální situace v kalendářním roce, kdy byl vládou schválen dlouhodobý záměr České republiky, do 31. října předložil ministerstvu ke stanovisku. Ministerstvo zašle krajskému úřadu své stanovisko do 15. prosince. Krajský úřad s přihlédnutím ke stanovisku ministerstva dlouhodobý záměr v kraji dopravuje a do 31. března následujícího kalendářního roku předloží zastupitelstvu ke schválení. Zveřejní a zašle jej ministerstvu do 30 dnů po schválení části týkající se vzdělávání ve školách a školských zařízeních, které zřizuje kraj, zastupitelstvem.

Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy MSK z roku 2008 stanovuje následující cíle:

- Podpora kurikulární reformy;
- Podpora rozvoje odborného vzdělávání;
- Podpora využívání ICT a zlepšování komunikace v cizích jazycích;
- Vytváření krajského systému kvality vzdělávání;
- Rovné příležitosti v přístupu ke vzdělávání;
- Vytváření krajského systému poradenství;
- Zvyšování profesionality pedagogických pracovníků;
- Rozvoj dalšího vzdělávání ve školách.

Jedním ze strategických cílů rozvoje vzdělávání v kraji byla v rámci DZ MSK vymezena podpora odborného vzdělávání se zaměřením na oblasti strojírenství, stavebnictví, elektrotechniky, informační a komunikační technologie.

3 Ekonomická část

3.1 Rozpočet kraje v oblasti školství

ÚČELOVÉ DOTACE

Kraj obdržel ze státního rozpočtu prostřednictvím MŠMT dotaci na přímé výdaje na vzdělávání a další účelově určené dotace v celkovém objemu 10 063,3 mil. Kč, což je o 461,7 mil. Kč více ve srovnání s předchozím rokem. Meziročně objem poskytnutých dotací vzrostl o 4,81 %, což je výrazně vyšší procento růstu než v předchozím období (meziroční růst 2008/2007 byl jen o 1,45 %), avšak stále nedosahuje hodnot meziročního růstu 2006/2005 (5,57 %).

Tab. č. 83 Přehled o objemu poskytnutých finančních prostředků ze SR v roce 2009 v členění podle účelových znaků v tis. Kč (zdroj OŠMS)

Účelový znak	Druh dotace	Upravený rozpočet
	Dotace poskytnuté MŠMT:	
33353	Přímé náklady na vzdělávání	8 863 021
33354	Přímé náklady na vzdělávání – sportovní gymnázia	10 982
33001	Rozvojový program (dále RP) EVVO pro školy	1 232
33005	RP zvýšení nenárokových složek platů a motivačních složek mezd pedagogických pracovníků regionálního školství s ohledem na kvalitu jejich práce	469 953
33013	RP ověřování ŠVP u vybraných ZŠ speciálních	304
33014	Evropa mladýma očima	20
33015	RP hustota a specifika	63 840
33016	RP posílení úrovně odměňování nepedagogických pracovníků	94 995
33017	RP školní vybavení pro žáky 1.ročníků ZŠ	9 466
33018	RP na podporu škol, které realizují inkluzivní vzdělávání a vzdělávání dětí se sociokulturním znevýhodněním	12 938
33122	Program sociální prevence a prevence kriminality	972
33155	Dotace pro soukromé školy	515 560
33160	Projekty romské komunity	1 034
33163	Program protidrogové politiky	972
33166	RP soutěže a přehlídky	2 151
33192	Spolupráce s francouzskými, vlámskými a španělskými školami	167
33215	RP financování asistentů pedagoga pro děti, žáky a studenty se zdravotním postižením v soukromých a církevních školách	1 257
33339/33160	Program podpory vzdělávání národnostních menšin	120
33426	Program Sokrates	20
33435	RP bezplatná příprava dětí azylantů, účastníků řízení o azyl a dětí osob se státní příslušností jiného členského státu EU k začlenění do základního vzdělávání	97
33457	RP asistenti pedagogů pro děti, žáky a studenty se sociálním znevýhodněním	13 038
33487	Náhradní stravování dětí, žáků, studentů krajského a obecního školství	525
33020	Program na zmírnění škod způsobených povodněmi v roce 2009	627
	Celkem z MŠMT	10 063 291

Účelový znak	Druh dotace	Upravený rozpočet
	Dotace z ostatních ministerstev a institucí:	
17007	Ministerstvo pro místní rozvoj - na projekt "Tradiční česko polská kuchyně v Euroregionu Praděd - přiblížení vzdělávací nabídky partnerských škol v Prudniku a Městě Albrechticích"	24
34070	Ministerstvo kultury - projekt "Opava cantat 2009"	215
	Celkem z ostatních institucí	239

V roce 2009 nebyl ukončen a finančně vypořádán žádný projekt spolufinancovaný z rozpočtu Evropské unie, kde bylo poskytovatelem dotace MŠMT. Naopak došlo k výraznému posílení objemu prostředků, jež kraj poskytl školám v rámci globálních grantů OP VK na realizaci jejich projektů, kdy z částky 67,4 mil. Kč získaly školy zřizované krajem 42,1 mil. Kč.

Tab. č. 84 Přehled o objemu poskytnutých finančních prostředků na projekty spolufinancované z rozpočtu EU podle účelových znaků v tis. Kč (zdroj OŠMS)

Účelový znak	Druh dotace	2009	2008	2007	2006	2005
33368	Rozvoj klíčových kompetencí žáků 7. ročníků ZŠ - projekt HODINA	0	0	0	7 315	11 073
33384	PILOT Z	0	0	0	241	329
33439	OP RLZ - Zkvalitnění vzdělávání ve školách a školských zařízeních a rozvoj podpůrných systémů ve vzdělávání	0	9 860	15 331	6 966	2 594
33006	Projekty podpořené v rámci globálních grantů OP VK	67 381	19 812	0	0	0
	Celkem	67 381	29 672	15 331	14 522	13 996

* Prostředky poskytnuté školám na realizaci projektů předložených v rámci globálních grantů, jež jsou administrovány přímo na úrovni kraje

Prostředky poskytnuté ministerstvem byly převedeny jednotlivým příjemcům v souladu s účelovým určením. Nečerpaný zůstal účelové prostředky ve výši 145 tis. Kč na program zvýšení nenárokových složek platů pedagogických pracovníků a prostředky ve výši 209 tis. Kč z programu posílení úrovně odměňování nepedagogických pracovníků, protože metodika uvedených programů neumožňovala prostředky poskytnout konečným příjemcům.

Ještě v průběhu roku vrátili někteří příjemci na účet kraje část prostředků poskytnutých na realizaci projektů sociální prevence, prevence kriminality a protidrogové politiky ve výši 57,2 tis. Kč. Tyto prostředky byly odvedeny ministerstvu ještě do konce roku 2009. Dále byla po provedení průběžného vyúčtování dotací na podporu romských žáků středních škol za období leden až červen vrácena na účet MŠMT částka 143,6 tis. Kč. Celkově tak byly ještě v průběhu roku 2009 zaslány ministerstvu nedočerpané dotace v objemu 200,8 tis. Kč.

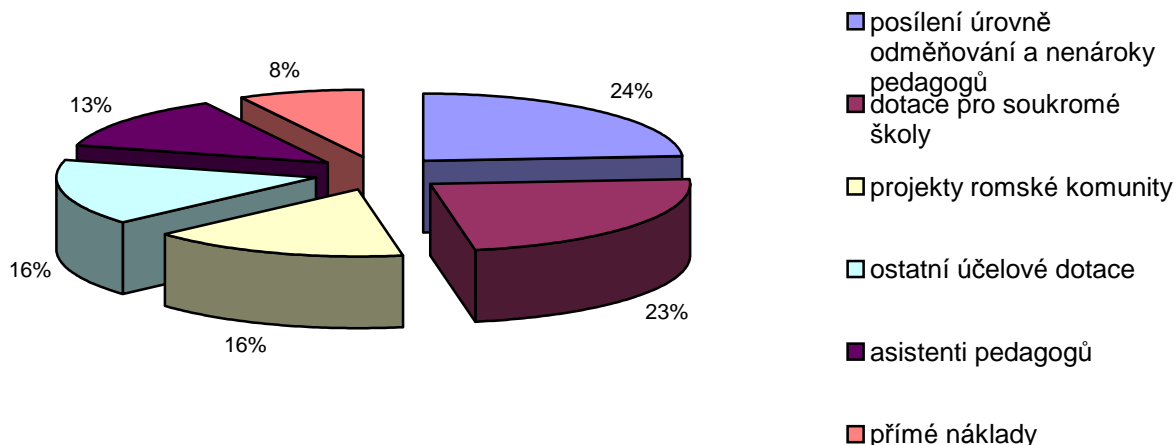
Ve všech rozhodnutích o poskytnutí účelových dotací na rok 2009 si ministerstvo, jako poskytovatel dotace, vymínilo vrácení všech nepřidělených dotací, ale také vrácení dotací, které byly poskytnuty konečným příjemcům a těmito příjemci nebyly v plné výši vyčerpány. Jde o významnou změnu oproti předchozím obdobím, kdy prostředky tzv. neprůtokových dotací, tj. přímé náklady na vzdělávání a dotace pro soukromé školy, které nebyly spotřebovány konečnými příjemci, nebyly odváděny do státního rozpočtu a zůstaly příjmem rozpočtu kraje (za rok 2008 to byla částka 589,7 tis. Kč, za rok 2007 dokonce 778,5 tis. Kč).

V rámci finančního vypořádání dotací se státním rozpočtem za rok 2009 mělo být do 15. 2. 2010 na účet MŠMT odesláno celkem 2 344,87 tis. Kč. Vrácena však byla jen částka 2 247,84 tis. Kč, protože jedna soukromá škola nevrátila prostředky ve výši 97,03 tis. Kč do stanoveného termínu.

Celkový objem nevyužitých účelových dotací dosáhl částky 2 546 tis. Kč, což je o 967 tis. Kč více ve srovnání s předchozím rokem. Pokud od této částky odečteme dotace, které nebyly přiděleny konečným příjemcům, vychází nám, že organizace nevyužily částku 2 192 tis. Kč z účelových dotací

poskytnutých na rok 2009. Na této částce se podílely největším objemem, tj. 41 %, nedočerpané dotace poskytnuté soukromým školám, nevyčerpané dotace poskytnuté školám zřízeným krajem představovaly 36 % celkové částky a zbývajících 23 % tvoří nedočerpané prostředky poskytnuté školám zřízeným obcemi či svazkem obcí.

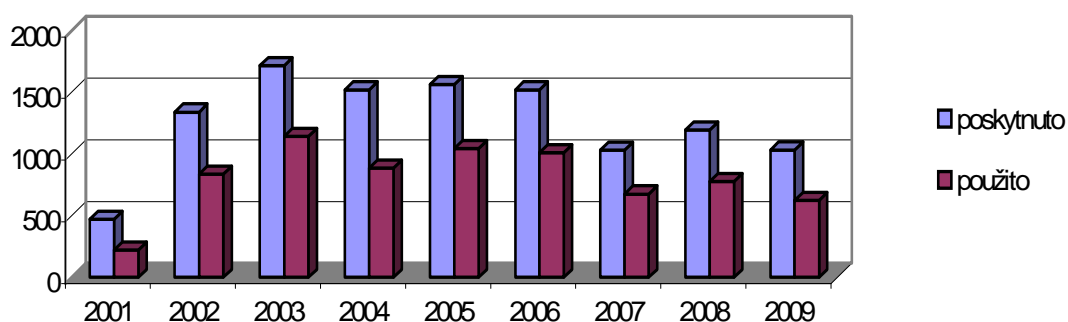
Graf č. 12 Struktura nevyčerpaných účelových dotací za rok 2009 (zdroj OŠMS)

Z přehledu nevyužitých dotací za rok 2009 je zřejmé, že největšího podílu s částkou 611 tis. Kč dosáhly nevyužité prostředky určené na posílení úrovně odměňování. Celková částka je tvořena jednak nepřidělenými prostředky (345 tis. Kč), ale také nevyužitými dotacemi (61 tis. Kč z programu na zvýšení nenárokových složek platů pedagogů a 195 tis. Kč z posílení úrovně odměňování nepedagogických pracovníků). Tradičně vysoký podíl nevyužitých dotací tvoří prostředky poskytované soukromým školám podle zákona č. 306/1999 Sb., kdy nevyčerpaná částka za rok 2009 ve výši 594 tis. Kč představuje 23 % celkových nečerpaných prostředků.

Nevyužité účelové dotace poskytované na zabezpečení programu Podpora romských žáků středních škol dosáhly částky 410 tis. Kč. Protože prostředky na tento program jsou od roku 2006 zasílány soukromým školám přímo z úrovně MŠMT, bylo provedeno vyhodnocení jejich čerpání jen za školy zřizované krajem (viz následující graf).

Graf č. 13 Podpora romských žáků středních škol v tis. Kč za školy zřizované MSK (zdroj OŠMS)

Poskytnuté prostředky byly využity jen z 60,3 %. Procento využití je nejnižší od roku 2005, kdy bylo dosaženo čerpání ve výši 66,9 % a i v ostatních letech se pohybovalo čerpání dotace okolo 65 % (v loňském roce byly prostředky využity z 64,8 %). Jedním z hlavních důvodů nízkého čerpání dotace je pozdní termín, kdy MŠMT zaslalo oznámení o poskytnutí dotací školám i termín zaslání dotace. Problémy způsobuje také úzké vymezení účelu použití dotace (jmenovitě na žáka a druh podpory). Částkou 334 tis. Kč, tedy 13 %, se na nevyužitých dotacích podílely prostředky účelově poskytnuté na osobní náklady asistentů pedagoga, a to částkou 176 tis. Kč prostředky pro asistenty pedagogů pro žáky se sociálním znevýhodněním a 158 tis. Kč prostředky na asistenty pedagogů v soukromých speciálních školách.

Z přímých nákladů na vzdělávání nebylo využito 198 tis. Kč, což je vzhledem k objemu poskytnutých dotací (8 863 mil. Kč) i počtu organizací, kterým jsou tyto dotace poskytovány, částka nevýznamná, představující cca 0,002 % poskytnutých prostředků (za rok 2008 nebylo vyčerpáno jen 0,7 tis. Kč, v roce 2007 nebylo vyčerpáno 196 tis. Kč a o rok dříve 318 tis. Kč).

V rámci ostatních dotací jsou uvedeny nečerpané prostředky na rozvojový program na podporu škol, které realizují inkluzivní vzdělávání, ve výši 168 tis. Kč. Nedočerpané dotace poskytované na projekty v oblasti sociální prevence, prevence kriminality a protidrogové politiky byly vykázány ve výši 82 tis. Kč, což je o 25 tis. Kč méně než v roce 2008 a o 132 tis. Kč méně než v roce 2007. Nebyly vyčerpány také prostředky poskytnuté na zabezpečení náhradního stravování, kdy částka 54 tis. Kč byla ovlivněna zejména zvýšenou nemocností žáků v závěru roku a tím i nižším počtem odebraných obědů. Z prostředků na program hustota a specifika bylo vráceno celkem 41 tis. Kč. Plně dočerpány nebyly rovněž prostředky poskytnuté na bezplatnou přípravu dětí azylantů (27 tis. Kč), prostředky poskytnuté na školní potřeby pro žáky 1. ročníků základních škol (15 tis. Kč) a prostředky na projekty EVVO (12 tis. Kč).

Objem prostředků poskytnutých školám zřízeným krajem na přímé náklady na vzdělávání (včetně příplatku na sport) poprvé poklesl oproti předchozímu období, a to o 75 mil. Kč, což představuje snížení o 2 %. Objem prostředků nejvíce meziročně vzrostl v období 2005/2004, a to o 7,2 %, v loňském roce představoval růst jen 0,2 %. Tato situace byla ovlivněna zejména pokračujícím poklesem počtu žáků. Na celkovém poklesu prostředků se projevil i vliv převodu dvou velkých středních škol s účinností od 1. 9. 2009 do kategorie škol soukromých, což si vyžádalo i snížení objemu prostředků přímých nákladů na vzdělávání o 27 mil. Kč.

Objem přímých nákladů na vzdělávání v členění podle druhů jednotlivých organizací jsou uvedeny v následující tabulce. **Pro zařazení prostředků bylo použito členění dle platné rozpočtové skladby, které vždy plně neodpovídá druhovému členění škol dle školské legislativy.**

Tab. č. 85 Výdaje hrazené prostřednictvím krajských normativů školám a školským zařízením kraje v tis. Kč (zdroj OŠMS)

Druh školské organizace	2006	2007	2008	2009				
	NIV*	NIV	NIV	NIV	z toho:			
					PNP*	OON*	Odvody*	ONIV*
Mateřské školy		2 012	2 134	2 288	1 664	0	600	24
Speciální MŠ	27 467	38 023	38 087	41 802	30 312	157	10 950	383
Speciální ZŠ	209 022	320 864	331 355	309 563	222 102	1 170	80 353	5 938
Internátní speciální ZŠ	24 164	0	0	0	0	0	0	0
Gymnázia**	361 505	539 866	553 015	601 331	429 702	2 441	155 527	13 661
Střední odborné školy	617 539	859 833	878 715	909 516	651 342	7 464	237 010	13 700
SOU a U	607 427	867 793	843 226	815 779	583 742	8 638	212 767	10 632
Speciální střední odborné školy	38 377	0	0	0	0	0	0	0
Speciální střední školy	105 106	195 895	180 571	122 333	87 863	968	31 961	1 541
Konzervatoře		63 274	64 856	61 831	43 810	1 200	16 180	641
Sportovní školy - gymnázia**	22 577	35 318	36 831	0	0	0	0	0
Školní stravování MŠ a ZŠ	5 882	8 876	9 158	10 018	6 850	0	2 466	702
Ostatní školní stravování	60 414	88 381	91 981	92 084	65 740	274	23 771	2 299
Školní družiny a kluby	8 810	15 149	13 650	14 993	10 913	14	3 933	133
Internáty		6 913	7 270	5 708	4 169	0	1 501	38
Domovy mládeže	53 200	73 371	68 818	63 936	45 391	1 103	16 662	780

Druh školské organizace	2006	2007	2008	2009				
	NIV*	NIV	NIV	NIV	z toho:			
					PNP*	OON*	Odvody*	ONIV*
Zařízení výchovného poradenství a prev. vých. péče	43 680	70 412	70 592	69 570	49 577	579	18 046	1 368
Vyšší odborné školy	26 952	37 658	37 486	38 716	25 950	2 143	10 068	555
Základní umělecké školy	233 143	339 146	349 701	345 430	247 990	4 490	90 835	2 115
Využití volného času dětí	61 090	32 375	25 281	25 795	17 592	990	6 670	543
Ústavy péče pro mládež	118 100	169 061	169 487	166 445	120 190	1 576	43 590	1 089
Celkem	2 624 455	3 764 220	3 772 214	3 697 138	2 644 899	33 207	962 890	56 142

* neinvestiční výdaje (NIV) = prostředky na platy (PNP), ostatní osobní náklady (OON), zákonné pojistné, příděl do FKSP (Odvody) a ostatní neinvestiční výdaje (ONIV)

** od roku 2009 jsou prostředky pro sportovní gymnázia včetně příplatku na sport vykazovány v rámci běžných gymnázií

Od roku 2007 jsou vykazovány samostatně prostředky pro internáty (doposud pod domovy mládeže), pro konzervatoře (do té doby pod středními školami), naopak společně jsou od roku 2007 vykazovány prostředky pro speciální SOU, U a SŠ (doposud samostatně speciální SOU a U, speciální SŠ) a speciální ZŠ (dosud internátní speciální ZŠ a speciální ZŠ).

Přímé náklady na vzdělávání poskytnuté organizacím vykonávajícím činnost škol na území MSK zřizovaným obcemi či svazky obcí dosáhly za rok 2009 objemu 5 177 mil. Kč. Oproti předchozímu roku došlo k poklesu objemu poskytnutých prostředků o 58,9 mil. Kč, tedy o 1,1 %. Je to poprvé od roku 2003, kdy jsou prostředky poskytovány obcím školám prostřednictvím rozpočtu kraje, kdy došlo k meziročnímu poklesu poskytnutých dotací. Rozdělení výdajů podle druhů organizací je uvedeno v následující tabulce.

Tab. č. 86 *Neinvestiční výdaje škol a školských zařízení zřizovaných obcemi v tis. Kč (zdroj OŠMS)*

Druh školské organizace	2006	2007	2008	2009				
	NIV*	NIV	NIV	NIV	z toho:			
					PNP*	OON*	Odvody*	ONIV*
Mateřské školy	914 436	986 589	1 038 511	1 082 137	783 778	2 312	282 944	13 103
Speciální MŠ	4 699	2 042	0	0	0	0	0	0
Základní školy	3 251 948	3 359 046	3 318 020	3 216 804	2 285 797	15 257	827 065	88 685
Speciální ZŠ	2 020	3 956	6 546	4 783	3 438	29	1 248	68
Gymnázia	7 161	7 385	7 731	7 726	5 576	0	2 006	144
Základní umělecké školy	38 638	40 085	43 656	43 058	31 373	123	11 334	228
Školní družiny a kluby	211 021	225 238	242 106	242 022	175 151	1 588	63 592	1 691
Školní stravování MŠ a ZŠ	467 788	481 785	495 374	496 355	355 442	516	128 092	12 305
Střediska volného času	18 875	74 913	83 780	83 980	54 985	5 390	21 640	1 965
Celkem	4 916 586	5 181 039	5 235 724	5 176 865	3 695 540	25 215	1 337 921	118 189

Poznámka: *neinvestiční výdaje (NIV) = prostředky na platy (PNP), ostatní osobní náklady (OON), zákonné pojistné + FKSP (Odvody) a ostatní neinvestiční výdaje (ONIV)

Údaje o přímých výdajích na vzdělávání v rozdělení podle zřizovatelů škol a jednotlivých druhů škol přepočtené na jednotku výkonu (tedy dítě, žáka, ubytovaného apod.) jsou uvedeny v následující tabulce. Výdaj na žáka školy zřízené soukromým subjektem je vypočten z dotací poskytovaných podle zákona č. 306/1999 Sb.

Tab. č. 87 Přímé výdaje na vzdělávání na dítě, žáka a studenta u jednotlivých druhů škol a školských zařízení v tis. Kč (zdroj OŠMS)

Druh školské organizace	Školy zřízené soukromými subjekty				Školy zřízené obcemi				Školy zřízené krajem			
	2006	2007	2008	2009	2006	2007	2008	2009	2006	2007	2008	2009
Mateřské školy	24,45	25,47	30,69	29,62	28,52	30,49	31,61	31,92	x	x	x	x
Speciální MŠ	x	x	x	121,16	x	x	x	x	58,07	64,78	71,19	76,00
Základní školy	35,83	45,17	44,17	42,17	28,61	31,27	32,32	32,72	x	x	x	x
Speciální ZŠ	112,08	114,82	110,10	117,05	x	x	x	x	75,41	85,63	91,26	89,16
Gymnázia	34,22	34,75	35,96	39,35	33,00	35,34	36,64	37,32	34,47	36,29	37,15	38,38
SOŠ	37,68	38,45	40,64	42,42	x	x	x	x	38,39	40,25	41,19	41,90
SOU a U	39,03	40,45	44,87	47,37	x	x	x	x	41,03	46,93	42,96	43,93
Speciální střední školy	86,47	90,41	82,18	72,07	x	x	x	x	65,37	90,32	96,87	75,98
Školní stravování MŠ a ZŠ	3,33	3,44	3,17	2,83	4,09	3,54	3,67	3,69	3,75	4,83	4,33	4,42
Ostatní školní stravování	3,26	3,40	3,77	3,71	x	x	x	x	3,82	4,08	3,71	3,61
Školní družiny a kluby	9,50	10,02	9,94	9,70	8,76	8,96	9,35	9,06	13,65	17,55	14,71	16,28
Internáty, domovy mládeže	23,09	21,58	21,46	19,80	x	x	x	x	23,47	24,46	25,11	26,83
VOŠ	33,84	34,79	36,91	43,32	x	x	x	x	37,83	41,20	40,88	45,18
ZUŠ	10,27	9,88	13,89	12,75	15,88	16,57	16,95	16,47	15,48	16,11	16,31	15,79
SVČ	1,76	2,08	3,84	2,65	6,84	4,35	4,63	4,54	6,84	2,29	4,83	6,92

Poznámka: V přehledu nejsou uvedeny přímé výdaje na žáka v případech, kdy tyto údaje nejsou srovnatelné s údaji za školy jiných zřizovatelů, protože jsou počítány z příliš malého souboru s nízkým počtem žáků. V údajích za školy zřizované soukromými subjekty se projevuje také vliv počtu škol, jimž je poskytována pouze základní dotace, a dále dopad změny počtu žáků v průběhu školního roku na poskytnutou výši dotace.

Do následující tabulky byly zahrnuty neinvestiční i investiční účelové prostředky poskytované školám zřízeným krajem ze státního rozpočtu na realizaci rozvojových programů v jednotlivých letech. Za rok 2009 se jedná zejména o prostředky rozvojových programů poskytnuté na zvýšení nenárokových složek platů pedagogických pracovníků, na posílení úrovně odměňování nepedagogických pracovníků, na asistenty pedagogů pro děti, žáky a studenty se sociálním znevýhodněním, na program hustota a specifika, na rozvojový program na podporu škol, které realizují inkluzivní vzdělávání, EVVO pro školy apod.

Tab. č. 88 Výdaje na rozvojové programy hrazené školám a školským zařízením kraje z prostředků státního rozpočtu v tis. Kč (zdroj OŠMS)

Druh školské organizace	r. 2009	r. 2008	r. 2007	r. 2006	r. 2005	r. 2004	r. 2003
Mateřské školy	230	15					
Speciální MŠ	3 061	193	0	15	41	92	467
Speciální ZŠ	42 232	7 761	5 465	6 434	2 878	1 567	2 750
Internátní speciální ZŠ	0	0	0	238	274	345	607
Střední odborná učiliště	33 601	3 727	751	13 662	8 201	2 650	2 927
Střední odborné školy	46 293	5 199	1 109	17 113	12 568	1 393	7 789
Střední odborná učiliště	66 161	7 210	676	14 079	8 701	4 302	10 323
Speciální střední odborné školy	0	0	0	745	293	187	565
Speciální střední školy	9 738	1 143	313	271	711	740	742
Konzervatoře	3 519	417	17	0	0	0	0

Druh školské organizace	r. 2009	r. 2008	r. 2007	r. 2006	r. 2005	r. 2004	r. 2003
Sportovní školy - gymnázia	0	338	6	572	135	122	147
Školní stravování MŠ a ZŠ	0	0	39		0	0	0
Ostatní školní stravování	128	0	0		0	0	0
Školní družiny a kluby	0	0	0		0	0	0
Internáty	0	0	0	0	0	0	0
Domovy mládeže	379	48	0		0	22	28
Zařízení výchovného poradenství	2 041	276	0		41	260	794
Školní hospodářství	108	0	0		0	1 982	0
Ostatní zařízení související s výchovou a vzděláváním mládeže	476	4 100	4 500	6 500	8 313	1 966	1 617
Vyšší odborné školy	14 995	0	0		0	0	0
Základní umělecké školy	1 421	2 366	0	427	564	910	1 175
státní jazykové školy	215	42	0	406	25	0	0
Využití volného času dětí	1 141	117	0		0	217	282
Ústavy péče pro mládež	8 648	957	0		46	205	259
Celkem	234 387	33 909	12 876	60 462	42 791	16 960	30 472

Poznámka: Prostředky na oblast SIPVZ jsou v přehledu uvedeny do roku 2007, kdy byl program ukončen. Prostředky na soutěže a přehlídky a na rozvojový program podpora romských žáků středních škol jsou zde vykázány jen do roku 2005, protože od roku 2006 nejsou tyto prostředky sledovány podle druhů organizací.

PROSTŘEDKY Z ROZPOČTU MSK

V roce 2009 byly z rozpočtu kraje financovány obdobně jako v předchozích letech rozvojové programy MSK a aktivity vedoucí k naplňování cílů, které byly vytyčeny v DZ kraje. Opět byly v rozpočtu vyčleněny prostředky k zabezpečení dotačního programu Podpora mobility mladých pracovníků výzkumu a vývoje v MSK. Objem prostředků určených na podporu aktivit v oblasti sportu, volného času a prevence realizovaných grantovým způsobem zůstal zachován na úrovni předchozích let. Vzhledem k ukončení financování programu SIPVZ ze strany MŠMT byly školám poskytujícím stupeň vzdělání rozepsány účelové prostředky na zajištění přístupu k ICT, a to ve výši 50 tis. Kč pro střední školy a 35 tis. Kč pro školy základní. Jako každým rokem byla i v rozpočtu roku 2009 vyčleněna částka, a to ve výši 3,9 mil. Kč, která umožnila finančně podpořit realizaci změn v oblasti školství vyvolaných zejména slučováním škol a změnou jejich oborové nabídky. V rozpočtu byla již druhým rokem vyčleněna částka na osobní náklady školních psychologů a školních speciálních pedagogů ve výši 4,5 mil. Kč. Poprvé byl realizován program podpory málopočetných tříd s obory požadovanými trhem práce, a to v objemu 4 mil. Kč. Dobíhala také realizace programu podpora jazykového vzdělávání, a to v omezeném rozsahu 400 tis. Kč jako podpora pro učitele mateřských škol, kteří nejsou cílovou skupinou podporovanou OP VK.

Objem prostředků určených na příspěvky na provoz příspěvkových organizací v roce 2009 byl oproti schválenému rozpočtu roku 2008 navýšen o 4 %, tj. na 703 484 tis. Kč (v předchozím roce činilo navýšení 3 %). Část příspěvku na provoz ve výši 90,4 mil. Kč byla školám a školským zařízením poskytnuta účelově na krytí účetních odpisů. V roce 2009 nebyla z rozpočtu kraje poskytnuta návratná finanční výpomoc žádné příspěvkové organizaci.

Členění těchto výdajů podle stavu k 31. 12. 2009 je uvedeno v následující tabulce.

Tab. č. 89 Prostředky poskytnuté z rozpočtu MSK v tis. Kč (zdroj OŠMS)

Účel	2006	2007	2008	2009
Prostředky na běžný provoz příspěvkových organizací včetně individuálního posílení	645 148	658 528	678 196	699 996
Oceňování ped. pracovníků (Den učitelů) - peněžní odměna	166	178	183	179

Účel	2006	2007	2008	2009
Účelové dotace celkem:	26 096	23 951	31 540	33 048
v tom:				
- účelové dotace příspěvkovým organizacím	12 968	14 185	19 319,00	17 003
Podpora akcí, vyplývajících z DZ kraje				
- podpora jazykového vzdělávání ped. pracovníků	1 500	1 750	1 150	400
- podpora soutěží a přehlídek	500	550	600	700
- podpora projektů EU "LEONARDO"	566	500	500	500
- podpora projektu SIPVZ*	3 015	380	660	660
- podpora změn v oblasti školství	2 790	2 320	2 037	3 160
- podpora environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty	1 579	1 516	1 200	1 200
- zlepšení vybavenosti škol a šk. zařízení b obl. vol. času	0	0		
- aktivity škol a šk. zař. v obl. prevence a využ. vol. času	0	0		
- pokrytí nákladů na zajištění osobní asistence	2 388	1 740	0	0
- podpora talentů	151	481	1 339	833
- RISA	500	0		
- podpora málopočetných tříd	139	529	708	560
- školní pedagogové/školní speciální pedagogové	0	0	4 027	4 032
- Podpora málopoč. tříd s obory požadovanými trhem práce				4 000
Podpora sportu, volnočasových aktivit a prevence negativních jevů formou grantů	5 236	5 274	5 315	5 427
Ostatní činnosti odboru	7 637	13 838	11 151	12 980
v tom:				
- oceňování nejlepších pedagogů, studentů a sportovců	462	587	519	619
- podpora individuálních akcí např. Zlatá tretra	4 697	10 265	7 721	9 440
- podpora mezin. projektů EU v oblasti volného času	305	402	187	0
- monitorování kvality a zkvalitnění přijímacího řízení	1 066	980	1 547	1 119
- podpora mobility mladých pracovníků výzkumu	527	1 604	1 177	1 802
- analýza sportu (převod z r. 2006)	580	0	0	0
Prostředky na reprodukci majetku PO	207 508	198 470	156 719	158 387
z toho v rámci uvedených dotací PO	3 353	10 690	6 445	5 166
Celkem mezisoučet	888 438	889 549	876 659	904 851
dotace obcím - individuální požadavky	12 064	13 200	250	100
dotace vysokým školám - individuální požadavky				15 000
Celkem	900 502	902 749	876 909	919 951

* od roku 2007 nebyly projekty SIPVZ realizovány, prostředky tedy byly poskytnuty jen pro technickou podporu ze strany KVIC

ČLENĚNÍ VÝDAJŮ Z ROZPOČTU MSK PODLE DRUHŮ ORGANIZACÍ

V následující tabulce je uveden objem prostředků poskytnutých z rozpočtu MSK na úhradu provozních nákladů škol a školských zařízení zřízených krajem (včetně prostředků poskytovaných na krytí účetních odpisů) a účelových prostředků, které byly jednotlivým příspěvkovým organizacím poskytnuty k realizaci rozvojových programů kraje, na spolufinancování programu Leonardo a obdobných aktivit. V přehledu nejsou zahrnuty prostředky poskytované školám účelově k zajištění reprodukce a oprav majetku, jež jsou uvedeny samostatně v tabulce č. 90 a dále prostředky, které nejsou sledovány podle druhů organizací (účelové dotace na EVVO, podpora talentů, soutěží a přehlídek apod.).

Tab. č. 90 Výdaje hrazené z prostředků zřizovatele školám a školským zařízením zřízeným krajem v tis. Kč (zdroj OSMS)

Druh školské organizace	2009		2008		2007		2006	
	Provozní	Účelové	Provozní	Účelové	Provozní	Účelové	Provozní	Účelové
Mateřské školy	773	0	882	0	834	0	0	0
Speciální MŠ	5 641	290	5 534	335	5 676	102	6 115	50
Speciální ZŠ	52 010	789	48 565	816	45 983	1 065	40 925	440
Internátní speciální ZŠ	0	0	0	0	0	0	5 676	30
Gymnázia	95 743	2 393	85 269	2 599	80 299	4 188	77 153	3 175
Střední odborné školy	161 039	4 856	145 724	4 933	141 331	1 003	141 030	1 877
Střední odborná učiliště	206 842	9 824	199 730	8 202	188 908	4 727	188 373	2 775
Speciální střední odborné školy	0	0	0	0	0	0	9 346	563
Speciální střední školy	21 020	1 107	41 631	374	30 234	0	19 647	64
Konzervatoře	6 413	0	6 636	0	6 996	3 000	0	0
Sportovní školy - gymnázia	0	0	5 384	407,4	4 979	241	4 449	612
Školní stravování MŠ a ZŠ	3 068	0	2 919	0	3 010	31	2 888	0
Ostatní školní stravování	30 456	60	30 753	323	31 513	260	30 629	747
Školní družiny a kluby	1 393	0	1 278	0	1 278	0	1 242	0
Internáty	1 057	0	1 092	0	1 085	0	0	0
Domovy mládeže	21 670	122	21 864	0	23 195	150	20 536	418
Zařízení výchovného poradenství a preventivně výchovné péče	6 450	153	6 137	200,5	5 858	520	5 729	2 893
Školní hospodářství	12 123	0	0	0	13 537	0	12 960	3 189
Ostatní zařízení související s vých. a vzděl. mládeže	4 803	1 823	0	442	3 942	1 750	3 750	1 550
Vyšší odborné školy	5 825	507	7 269	220	6 850	28	5 777	1 200
Základní umělecké školy	0	1 590	30	210	65	1 250	182	15
Jazykové školy	0	0	1200	0	725	0	0	0
Střediska volného času	4 028	90	3 591	463	5 871	456	13 686	349
Dětské domovy	59 642	430	62 707	0	56 359	131	54 994	1 028
Celkem	699 996	24 034	678 195	19 524	658 528	18 902	645 087	20 975

Poznámka: Od roku 2007 jsou vykazovány samostatně prostředky pro internáty (do roku 2006 pod domovy mládeže), pro konzervatoře (do roku 2006 pod středními školami), naopak společně jsou od roku 2007 vykazovány prostředky pro speciální SOU, U a SŠ (do té doby samostatně speciální SOU a U, speciální SŠ) a speciální ZŠ (do roku 2006 internátní speciální ZŠ a speciální ZŠ). Od roku 2009 jsou prostředky pro sportovní gymnázia vykazovány v rámci běžných gymnázií.

3.2 Hospodaření příspěvkových organizací zřízených MSK za rok 2009 včetně dosažených výsledků hospodaření

DOSAŽENÉ VÝSLEDKY HOSPODAŘENÍ

Hospodaření roku 2008 ukončilo 225 organizací s tím, že práva a závazky organizace Dětský domov a Školní jídelna, Frýdek-Místek, Na Hrázi přešla k 31. 12. 2008 na Dětský domov a Školní jídelnu, Frýdek-Místek. V průběhu roku došlo k dalším změnám, kdy k 1. 7. 2009 došlo ke sloučení Domova mládeže, Ostrava-Mariánské Hory s Domovem mládeže a Školní jídelnou-výdejnou, Ostrava-Hrabůvka. K 1. 9. došlo ke sloučení Dětského domova a Školní jídelny v Horním Benešově s Dětským domovem a Školní jídelnou v Lichnově a dále v oblasti středního školství došlo ke sloučení Střední školy obchodní, Ostrava se Střední školou oděvní, služeb a podnikání, Ostrava-Poruba. Poprvé také došlo

s účinností od 1. 9. 2009 k převodu činností dvou středních škol na soukromý subjekt a následně byly tyto příspěvkové organizace sloučeny s jinými školami. Jednalo se o sloučení Střední školy technické v Ostravě-Hrabůvce se Střední školou elektrotechnickou v Ostravě a dále o sloučení Střední školy, Třinec-Kanada se Střední odbornou školou a Středním odborným učilištěm podnikání a služeb v Jablunkově. Hospodaření roku 2009 tak ukončilo 219 příspěvkových organizací zřízených krajem.

Organizace vykázaly celkový kladný výsledek hospodaření ve výši 5,5 mil. Kč, což je nejnižší objem od roku 2002. Organizace ukončily rok 2009 se zlepšeným výsledkem hospodaření v hlavní činnosti ve výši 3,9 mil. Kč, v doplňkové činnosti pak se ziskem 1,6 mil. Kč. Ve srovnání s předchozím rokem je celkový zisk nižší o 10,8 mil. Kč. Celková výše dosaženého výsledku hospodaření byla ovlivněna zejména vysokou ztrátou vykázanou Školním statkem, Opava v celkové výši 9,8 mil. Kč. Za rok 2009 proúčtovaly v souladu s platnými právními předpisy nekryté odpisy jen 2 organizace v celkovém objemu 67 tis. Kč, což neovlivnilo vykázaný výsledek hospodaření (v předchozím roce tak bylo proúčtováno 0,56 mil. Kč).

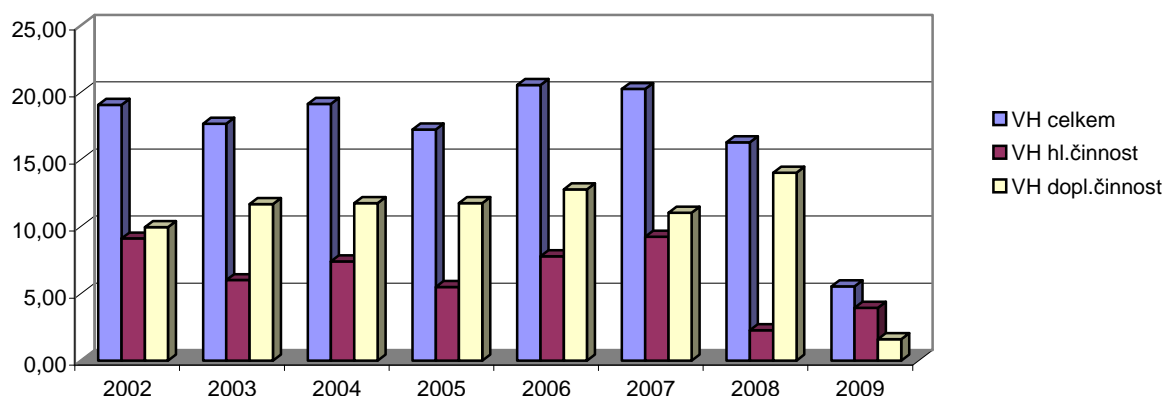
Zlepšený výsledek hospodaření vykázalo 172 organizací, 43 organizací dosáhlo vyrovnaného hospodaření a 4 organizace vykázaly celkovou ztrátu ve výši 10,25 mil. Kč. Po využití kladných výsledků hospodaření ve výši 257,8 tis. Kč k vyrovnání ztrát minulých období a započtení ztráty z roku 2009 bude 10 organizací nadále vykazovat nevypořádanou ztrátu, jejíž celková výše dosáhne 11,4 mil. Kč. Ve srovnání s rokem 2008, kdy 1 organizace dosáhla zisku přesahujícího milion korun (KVIC Nový Jičín, 1,02 mil. Kč), byl nejvyšší výsledek hospodaření (884 tis. Kč), kterého dosáhla Střední škola elektrostavební a dřevozpracující ve Frýdku-Místku, nižší o 136 tis. Kč. Přehled dosažených výsledků hospodaření za rok 2009 včetně zůstatků nevypořádaných ztrát je uveden v příloze č. 3.

Ve struktuře celkového výsledku hospodaření došlo k velmi výrazné změně. Zatímco u výsledku roku 2008 jsme s uspokojením konstatovali, že byl tvořen z 86 % ziskem z doplňkové činnosti a toto procento bylo nejvyšší od roku 2002, u výsledku roku 2009 tvoří zisk z doplňkové činnosti pouze 29 %, přičemž v období 2002 – 2007 se zisk v doplňkové činnosti pohyboval v rozpětí od 52 % do 68 %. Změna struktury je ovlivněna zejména vysokou ztrátou vykázanou Školním statkem v Opavě, kdy převážná část ztráty (9,6 mil. Kč) vznikla v doplňkové činnosti. Pokud bychom od celkového výsledku hospodaření odečetli výsledek Školního statku, Opava, struktura by se výrazně změnila, a to tak, že na celkovém upraveném výsledku ve výši 15,4 mil. Kč by se podílela doplňková činnost 11,2 mil. Kč, tj. 73 %.

Celkem 30 organizací vykázalo ztrátovou hlavní činnost v celkovém objemu 5,1 mil. Kč, nulového výsledku v hlavní činnosti dosáhlo 64 organizací a zisk vykázalo 125 organizací v celkovém objemu 9 mil. Kč. V doplňkové činnosti vykázaly ztrátu 2 organizace v celkovém objemu 9,8 mil. Kč a zisku dosáhlo 88 organizací v celkovém objemu 11,4 mil. Kč.

Hospodaření roku 2001 školy ukončily s celkovou ztrátou v objemu 41,46 mil. Kč (ztráta v hlavní činnosti dosáhla částky 51,06 mil. Kč, zisk v doplňkové činnosti 9,6 mil. Kč). Od roku 2002 končí hospodaření škol ziskem, jehož výše se pohybuje v rozmezí od 5,5 mil. Kč (rok 2009) do 20,6 mil. Kč (rok 2006) viz následující graf.

Graf č. 14 Dosažené výsledky hospodaření v mil. Kč (zdroj OŠMS)

STRUKTURA NÁKLADŮ

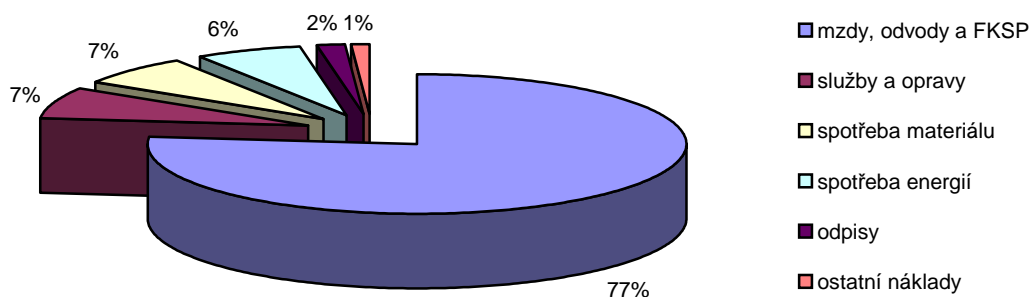
Celkové náklady v hlavní činnosti dosáhly objemu 5 148 mil. Kč. Meziročně došlo k jejich zvýšení o cca 165 mil. Kč. Zatímco mezi roky 2008 a 2007 i roky 2007 a 2006 vzrostly náklady ročně jen o 1 %, oproti roku 2008 došlo k navýšení nákladů o 3,3 %.

V procentuálním vyjádření struktury nákladů nedošlo ve srovnání s rokem 2008 ke změně. Z přehledu uvedeného v následující tabulce je zřejmé, že došlo k nárůstu v kategorii mzdových nákladů, které tvoří největší část celkových nákladů (z 1% na 3 %). Naopak zpomalení tempa růstu nákladů na energie (z 11 % na 7 %) umožnilo zvýšenou spotřebu služeb a materiálu, kde školy v předchozím období výrazněji šetřily.

Tab. č. 91 Přehled o výši nákladů hlavní činnosti v mil. Kč (zdroj OŠMS)

Druh nákladů	rok 2009			rok 2008			rok 2007			rok 2006			rok 2005		
	částka	%	09/08	částka	%	08/07	částka	%	07/06	částka	%	06/05	částka	%	05/04
spotřeba materiálu	357	7	1,05	340	7	0,99	344	7	0,95	361	7	1,00	361	8	1,06
spotřeba energií	321	6	1,07	301	6	1,11	270	5	0,95	285	6	1,10	260	5	1,05
služby a opravy	369	7	1,03	358	7	0,98	366	7	0,90	406	8	1,05	386	9	1,01
mzdy, odvody, FKSP	3 954	77	1,03	3 836	77	1,01	3 801	78	1,03	3 677	76	1,05	3 493	75	1,06
odpisy	96	2	1,02	94	2	1,01	93	2	0,98	95	2	1,01	94	2	1,01
ostatní náklady	51	1	0,94	54	1	0,86	63	1	0,98	64	1	1,10	58	1	1,23
Celkem	5148			4 983			4 937			4 888			4 652		

Graf č. 15 Struktura nákladů v roce 2009 (zdroj OŠMS)

Z celkových nákladů vykázaných v hlavní činnosti příspěvkových organizací bylo 77 % kryto prostředky poskytnutými z rozpočtu MŠMT, 15 % příspěvkem zřizovatele a z ostatních zdrojů (vlastních výnosů, dotací poskytnutých např. úřady práce a prostředků peněžních fondů) bylo uhrazeno zbývajících 8 % nákladů.

Tab. č. 92 Celkové náklady PO v hlavní činnosti za rok 2008 v tis. Kč (zdroj OŠMS)

Druh školské organizace	Náklady celkem	z toho:		
		z MŠMT	od zřizovatele	z ostat. zdrojů
Speciální mateřské školy	50 521,58	43 620,49	5 898,32	1 002,77
Speciální základní školy	413 670,45	346 877,58	54 039,04	12 753,83
Gymnázia	755 554,46	636 434,79	96 644,92	22 474,75

Druh školské organizace	Náklady celkem	z toho:		
		z MŠMT	od zřizovatele	z ostat. zdrojů
Střední odborné školy	1 170 364,52	951 364,41	177 464,64	41 535,47
Střední odborná učiliště a učiliště	1 208 449,58	894 461,93	219 933,32	94 054,33
Speciální střední školy	152 739,86	127 491,51	21 124,45	4 123,90
Konzervatoře	74 820,20	65 350,00	6 413,00	3 057,20
Školní stravování MŠ a ZŠ	20 574,00	11 175,79	2 935,64	6 462,57
Ostatní školní stravování	203 775,35	83 288,19	30 490,58	89 996,58
Internáty	6 930,76	6 184,32	737,30	9,14
Domovy mládeže	107 309,46	66 969,20	22 351,64	17 988,62
Vyšší odborné školy	51 301,41	41 121,05	7 023,92	3 156,44
Základní umělecké školy	422 819,65	361 540,00	3 861,07	57 418,58
Využití volného času dětí a mládeže	46 708,31	26 956,00	4 198,49	15 553,82
Dětské domovy	249 006,40	172 972,91	60 293,38	15 740,11
Ostatní	213 360,88	100 283,31	68 644,73	44 432,84
CELKEM	5 147 906,87	3 936 091,48	782 054,44	429 760,95

Pro úplnost uvádíme srovnání procenta fixních nákladů z běžných provozních nákladů (tj. provozních nákladů hrazených pouze z prostředků zřizovatele a vlastních zdrojů organizací, bez prostředků na platy, zákonných odvodů a nákladů na tvorbu fondu kulturních a sociálních potřeb hrazených z těchto zdrojů) podle jednotlivých druhů škol. Oproti předchozímu roku došlo ke zvýšení podílu fixních nákladů (tj. nákladů na energie včetně tuhých paliv, na účetní odpisy majetku a hrazené nájemné) na provozních nákladech, kdy tyto tvoří již 39,5 %, což je o 1,85 % více oproti roku 2008. Toto procento každoročně stoupá (v roce 2004 to bylo 34,5%), což v praxi znamená, že organizacím zůstává méně volných zdrojů pro řešení ostatních provozních potřeb.

Tab. č. 93 Struktura nákladů PO v hlavní činnosti v tis. Kč (zdroj OŠMS)

Druh školské organizace	Provozní náklady	Provozní náklady bez mzdových	Celkové fixní náklady	% fixních nákladů z celkových nákladů	z toho:		
					náklady na energie	odpisy majetku	hrazené nájemné
Speciální mateřské školy	6 901,09	6 868,45	3 116,70	45,38	2 356,43	588,37	171,90
Speciální základní školy	66 792,87	65 645,64	34 400,10	52,40	25 370,27	6 640,99	2 388,84
Gymnázia	119 119,67	116 900,57	60 621,60	51,86	43 295,37	14 684,89	2 641,34
Střední odborné školy	219 000,11	216 392,08	93 357,08	43,14	69 036,22	21 269,62	3 051,24
Střední odborná učiliště a učiliště	313 987,65	289 855,93	116 575,50	40,22	84 262,95	29 775,10	2 537,45
Speciální střední školy	25 248,35	23 560,50	11 083,23	47,04	9 441,55	1 404,42	237,26
Konzervatoře	9 470,20	9 420,33	5 236,23	55,58	2 198,20	3 038,03	0,00
Školní stravování MŠ a ZŠ	9 398,21	9 394,84	1 878,12	19,99	1 537,85	214,60	125,67
Ostatní školní stravování	120 487,16	118 817,23	19 965,64	16,80	15 841,04	4 042,37	82,23
Internáty	746,44	746,44	574,17	76,92	574,17	0,00	0,00
Domovy mládeže	40 340,26	39 449,28	22 155,69	56,16	19 536,12	1 855,39	764,18
Vyšší odborné školy	10 180,36	10 094,98	5 596,35	55,44	4 727,50	719,62	149,23

Druh školské organizace	Provozní náklady	Provozní náklady bez mzdových	Celkové fixní náklady	% fixních nákladů z celkových nákladů	z toho:		
					náklady na energie	odpisy majetku	hrazené nájemné
Základní umělecké školy	61 279,65	59 896,30	23 062,18	38,50	15 608,14	4 309,78	3 144,26
Využití volného času dětí a mládeže	19 752,31	18 814,85	5 143,78	27,34	3 562,39	859,68	721,71
Dětské domovy	76 033,49	75 251,55	20 970,71	27,87	16 491,46	4 131,44	347,81
Ostatní	113 077,57	46 711,24	13 941,66	29,85	8 732,00	2 816,08	1 367,41
CELKEM	1 211 815,39	1 107 820,20	437 678,73	39,51	322 571,64	96 350,38	17 730,53

STRUKTURA VÝNOSŮ

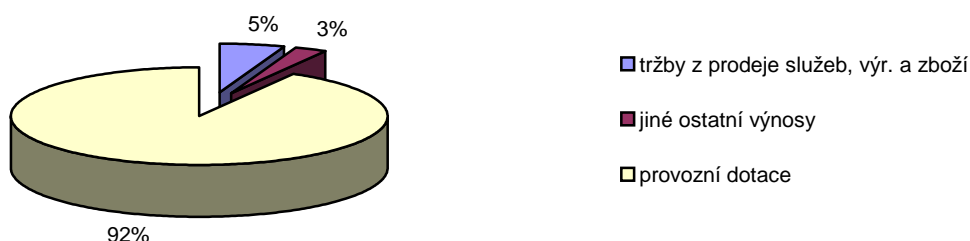
Výnosy škol za rok 2009 dosáhly výše 5 151 mil. Kč, což je o 165 mil. Kč (tj. 3,3 %) více ve srovnání s předchozím rokem. Na uvedeném zvýšení výnosů se podílel zejména meziroční růst provozní dotace o cca 171 mil. Kč (o 4 %). U výnosů z tržeb za prodej služeb a výrobků došlo k 6% poklesu ve srovnání s předchozím rokem, tj. o cca 19 mil. Kč, naopak došlo ke zvýšení ostatních výnosů o cca 13 mil. Kč, tj. o 3 % ve srovnání s rokem 2008. V průběhu roku 2009 organizace zapojily do hospodaření v hlavní činnosti prostředky peněžních fondů v objemu 59 mil. Kč, tedy o 12 mil. Kč více než v roce 2008 a o 23 mil. Kč více než v roce 2007. Jedná se zejména o využití prostředků rezervního fondu k úhradě provozních potřeb a dále prostředků investičního fondu jako doplňkového zdroje pro krytí oprav nemovitého majetku.

Tab. č. 94 Přehled o výši výnosů hlavní činnosti v mil. Kč (zdroj OŠMS)

Druh výnosů	rok 2009			rok 2008			rok 2007			rok 2006			rok 2005		
	částka	%	09/08	částka	%	08/07	částka	%	07/06	částka	%	06/05	částka	%	05/04
provozní dotace	4 724	92	1,04	4 553	91	1,01	4 522	92	1,02	4 434	90	1,06	4 197	90	1,07
tržby z prodeje služeb, výrobků	280	5	0,94	299	6	0,98	304	6	0,92	329	7	0,97	339	7	0,96
jiné ostatní výnosy	147	3	1,1	134	3	1,12	120	2	0,90	133	3	1,09	122	3	1,03
Celkem	5 151			4 986			4 946			4 896			4 658		

V dosažených výnosech se projevily dopady ekonomické krize, kdy školám oproti předchozímu období výrazně poklesly tržby z prodeje služeb a výrobků, a to o 17,3 mil. Kč (o rok dříve tyto výnosy poklesly o 5,3 mil. Kč). Nejvýrazněji se na uvedeném propadu podílelo snížení tržeb za prodej služeb (snížení o 14,3 mil. Kč), tržby za prodej výrobků a zboží poklesly o 3 mil. Kč a poklesly také výnosy z aktivace vnitroslužeb o 1,5 mil. Kč. Projevil se také pokles úroků, kdy tyto výnosy meziročně poklesly o 1,3 mil. Kč. Zvýšení výnosů z prodeje materiálu víceméně vyrovnalo pokles výnosů z prodeje dlouhodobého majetku. Naopak zvýšení bylo zaznamenáno u aktivace dlouhodobého majetku a ostatních výnosů (celkem o 3 mil. Kč).

Graf č. 16 Struktura výnosů v roce 2009 (zdroj OŠMS)

FINANCOVÁNÍ REPRODUKCE A OPRAV DLOUHODOBÉHO MAJETKU

Akce reprodukce majetku byly v roce 2009 financovány z rozpočtu Moravskoslezského kraje, z prostředků investičních fondů příspěvkových organizací a účelové investiční dotace ze státního rozpočtu. V roce 2009 bylo financováno celkem 68 akcí týkajících se reprodukce majetku v odvětví školství, které byly zaměřeny na rekonstrukce dětských domovů na domovy rodinného typu, na rekonstrukce sociálních zařízení, opravy střech, opravy podlah, rekonstrukce elektroinstalací, rekonstrukce školních kuchyní, rozvodů vody aj. Mnohé organizace si vyžádaly opravy z důvodu havarijního stavu, který bylo nutno řešit okamžitě a přednostně. Na akce reprodukce majetku v odvětví školství bylo z rozpočtu kraje vynaloženo 153,2 mil. Kč, z toho na investiční akce 133 mil. Kč a na neinvestiční akce 20,2 mil. Kč. Ze státního rozpočtu byla investiční dotací v objemu 1,3 mil. Kč spolufinancována akce „Generální oprava sociálních zařízení pro žáky“ na Gymnáziu, Ostrava-Zábřeh (celkové náklady akce dosáhly 2,6 mil. Kč) a dále v objemu 4,8 mil. Kč akce „Rekonstrukce sportovní haly druhé části – II. etapa“. Celkové výdaje na 68 jmenovitých akcí uvedených v příloze č. 4 tak dosáhly částky 159,3 mil. Kč, z toho akce v celkovém objemu 96,4 mil. Kč byly hrazeny přímo z rozpočtu kraje a akce v celkovém objemu 62,9 mil. Kč realizovaly přímo příspěvkové organizace.

Dále byly školám a školským zařízením poskytnuty účelové investiční dotace z rozpočtu kraje nad rámec prostředků na reprodukci majetku v celkovém objemu 5,2 mil. Kč (z prostředků vyčleněných na podporu změn v oblasti školství a z rezervy odboru) určené např. na pořízení dvou nákladních automobilů pro potřeby výuky autoškoly, vozidla pro převoz stravy, na nutné úpravy prostor v souvislosti se slučováním a stěhováním škol.

Ze státního rozpočtu byly školám poskytnuty jen investiční prostředky ve výši 6,1 mil. Kč na 2 akce ISPROFIN. Dotace z MSMT na pořízení kompenzačních pomůcek investičního charakteru nebyly v roce 2009 poskytnuty.

V roce 2009 bylo ukončeno 8 projektů zaměřených na realizaci výměny oken a zateplení budov, dva projekty budou dokončeny v průběhu roku 2010. Tyto projekty jsou financovány z prostředků Operačního programu Životní prostředí, kdy z prostředků Evropské unie je hrazeno 85 % uznatelných nákladů, 5 % je financováno Státním fondem životního prostředí a zřizovatel hradí zbývajících 10 % uznatelných nákladů. Celkové náklady na realizaci těchto projektů dosáhly v roce 2009 částky 275 mil. Kč. Výdaje na tyto projekty nebyly zahrnuty do tabulky *Přehled o prostředcích na reprodukci majetku poskytnutých školám v tis. Kč z rozpočtu kraje i státního rozpočtu*.

Dalším zdrojem, který je možno použít k financování reprodukce majetku kraje, jsou prostředky, jež školy získávají na realizaci svých projektů schválených v rámci Regionálního operačního programu NUTS II Moravskoslezsko. Seznam úspěšných žadatelů o tyto dotace je uveden v příloze č. 2 (tabulka *Přehled projektů příspěvkových organizací zřízených Moravskoslezským krajem, doporučených k financování v rámci Regionálního operačního programu Moravskoslezsko: 6. kolo výzvy, dílčí oblast podpory 2.1.1 Rozvoj infrastruktury pro vzdělávání*).

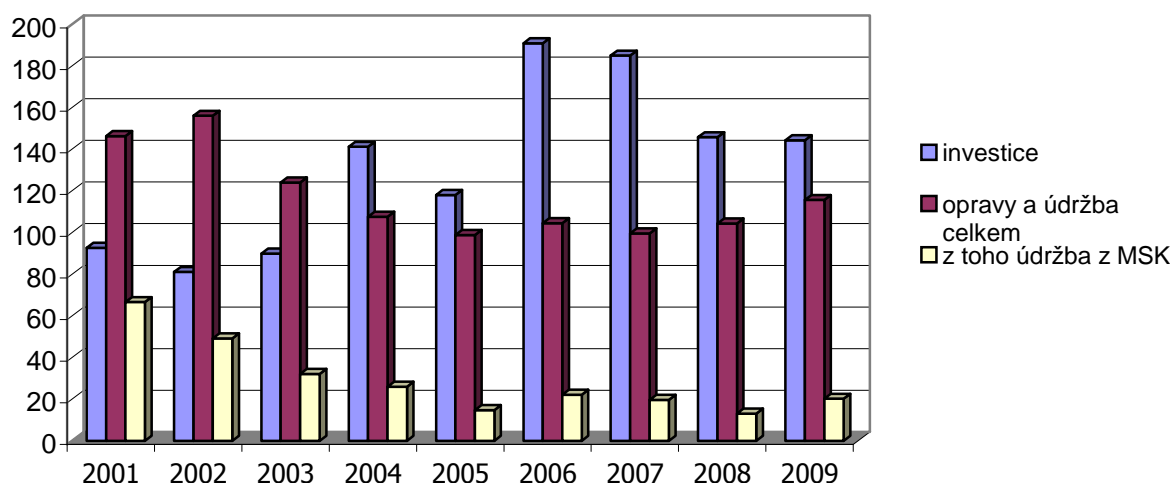
Prostřednictvím rozpočtu kraje bylo na realizaci projektů ROP v roce 2009 zasláno cca 1,5 mil Kč, z toho 972 tis. Kč investičních prostředků, a to Gymnáziu Olgy Havlové. Rovněž tyto prostředky nejsou zahrnuty do následující tabulky.

Tab. č. 95 Přehled o prostředcích na reprodukci majetku poskytnutých školám v tis. Kč z rozpočtu kraje i státního rozpočtu (zdroj OŠMS)

Druh školské organizace	2009		2008		2007		2006	
	investice	neinvestice	investice	neinvestice	investice	neinvestice	investice	neinvestice
Speciální MŠ	0	0	0	0	0	0	906	430
Speciální ZŠ	3 756	400	6 501	2 020	44 204	3 327	15 060	1 430
Internátní speciální ZŠ	0	0	0	0	0	0	1 164	425
Gymnázia	30 468	1 000	41 208	572	36 000	5 965	64 183	6 504
Střední odborné školy	37 792	6 166	40 162	1 937	38 088	5 615	26 992	4 017
Střední odborná učiliště	10 923	3 892	10 556	4 917	35 670	1 358	50 753	2 241
Speciální SŠ a spec. SOU	0	200	0	0	0	0	679	100
Konzervatoř	69	0	0	0	3 000	0	0	0
Sportovní školy - gymnázia*	0	0	1 700	0	2 309	0	2 062	0
Školní stravování MŠ a ZŠ	9	0	4 355	520	257	0	117	0
Ostatní školní stravování	1 261	31	20 060	1 866	17 965	1 751	1 901	200
Domovy mládeže	1 022	0	511	0	377	0	1 450	0
Zařízení výchovného poradenství a preventivně výchovné péče	0	0	141	0	0	0	479	0
Školní hospodářství, SPV	0	0	0	0	0	0	550	1 300
Vyšší odborné školy	140	0	2 400	0	0	0	703	0
Ostatní zařízení související s výchovou a vzděl. mládeže	1 086	0	49	0	0	0	250	0
Základní umělecké školy	1 442	4 620	5 117	0	4 396	900	1 454	855
Střediska volného času	0	0	400	0	1 110	400	1 800	100
Dětské domovy	56 346	3 885	12 560	1 145	1 526	405	19 909	4 520
Jazykové školy	0	0	0	0	0	0	390	0
Celkem	144 314	20 194	145 720	12 977	184 902	19 721	190 802	22 122

Školy využily k zajištění oprav nemovitého i movitého majetku v hlavní činnosti částku ve výši 115,6 mil. Kč, což je o 11,3 mil. Kč více ve srovnání s předchozím rokem (částka je nejvyšší od roku 2004), viz graf níže.

Graf č. 17 Srovnání objemu prostředků na reprodukci majetku v mil. Kč

JEDNOTKOVÉ NÁKLADY DLE DRUHŮ ŠKOL

Pro stanovení jednotkových nákladů bylo použito údajů z výkazů Rozbor a plnění výsledku hospodaření jednotlivých organizací za rok 2009 a tyto údaje byly vztaženy k počtu žáků denního studia uvedených ve statistických zahajovacích výkazech na školní rok 2008/2009. Vypovídací hodnota uvedených údajů byla ovlivněna přesností sledování a vykazování jednotlivých nákladových druhů na všechny součásti, jež organizace sdružují, i počtem organizací v rámci uvedeného druhu.

Tab. č. 96 Jednotkové náklady v tis. Kč dle druhů škol (zdroj OŠMS)

Druh školské organizace	Náklady na žáka celkem	Z toho:		
		hrazeno z MŠMT	hrazeno zřízovatelem	z ostatních zdrojů
Speciální mateřské školy	91,86	79,31	10,72	1,82
Speciální základní školy	119,14	99,91	15,56	3,67
Gymnázia	49,12	41,37	6,28	1,46
Střední odborné školy	53,92	43,83	8,18	1,91
Střední odborná učiliště a učiliště	67,01	49,60	12,19	5,22
Speciální střední školy	96,55	80,59	13,35	2,61
Konzervatoře	200,05	174,73	17,15	8,17
Školní stravování MŠ a ZŠ	9,08	4,93	1,30	2,85
Ostatní školní stravování	7,98	3,26	1,19	3,53
Internáty	105,01	93,70	11,17	0,14
Domovy mládeže	42,41	26,47	8,83	7,11
Vyšší odborné školy	59,86	47,98	8,20	3,68
Základní umělecké školy	19,32	16,52	0,18	2,62
Střediska pro volný čas dětí a mládeže	12,53	7,23	1,13	4,17
Dětské domovy	342,98	238,25	83,05	21,68

3.3 Výdaje na soukromé školy, předškolní a školská zařízení v roce 2009

V roce 2009 působilo na území Moravskoslezského kraje 77 soukromých škol a školských zařízení. Tři školy ukončily svou činnost, a to k 1. 9. 2009 Střední škola podnikání, s.r.o., a k 31. 12. 2009 pak Mateřská škola Sadová, s.r.o. a SOUKROMÁ MATEŘSKÁ ŠKOLA 1. máje s.r.o. Nově zahájila svou činnost k 1. 9. 2009 Soukromá střední škola Třinec, která je z hlediska rejstříku škol a školských zařízení nástupnickou organizací příspěvkové organizace Střední škola, Třinec - Kanada, a dále k tomu datu přešly vzdělávací služby z příspěvkové organizace Střední škola technická, Ostrava-Hrabůvka, na soukromou školu VÍTKOVICKÁ STŘEDNÍ PRŮMYSLOVÁ ŠKOLA A GYMNÁZIUM.

Soukromým školám a školským zařízením v MSK byla poskytnuta dotace na základě zákona č. 306/1999 Sb., o poskytování dotací soukromým školám, předškolním a školským zařízením, ve znění pozdějších předpisů, v celkové výši 515,56 mil. Kč, což je o 15,76 mil. Kč více (nárůst cca o 3 %) ve srovnání s předchozím rokem. Důvodem meziročního navýšení objemu dotací pro soukromé školy je zejména zvýšení normativů neinvestičních výdajů v souvislosti s posílením mzdové složky, které vychází z hlediska srovnatelnosti normativů s předpokládanými skutečnými neinvestičními výdaji na jednoho žáka ve srovnatelné škole, školském zařízení či oboru vzdělání zřizovaném státem, krajem, resp. obcí či svazkem obcí. Na celkovém objemu poskytnutých dotací se rovněž projevil vliv změny počtu žáků v soukromých školách, a to zvýšení počtu v kategorii středních škol (zejména díky převodu činností ze dvou škol zřízených krajem) a mateřských škol, naopak ke snížení počtu žáků došlo v oblasti gymnázií a vyšších odborných škol.

Tab. č. 97 *Objem dotací dle zákona č. 306/1999 Sb. poskytnutých soukromým školám dle druhu organizace v tis. Kč (zdroj OŠMS)*

Druh školské organizace	2006	2007	2008	2009
Mateřské školy	24 769	27 729	30 231	30 273
Speciální MŠ	999	832	618	848
Základní školy	5 013	6 414	7 376	7 633
Speciální ZŠ	38 539	40 711	39 305	39 680
Gymnázia	33 269	39 533	45 057	45 605
Střední odborné školy	189 772	193 312	188 237	187 356
SOU a U	78 098	76 259	91 938	111 894
Speciální střední školy*	21 705	23 327	23 340	21 332
Školní stravování MŠ a ZŠ	2 791	2 938	2 985	2 855
Ostatní školní stravování	5 022	6 054	6 401	6 874
Školní družiny a kluby	3 773	3 916	3 947	3 763
Speciálně pedagogické centrum				249
Internáty	5 495	5 157	5 151	4 613
Vyšší odborné školy	30 962	31 186	32 336	29 931
Základní umělecké školy	15 059	16 725	21 674	21 721
Střediska volného času	684	660	1 209	933
Celkem	455 950	478 590	499 805	515 560

* Jedná se o obory vzdělání typu E/00, které jsou vyučovány v běžných středních školách

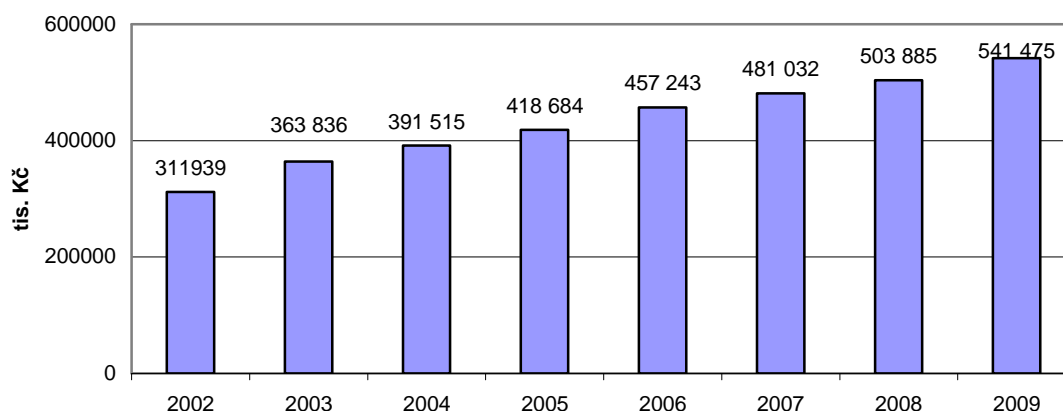
V rámci dotací ze státního rozpočtu byly dále soukromým školám a školským zařízením přiděleny prostředky na rozvojové programy (dále jen RP) v celkové výši 25 915 tis. Kč. Na rozvojový program Zvýšení nenárokových složek platů a motivačních složek mezd pedagogických pracovníků s ohledem

na kvalitu jejich práce bylo vynaloženo 21 686 tis. Kč, na RP Posílení úrovně odměňování nepedagogických pracovníků bylo poskytnuto 2 924 tis. Kč. Dále v rámci RP Financování asistentů pedagoga pro děti, žáky a studenty se zdravotním postižením v soukromých a církevních školách bylo přiděleno 1 257 tis. Kč a na RP Školní vybavení pro žáky 1. ročníku základního vzdělávání bylo poskytnuto 48 tis. Kč.

MŠMT dále poskytlo účelově určené finanční prostředky pro 1 soukromou školu na realizaci soutěže ve výši 50 tis. Kč a v rámci programu na podporu aktivit v oblasti prevence sociálně patologických jevů a programu protidrogové politiky bylo soukromým školám poskytnuto 95 tis. Kč. Investiční prostředky v rámci RP nebyly soukromým školám poskytnuty.

Poskytnuté dotace byly školami využity z 99,8 %, vráceno na účet poskytovatele bylo 900 tis. Kč, z toho částka 8,5 tis. Kč ještě do konce roku 2009. Důvodem nedočerpání prostředků poskytovaných podle zákona č. 306/1999 Sb. ve výši 594 tis. Kč byl především rozdíl mezi poskytnutými zálohami na poslední čtvrtletí roku a změnou počtu žáků, která se zohledňuje až v následujícím čtvrtletí. Cca 34 % nedočerpaných prostředků, tj. 306 tis. Kč, tvoří nevyužité prostředky z rozvojových programů a projektů prevence, které byly v rámci finančního vypořádání se státním rozpočtem vráceny na účet poskytovatele.

Graf č. 18 *Objem dotací v tis. Kč poskytnutých soukromým školám ze státního rozpočtu v období let 2002 až 2009 (zdroj OŠMS)*

Poznámka: V přehledu nejsou zahrnuty prostředky poskytnuté školám na projekty v rámci programů sociální prevence a prevence kriminality, programu protidrogové politiky a na zabezpečení soutěží

3.4 Počet zaměstnanců a úroveň odměňování v roce 2009 ve školách a školských zařízeních zřizovaných obcemi a krajem

POČET A STRUKTURA ZAMĚSTNANCŮ

V roce 2009 bylo ve školách a školských zařízeních zřizovaných obcemi a krajem zaměstnáno celkem 25 940 zaměstnanců, jejichž platy byly hrazeny z prostředků státního rozpočtu. I v roce 2009 pokračoval trend mírného zvyšování podílu zaměstnanců škol zřizovaných obcemi. Z celkového počtu zaměstnanců bylo 69,3 % zaměstnanců pedagogických, což je o 0,1 % více než v roce předchozím.

Meziroční pokles počtu zaměstnanců o 411, z toho pedagogických o 251 a ostatních o 160, byl nejvyšší od vzniku krajů. Byl ovlivněn jednak přechodem dvou velkých organizací zřizovaných krajem od 1. 9. 2009 pod nového zřizovatele, jednak některými organizačními změnami (slučování škol), ale zejména opětovným snížením počtu dětí, žáků, studentů, ubytovaných a stravovaných v Moravskoslezském kraji. V důsledku těchto faktorů došlo k výraznějšímu snížení počtu zaměstnanců ve školách zřizovaných krajem – o 261 zaměstnanců, tj. 2,5 %, zatímco ve školách zřizovaných obcemi o 150 zaměstnanců, tj. 0,9 %.

Tab. č. 98 Počet zaměstnanců škol zřizovaných krajem a obcemi (zdroj OŠMS)

Zřizovatel	Počet zaměstnanců v roce									
	2005	%	2006	%	2007	%	2008	%	2009	%
Obec	16 442	60,5	16 150	60,2	16 226	60,8	16 072	61,0	15 922	61,4
Kraj	10 740	39,5	10 695	39,8	10 454	39,2	10 279	39,0	10 018	38,6
Celkem	27 182	100,0	26 845	100,0	26 680	100,0	26 351	100,0	25 940	100,0

Změna počtu zaměstnanců v jednotlivých druzích a typech škol reflektuje vývoj v počtu dětí, žáků a studentů a neprobíhá tedy v jednotlivých segmentech školské soustavy rovnoměrně:

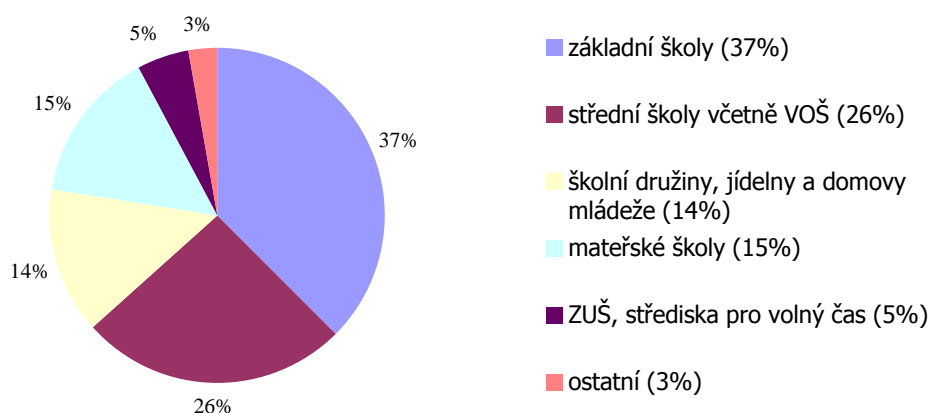
- nárůst počtu zaměstnanců v mateřských školách o 111 odráží současný demografický vývoj, a tudíž i zvyšování zájmu rodičů o umístění dětí do mateřských škol,
- pokles počtu zaměstnanců v základních školách o 259 je výrazem opětovného snížení počtu žáků této věkové kategorie a odpovídá snížení realizovanému v roce 2008. Adekvátně tomuto poklesu klesá i počet zaměstnanců ve školních jídelnách. Na druhé straně však lze konstatovat již trvalý trend ve zvýšení počtu zaměstnanců školních družin a klubů, jakož i základních uměleckých škol jako důsledek vysokého zájmu o tyto aktivity,
- výrazný pokles zaměstnanců, a to o 247, byl zaznamenán u středního školství, a to zejména u středních škol poskytujících vzdělání s výučním listem či závěrečnou zkouškou a speciálních středních škol. Hlavní příčinou je pokles počtu žáků a převod dvou středních škol zřizovaných krajem do sféry soukromého školství. S tímto vývojem koresponduje i pokles zaměstnanců v ubytovacích zařízeních středních škol,
- pokles počtu zaměstnanců v dětských domovech je odrazem změny počtu zařízení, kdy v průběhu roku došlo ke sloučení čtyř dětských domovů ve dva a tomu odpovídá i úspora počtu zaměstnanců.

Tab. č. 99 Počet přepočtených zaměstnanců škol a školských zařízení zřizovaných krajem a obcemi odměňovaných ze státního rozpočtu (zdroj OŠMS)

Druh školy, školského zařízení	Počty zaměstnanců celkem					Z toho v r. 2009:		Absolutní rozdíl 09/08	Index 09/08
	2005	2006	2007	2008	2009	pedagogů	ostatních zaměstnanců		
Mateřské školy	3 465	3 410	3 464	3 549	3 667	2 733	934	118	1,03
Speciální MŠ	167	141	141	148	141	112	29	-7	0,95
Základní školy	9 706	9 487	9 365	9 095	8 852	6 849	2 003	-243	0,97
Speciální ZŠ	895	884	875	886	871	704	167	-15	0,98
Internátní speciální ZŠ	41	37	34	35	34	15	19	-1	0,97
Gymnázia	1 339	1 378	1 407	1 422	1 435	1 159	276	13	1,01
Sportovní gymnázia	88	89	88	89	91	75	16	2	1,02
Střední odborné školy + konzervatoře	2 244	2 318	2 352	2 366	2 417	1 887	530	51	1,02
SOU a U	2 731	2 668	2 580	2 452	2 303	1 718	585	-149	0,94
Speciální SOŠ, SOU, OU, PŠ	548	551	535	503	339	271	68	-164	0,67
Vyšší odborné školy	97	90	87	88	98	65	33	10	1,11
Školní stravování	2 565	2 504	2 475	2 466	2 435	0	2 435	-31	0,99
Školní družiny a kluby	788	774	780	799	817	817	0	18	1,02
Zařízení výchovného poradenství	123	124	124	125	124	86	38	-1	0,99
Speciálně pedagogická centra	37	43	50	53	56	45	11	3	1,06

Druh školy, školského zařízení	Počty zaměstnanců celkem					Z toho v r. 2009:		Absolutní rozdíl 09/08	Index 09/08
	2005	2006	2007	2008	2009	pedagogů	ostatních zaměstnanců		
Ubytovací zařízení SŠ	495	479	456	429	413	139	274	-16	0,96
Základní umělecké školy	971	980	992	996	1 010	870	140	14	1,01
Střediska pro volný čas	332	330	329	323	323	176	147	0	1,00
Dětské domovy	461	463	456	440	424	223	201	-16	0,96
Dětské domovy se školou	89	95	90	87	90	45	45	3	1,03
Celkem	27 182	26 845	26 680	26 351	25 940	17 989	7 951	-411	0,98

Graf č. 19 Struktura zaměstnanců podle druhů škol (zdroj OŠMS)

Ve školách zřizovaných krajem bylo dále zaměstnáno 134 zaměstnanců škol, které jsou sice v rejstříku škol a školských zařízení, ale jejichž platy nejsou hrazeny z prostředků státního rozpočtu, nýbrž z jejich vlastních zdrojů a příspěvku zřizovatele. Jsou to Krajské vzdělávací a informační centrum (60), jazykové školy s právem státní jazykové zkoušky (12) a školní hospodářství (62). I v těchto organizacích došlo ke snížení počtu zaměstnanců, a to o 21.

Dále z ostatních zdrojů byly hrazeny platy dalších 678 zaměstnanců. Celkový počet zaměstnanců škol, zřizovaných krajem i obcemi bez ohledu na zdroje financování jejich platů a mezd byl tak 26 752, což je o 415 méně než v roce 2008.

DOSAŽENÝ PRŮMĚRNÝ PLAT ZAMĚSTNANCŮ ODMĚŇOVANÝCH ZE STÁTNÍHO ROZPOČTU ZA ROK 2009

Průměrný měsíční plat zaměstnanců regionálního školství Moravskoslezského kraje dosáhl za rok 2009 hodnoty 21 861 Kč, tj. o 1 433 Kč více než v roce 2008. Meziroční nárůst o 7,6 % byl nejvyšší od roku 2004. Tento výrazný meziroční nárůst průměrného platu byl dosažen nejen z dotace poskytovaných krajům MŠMT na přímé náklady na vzdělávání podle § 160 školského zákona, ale zejména na základě vyhlášených rozvojových programů podle § 163 školského zákona. Jednalo se o rozvojový program „Zvýšení nenárokových složek platů a motivačních složek mezd pedagogických pracovníků s ohledem na kvalitu jejich práce“ ve dvou etapách a rozvojový program „Posílení úrovně odměňování nepedagogických pracovníků“ taktéž ve dvou etapách, kterými byl posílen rozpočet mzdových prostředků v průběhu roku 2009 všem krajům a který měl podstatný vliv na konečnou úroveň odměňování.

Tab. č. 100 Vývoj průměrného platu v letech v Kč (zdroj OŠMS)

	2005	2006	2007	2008	2009
Průměrný plat	17 795	18 863	19 802	20 428	21 861
Index meziročního nárůstu	1,07	1,06	1,05	1,03	1,07

Vyšší platový nárůst byl dosažen v kategorii ostatních zaměstnanců, neboť zabezpečoval zvýšení platových tarifů nepedagogických zaměstnanců v souvislosti s realizací NV č. 74/2009 Sb. Tím došlo ke zvýšení platových tarifů ostatních zaměstnanců od 1. 4. 2009 v průměru o 16 %. Od 1. 6. 2009 pak došlo NV č. 130/2009 Sb. ke zvýšení platových tarifů všech kategorií zaměstnanců, a to v průměru o 3,5 %.

Tab. č. 101 Vývoj průměrného platu dle kategorií zaměstnanců v Kč (zdroj OŠMS)

Kategorie	2005	2006	2007	2008	2009	Index 2009/2008
Pedagog	20 921	22 088	23 133	23 816	25 148	1,06
Ostatní	10 930	11 701	12 328	12 812	14 421	1,13
Celkem	17 795	18 863	19 802	20 428	21 861	1,07

Nárůst průměrného měsíčního platu pak byl zabezpečen zejména zvýšením nárokové složky, ale také složky nenárokové, zejména u pedagogických pracovníků.

Tab. č. 102 Vývoj složek průměrného platu oproti roku 2008 v Kč (zdroj OŠMS)

Zřizovatel	Zvýšení průměrného platu o	Zvýšení nárokové složky o	Zvýšení nenárokové složky o
Obce	1 413	879	534
Kraj	1 489	894	595
Celkem	1 433	877	556

O dosažené absolutní úrovni průměrných platů podle jednotlivých kategorií zaměstnanců a druhů škol a školských zařízení vypovídá následující přehled:

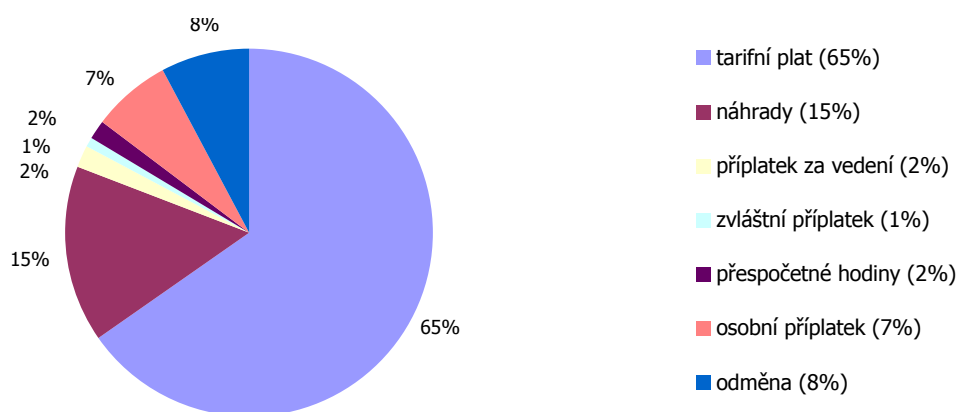
Tab. č. 103 Dosažená úroveň průměrných platů v roce 2009 zaměstnanců odměňovaných ze státního rozpočtu v Kč (zdroj OŠMS)

Druh školy, školského zařízení	Průměrný plat zaměstnance	Průměrný plat pedagoga	Průměrný plat ostatního zaměstnance	Index celkem 2009/2008
Mateřské školy	18 523	20 587	12 429	1,07
Speciální MŠ	19 821	21 194	14 396	1,09
Základní školy	23 836	26 599	14 001	1,08
Speciální ZŠ	24 419	26 457	15 578	1,06
Internáty škol pro děti se spec. vzdělávacími potřebami	16 744	18 549	15 214	1,07
Gymnázia	25 380	27 433	15 740	1,07
Střední odborné školy	25 478	27 774	16 376	1,08
SOU a U	23 163	25 231	16 611	1,10
SŠ pro studenty se spec. vzdělávacími potřebami	22 792	24 225	16 888	1,07
Sportovní gymnázium	24 424	26 356	14 773	1,05

Druh školy, školského zařízení	Průměrný plat zaměstnance	Průměrný plat pedagoga	Průměrný plat ostatního zaměstnance	Index celkem 2009/2008
Vyšší odborné školy	23 878	27 159	15 953	1,06
Školní stravování	13 834	x	13 834	1,12
Školní družiny a kluby	19 593	19 593	x	1,06
Zařízení výchovného poradenství	23 352	25 694	18 084	1,06
Speciálně pedagogická centra	25 383	26 877	19 444	1,04
Domovy mládeže - školská výchovná a ubytovací zařízení	16 493	21 205	14 082	1,07
Základní umělecké školy	24 246	25 402	16 359	1,02
Střediska pro volný čas	19 674	23 440	15 178	1,07
Dětské domovy se školou	19 622	22 773	16 411	1,03
Dětské domovy	20 499	23 952	16 492	1,07

V celkové struktuře dosažených průměrných platů je i přes výrazný nárůst platových tarifů nepedagogických zaměstnanců patrný opětovný nárůst podílu nenárokových složek, které se zvýšily o 2 % na celkových 15 %.

Graf č. 20 Jednotlivé složky platu v roce 2009 (zdroj OŠMS)

DOSAŽENÁ ÚROVEŇ NENÁROKOVÝCH SLOŽEK PLATŮ

Absolutní úroveň nenárokových složek platů se oproti roku 2008 zvýšila o 556 Kč měsíčně. Poprvé bylo dosaženo vyšší úrovně odměn než osobních příplatků, a to u škol zřizovaných obcemi. Tam činil podíl odměn již 55 %.

Tab. č. 104 Dosažená průměrná měsíční výše nenárokových složek platu v Kč (zdroj OŠMS)

Zřizovatel	Průměrná výše osobního příplatku	Průměrná výše odměny	Průměrná nenároková složka celkem 2009	2008	Index 2009/2008
Obec	1 351	1 648	2 999	2 465	1,22
Kraj	1 796	1 763	3 559	2 964	1,20
Celkem	1 523	1 693	3 216	2 660	1,21

Tab. č. 105 Skutečná dosažená nenároková složka platu dle kategorií zaměstnanců a druhů škol v roce 2009 v Kč (zdroj OŠMS)

Druh školy, školského zařízení	Nenároková složka platu - pedagogičtí zaměstnanci	Nenároková složka platu - ostatní zaměstnanci
Mateřské školy	3 011	1 704
Speciální MŠ	3 170	2 215
Základní školy	3 953	2 121
Speciální ZŠ	4 348	2 962
Gymnázia	4 542	3 103
Sportovní gymnázia	3 647	2 064
Střední odborné školy	4 238	3 044
SOU	3 700	2 968
Vyšší odborné školy	3 343	2 789
Školní stravování	x	1 635
Školní družiny a kluby	2 608	x
Domovy mládeže - školská výchovná a ubytovací zařízení	2 490	1 720
Základní umělecké školy	2 793	2 760
Střediska pro volný čas	3 638	1 917
Dětské domovy	2 991	2 095
Dětské domovy se školou	2 994	2 456
Speciálně pedagogická centra	3 945	3 182
Zařízení výchovného poradenství	4 035	3 343

DOSAŽENÁ PRŮMĚRNÁ MZDA ZAMĚSTNANCŮ V REGIONÁLNÍM ŠKOLSTVÍ ODMĚŇOVANÝCH Z JINÝCH ZDROJŮ

Zaměstnanci níže uvedených organizací jsou odměňováni mzdou, jejíž průměrná výše je závislá na dosažených vlastních zdrojích a počtu zaměstnanců, které si stanoví ve své kompetenci. Rozdílná platová úroveň je tímto determinována a její odlišnost spočívá také v odlišné struktuře zaměstnanců.

Tab. č. 106 Průměrná mzda zaměstnanců odměňovaných z jiných zdrojů v Kč (zdroj OŠMS)

Druh školy, školského zařízení	Počet zaměstnanců					Průměrná mzda					Index 2009/2008
	2005	2006	2007	2008	2009	2005	2006	2007	2008	2009	
KVIC	85	72	69	65	60	17 189	19 878	21 257	22 843	24 234	1,06
Jazykové školy s právem státní jazykové zkoušky	37	32	26	18	12	19 365	20 490	21 960	22 706	25 921	1,14
Školní hospodářství	136	122	104	72	62	13 567	13 945	15 514	17 194	17 880	1,04

PLNĚNÍ ZÁVAZNÝCH UKAZATELŮ V OBLASTI PŘÍMÝCH VÝDAJŮ NA VZDĚLÁVÁNÍ

Závazné ukazatele stanovené v oblasti přímých výdajů na vzdělávání nebyly překročeny a byly plně využity.

Tab. č. 107 Plnění závazných ukazatelů v Kč (zdroj OŠMS)

Závazný ukazatel	Limit 2009	Skutečnost 2009	%	Skutečnost 2009	%
		pouze přímé výdaje		vč. jiných účel. prostředků *	
Neinvestiční výdaje celkem	8 863 021 000	8 862 822 762	100,00	10 060 256 447	113,51
Prostředky na platy	6 333 925 000	6 333 923 284	100,00	6 803 406 788	107,41
OON	58 313 000	58 223 822	99,85	59 720 687	102,41
Limit počtu zaměstnanců	26 820,40	25 939,93	96,72	25 939,93	96,72

* jiné účelové prostředky, zejména rozvojový program Hustota a Specifika, rozvojový program na zvýšení nenárokových složek platů pedagogů, na posílení odměňování nepedagogických zaměstnanců, na financování asistentů pedagoga k dětem, žákům a studentům se sociálním znevýhodněním atp.

CELKOVÉ ZHODNOCENÍ EKONOMICKÝCH VÝSLEDKŮ ZA ROK 2009

Pozitiva:

- objem nevyužitých dotací ze státního rozpočtu tvoří jen 0,25 % z poskytnutých účelových dotací,
- meziročně došlo ke zvýšení příspěvku na provoz pro školy zřízené krajem o 4 % ve srovnání se schváleným rozpočtem roku 2008 (pro rok 2008 bylo poskytnuto jen 3% zvýšení),
- úspěšně bylo ukončeno 8 projektů zateplení budov škol realizovaných v rámci OP ŽP, což přispěje ke snížení provozních nákladů těchto škol v položce nákladů na energie,
- i přes obtížnou hospodářskou situaci dokázaly 4 organizace zajistit kladný výsledek hospodaření, kterým plně uhradily dosud nevypořádanou ztrátu,
- došlo k nejvyššímu meziročnímu nárůstu průměrných platů od roku 2004,
- byla schválena legislativní úprava, která znamenala podstatné zvýšení platových tarifů ostatních zaměstnanců, jejichž platy dlouhodobě zaostávaly,
- ve struktuře dosaženého průměrného platu se opětovně zvýšila váha nenárokových složek, které umožní lépe odměnit kvalitu práce,
- vývoj počtu zaměstnanců odpovídá sníženému počtu dětí, žáků a studentů.

Negativa:

- pokračuje trend zvyšování podílu fixních nákladů na celkových provozních nákladech, kdy tyto představují již 39,51%,
- i v roce 2009 se školy musely vyrovnat s výpadkem státních dotací poskytovaných na zabezpečení SIPVZ, které jim bylo částečně kompenzováno účelovým příspěvkem zřizovatele,
- pokračoval pokles vlastních tržeb na celkových výnosech organizací, i když nebyl tak razantní jako v roce 2007, byl objem výnosů z prodeje výrobků a služeb nejnižší za celé sledované období,
- školy příjmovou část rozpočtu dokrývaly výraznějším zapojováním zdrojů svých peněžních fondů, kdy takto bylo použito celkem 59 mil. Kč,
- objem prostředků na reprodukci majetku zůstal zachován cca na úrovni roku 2008,
- došlo k prohloubení nevypořádaných ztrát díky nově vykázaným záporným výsledkům hospodaření 4 organizací, kdy ve dvou případech byla ztráta vykázána v doplňkové činnosti,
- ve struktuře nenárokové složky poprvé převážily odměny nad osobními příplatky.

Závěr

Moravskoslezský kraj disponuje širokou nabídkou škol a školských zařízení. Ve školním roce 2008/2009 na jeho území uskutečňovalo vzdělávání a poskytovalo školské služby 3 097 škol a školských zařízení, z tohoto počtu bylo 1 152 škol, tj. o 3 školy méně ve srovnání se školním rokem 2007/2008, a 1 945 školských zařízení, rovněž jejich počet se snížil, a to o 9 zařízení. Celkový počet dětí, žáků a studentů, kteří se v MSK účastnili vzdělávání ve školách v uvedeném školním roce byl 212 307, což je oproti předchozímu školnímu roku o cca 2 % méně.

Mateřské školy byly jediným druhem škol, v nichž se počet dětí v důsledku příznivého demografického vývoje zvyšoval. Lze předpokládat, že tento trend bude pokračovat, a tím rovněž poroste poptávka rodičů po umístění dětí do MŠ; i z tohoto důvodu krajský úřad kladně posuzoval žádosti zřizovatelů škol o navýšení nejvyššího povoleného počtu dětí, které mohou být do mateřských škol přijaty.

Ve školním roce 2008/2009 bylo základní vzdělávání v MSK realizováno ve 407 základních školách běžných, z nichž 398 zřizovaly obce, 2 soukromníci, 1 církev a 1 kraj; povinnou školní docházku plnilo ve školním roce 2008/2009 o 4 662 žáků méně než v roce předchozím.

Základní školy vzdělávaly žáky podle svých ŠVP v souladu s postupem kurikulární reformy již druhým, příp. třetím rokem; kurikulární reforma pokračovala rozšířením výuky podle školních vzdělávacích programů do vyšších ročníků základních škol a víceletých gymnázií. Další školy - gymnázia (čtyřletá), střední odborné školy a střední odborná učiliště a základní školy speciální - se na zahájení výuky podle vlastních školních vzdělávacích programů připravovaly. Jednalo se především o přípravu pedagogických pracovníků jednotlivých předmětů v různých formách vzdělávacích aktivit a dále o přípravu prostřednictvím informací uváděných na metodických portálech příslušných projektů a manuálů zpracovaných v rámci projektů. Reforma vzdělávání čeká rovněž základní umělecké školy a jazykové školy s právem státní jazykové zkoušky.

Ve 156 středních školách a konzervatořích se v uplynulém školním roce v kraji vzdělávalo celkem 71 832 žáků; v porovnání se školním rokem 2007/2008 došlo v denní formě vzdělávání k poklesu o 1 192 žáky, v ostatních formách vzdělávání byl zaznamenán nárůst počtu žáků o 494. Z tohoto počtu bylo 20 248 žáků nově přijato ke studiu v prvních ročnících, 5 383 žáků studovalo v jiné než denní formě vzdělávání, 488 žáků studovalo ve středních školách pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami a 494 žáků navštěvovalo konzervatoře. V oborech středního vzdělání s výučním listem studovalo celkem 14 584 žáků a v oborech středního vzdělání s maturitní zkouškou 56 396 žáků.

Střední vzdělávání patřilo k prioritám Moravskoslezského kraje. Zvláště velká pozornost byla věnována obnově a modernizaci výukové základny středního odborného školství, která byla rozvíjena jednak prostřednictvím rozpočtu kraje a vlastních prostředků škol, jednak z prostředků strukturálních fondů Evropské unie. Významný podíl prostředků neinvestičního charakteru je postupně získáván pro rozvoj vzdělávání formou zejména individuálních projektů národních, individuálních projektů ostatních a grantových projektů.

Důležitá pro oblast středního školství byla ve sledovaném období také příprava a realizace převzetí vzdělávací nabídky dvou středních škol zřizovaných krajem (Střední škola technická, Ostrava-Hrabůvka, příspěvková organizace a Střední škola, Třinec-Kanada, příspěvková organizace) významnými průmyslovými firmami VÍTKOVICE, a. s. a TŘINECKÉ ŽELEZÁRNY, a. s. a vznik dvou tzv. „podnikových škol“ (Vítkovická střední průmyslová škola a gymnázium a Soukromá střední škola Třinec), která proběhla také díky vstřícnosti a podpoře Moravskoslezského kraje.

Vyšší odborné vzdělávání nezaznamenalo zásadní změny. Počet vyšších odborných škol zůstal oproti předešlému školnímu roku nezměněn, došlo však k poklesu počtu studentů ve všech formách vzdělávání. Nejpočetněji zastoupenou skupinou oborů vyššího odborného vzdělávání ve všech formách vzdělávání byla ve školním roce 2008/2009 skupina oborů Gastronomie, hotelnictví a turismus, následovala Ekonomika a administrativa, Pedagogika, učitelství a sociální péče, a dále Zdravotnictví.

Jazykové vzdělávání i ve školním roce 2008/2009 poskytovaly v MSK čtyři jazykové školy s právem státní jazykové zkoušky. Oproti předchozímu školnímu roku se zvýšil počet škol nabízejících jednoleté

kurzy cizích jazyků s denní výukou. V uvedených jazykových školách se však vzdělávalo o 13,3 % posluchačů méně.

V důsledku poklesu stavu populace 15 - 18letých žáků středních škol a studentů vyšších odborných škol i v důsledku změn ve struktuře přijímaných žáků se snížil počet žádostí o ubytování ve školských ubytovacích zařízeních typu domov mládeže. Na tuto skutečnost reagoval Moravskoslezský kraj jako zřizovatel příspěvkových organizací provozujících školská výchovná a ubytovací zařízení zrušením domovů mládeže, jejichž provoz nebyl z hlediska potřeb škol efektivní a snížil počty lůžek u zařízení, jejichž kapacita nebyla dostatečně využita. K racionalizačním změnám došlo také v rámci sítě zařízení školního stravování.

V oblasti školských zařízení pro výkon ústavní výchovy, ochranné výchovy a pro preventivně výchovnou péči došlo ke sloučení dvou dětských domovů ve Frýdku-Místku zřizovaných Moravskoslezským krajem. Významnou událostí bylo také dokončení rekonstrukce památkově chráněné budovy vily Loreta, ve které působí Dětský domov Loreta a Školní jídelna, Fulnek, příspěvková organizace.

Zahájení krajského projektu Integrace² ("Zkvalitnění systému péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami v Moravskoslezském kraji"), který podpoří vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami v základních školách, v nichž je zřízeno školní poradenské pracoviště, patří k pokračujícím aktivitám podpory vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. V rámci OP VK byla MSK schválena žádost o finanční podporu projektu Centra integrované podpory v MSK. Projekt podpoří žáky se zdravotním postižením a zajistí kvalitní vybavení škol speciálními a kompenzačními pomůckami; součástí projektových aktivit je také vzdělávání pedagogických pracovníků. I ve školním roce 2008/2009 pokračoval rozvoj činnosti školních poradenských pracovišť a vzrostl počet škol, které zřizují funkci školního psychologa nebo školního speciálního pedagoga.

Priority Moravskoslezského kraje i státu v oblasti zvyšování profesionality pedagogických pracovníků MSK systematicky zajišťuje prostřednictvím Krajského zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků a informačního centra, Nový Jičín, příspěvkové organizace. Aktivity KVIC v MSK naplňují celou problematiku DVPP. V této souvislosti lze zmínit spolupráci Národního institutu pro další vzdělávání s KVICem při přípravě národního projektu Systémové vzdělávání pedagogických pracovníků realizovaného v rámci OP VK, jehož cílem je vytvořit návrh efektivního republikového systému DVPP včetně podpůrných nástrojů zajišťujících jeho kvalitu a dostupnost.

Jedním z prostředků zvyšování kvality vzdělávání ve středních školách zřizovaných MSK byl rozvojový program MSK KVALITA, který se s různými obměnami realizuje již od roku 2004. V roce 2008 byly jeho součástmi dva projekty zaměřené jednak na zjištění úrovně dovedností žáků 1. ročníku v jazyce českém, cizím jazyce, matematice a na úroveň obecných studijních předpokladů, jednak na zjištění znalostí žáků 1. ročníku o událostech moderní historie našeho státu. Oba projekty proběhly úspěšně. Získané výsledky jsou využívány nejen v práci škol, ale vznikly také navazující aktivity, jakými jsou testování žáků 3. ročníku (v roce 2010), porovnáním jehož výsledků s výsledky v 1. ročníku bude zjištěn relativní přírůstek znalostí žáků, a projekt zaměřený na zkvalitnění vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti výuky moderní historie (v rámci OP VK). Všechny realizované aktivity se podílejí na vytváření krajského systému kvality vzdělávání, jednoho z cílů DZ MSK 2008.

K nejdůležitějším úkolům v oblasti dalšího vzdělávání dlouhodobě patří zvýšení účasti dospělých na dalším vzdělávání tak, aby se stalo nedílnou součástí aktivního života většiny dospělých občanů. Ke zvýšení motivace a poptávky po dalším vzdělávání významně přispěje zahájení globálního grantu realizovaného MSK s názvem Podpora nabídky dalšího vzdělávání v Moravskoslezském kraji (OP VK). První výzva k předkládání žádostí o finanční podporu s finanční alokací 193 mil. Kč byla v MSK vyhlášena v srpnu 2009, přičemž celkově kraj v programovacím období 2007 – 2013 přerozdělil na tuto oblast finanční prostředky ve výši cca 543 mil. Kč.

V ekonomické oblasti každoročně dochází ke zvýšení procenta tzv. fixních nákladů, tj. nákladů na energie, odpisy a nájemné, na celkových provozních nákladech škol, kdy tyto náklady dosahují již téměř 40 % provozních nákladů. Pokračuje také negativní vývoj v oblasti vlastních výnosů organizací, kdy se školy stávají stále více závislými na rozpočtu zřizovatele. Snaha zvrátit tento trend a získat zdroje zejména na modernizaci a obnovu stávajícího vybavení vede školy ve větším rozsahu k projektové činnosti a předkládání projektů nejen v rámci OP VK, ale zejména v rámci ROP. Došlo k výraznému nárůstu nevypořádaných ztrát (zejména díky ztrátě jednoho školního hospodářství), které budou organizace dlouhodobě zatěžovat a de facto jim znemožní naplňování peněžních fondů do doby jejich úplného vypořádání. Meziroční nárůst průměrného platu byl nejvyšší od roku 2004, a to zejména díky prostředkům na rozvojové programy „Zvýšení nenárokových složek platů a motivačních složek mezd pedagogických pracovníků s ohledem na kvalitu jejich práce“ a „Posílení úrovně odměňování nepedagogických pracovníků“. Vlivem legislativní úpravy byl výraznější platový nárůst dosažen především v kategorii ostatních zaměstnanců.

Přílohy

Příloha č. 1

Výčet úspěchů žáků a studentů MSK v ústředních kolech soutěží

Tab. č. 108 Významné úspěchy škol v ústředních kolech vědomostních soutěží ve školním roce 2008/2009

Zkrácený název školy	Název soutěže	Kategorie	Umístění
Jazykové gymnázium Pavla Tigrida, Ostrava-Poruba	Soutěž v jazyce francouzském	ZŠ (A1)	1.
	Soutěž v jazyce španělském	SŠ (I)	2.
Gymnázium Mikuláše Koperníka, Bílovec	Matematická olympiáda	SŠ (A)	1. - 2.
	Matematická olympiáda	SŠ (P)	2.
Gymnázium a Střední odborná škola, Orlová-Lutyně	Středoškolská odborná činnost	Fyzika	1.
	Přírodovědný klokan	Kadet	3.
Mendelovo gymnázium, Opava	Turnaj mladých fyziků	SŠ	2.
	Středoškolská odborná činnost	Elektronika	3.
SPŠ chemická akademika Heyrovského a Gymnázium, Ostrava- Zábřeh	Chemická olympiáda	SŠ (E)	2.
	Chemická olympiáda	SŠ (E)	3.
Střední průmyslová škola stavební, Opava	Středoškolská odborná činnost	Stavebnictví	1.
Základní škola a Mateřská škola Janovice	Matematický klokan	Klokánek	1.
Základní škola, Opava, Edvarda Beneše 2	Soutěž v jazyce francouzském	ZŠ (A2)	2.
Gymnázium Hladnov, Ostrava-Slezská Ostrava	Soutěž v jazyce anglickém	ZŠ (II.B)	2.
Střední škola, Odry	Celostátní matematická soutěž žáků SOŠ, ISS, SOU a OU	I	2.
Základní škola Nový Jičín, Komenského 68	Zeměpisná olympiáda	ZŠ (A)	2.
Gymnázium Petra Bezruče, Frýdek-Místek	Soutěž v jazyce ruském	SŠ (II)	3.
Základní škola Borovského, Karviná-Ráj	Zeměpisná olympiáda	ZŠ (C)	3.
Základní škola, Hlučín-Rovniny, Cihelní 8	Soutěž v jazyce německém	ZŠ (II. B)	3.

Tab. č. 109 Významné úspěchy škol v ústředních kolech sportovních soutěží ve školním roce 2008/2009

Zkrácený název školy	Název soutěže	Kategorie	Umístění
Základní škola, Frýdek-Místek, Jiřího z Poděbrad 3109	Sportovní gymnastika	žákyně ZŠ	1.
	Teamgym Junior	družstvo I	1.
	Novinářský kalamář (házená)	žáci ZŠ	2.
	Pohybové skladby	družstvo I	2.
	Teamgym Junior	družstvo II.	2.
	Pohybové skladby	družstvo II	3.

Zkrácený název školy	Název soutěže	Kategorie	Umístění
Základní škola, Opava, Englišova 82	Orientační běh	družstvo ZŠ	1.
	Pohár rozhlasu v atletice	sportovní školy	1.
	Pohybové skladby	družstvo II	1.
	Volejbal smíšených družstev 3+3	družstvo ZŠ	2.
Gymnázium Petra Bezruče, Frýdek-Místek	Sportovní gymnastika	žáci SŠ	1.
	Florbal	žáci SŠ	3.
	Šplh	žákyně SŠ	3.
	Šplh	žáci SŠ	3.
Slezské gymnázium, Opava	CORNY - středoškolský atletický pohár	žákyně SŠ	1.
Střední průmyslová škola stavební, Havířov	Florbal	žáci SŠ	1.
Základní škola, Opava-Kylešovice	Pohár rozhlasu v atletice	mladší žáci	1.
Základní škola, Opava, Šrámkova 4	Pohybové skladby	družstvo I	1.
Základní škola, Ostrava-Poruba, J. Šoupala 1609	Mc Donald´s Cup turnaj v minikopané	žáci ZŠ	1.
Střední škola, Ostrava-Kunčice	Fotbal SŠ	žáci SŠ	2.
Základní škola a Mateřská škola Bílovec, Komenského 701/3	Volejbal ZŠ	žákyně ZŠ	2.
Základní škola, Havířov-Podlesí, K. Světlé	Pohybové skladby	družstvo II	2.
Základní škola, Ostrava-Poruba, I. Sekaniny 1804	NESTLÉ BASKET CUP	žáci ZŠ	2.
Gymnázium s polským jazykem vyučovacím, Český Těšín	Pohybové skladby	družstvo III	3.
Mendelovo gymnázium, Opava	Basketbal	žáci SŠ	3.
Obchodní akademie, Frýdek-Místek	Sportovní gymnastika	žákyně SŠ	3.
Základní škola a Mateřská škola, Opava, Vrchní 19	Pohybové skladby	družstvo I	3.
Základní škola Emila Zátopka Kopřivnice	Novinářský kalamář (házená)	žáci ZŠ	3.
Základní škola, Odry, Pohořská 1010/8	Volejbal ZŠ	žáci ZŠ	3.

Tab. č. 110 Významné úspěchy škol v ústředních kolech soutěží odborných škol ve školním roce 2008/2009

Zkrácený název školy	Název soutěže	Umístění
Střední škola gastronomie a služeb, Frýdek-Místek	Celostátní soutěž v oboru kadeřník, kosmetička (Vzdělání a řemeslo)	1.
	Celostátní soutěž v oboru kadeřník, kosmetička (Vzdělání a řemeslo)	1.
	Celostátní soutěž v oboru gastronomie – slavnostní tabule (Vzdělání a řemeslo)	2.
	Mistrovství republiky aranžérů AR JUNIOR (Vzdělání a řemeslo)	2.
	Harmonie 2009 - Mistrovství republiky mladých kadeřníků a kosmetiček	3.
	Mistrovství republiky aranžérů AR JUNIOR (Vzdělání a řemeslo)	3.

Zkrácený název školy	Název soutěže	Umístění
Střední škola obchodní, Ostrava	Mistrovství republiky aranžérů AR JUNIOR (Vzdělání a řemeslo)	1.
	Prodavač 2009 - Český prodavač v EU	1.
	Mistrovství republiky aranžérů AR JUNIOR (Vzdělání a řemeslo)	2.
	Celostátní soutěž v oboru gastronomie – slavnostní tabule (Vzdělání a řemeslo)	3.
	Mistrovství republiky aranžérů AR JUNIOR (Vzdělání a řemeslo)	3.
Střední škola hotelnictví a gastronomie, Frenštát pod Radhoštěm	Moravský kuchař - Retigo Cup	1.
	AHOL CUP (gastronomická soutěž)	1.
	Gastrojunior Brno - NOWACO CUP - soutěž odborných škol z oblasti gastronomie	2.
	Gastrojunior Brno - NOWACO CUP - soutěž odborných škol z oblasti gastronomie	3.
	Kroměřížská juniorská koktejlová soutěž	3.
Střední škola oděvní, služeb a podnikání, Ostrava-Poruba	Harmonie 2009 - Mistrovství republiky mladých kadeřníků a kosmetiček	1.
	Harmonie 2009 - Mistrovství republiky mladých kadeřníků a kosmetiček	2.
	Mladý módní tvůrce	3.
Střední škola, Havířov-Prostřední Suchá	Kalibr Cup - soutěž oboru kadeřník, kosmetička	1.
	Celostátní soutěž v oboru kadeřník, kosmetička (Vzdělání a řemeslo)	1.
	Kalibr Cup - soutěž oboru kadeřník, kosmetička	2.
Střední škola strojírenská a dopravní, Frýdek-Místek	Zlatý pohár LINDE ve svařování	2.
	Zlatý pohár LINDE ve svařování	3.
	Zlatý pohár LINDE ve svařování	3.
Střední škola hotelnictví, gastronomie a služeb SČMSD, s.r.o., Šilheřovice	Kalibr Cup - soutěž oboru kadeřník, kosmetička	2.
Střední škola služeb, Bruntál	Prostějovská zlatá jehla (soutěž mladých módních tvůrců)	1.
	AHOL CUP (gastronomická soutěž)	2.
Střední škola elektrotechnická, Ostrava	Celostátní přehlídka odborných dovedností žáků energetických a elektrotechnických škol	3.
Střední škola oděvní a obchodně podnikatelská, Frýdek-Místek	Mladý módní tvůrce	2.
Střední škola, Vítkov-Podhradí	Harmonie 2009 - Mistrovství republiky mladých kadeřníků a kosmetiček	2.
Střední škola hotelová a obchodně podnikatelská, Český Těšín	AHOL CUP (gastronomická soutěž)	3.
Střední škola stavební a dřevozpracující, Ostrava-Zábřeh	Celostátní soutěž v oboru obkladač Obkladačská naděje (Vzdělání a řemeslo)	2.
Střední škola, Opava	Mistrovství ČR v odborných vědomostech a dovednostech oborů Prodavač a Obchodník	3.
Střední škola společného stravování, Ostrava-Hrabůvka	AHOL CUP (gastronomická soutěž)	3.

Tab. č. 111 Významné úspěchy škol v ústředních kolech uměleckých soutěží ve školním roce 2008/2009

Zkrácený název školy	Název soutěže a soutěžní obor	Umístění
Soutěž žáků Základních uměleckých škol		
Základní umělecká škola Bohuslava Martinů, Havířov-Město	Hra na bicí nástroje	1.
	Komorní zpěv	1.
	Sólový zpěv	1.
	Hra na bicí nástroje	2.
Základní umělecká škola Edvarda Runda, Ostrava-Slezská Ostrava	Cimbálové a hudecké muziky	1.
	Hra na zobcovou flétnu	1.
	Cimbálové a hudecké muziky	2.
	Hra na zobcovou flétnu	2.
Základní umělecká škola, Ostrava-Poruba	Hra na saxofon	1.
	Hra na klarinet	2.
	Hra na saxofon	2.
	Hra žákovských orchestrů	2.
Základní umělecká škola dr. Leoše Janáčka, Ostrava-Vítkovice	Cimbálové a hudecké muziky	1.
	Cimbálové a hudecké muziky	1.
	Hra na cimbál	1.
Základní umělecká škola Leoše Janáčka, Havířov-Podlesí	Hra na zobcovou flétnu	1.
	Komorní zpěv	1.
	Cimbálové a hudecké muziky	3.
Základní umělecká škola Bedřicha Smetany, Karviná-Mizerov	Komorní zpěv	1.
	Hra na klarinet	2.
	Hra na příčnou flétnu	2.
Základní umělecká škola Viléma Petrželky, Ostrava-Hrabůvka	Hra na hoboj	1.
	Cimbálové a hudecké muziky	2.
	Hra na saxofon	3.
Soukromá ZUŠ TUTTI MUSIC spol. s r.o., Třinec	Hra na dudy	2.
	Komorní hra na dudy	2.
	Hra na dudy	3.
Základní umělecká škola Eduarda Marhuly, Ostrava- Mariánské Hory	Hra na bicí nástroje	1.
	Hra na bicí nástroje	2.
Základní umělecká škola Václava Kálíka, Opava	Cimbálové a hudecké muziky	3.
	Hra na cimbál	3.
	Hra na trombon	3.
Základní umělecká škola Zdeňka Buriana, Kopřivnice	Cimbálové a hudecké muziky	1.
	Hra na cimbál	2.
Základní umělecká škola, Krnov	Hra na lesní roh	1.
	Hra na lesní roh	2.
Základní umělecká škola, Příbor	Hra na příčnou flétnu	2.
	Hra na příčnou flétnu	2.
Základní umělecká škola, Frenštát pod Radoštěm	Hra na cimbál	2.
	Hra na cimbál	3.
Základní umělecká škola, Kravaře	Hra na bicí nástroje	2.
	Hra na klarinet	3.
Základní umělecká škola Pavla Josefa Vejvanovského, Hlučín	Sólový zpěv	1.
Základní umělecká škola, Jablunkov	Cimbálové a hudecké muziky	1.
Základní umělecká škola, Nový Jičín	Hra na trubku	2.

Zkrácený název školy	Název soutěže a soutěžní obor	Umístění
Základní umělecká škola, Ostrava - Moravská Ostrava	Cimbálové a hudecké muziky	2.
Základní umělecká škola, Vratimov	Hra na trubku	2.
Základní umělecká škola Vladislava Vančury, Háj ve Slezsku	Hra na lesní roh	3.
Základní umělecká škola, Brušperk	Hra na cimbál	3.
Soutěž konzervatoří		
Janáčkova konzervatoř a Gymnázium v Ostravě	Hra na violu	2.
	Hra na violoncello	3.
	Hra na housle	3.
Hudební festival středních pedagogických a vyšších odborných škol pedagogických		
Střední pedagogická škola a Střední zdravotnická škola, Krnov	Pěvecké sbory	1.
Střední pedagogická škola a Střední zdravotnická škola sv. Anežky České, Odry	Malé vokální soubory	1.
Střední pedagogická škola a Střední zdravotnická škola, Krnov	Hra na dechové nástroje	2.
Komenský a my – literárně historická a výtvarná soutěž		
Základní škola, Opava, Vrchní 19	-	1.
Gymnázium s polským jazykem vyučovacím - Gimnazjum z Polskim Językiem Nauczania, Český Těšín	-	3.
Náchodská prima sezóna – festival středních škol v uměleckých oborech		
Slezské gymnázium, Opava	Objekt	1.

Příloha č. 2

Projekty příspěvkových organizací zřízených Moravskoslezským krajem

Tab. č. 112 Přehled projektů příspěvkových organizací zřízených Moravskoslezským krajem, doporučených k financování NAEP v rámci programu Leonardo da Vinci, výzva 2008

	Název žadatele	Název projektu	Schválená výše finanční podpory v Kč/maximální
1	Mendelova střední škola, Nový Jičín, příspěvková organizace	Studenti bez hranic	59 478
2	Mendelova střední škola, Nový Jičín, příspěvková organizace	Evropa nás vyškolí II. - odborné stáže v EU	64 510
3	Mendelova střední škola, Nový Jičín, příspěvková organizace	Informační technologie a e-learning ve výuce	17 510
4	Střední škola společného stravování, Ostrava-Hrabůvka, příspěvková organizace	Evropská gastronomie na cestách	77 664
5	Střední škola společného stravování, Ostrava-Hrabůvka, příspěvková organizace	Profesní start v Irsku II	32 976
6	Střední škola automobilní, mechanizace a podnikání, Krnov, příspěvková organizace	Šance mladým v zemích EU	18.702
7	Střední škola oděvní, služeb a podnikání, Ostrava-Poruba, Příčná 1108, příspěvková organizace	Kontrasty	7 760
8	Střední škola, Odry, příspěvková organizace	Komunikací a vzděláváním k adaptabilitě na evropském trhu práce	16 255
9	Střední škola teleinformatiky, Ostrava, příspěvková organizace	Teleinformatiči z Ostravy do Evropy	22 070
10	Střední škola, Havířov-Prostřední Suchá, příspěvková organizace	Pedagogika MŠ v Lipsku	19 272
11	Střední škola, Bohumín, příspěvková organizace	Evropské kadeřnictví na cestě	16 970
Celkem Kč			353 167

Zdroj: Národní agentura pro evropské vzdělávací programy www.naep.cz

Tab. č. 113 Přehled projektů příspěvkových organizací zřízených Moravskoslezským krajem, doporučených k financování v rámci Regionálního operačního programu Moravskoslezsko: 6. kolo výzvy, dílčí oblast podpory 2.1.1 Rozvoj infrastruktury pro vzdělávání

	Název žadatele	Název projektu	Schválená výše finanční podpory v Kč/maximální
1	Obchodní akademie a Střední zemědělská škola, Bruntál, příspěvková organizace	Modernizace zemědělského vzdělávání pro LFA	5 204 900
2	Střední odborná škola a Střední odborné učiliště podnikání a služeb, Jablunkov, Školní 416, příspěvková organizace	Modernizace výuky SOŠ a SOU Jablunkov	4 713 846

	Název žadatele	Název projektu	Schválená výše finanční podpory v Kč/ maximální
3	Mendelova střední škola, Nový Jičín, příspěvková organizace	Vzdělávací centrum Mendlovy střední školy Nový Jičín	4 323 890
4	Střední průmyslová škola elektrotechnická, Havířov, příspěvková organizace	Laboratoř automatizace a technických měření	5 997 785
5	Střední umělecká škola, Ostrava, příspěvková organizace	Střední umělecká škola v Ostravě – odborná škola 21. století	2 673 250
6	Střední průmyslová škola stavební, Ostrava, příspěvková organizace	Infrastruktura ICT	1 733 024,5
7	Obchodní akademie, Orlová, příspěvková organizace	Modernizace výuky – multifunkční posluchárna a podpora on-line výuky	1 966 642
8	Střední škola oděvní a obchodně podnikatelská, Frýdek-Místek, příspěvková organizace	Modernizace výuky odborných předmětů a vybavení učeben	2 490 269
9	Gymnázium Olgy Havlové, Ostrava-Poruba, příspěvková organizace	Aplikace nových výukových trendů na gymnáziu	4 411 884,89
10	Střední škola elektrotechnická, Frenštát pod Radhoštěm, příspěvková organizace	Vytvoření moderního prostředí pro výuku na střední odborné škole	4 696 981,5
11	Střední průmyslová škola, Bruntál, příspěvková organizace	Sít specializovaných počítačových učeben a laboratoří SPŠ Bruntál	1 935 951
12	Střední škola technická, Opava, Kolofíkovo nábřeží 51, příspěvková organizace	Modernizace vybavení školy pro praktické i teoretické vyučování	4 491 089
13	Gymnázium Mikuláše Koperníka, Bílovec, příspěvková organizace	Využití moderních forem vzdělávání vedoucích ke zdravému způsobu života	1 578 430,5
14	Gymnázium Mikuláše Koperníka, Bílovec, příspěvková organizace	Modernizace učeben podporující využití nových forem vzdělávání včetně e-learningu	3 466 675,7
Celkem Kč			49 684 619,09

Zdroj: Regionální rada Moravskoslezsko
<http://www.rr-moravskoslezsko.cz/file/1636/>

Tab. č. 114 Přehled projektů příspěvkových organizací zřízených Moravskoslezským krajem, doporučených k financování v rámci 1 kola výzvy k předkládání projektů do globálních grantů Operačního programu pro vzdělávání, prioritní osa 1 - oblast podpory 1.1 Zvyšování kvality vzdělávání

	Název žadatele	Název projektu	Schválená výše finanční podpory v Kč/ maximální
1	Obchodní akademie, Orlová, příspěvková organizace	Inovace výuky a tvorba digitálních učebních materiálů pro odbor vzdělávání Informační technologie	1 381 911,00
2	Střední škola společného stravování, Ostrava-Hrabůvka, příspěvková organizace	Multimediální výuka cizojazyčné odborné terminologie	789 842,90
3	Gymnázium Mikuláše Koperníka, Bílovec, příspěvková organizace	Tvorba e-learningového kurzu pro výuku matematiky na středních školách	1 735 598,00

	Název žadatele	Název projektu	Schválená výše finanční podpory v Kč/maximální
4	Střední škola oděvní, služeb a podnikání, Ostrava-Poruba, Příčná 1108, příspěvková organizace	Krokem do Evropy - zkvalitněním výuky cizích jazyků zvýšit konkurenceschopnost žáků na trhu práce	5 448 554,50
1	Střední škola služeb, Bruntál, příspěvková organizace	Rozvoj a zkvalitňování školských vzdělávacích programů v odborném školství v oblasti služeb	2 819 170,48
5	Obchodní akademie a Vyšší odborná škola sociální, Ostrava-Mariánské Hory, příspěvková organizace	Moderní, dynamickou a inovativní výukou k vyšší konkurenceschopnosti Obchodní akademie Ostrava	5 112 820,00
6	Střední škola technická, Opava, Kolofíkovo nábřeží 51, příspěvková organizace	Vzdělávací program Metrologie a počítačová podpora měření	1 556 645,00
7	Gymnázium, Karviná, příspěvková organizace	Webová sbírka řešených příkladů z fyziky pro základní a střední školy	1 307 792,50
8	Wichterlovo gymnázium, Ostrava-Poruba, příspěvková organizace	Implementace e-learningových metod do výuky profilových volitelných předmětů	2 409 684,58
9	Gymnázium a Střední odborná škola Frýdek-Místek, Cihelní 410, příspěvková organizace	Člověk a příroda experimentálně	2 205 292,90
10	Střední škola obchodní, Ostrava, příspěvková organizace	Posílení odborného profilu žáků zvýšením jejich jazykových a odborných kompetencí aneb Anglicky mluvící prodavači v obchodech Moravskoslezském kraji	2 245 545,98
11	Střední škola stavební a dřevozpracující, Ostrava, příspěvková organizace	Zvyšování kvality ve stavebních a dřevooborech	13 786 232,09
12	Střední škola zemědělská a lesnická, Frýdek-Místek, příspěvková organizace	Efektivní využívání ICT ve výuce všeobecně vzdělávacích a odborných předmětů na SŠ	1 522 365,26
13	Gymnázium, Třinec, příspěvková organizace	Interaktivní výuková aplikace - Můj pracovní sešit	1 044 116,55
14	Mendelovo gymnázium, Opava, příspěvková organizace	Tvoříme a učíme s ICT	1 781 058,00
15	Střední průmyslová škola, Karviná, příspěvková organizace	Šance pro inovace v technických oborech	4 385 623,95
Celkem Kč			49 532 253,69

Tab. č. 115 Přehled projektů příspěvkových organizací zřízených Moravskoslezským krajem, doporučených k financování v rámci 1 kola výzvy k předkládání projektů do globálních grantů Operačního programu pro vzdělávání, prioritní osa 1 - oblast podpory oblast podpory 1.2 Rovné příležitosti dětí a žáků, včetně dětí a žáků se speciálními potřebami

	Název žadatele	Název projektu	Schválená výše finanční podpory v Kč/maximální
1	Základní a Mateřská škola, Ostrava-Poruba, Ukrajinská 19, příspěvková organizace	Alternativní pohybové aktivity ve vzdělávání	2 999 990,00
2	Pedagogicko-psychologická poradna, Nový Jičín, příspěvková organizace	Rozvoj podpory rovných vzdělávacích příležitostí žáků v MS kraji rozšířením a zdokonalením poradenských služeb v pedagogicko-psychologických poradnách MS kraje	2 924 585,77
3	Střední škola odborná a speciální, Klimkovice, příspěvková organizace	Moderní prostředí pro moderní vyučování	3 149 361,15
5	Základní škola, Dětský domov, Školní družina a Školní jídelna, Fulnek, Sborová 81, příspěvková organizace	Rovné příležitosti pro všechny	2 406 383,00
Celkem Kč			12 380 300,92

Tab. č. 116 Přehled projektů příspěvkových organizací zřízených Moravskoslezským krajem, doporučených k financování v rámci 1 kola výzvy k předkládání projektů do globálních grantů Operačního programu pro vzdělávání, prioritní osa 1 - oblast podpory 1.3 Další vzdělávání pracovníků škol a školských zařízení

	Název žadatele	Název projektu	Schválená výše finanční podpory v Kč/maximální
1	Krajské zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků a informační centrum, Nový Jičín, příspěvková organizace	Perspektiva 2010	11 561 588,00
2	Krajské zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků a informační centrum, Nový Jičín, příspěvková organizace	Dialog bez bariér	9 622 771,00
3	Střední škola společného stravování, Ostrava-Hrabůvka, příspěvková organizace	Vzdělávání pedagogů k realizaci kurikulární reformy	1 697 848,50
Celkem Kč			22 882 207,50

Zdroj: Moravskoslezský kraj
<http://www.nuts2moravskoslezsko.cz>

Tab. č. 117 Přehled projektů příspěvkových organizací zřízených Moravskoslezským krajem, doporučených k financování v rámci 1. výzvy k předkládání individuálních projektů ostatních pro oblast podpory 1.1 Zvyšování kvality vzdělávání Operačního programu pro vzdělávání, prioritní osa 1

	Název žadatele	Název projektu	Schválená výše finanční podpory v Kč/maximální
1	Krajské zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků a informační centrum, Nový Jičín, příspěvková organizace	Čtení je šance	19 375 464,80

Zdroj: MŠMT ČR <http://www.msmt.cz>

Příloha č. 3

Výsledky hospodaření příspěvkových organizací za rok 2009 v Kč (OŠMS)

IČ	Název příspěvkové organizace	Výsledek hospodaření 2009 po zdanění		Výsledek hospodaření celkem	Nevypořádaná ztráta	Vypořádání ztráty z výsledku hospodaření	Zůstává k vypořádání
		z hlavní činnosti	z doplňkové činnosti				
00098752	Školní statek, Opava, příspěvková organizace	-187 286	-9 643 821	-9 831 107			-9 831 107
00601675	Gymnázium a Střední odborná škola, Nový Jičín, příspěvková organizace	0	-204 063	-204 063			-204 063
00601667	Gymnázium Mikuláše Koperníka, Bílovec, příspěvková organizace	-130 272	0	-130 272			-130 272
00852619	Základní škola, Dětský domov, Školní družina a Školní jídelna, Vrbno p. Pradědem, nám. Sv. Michala 17, příspěvková organizace	-82 914	0	-82 914			-82 914
00602043	Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky, Ostrava, Na Jízdárně 4, příspěvková organizace	0	0	0			0
00846902	Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky, Frýdek-Místek, příspěvková organizace	0	0	0			0
00842753	Gymnázium Hladnov, Slezská Ostrava, příspěvková organizace	-18 700	18 700	0			0
00842737	Gymnázium, Ostrava-Zábřeh, Volgogradská 6a, příspěvková organizace	0	0	0			0
00602060	Sportovní gymnázium Dany a Emila Zátokových, Ostrava, příspěvková organizace	0	0	0			0
62331493	Gymnázium s polským jazykem vyučovacím - Gimnazjum z Polskim Językiem Nauczania, Český Těšín, příspěvková organizace	0	0	0			0
62331795	Gymnázium, Karviná, příspěvková organizace	0	0	0			0
00601659	Gymnázium, Frenštát pod Radhoštěm, příspěvková organizace	0	0	0			0
47813105	Gymnázium, Vítkov, Komenského 145, příspěvková organizace	0	0	0			0
00601403	Gymnázium, Frýdlant nad Ostravicí, nám. T. G. Masaryka 1260, příspěvková organizace,	0	0	0			0
00601349	Gymnázium, Krnov, příspěvková organizace	0	0	0			0
00576441	Střední škola hotelnictví a gastronomie, Frenštát pod Radhoštěm, příspěvková organizace	-144 897	144 897	0			0
60780487	Základní umělecká škola, Město Abrechtice, Tyršova 1, příspěvková organizace	0	0	0			0
47813121	Střední škola průmyslová a umělecká, Opava, příspěvková organizace	0	0	0			0
00601373	Obchodní akademie, Frýdek-Místek, Palackého 123, příspěvková organizace	0	0	0			0
00601322	Střední průmyslová škola, Bruntál, příspěvková organizace	0	0	0			0

IČ	Název příspěvkové organizace	Výsledek hospodaření 2009 po zdanění		Výsledek hospodaření celkem	Nevypořádaná ztráta	Vypořádání ztráty z výsledku hospodaření	Zůstává k vypořádání
		z hlavní činnosti	z doplňkové činnosti				
64628141	Mateřská škola logopedická, Ostrava-Poruba, Liptašské nám. 890, příspěvková organizace	0	0	0			0
64628124	Mateřská škola logopedická, Ostrava-Poruba, Na Robinsonce 1646, příspěvková organizace	0	0	0			0
64628132	Mateřská škola, Ostrava-Poruba, U Školky 1621, příspěvková organizace	0	0	0			0
64120422	Základní umělecká škola, Brušperk 261, příspěvková organizace	0	0	0			0
62331701	Základní umělecká škola, Bohumín - Nový Bohumín, Žižkova 620, příspěvková organizace	0	0	0			0
62330292	Základní umělecká škola, Nový Jičín, Derkova 1, příspěvková organizace	0	0	0			0
45234370	Pedagogicko-psychologická poradna, Ostrava-Zábřeh, příspěvková organizace	0	0	0			0
62330268	Základní škola, Dětský domov, Školní družina a Školní jídelna, Fulnek, Sborová 81, příspěvková organizace	0	0	0			0
61989339	Dětský domov a Školní jídelna, Ostrava-Hrabová, Reymontova 2a, příspěvková organizace	0	0	0			0
47658061	Dětský domov a Školní jídelna, Nový Jičín, Revoluční 56, příspěvková organizace	0	0	0			0
47998296	Dětský domov a Školní jídelna, Příbor, Masarykova 607, příspěvková organizace	0	0	0			0
00852732	Dětský domov a Školní jídelna, Lichnov 253, příspěvková organizace	0	0	0			0
64628159	Základní škola a Mateřská škola, Ostrava-Poruba, Ukrajinská 19, příspěvková organizace	0	0	0			0
64628213	Základní škola, Ostrava-Přívoz, Ibsenova 36, příspěvková organizace	0	0	0			0
68899173	Základní škola při zdravotnickém zařízení a Mateřská škola při zdravotnickém zařízení, Karviná-Lázně Darkov, příspěvková organizace	0	0	0	-280	0	-280
47655259	Základní škola, Karviná-Fryštát, Vydmucho 1835, příspěvková organizace	0	0	0			0
00847861	Základní škola, Orlová-Lutyně, Polní 963, příspěvková organizace	0	0	0			0
70640700	Základní škola a Mateřská škola, Nový Jičín, Dlouhá 54, příspěvková organizace	0	0	0			0
70640696	Základní škola při zdravotnickém zařízení a Mateřská škola při zdravotnickém zařízení, Klimkovice, příspěvková organizace	0	0	0			0
70640726	Základní škola, Bílovec, Wolkerova 911, příspěvková organizace	0	0	0			0
70640718	Základní škola, Frenštát pod Radhoštěm, Tyršova 1053, příspěvková organizace	0	0	0			0
62330390	Základní škola, Kopřivnice, Štramberská 189, příspěvková organizace	0	0	0			0

IČ	Název příspěvkové organizace	Výsledek hospodaření 2009 po zdanění		Výsledek hospodaření celkem	Nevypořádaná ztráta	Vypořádání ztráty z výsledku hospodaření	Zůstává k vypořádání
		z hlavní činnosti	z doplňkové činnosti				
70640670	Základní škola, Studénka, Tovární 386, příspěvková organizace	0	0	0			0
47813491	Základní škola při zdravotnickém zařízení a Mateřská škola při zdravotnickém zařízení, Opava, Olomoucká 88, příspěvková organizace	0	0	0			0
60802669	Základní škola, Bruntál, Rýmařovská 15, příspěvková organizace	0	0	0			0
60802561	Základní škola, Rýmařov, Školní náměstí 1, příspěvková organizace	0	0	0			0
71172050	Základní škola, Ostrava-Slezská Ostrava, Na Vizině 28, příspěvková organizace	0	0	0			0
62330381	Pedagogicko-psychologická poradna, Nový Jičín, příspěvková organizace	36	0	36	-14 861	36	-14 825
60780509	Základní škola, Krnov, Hlubčická 11, příspěvková organizace	137	0	137			0
70947911	Střední odborná škola waldorfská, Ostrava, příspěvková organizace	196	0	196			0
62331574	Střední průmyslová škola elektrotechnická, Havířov, příspěvková organizace	246	0	246			0
00844985	Střední zdravotnická škola, Karviná, příspěvková organizace	559	0	559			0
61989215	Základní umělecká škola, Ostrava - Muglinov, U Jezu 4, příspěvková organizace	700	0	700			0
60337494	Obchodní akademie, Orlová, příspěvková organizace	997	0	997	-22 453	997	-21 456
60802774	Pedagogicko-psychologická poradna, Bruntál, příspěvková organizace	1 153	0	1 153			0
47813474	Mateřská škola Eliška, Opava, E. Krásnohorské 8, příspěvková organizace	1 302	0	1 302			0
70640661	Základní škola, Příbor, Dukelská 1346, příspěvková organizace	1 458	0	1 458			0
00601594	Odborné učiliště a Praktická škola, Nový Jičín, příspěvková organizace	0	1 842	1 842			0
47813091	Gymnázium Josefa Kainara, Hlučín, příspěvková organizace	1 968	0	1 968			0
64628191	Základní škola, Ostrava-Vítkovice, Halasova 30, příspěvková organizace	2 161	0	2 161			0
47813199	Základní škola, Hlučín, Gen. Svobody 8, příspěvková organizace	2 366	0	2 366			0
14451093	Střední odborná škola dopravní a Střední odborné učiliště, Ostrava-Vítkovice, příspěvková organizace	-294 471	297 240	2 769			0
00601314	Obchodní akademie a Střední zemědělská škola, Bruntál, příspěvková organizace	-2 326	5 309	2 983			0
69610126	Střední škola, Základní škola a Mateřská škola, Třinec, Jablunkovská 241, příspěvková organizace	3 243	0	3 243			0
60337346	Mateřská škola Klíček, Karviná-Hranice, Einsteinova 2849, příspěvková	3 261	0	3 261			0

IČ	Název příspěvkové organizace	Výsledek hospodaření 2009 po zdanění		Výsledek hospodaření celkem	Nevypořádaná ztráta	Vypořádání ztráty z výsledku hospodaření	Zůstává k vypořádání
		z hlavní činnosti	z doplňkové činnosti				
	organizace						
00842745	Gymnázium, Ostrava-Hrabůvka, příspěvková organizace	-49 353	52 700	3 347			0
00849782	Středisko volného času, Opava, příspěvková organizace	3 420	0	3 420			0
61989274	Základní škola, Ostrava-Zábřeh, Kpt. Vajdy 1a, příspěvková organizace	0	3 568	3 568			0
68321261	Střední škola technických oborů, Havířov-Šumbark, Lidická 1a/600, příspěvková organizace	-156 691	160 273	3 582	-821 059	3 582	-817 477
00562378	Střední škola řemesel, Bruntál, příspěvková organizace	0	3 669	3 669			0
47811927	Dětský domov a Školní jídelna, Melč 4, příspěvková organizace	3 866	0	3 866			0
00601837	Odborné učiliště a Praktická škola, Hlučín, příspěvková organizace	-37 052	40 952	3 900			0
62330357	Základní umělecká škola Frenštát pod Radhoštěm, Tyršova 955, příspěvková organizace	4 096	0	4 096			0
00601411	Gymnázium Petra Bezruče, Frýdek-Místek, příspěvková organizace	4 204	0	4 204			0
00601985	Základní škola pro sluchově postižené a Mateřská škola pro sluchově postižené, Ostrava-Poruba, příspěvková organizace	0	4 809	4 809			0
00601390	Gymnázium, Třinec, příspěvková organizace	-1 295	6 385	5 090			0
64628183	Základní škola, Ostrava-Poruba, Čkalovova 942, příspěvková organizace	5 094	0	5 094			0
47813598	Základní umělecká škola, Vítkov, Lidická 639, příspěvková organizace	5 139	0	5 139			0
61989185	Základní umělecká škola Eduarda Marhuly, Ostrava - Mariánské Hory, Hudební 6, příspěvková organizace	5 206	0	5 206			0
62331582	Gymnázium, Havířov-Podlesí, příspěvková organizace	5 212	0	5 212			0
64120384	Základní umělecká škola Leoše Janáčka, Frýdlant nad Ostravicí, příspěvková organizace	2 871	0	2 871			0
47813181	Základní škola, Opava, Dvořákovy sady 4, příspěvková organizace	5 620	0	5 620			0
60045922	Pedagogicko-psychologická poradna, Frýdek-Místek, příspěvková organizace	7 324	0	7 324			0
00849936	Pedagogicko-psychologická poradna, Opava, příspěvková organizace	7 408	0	7 408			0
00602086	Obchodní akademie a Vyšší odborná škola sociální, Ostrava-Mariánské Hory, příspěvková organizace	-113 275	121 050	7 775			0
13644271	Střední škola, Havířov-Prostřední Suchá, příspěvková organizace	0	8 990	8 990			0

IČ	Název příspěvkové organizace	Výsledek hospodaření 2009 po zdanění		Výsledek hospodaření celkem	Nevypořádaná ztráta	Vypořádání ztráty z výsledku hospodaření	Zůstává k vypořádání
		z hlavní činnosti	z doplňkové činnosti				
00847925	Krajské středisko volného času JUVENTUS, Karviná, příspěvková organizace	9 507	0	9 507	-282 540	9 507	-273 033
47813075	Slezské gymnázium, Opava, příspěvková organizace	0	9 704	9 704			0
66741335	Základní škola speciální a Mateřská škola speciální, Nový Jičín, Komenského 64, příspěvková organizace	0	10 048	10 048	-38 240	10 048	-28 192
00602159	Gymnázium Olgy Havlové, Ostrava-Poruba, příspěvková organizace	10 330	0	10 330			0
64628221	Základní umělecká škola, Ostrava - Poruba, J. Valčíka 4413, příspěvková organizace	10 355	0	10 355			0
71172041	Základní škola, Frýdek-Místek, Hálkova 927, příspěvková organizace	10 659	0	10 659			0
61989266	Základní škola, Ostrava-Hrabůvka, U Haldy 66, příspěvková organizace	11 079	0	11 079			0
47813563	Dětský domov a Školní jídelna, Radkov-Dubová 141, příspěvková organizace	11 819	0	11 819			0
00845311	Střední škola poštovních a logistických služeb, Opava, příspěvková organizace	1 461	10 595	12 056			0
00852481	Základní umělecká škola, Rýmařov, Čapkova 6, příspěvková organizace	12 957	0	12 957			0
64125912	Základní škola a Mateřská škola Motýlek, Kopřivnice, Smetanova 1122, příspěvková organizace	-11 019	24 815	13 796			0
47813148	Střední průmyslová škola stavební, Opava, příspěvková organizace	12 063	2 280	14 343			0
64628205	Základní škola, Ostrava-Mariánské Hory, Karasova 6, příspěvková organizace	14 711	0	14 711			0
00561151	Střední zdravotnická škola, Frýdek-Místek, příspěvková organizace	5 454	9 618	15 072			0
00601624	Vyšší odborná škola, Střední odborná škola a Střední odborné učiliště, Kopřivnice, příspěvková organizace	-256 055	271 181	15 126			0
60780541	Základní umělecká škola, Krnov, Hlavní náměstí 9, příspěvková organizace	15 918	0	15 918			0
00845027	Mendelova střední škola, Nový Jičín, příspěvková organizace	0	16 166	16 166			0
47813172	Základní škola, Vítkov, nám. J. Zajíce č. 1, příspěvková organizace	17 466	0	17 466			0
60337389	Mateřská škola pro zrakově postižené, Havířov-Město, Mozartova 2, příspěvková organizace	18 891	0	18 891			0
70645566	Sportovní gymnázium, Vrbno pod Pradědem, nám. Sv. Michala 12, příspěvková organizace	-13 776	33 634	19 858			0
00602078	Janáčkova konzervatoř a Gymnázium v Ostravě, příspěvková organizace	-264 225	284 414	20 189			0
69610134	Střední škola, Základní škola a Mateřská škola logopedická, Frýdek-Místek, Pionýrů 767, příspěvková organizace	20 571	0	20 571			0

IČ	Název příspěvkové organizace	Výsledek hospodaření 2009 po zdanění		Výsledek hospodaření celkem	Nevypořádaná ztráta	Vypořádání ztráty z výsledku hospodaření	Zůstává k vypořádání
		z hlavní činnosti	z doplňkové činnosti				
47813482	Základní škola, Opava, Havlíčkova 1, příspěvková organizace	676	21 118	21 794			0
47813466	Dětský domov a Školní jídelna, Budišov nad Budišovkou, ČSA 718, příspěvková organizace	21 858	0	21 858			0
00577243	Střední škola gastronomie a služeb, Frýdek-Místek, tř. T.G.Masaryka 451, příspěvková organizace	0	22 585	22 585			0
68321082	Střední škola zemědělská, Český Těšín, příspěvková organizace	2 098	21 292	23 390			0
60802791	Základní škola, Město Albrechtice, Hašlerova 2, příspěvková organizace	23 761	0	23 761			0
49590928	Základní umělecká škola, Příbor, Lidická 50, příspěvková organizace	24 952	0	24 952			0
60337320	Obchodní akademie, Český Těšín, Sokola Tůmy 12, příspěvková organizace	-4 697	29 943	25 246			0
63731371	Střední škola automobilní, mechanizace a podnikání, Krnov, příspěvková organizace	-264 875	290 403	25 528			0
64628116	Základní umělecká škola dr. Leoše Janáčka, Ostrava - Vítkovice, příspěvková organizace	27 755	0	27 755			0
13644327	Střední škola elektrotechnická, Ostrava, Na Jízdárně 30, příspěvková organizace	23 022	5 293	28 315			0
00846881	Gymnázium a Střední odborná škola, Frýdek-Místek, Cihelní 410, příspěvková organizace	29 773	0	29 773			0
00602132	Střední průmyslová škola elektrotechniky a informatiky, Ostrava, příspěvková organizace	7 638	22 369	30 007			0
63024616	Základní škola, Karviná-Nové Město, Komenského 614, příspěvková organizace	17 180	13 742	30 922			0
00601381	Střední průmyslová škola, Frýdek-Místek, příspěvková organizace	-125 451	157 385	31 934			0
00600920	Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická, Ostrava, příspěvková organizace	-13 947	47 344	33 397			0
47813504	Základní umělecká škola, Hradec nad Moravicí, Zámecká 313, příspěvková organizace	34 794	0	34 794			0
70632090	Základní škola a Mateřská škola, Frýdlant nad Ostravicí, Náměstí 7, příspěvková organizace	37 327	0	37 327			0
00601331	Gymnázium, Rýmařov, příspěvková organizace	-842	38 617	37 775			0
61989231	Základní umělecká škola Heleny Salichové, Ostrava - Polanka n/O, 1.května 330, příspěvková organizace	39 229	0	39 229			0
47813211	Základní škola, Opava, Slezského odboje 5, příspěvková organizace	40 850	0	40 850			0
48004898	Dětský domov "SRDCE" a Školní jídelna, Karviná-Fryštát, Vydmuchovej 10, příspěvková organizace	40 883	0	40 883			0
13644297	Střední škola řemesel a služeb, Havířov-Šumbark, Školní 2/601, příspěvková organizace	21 419	21 918	43 337			0

IČ	Název příspěvkové organizace	Výsledek hospodaření 2009 po zdanění		Výsledek hospodaření celkem	Nevypořádaná ztráta	Vypořádání ztráty z výsledku hospodaření	Zůstává k vypořádání
		z hlavní činnosti	z doplňkové činnosti				
00601152	Střední zdravotnická škola, Opava, Dvořákovy sady 2, příspěvková organizace	0	44 860	44 860			0
62331515	Střední průmyslová škola, Karviná, příspěvková organizace	956	44 179	45 135			0
00602051	Střední umělecká škola, Ostrava, příspěvková organizace	3 039	42 426	45 465			0
00601977	Základní škola, Ostrava-Slezská Ostrava, Těšínská 98, příspěvková organizace	46 007	0	46 007			0
62331680	Základní umělecká škola J. R. Míši, Orlová-Poruba, Slezská 1100, příspěvková organizace	46 142	0	46 142	-28 751	28 751	0
47813539	Základní umělecká škola Vladislava Vančury, Háj ve Slezsku, příspěvková organizace	46 941	0	46 941			0
00846279	Střední škola průmyslová, Krnov, příspěvková organizace	49 744	0	49 744			0
64120392	Základní umělecká škola, Jablunkov, Mariánské náměstí 1, příspěvková organizace	52 247	0	52 247			0
62331663	Základní umělecká škola Bohuslava Martinů, Havířov - Město, Na Schodech 1, příspěvková organizace	51 538	1 016	52 554			0
00577910	Střední škola, Odry, příspěvková organizace	0	52 644	52 644			0
62331205	Gymnázium Františka Živného, Bohumín, Jana Palacha 794, příspěvková organizace	24 387	29 210	53 597			0
47813113	Mendelovo gymnázium, Opava, příspěvková organizace	33 276	21 623	54 899			0
47813083	Obchodní akademie, Opava, příspěvková organizace	48 308	7 716	56 024			0
62330349	Základní umělecká škola J. A. Komenského, Studenka, příspěvková organizace	57 798	0	57 798			0
00602116	Střední průmyslová škola stavební, Ostrava, příspěvková organizace	-47 922	106 051	58 129			0
14613280	Střední škola oděvní a obchodně podnikatelská, Frýdek-Místek, příspěvková organizace	0	59 600	59 600			0
00842702	Wichterlovo gymnázium, Ostrava-Poruba, příspěvková organizace	25 455	37 336	62 791			0
61989177	Základní umělecká škola, Ostrava - Petřkovice, Hlučínská 7, příspěvková organizace	67 150	0	67 150			0
61989207	Základní umělecká škola, Ostrava - Moravská Ostrava, Sokolská třída 15, příspěvková organizace	67 596	0	67 596			0
00100340	Střední odborná škola a Střední odborné učiliště podnikání a služeb, Jablunkov, Školní 416, příspěvková organizace,	70 987	2 879	73 866	-73 866	73 866	0
00602124	Střední průmyslová škola chemická akademika Heyrovského a Gymnázium, Ostrava, příspěvková organizace	0	75 103	75 103			0
62331558	Gymnázium, Havířov-Město, Komenského 2, příspěvková organizace	75 340	0	75 340			0

IČ	Název příspěvkové organizace	Výsledek hospodaření 2009 po zdanění		Výsledek hospodaření celkem	Nevypořádaná ztráta	Vypořádání ztráty z výsledku hospodaření	Zůstává k vypořádání
		z hlavní činnosti	z doplňkové činnosti				
00602001	Domov mládeže a Školní jídelna-výdejna, Ostrava-Hrabůvka, Krakovská 1095, příspěvková organizace	9 921	65 721	75 642			0
00577235	Střední škola hotelová a obchodně podnikatelská, Český Těšín, příspěvková organizace	0	79 737	79 737			0
68899092	Základní umělecká škola Bedřicha Smetany, Karviná - Mizerov, příspěvková organizace	80 208	0	80 208			0
00602094	Obchodní akademie, Ostrava-Poruba, příspěvková organizace	74 054	6 182	80 236			0
60780568	Základní umělecká škola, Bruntál, nám. J. Žižky 6, příspěvková organizace	80 782	0	80 782			0
62331566	Střední průmyslová škola stavební, Havířov, příspěvková organizace	81 260	1 393	82 653			0
00408999	Střední škola zemědělská a lesnická, Frýdek-Místek, příspěvková organizace	0	84 432	84 432			0
47811919	Dětský domov a Školní jídelna, Opava, Rybí trh 14, příspěvková organizace	84 470	0	84 470			0
62331698	Základní umělecká škola, Rychvald, Orlovská 495, příspěvková organizace	84 998	0	84 998			0
62331540	Gymnázium a Střední odborná škola, Orlová-Lutyně, příspěvková organizace	-2 433	88 601	86 168			0
62330373	Základní umělecká škola, Odry, Radniční 12, příspěvková organizace	89 413	0	89 413			0
13643479	Střední škola služeb, Bruntál, příspěvková organizace	0	90 060	90 060			0
48004774	Dětský domov a Školní jídelna, Havířov-Podlesí, Čelakovského 1, příspěvková organizace	92 750	0	92 750			0
60802472	Dětský domov a Školní jídelna, Milotice nad Opavou 27, příspěvková organizace	95 830	0	95 830			0
47813521	Základní umělecká škola Václava Kálíka, Opava, Nádražní okruh 11, příspěvková organizace	96 389	0	96 389			0
00100307	Střední škola zemědělství a služeb, Město Albrechtice, příspěvková organizace	50	96 583	96 633			0
47813512	Základní umělecká škola, Opava, Solná 8, příspěvková organizace	102 217	0	102 217			0
00601632	Střední průmyslová škola elektrotechniky, informatiky a řemesel, Frenštát pod Radhoštěm, příspěvková organizace	0	104 951	104 951			0
62330322	Základní umělecká škola Zdeňka Buriana, Koprivnice, příspěvková organizace	106 464	0	106 464			0
13644319	Střední škola prof. Zdeňka Matějčka, Ostrava-Poruba, 17. listopadu 1123, příspěvková organizace	-68 056	176 397	108 341			0
14450909	Střední odborná škola dopravy a cestovního ruchu, Krnov, příspěvková organizace	96 356	14 476	110 832			0
14616068	Střední škola, Vítkov-Podhradí, příspěvková organizace	0	111 110	111 110			0

IČ	Název příspěvkové organizace	Výsledek hospodaření 2009 po zdanění		Výsledek hospodaření celkem	Nevypořádaná ztráta	Vypořádání ztráty z výsledku hospodaření	Zůstává k vypořádání
		z hlavní činnosti	z doplňkové činnosti				
62331752	Pedagogicko-psychologická poradna, Karviná, příspěvková organizace	110 099	6 835	116 934			0
00847895	Základní škola, Havířov-Město, Mánesova 1, příspěvková organizace	120 000	0	120 000			0
00576701	Střední škola, Opava, Husova 6, příspěvková organizace	113 349	8 533	121 882			0
62331639	Gymnázium, Český Těšín, příspěvková organizace	121 318	4 053	125 371			0
62330420	Základní umělecká škola, Klimkovice, Lidická 5, příspěvková organizace	125 425	0	125 425			0
00844691	Střední škola strojírenská a dopravní, Frýdek-Místek, Lískovecká 2089, příspěvková organizace	4 196	122 084	126 280			0
62330276	Základní umělecká škola, Bílovec, Pivovarská 124, příspěvková organizace	126 942	0	126 942			0
63731983	Základní umělecká škola, Ostrava - Zábřeh, Sologubova 9/A, příspěvková organizace	130 252	0	130 252			0
00601608	Střední škola přírodovědná a zemědělská, Nový Jičín, příspěvková organizace	19 406	111 091	130 497			0
00577090	Střední škola odborná a speciální, Klimkovice, příspěvková organizace	-61 877	193 413	131 536	-131 048	131 048	0
13644254	Střední škola techniky a služeb, Karviná, příspěvková organizace	-362 039	500 544	138 505			0
00601357	Gymnázium, Bruntál, příspěvková organizace	139 571	0	139 571			0
61989223	Základní umělecká škola Viléma Petrželky, Ostrava - Hrabůvka, Edisonova 90, příspěvková organizace	142 014	0	142 014			0
00575933	Střední škola, služeb a podnikání, Ostrava-Poruba, příspěvková organizace	20 177	124 027	144 204			0
00845256	Střední škola, Ostrava-Kunčice, příspěvková organizace	11 272	133 374	144 646			0
00601861	Vyšší odborná škola a Hotelová škola, Opava, Tyršova 34, příspěvková organizace	2 007	162 957	164 964			0
61989193	Základní umělecká škola Edvarda Runda, Ostrava - Slezská Ostrava, Keltičkova 4, příspěvková organizace	176 923	0	176 923			0
00601641	Masarykovo gymnázium, Příbor, příspěvková organizace	0	182 384	182 384			0
00489875	Střední škola, Rýmařov, příspěvková organizace	2 296	183 195	185 491			0
47813130	Masarykova střední škola zemědělská a Vyšší odborná škola, Opava, příspěvková organizace	199 386	738	200 124			0
61989321	Dětský domov a Školní jídelna, Ostrava-Slezská Ostrava, Bukovanského 25, příspěvková organizace	200 507	0	200 507			0
00845213	Střední škola stavební a dřevozpracující, Ostrava, příspěvková organizace	-138 940	341 410	202 470			0

IČ	Název příspěvkové organizace	Výsledek hospodaření 2009 po zdanění		Výsledek hospodaření celkem	Nevypořádaná ztráta	Vypořádání ztráty z výsledku hospodaření	Zůstává k vypořádání
		z hlavní činnosti	z doplňkové činnosti				
61989011	Jazykové gymnázium Pavla Tigrida, Ostrava-Poruba, příspěvková organizace	182 471	23 655	206 126			0
47813571	Základní škola, Střední škola, Dětský domov, Školní jídelna a Internát, Velké Heraltice, Opavská 1, příspěvková organizace	214 190	0	214 190			0
13644289	Střední škola, Havířov-Šumbark, Sýkorova 1/613, příspěvková organizace	207 540	9 000	216 540			0
00842761	Matičnické gymnázium, Ostrava, příspěvková organizace	221 000	0	221 000			0
00845299	Střední škola technická, Opava, Kolofíkovo nábřeží 51, příspěvková organizace	0	224 542	224 542			0
00602141	Střední průmyslová škola, Ostrava-Vítkovice, příspěvková organizace	221 553	4 335	225 888			0
00845329	Střední škola teleinformatiky, Ostrava, příspěvková organizace	13 219	225 660	238 879			0
60043661	Dětský domov a Školní jídelna, Čeladná 87, příspěvková organizace	244 682	0	244 682			0
62331647	Základní umělecká škola Leoše Janáčka, Havířov, příspěvková organizace	244 694	0	244 694			0
00849910	Základní umělecká škola Pavla Josefa Vejvanovského, Hlučín, příspěvková organizace	266 814	0	266 814			0
61989258	Dětský domov a Školní jídelna, Ostrava-Slezská Ostrava, Na Vizině 28, příspěvková organizace	290 556	0	290 556			0
68899106	Základní umělecká škola Pavla Kalety, Český Těšín, příspěvková organizace	296 294	0	296 294			0
18054455	Střední odborné učiliště stavební, Opava, příspěvková organizace	174 278	124 188	298 466			0
61955574	Základní umělecká škola, Třinec, Třanovského 596, příspěvková organizace	313 295	0	313 295			0
00577260	Střední škola společného stravování, Ostrava-Hrabůvka, příspěvková organizace	0	354 233	354 233			0
00848077	Střední škola, Šenov u Nového Jičína, příspěvková organizace	364 564	0	364 564			0
47813369	Zařízení školního stravování Matičnický dům, Opava, Rybí trh 7-8, příspěvková organizace	0	393 992	393 992			0
00601292	Střední pedagogická škola a Střední zdravotnická škola, Krnov, příspěvková organizace	437 578	6 688	444 266			0
62330403	Krajské zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků a informační centrum, Nový Jičín, příspěvková organizace	-1 294 714	1 765 378	470 664			0
00602027	Střední zahradnická škola, Ostrava, příspěvková organizace	-771	472 904	472 133			0
66932581	Střední škola, Bohumín, příspěvková organizace	-950 665	1 496 054	545 389			0
68334222	Dětský domov a Školní jídelna, Frýdek-Místek, příspěvková organizace	681 122	0	681 122			0
13644301	Střední škola elektrostavební a dřevozpracující, Frýdek-Místek, příspěvková organizace	305 175	578 759	883 934			0

IČ	Název příspěvkové organizace	Výsledek hospodaření 2009 po zdanění		Výsledek hospodaření celkem	Nevypořádaná ztráta	Vypořádání ztráty z výsledku hospodaření	Zůstává k vypořádání
		z hlavní činnosti	z doplňkové činnosti				
Výsledek hospodaření celkem		3 941 101	1 585 276	5 526 377	-1 413 098	257 835	-11 403 619

Organizace zrušené v průběhu roku 2009

00845183	Střední škola technická, Ostrava-Hrabůvka, příspěvková organizace	0	0	0			0
00846660	Střední škola, Třinec-Kanada, příspěvková organizace	-403 097	403 097	0			0
00535397	Střední škola obchodní, Ostrava, příspěvková organizace	-5 086	5 086	0			0
65497902	Domov mládeže, Ostrava-Mariánské Hory, Fráni Šrámka 3, příspěvková organizace	0	0	0			0
60802464	Dětský domov a Školní jídelna, Horní Benešov, Svobody 428, příspěvková organizace	0	0	0			0
Výsledek hospodaření celkem		-408 183	408 183	0	0	0	0

Výsledek hospodaření celkem vč. zrušených		3 532 918	1 993 459	5 526 377	-1 413 098	257 835	-11 403 619
--	--	-----------	-----------	-----------	------------	---------	-------------

Příloha č. 4

Reprodukce majetku – akce školství za rok 2009 v Kč

IČ	Příjemce	Akce	Investice	Neinvestice
00601985	Základní škola pro sluchově postižené a Mateřská škola pro sluchově postižené, Ostrava-Poruba, příspěvková organizace	Rekonstrukce podlahy v tělocvičně	300 000,00	
00601985	Základní škola pro sluchově postižené a Mateřská škola pro sluchově postižené, Ostrava-Poruba, příspěvková organizace	Naslouchací aparatury pro výchovu a vzdělávání SP, akumulátory pro naslouchací aparatury	250 000,00	75 000,00
64628213	Základní škola, Ostrava-Přívoz, Ibsenova 36, příspěvková organizace	Odstranění havarijního stavu kanalizace, splaškových a srážkových vod		325 000,00
64628205	Základní škola, Ostrava-Mariánské Hory, Karasova 6, příspěvková organizace	Rekonstrukce elektroinstalace, II. etapa	1 002 946,00	
64628183	Základní škola, Ostrava-Poruba, Čkalovova 942, příspěvková organizace	Rekonstrukce střechy školní jídelny	500 000,00	
64628183	Základní škola, Ostrava-Poruba, Čkalovova 942, příspěvková organizace	Vybudování druhého příchodu k budově a školního parkoviště	240 100,00	
47655259	Základní škola, Karviná-Fryštát, Vydmuchov 1835, příspěvková organizace	Bezbariérovost školy	770 000,00	
69610126	Střední škola, Základní škola a Mateřská škola, Třinec, Jablunkovská 241, příspěvková organizace	Přístavba tělocvičny	449 225,00	
71172050	Základní škola, Ostrava-Slezská Ostrava, Na Vizině 28, příspěvková organizace	Řešení havarijního stavu kotelny	243 985,70	
	Celkem speciální základní školy		3 756 256,70	400 000,00
00842761	Matiční gymnázium, Ostrava, příspěvková organizace	Rekonstrukce hydroizolace podlahy školní kuchyně	520 000,00	
00842761	Matiční gymnázium, Ostrava, příspěvková organizace	Rekonstrukce střechy budov A a B	3 351 700,00	
00842745	Gymnázium, Ostrava-Hrabůvka, příspěvková organizace	Úsporná energetická opatření Gymnázia v Ostravě Hrabůvce	392 177,00	
00842745	Gymnázium, Ostrava-Hrabůvka, příspěvková organizace	Rekonstrukce elektroinstalace I. etapa	1 620 000,00	
00842745	Gymnázium, Ostrava-Hrabůvka, příspěvková organizace	Vybudování bezbariérového přístupu	2 111 865,00	
00842737	Gymnázium, Ostrava-Zábřeh, Volgogradská 6a, příspěvková organizace	Generální oprava sociálních zařízení pro žáky	2 597 667,10	

IČ	Příjemce	Akce	Investice	Neinvestice
00602060	Sportovní gymnázium Dany a Emila Zátokových, Ostrava, příspěvková organizace	Rekonstrukce elektroinstalace III. etapa	1 725 500,00	
62331205	Gymnázium Františka Živného, Bohumín, Jana Palacha 794, příspěvková organizace	Zateplení stropu půdních prostor objektů gymnázia včetně stropu tělocvičny	1 800 000,00	
62331639	Gymnázium, Český Těšín, příspěvková organizace	Odstranění havarijního stavu oplocení areálu gymnázia		1 000 000,00
62331639	Gymnázium, Český Těšín, příspěvková organizace	Výměna oken a zateplení budovy	6 728 741,59	
00601641	Masarykovo gymnázium, Příbor, příspěvková organizace	Stavba opěrné zdi, úprava školního hřiště a stavba běžecké dráhy	1 843 122,40	
47813091	Gymnázium Josefa Kainara, Hlučín, příspěvková organizace	Rekonstrukce sociálního zařízení	449 967,00	
47813105	Gymnázium, Vítkov, Komenského 145, příspěvková organizace	Výměna oken z jižní strany	1 800 000,00	
00601403	Gymnázium, Frýdlant nad Ostravicí, nám. T. G. Masaryka 1260, příspěvková organizace,	Přístavba tělocvičny	902 000,00	
00601390	Gymnázium, Třinec, příspěvková organizace	Dokončení výměny oken	750 000,00	
00601390	Gymnázium, Třinec, příspěvková organizace	Rekonstrukce sociálních zařízení	2 700 000,00	
00601331	Gymnázium, Rýmařov, příspěvková organizace	Generální rekonstrukce podlahy v tělocvičně	1 175 181,00	
	Celkem gymnázia		30 467 921,09	1 000 000,00
00602132	Střední průmyslová škola elektrotechniky a informatiky, Ostrava, příspěvková organizace	Rekonstrukce výtahů	3 260 600,00	
00602132	Střední průmyslová škola elektrotechniky a informatiky, Ostrava, příspěvková organizace	Rekonstrukce sportovní haly druhé části - II. etapa (v tom ISPROFIN 4,8 mil. Kč)	4 868 973,60	
00602086	Obchodní akademie a Vyšší odborná škola sociální, Ostrava-Mariánské Hory, příspěvková organizace	Výměna páteřního rozvodu vody v pavilonu D		750 000,00
00602051	Střední umělecká škola, Ostrava, příspěvková organizace	Rekonstrukce objektu Matiční pro potřeby SUŠ	2 856,00	
00602051	Střední umělecká škola, Ostrava, příspěvková organizace	Odstranění havarijního stavu kanalizace	478 474,00	
00602051	Střední umělecká škola, Ostrava, příspěvková organizace	Havarijní oprava střechy Střední umělecké školy Matiční	3 410 314,00	

IČ	Příjemce	Akce	Investice	Neinvestice
62331566	Střední průmyslová škola stavební, Havířov, příspěvková organizace	Výměna oken, zateplení fasády	3 466 837,12	
62331566	Střední průmyslová škola stavební, Havířov, příspěvková organizace	Stavební úpravy pavilonu "D" na výdejnu a jídelnu	1 750 000,00	
60337320	Obchodní akademie, Český Těšín, Sokola Tůmy 12, příspěvková organizace	Rekonstrukce sociálních zařízení včetně rozvodů a vnitřní kanalizace	2 800 000,00	
60337494	Obchodní akademie, Orlová, příspěvková organizace	Výměna oken včetně zateplení objektu	11 398 671,00	
47813121	Střední škola průmyslová a umělecká, Opava, příspěvková organizace	Rekonstrukce sociálního zařízení	1 800 000,00	
00601381	Střední průmyslová škola, Frýdek-Místek, příspěvková organizace	Rekonstrukce podlahy ve sportovní hale	1 700 000,00	
00601632	Střední průmyslová škola elektrotechniky, informatiky a řemesel, Frenštát pod Radhoštěm, příspěvková organizace	Rekonstrukce sociálních zařízení v domově mládeže	1 300 000,00	
63731371	Střední škola automobilní, mechanizace a podnikání, Krnov, příspěvková organizace	Oprava střechy		5 416 000,00
	Celkem střední odborné školy		36 236 725,72	6 166 000,00
00845256	Střední škola, Ostrava-Kunčice, příspěvková organizace	Odstranění havarijního stavu teplovodní soustavy		741 745,00
00845256	Střední škola, Ostrava-Kunčice, příspěvková organizace	Rekonstrukce elektroinstalace I.etapa	345 000,00	
68321261	Střední škola technických oborů, Havířov-Šumbark, Lidická 1a/600, příspěvková organizace	Výměna technologie kuchyně	782 136,00	
00577235	Střední škola hotelová a obchodně podnikatelská, Český Těšín, příspěvková organizace	Rekonstrukce budovy pro zřízení polygrafického oboru	1 065 253,00	
13644297	Střední škola řemesel a služeb, Havířov-Šumbark, Školní 2/601, příspěvková organizace	Výměna parovodní přípojky krytého bazénu		2 000 000,00
00576441	Střední škola hotelnictví a gastronomie, Frenštát pod Radhoštěm, příspěvková organizace	Rekonstrukce systému regulace a měření ústředního vytápění	1 100 000,00	
00577243	Střední škola gastronomie a služeb, Frýdek-Místek, tř. T.G.Masaryka 451, příspěvková organizace	Posílení kapacity elektrických rozvodů v souvislosti s rozšířením vybavenosti školy	1 894 291,00	
00100307	Střední škola zemědělství a služeb, Město Albrechtice, příspěvková organizace	Výměna oken	1 924 061,00	
00489875	Střední škola, Rýmařov, příspěvková organizace	Oprava střechy, komínů a klempířských prvků na budově školy		1 150 000,00

IČ	Příjemce	Akce	Investice	Neinvestice
		a domova mládeže		
00100340	Střední odborná škola a Střední odborné učiliště podnikání a služeb, Jablunkov, Školní 416, příspěvková organizace,	Rekonstrukce školních dílen	427 210,00	
00100340	Střední odborná škola a Střední odborné učiliště podnikání a služeb, Jablunkov, Školní 416, příspěvková organizace,	Druhá etapa rekonstrukce sociálního zařízení	1 000 000,00	
	Celkem střední odborná učiliště a učiliště		8 537 951,00	3 891 745,00
00601594	Odborné učiliště a Praktická škola, Nový Jičín, příspěvková organizace	Oprava střechy		200 000,00
	Celkem speciální střední školy		0,00	200 000,00
00602078	Janáčkova konzervatoř a Gymnázium v Ostravě, příspěvková organizace	Úpravy vzduchotechniky koncertního sálu a souvisejících prostor Janáčkovy konzervatoře - studie	69 020,00	
	Celkem konzervatoře		69 020,00	0,00
61989274	Základní škola, Ostrava-Zábřeh, Kpt. Vajdy 1a, příspěvková organizace	Rekonstrukce školní kuchyně	9 163,00	
	Celkem školní stravování při předškolním a základním vzdělávání mládeže		9 163,00	0,00
47813083	Obchodní akademie, Opava, příspěvková organizace	Vybudování výdejny stravy	592 394,27	31 138,73
47813130	Masarykova střední škola zemědělská a Vyšší odborná škola, Opava, příspěvková organizace	Rekonstrukce kuchyně	268 590,00	
00845329	Střední škola teleinformatiky, Ostrava, příspěvková organizace	Rekonstrukce elektroinstalace v kuchyni školy	400 000,00	
	Celkem ostatní školní stravování		1 260 984,27	31 138,73
00576441	Střední škola hotelnictví a gastronomie, Frenštát pod Radhoštěm, příspěvková organizace	Rekonstrukce výtahů v DM	1 021 999,50	
	Celkem domovy mládeže		1 021 999,50	0,00
61989207	Základní umělecká škola, Ostrava - Moravská Ostrava, Sokolská třída 15, příspěvková organizace	Zlepšení využitelnosti výtvarných ateliérů		2 369 768,53
61989185	Základní umělecká škola Eduarda Marhuly, Ostrava - Mariánské Hory, Hudební 6, příspěvková organizace	Kanalizační přípojka	140 000,00	

IČ	Příjemce	Akce	Investice	Neinvestice
63731983	Základní umělecká škola, Ostrava - Zábřeh, Sologubova 9/A, příspěvková organizace	Rekonstrukce elektroinstalace	1 302 000,00	
62331663	Základní umělecká škola Bohuslava Martinů, Havířov - Město, Na Schodech 1, příspěvková organizace	Oprava střechy včetně komínů		300 000,00
60780487	Základní umělecká škola, Město Abrechtice, Tyršova 1, příspěvková organizace	Oprava fasády a klempířských prvků		1 949 786,00
	Celkem základní umělecké školy		1 442 000,00	4 619 554,53
62330268	Dětský domov Loreta a Školní jídelna, Fulnek, příspěvková organizace	Rekonstrukce objektu pro zřízení dětského domova Fulnek	27 890 397,74	2 413 796,04
61989339	Dětský domov a Školní jídelna, Ostrava-Hrabová, Reymontova 2a, příspěvková organizace	Rekonstrukce objektu na dětský domov rodinného typu	25 451 842,38	1 297 972,62
00852732	Dětský domov a Školní jídelna, Lichnov 253, příspěvková organizace	Přestavba objektu prádelny na rodinný dům	3 004 041,80	172 900,00
	Celkem dětské domovy		56 346 281,92	3 884 668,66
	Odvětví školství celkem		139 148 303,20	20 193 106,92
	Akce financované přímo z rozpočtu kraje		91 292 564,20	5 112 675,92
	z toho: z ISPROFINu		6 120 000,00	0,00
	Akce realizované příspěvkovými organizacemi		47 855 739,00	15 080 431,00

Seznam použitých zkratek

AŠSK	Asociace školních klubů	NIDM	Národní institut dětí a mládeže
CERMAT	Centrum pro zjišťování výsledků vzdělávání	NIDV	Národní institut dalšího vzdělávání
CNC	Číslicově řízené stroje	NIV	Neinvestiční výdaje
ČR	Česká republika	NSK	Národní soustava kvalifikací
ČSÚ	Český statistický úřad	NÚOV	Národní ústav odborného vzdělávání
ČSI	Česká školní inspekce	NUTS	Územní celky vytvořené pro statistické účely (z angl. Nomenclature of Units for Territorial Statistics)
DD	Dětský domov	OFV	Ostatní formy vzdělávání
DDsŠ	Dětský domov se školou	ONIV	Ostatní neinvestiční výdaje
DM	Domov mládeže	OP LZZ	Operační program Lidské zdroje a zaměstnanost
DV	Další vzdělávání	OP RLZ	Operační program Rozvoj lidských zdrojů
DVPP	Další vzdělávání pedagogických pracovníků	OP VK	Operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost
DZ ČR	Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy ČR	OPPP	Ostatní platby za provedenou práci
DZ MSK	Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Moravskoslezského kraje	OŠMS MSK	Odbor školství, mládeže a sportu Krajského úřadu Moravskoslezského kraje
ESF	Evropský sociální fond	OU	Odborné učiliště
ESPO	European Skills Promotion Organization	PC	Osobní počítač
EU	Evropská unie	PNP	Prostředky na platy
EVVO	Environmentální výchova, vzdělávání a osvěta	p. o.	Příspěvková organizace
FKSP	Fond kulturních a sociálních potřeb	PPP	Pedagogicko-psychologická poradna
G	Gymnázium	PŠ	Praktická škola
GG	Globální grant	PŠD	Povinná školní docházka
HK ČR	Hospodářská komora ČR	RESA	Regionální systém analýz trhu práce v MSK
ICM	Informační centrum pro mládež	ROP	Regionální operační program
ICT	Informační a komunikační technologie	RF	Republikové finále
ISA	Informační systém o uplatnění absolventů na trhu práce	RP	Rozvojový program
IT	Informační technologie	RRLZ	Rada pro rozvoj lidských zdrojů
KÚ	Krajský úřad	RVP	Rámcový vzdělávací program
KÚ MSK	Krajský úřad Moravskoslezského kraje	SOŠ	Střední odborná škola
KVIC	Krajské zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků a informační centrum, Nový Jičín, příspěvková organizace	SOU	Střední odborné učiliště
LMS	Learning Management System	SPC	Speciálně pedagogické centrum
MEC	Metodické evaluační centrum	SPV	Střední průmyslová škola
MPSV	Ministerstvo práce a sociálních věcí	SPŠ	Svět vzdělávání - síť místních center celoživotního vzdělávání
MSK	Moravskoslezský kraj	SV	Speciální vzdělávací potřeby
MŠ	Mateřská škola	SVP	Státní rozpočet
MŠMT ČR	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR	SR	Společný regionální operační program
MV ČR	Ministerstvo vnitra ČR	SROP	Střední škola
NAEP	Národní agentura pro evropské vzdělávací programy	SŠ	Středisko volného času
		SVČ	Středisko praktického vyučování
		SPV	Školní vzdělávací program
		ŠVP	

U	Učiliště	VŠ	Vysoká škola
ÚIV	Ústav pro informace ve vzdělávání	VŠB – TUO	Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava
ÚK	Ústřední kola	VŠP	Vysoká škola podnikání
UNIV	Uznávání výsledků neformálního vzdělávání a informálního učení (název projektu)	VÚ	Výchovný ústav
ÚP	Úřad práce	VÚP	Výzkumný ústav pedagogický
VOŠ	Vyšší odborná škola	ZŠ	Základní škola
		ZUŠ	Základní umělecká škola
		ZUV	Základní umělecké vzdělávání

Seznam tabulek

Tab. č. 1	Vývoj počtu živě narozených dětí v okresech MSK.....	5
Tab. č. 2	Demografický vývoj v MSK dle věkových skupin.....	6
Tab. č. 3	Vzdělávací soustava MSK - školy a školská zařízení všech zřizovatelů	8
Tab. č. 4	Vzdělávací soustava v MSK dle zřizovatele.....	9
Tab. č. 5	Demografický vývoj 3 - 5letých dětí v okresech MSK.....	10
Tab. č. 6	Předškolní vzdělávání v MSK.....	11
Tab. č. 7	Mateřské školy běžné podle zřizovatele	11
Tab. č. 8	Mateřské školy pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami podle zřizovatele.....	12
Tab. č. 9	Děti ve speciálních třídách a individuálně integrované děti podle postižení.....	12
Tab. č. 10	Přípravné třídy pro děti se sociálním znevýhodněním	13
Tab. č. 11	Demografický vývoj 6 - 14letých v okresech MSK	15
Tab. č. 12	Základní vzdělávání a plnění povinné školní docházky ve středních školách a konzervatořích v MSK	15
Tab. č. 13	Základní školy běžné podle zřizovatele*	16
Tab. č. 14	Podíl počtu žáků ZŠ odcházejících do víceletých gymnázií.....	16
Tab. č. 15	Žáci plnící školní docházku podle § 38, § 41 a § 42 školského zákona	17
Tab. č. 16	Kurzy pro získávání základů vzdělání a základního vzdělání	17
Tab. č. 17	Základní školy pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami podle zřizovatele	18
Tab. č. 18	Žáci ve speciálních třídách a individuálně integrovaní žáci podle postižení	18
Tab. č. 19	Demografický vývoj 15 - 18letých v okresech MSK	20
Tab. č. 20	Střední vzdělávání a vzdělávání v konzervatoři v MSK	20
Tab. č. 21	Střední školy a konzervatoře podle zřizovatele.....	21
Tab. č. 22	Celkový počet žáků ve středních školách a konzervatořích dle stupně vzdělání	21
Tab. č. 23	Počet žáků nově přijatých do 1. ročníku středních škol a konzervatoří dle stupně vzdělání.....	22
Tab. č. 24	Celkový počet žáků ve skupinách oborů středního vzdělání	23
Tab. č. 25	Počet žáků nově přijatých do 1. ročníku skupin oborů středního vzdělání	23
Tab. č. 26	Celkový počet žáků ve skupinách oborů středního vzdělání s výučním listem	24
Tab. č. 27	Počet žáků nově přijatých do 1. ročníku skupin oborů středního vzdělání s výučním listem	25
Tab. č. 28	Celkový počet žáků ve skupinách oborů středního vzdělání s maturitní zkouškou	26
Tab. č. 29	Počet žáků nově přijatých do 1. ročníku skupin oborů středního vzdělání s maturitní zkouškou	27
Tab. č. 30	Celkový počet žáků ve skupině oborů vyššího odborného vzdělání v konzervatoři	28
Tab. č. 31	Počet žáků nově přijatých do 1. ročníku skupiny oborů vyššího odborného vzdělání v konzervatoři	28
Tab. č. 32	Praktické školy	29
Tab. č. 33	Žáci ve speciálních třídách a individuálně integrovaní žáci podle postižení/znevýhodnění v denní formě vzdělávání	29
Tab. č. 34	Demografický vývoj 19 - 21letých v okresech MSK do roku 2008.....	30
Tab. č. 35	Vyšší odborné školy	31
Tab. č. 36	Počet studentů ve skupinách oborů vyššího odborného vzdělání.....	31
Tab. č. 37	Nově přijatí studenti do 1. ročníku skupin oborů vyššího odborného vzdělání	32
Tab. č. 38	Počet studentů na vysokých školách v MSK.....	34
Tab. č. 39	Základní umělecké školy	37
Tab. č. 40	Jazykové školy	38
Tab. č. 41	Počet pedagogicko-psychologických poraden a jejich klientů.....	39
Tab. č. 42	Přehled činností pedagogicko-psychologických poraden	39
Tab. č. 43	Odborní pracovníci pedagogicko-psychologických poraden	40
Tab. č. 44	Počet speciálně pedagogických center a jejich klientů.....	40
Tab. č. 45	Přehled činností speciálně pedagogických center	41
Tab. č. 46	Odborní pracovníci speciálně pedagogických center	41
Tab. č. 47	Pravidelná činnost středisek volného času	41
Tab. č. 48	Příležitostné a další činnosti zájmového vzdělávání a soutěže vyhlašované a spoluvyhlašované MŠMT	42
Tab. č. 49	Táborová činnost a pobytové akce.....	42

Tab. č. 50	Pracovníci středisek volného času	43
Tab. č. 51	Pravidelná činnost školních družin a školních klubů	43
Tab. č. 52	Střediska praktického vyučování	44
Tab. č. 53	Přípravný stupeň - počet zařízení, tříd a dětí, nově zařazení a ukončení	44
Tab. č. 54	Počet tříd a dětí dle postižení v přípravném stupni	45
Tab. č. 55	Domovy mládeže – počet, kapacita, pracovníci	45
Tab. č. 56	Počet ubytovaných žáků/studentů v domovech mládeže	46
Tab. č. 57	Internáty – počet, kapacita, pracovníci	47
Tab. č. 58	Počet ubytovaných dětí/žáků v internátech	47
Tab. č. 59	Zařízení školního stravování	48
Tab. č. 60	Dětské domovy	49
Tab. č. 61	Přijetí a odchody z dětských domovů	49
Tab. č. 62	Pracovníci dětských domovů	50
Tab. č. 63	Dětské domovy se školou	50
Tab. č. 64	Přijetí a odchody z dětských domovů se školou	50
Tab. č. 65	Pracovníci dětských domovů se školou	51
Tab. č. 66	Diagnostické ústavy	51
Tab. č. 67	Přijetí do diagnostických ústavů a následné rozmístění	51
Tab. č. 68	Pracovníci diagnostických ústavů	52
Tab. č. 69	Výchovné ústavy	52
Tab. č. 70	Přijetí a odchody z výchovných ústavů	52
Tab. č. 71	Pracovníci výchovných ústavů	53
Tab. č. 72	Přehled dlouhodobých studií dle vyhlášky č. 317/2005 Sb. v letech 2005 až 2009	54
Tab. č. 73	Další vzdělávání ve školách	56
Tab. č. 74	Informace o akcích realizovaných v rámci programu ICeMSK ve školách v období září 2008 – srpen 2009	70
Tab. č. 75	Počet účastníků rozvojového programu Podpora jazykového vzdělávání pedagogických pracovníků v Moravskoslezském kraji v letech 2004 – 2008	71
Tab. č. 76	Školy s polským jazykem vyučovacím	76
Tab. č. 77	Školy s polským a českým jazykem vyučovacím	76
Tab. č. 78	Přehled o dotacích za poslední 2 roky	78
Tab. č. 79	Prioritní okruhy DVPP	79
Tab. č. 80	Realizované aktivity DVPP ve školním roce 2008/2009 dle obsahových priorit	80
Tab. č. 81	Statistika realizovaných aktivit DVPP ve školním roce 2008/2009 dle druhů škol a školských zařízení	80
Tab. č. 82	Rekvalifikační kurzy v kraji - podle okresů, vzdělávacích zařízení a škol	85
Tab. č. 83	Přehled o objemu poskytnutých finančních prostředků ze SR v roce 2009 v členění podle účelových znaků v tis. Kč (zdroj OŠMS)	90
Tab. č. 84	Přehled o objemu poskytnutých finančních prostředků na projekty spolufinancované z rozpočtu EU podle účelových znaků v tis. Kč (zdroj OŠMS)	91
Tab. č. 85	Výdaje hrazené prostřednictvím krajských normativů školám a školským zařízením kraje v tis. Kč (zdroj OŠMS)	93
Tab. č. 86	Neinvestiční výdaje škol a školských zařízení zřizovaných obcemi v tis. Kč (zdroj OŠMS)	94
Tab. č. 87	Přímé výdaje na vzdělávání na dítě, žáka a studenta u jednotlivých druhů škol a školských zařízení v tis. Kč (zdroj OŠMS)	95
Tab. č. 88	Výdaje na rozvojové programy hrazené školám a školským zařízením kraje z prostředků státního rozpočtu v tis. Kč (zdroj OŠMS)	95
Tab. č. 89	Prostředky poskytnuté z rozpočtu MSK v tis. Kč (zdroj OŠMS)	96
Tab. č. 90	Výdaje hrazené z prostředků zřizovatele školám a školským zařízením zřízeným krajem v tis. Kč (zdroj OŠMS)	98
Tab. č. 91	Přehled o výši nákladů hlavní činnosti v mil. Kč (zdroj OŠMS)	100
Tab. č. 92	Celkové náklady PO v hlavní činnosti za rok 2008 v tis. Kč (zdroj OŠMS)	100
Tab. č. 93	Struktura nákladů PO v hlavní činnosti v tis. Kč (zdroj OŠMS)	101
Tab. č. 94	Přehled o výši výnosů hlavní činnosti v mil. Kč (zdroj OŠMS)	102
Tab. č. 95	Přehled o prostředcích na reprodukci majetku poskytnutých školám v tis. Kč z rozpočtu kraje i státního rozpočtu (zdroj OŠMS)	104
Tab. č. 96	Jednotkové náklady v tis. Kč dle druhů škol (zdroj OŠMS)	105

Tab. č. 97	Objem dotací dle zákona č. 306/1999 Sb. poskytnutých soukromým školám dle druhu organizace v tis. Kč	106
Tab. č. 98	Počet zaměstnanců škol zřizovaných krajem a obcemi (zdroj OŠMS).....	108
Tab. č. 99	Počet přepočtených zaměstnanců škol a školských zařízení zřizovaných krajem a obcemi odměňovaných ze státního rozpočtu (zdroj OŠMS)	108
Tab. č. 100	Vývoj průměrného platu v letech v Kč (zdroj OŠMS)	110
Tab. č. 101	Vývoj průměrného platu dle kategorií zaměstnanců v Kč (zdroj OŠMS)	110
Tab. č. 102	Vývoj složek průměrného platu oproti roku 2008 v Kč (zdroj OŠMS)	110
Tab. č. 103	Dosažená úroveň průměrných platů v roce 2009 zaměstnanců odměňovaných ze státního rozpočtu v Kč (zdroj OŠMS)	110
Tab. č. 104	Dosažená průměrná měsíční výše nenárokových složek platu v Kč (zdroj OŠMS)	111
Tab. č. 105	Skutečná dosažená nenároková složka platu dle kategorií zaměstnanců a druhů škol v roce 2009 v Kč (zdroj OŠMS)	112
Tab. č. 106	Průměrná mzda zaměstnanců odměňovaných z jiných zdrojů v Kč (zdroj OŠMS)	112
Tab. č. 107	Plnění závazných ukazatelů v Kč (zdroj OŠMS)	113
Tab. č. 108	Významné úspěchy škol v ústředních kolech vědomostních soutěží ve školním roce 2008/2009	117
Tab. č. 109	Významné úspěchy škol v ústředních kolech sportovních soutěží ve školním roce 2008/2009	117
Tab. č. 110	Významné úspěchy škol v ústředních kolech soutěží odborných škol ve školním roce 2008/2009	118
Tab. č. 111	Významné úspěchy škol v ústředních kolech uměleckých soutěží ve školním roce 2008/2009	120
Tab. č. 112	Přehled projektů příspěvkových organizací zřízených Moravskoslezským krajem, doporučených k financování NAEP v rámci programu Leonardo da Vinci, výzva 2008	122
Tab. č. 113	Přehled projektů příspěvkových organizací zřízených Moravskoslezským krajem, doporučených k financování v rámci Regionálního operačního programu Moravskoslezsko: 6. kolo výzvy, dílčí oblast podpory 2.1.1 Rozvoj infrastruktury pro vzdělávání.....	122
Tab. č. 114	Přehled projektů příspěvkových organizací zřízených Moravskoslezským krajem, doporučených k financování v rámci 1 kola výzvy k předkládání projektů do globálních grantů Operačního programu pro vzdělávání, prioritní osa 1 - oblast podpory 1.1 Zvyšování kvality vzdělávání.....	123
Tab. č. 115	Přehled projektů příspěvkových organizací zřízených Moravskoslezským krajem, doporučených k financování v rámci 1 kola výzvy k předkládání projektů do globálních grantů Operačního programu pro vzdělávání, prioritní osa 1 - oblast podpory oblast podpory 1.2 Rovné příležitosti dětí a žáků, včetně dětí a žáků se speciálními potřebami	125
Tab. č. 116	Přehled projektů příspěvkových organizací zřízených Moravskoslezským krajem, doporučených k financování v rámci 1 kola výzvy k předkládání projektů do globálních grantů Operačního programu pro vzdělávání, prioritní osa 1 - oblast podpory 1.3 Další vzdělávání pracovníků škol a školských zařízení	125
Tab. č. 117	Přehled projektů příspěvkových organizací zřízených Moravskoslezským krajem, doporučených k financování v rámci 1. výzvy k předkládání individuálních projektů ostatních pro oblast podpory 1.1 Zvyšování kvality vzdělávání Operačního programu pro vzdělávání, prioritní osa 1	126

Seznam grafů

Graf č. 1	Vývoj počtu živě narozených dětí v MSK celkem	6
Graf č. 2	Demografický vývoj v MSK dle věkových skupin	6
Graf č. 3	Demografický vývoj 15letých v Moravskoslezském kraji	7
Graf č. 4	Roční relativní změny v počtu 15letých osob v Moravskoslezském kraji dle predikce ČSÚ	7
Graf č. 5	Poměr jednotlivých zřizovatelů u právnických osob vykonávajících činnost škol a školských zařízení v MSK za školní rok 2008/2009	9
Graf č. 6	Demografický vývoj 3 - 5letých v MSK celkem	10
Graf č. 7	Demografický vývoj 6 - 14letých v MSK celkem	14
Graf č. 8	Demografický vývoj 15 - 18letých v MSK celkem	20
Graf č. 9	Demografický vývoj 19 - 21letých v MSK celkem	30
Graf č. 10	Počet studentů ve skupinách oborů vyššího odborného vzdělání.....	32

Graf č. 11 Poměr účastníků DVPP k počtu pedagogických pracovníků ve školním roce 2008/2009	54
Graf č. 12 Struktura nevyčerpaných účelových dotací za rok 2009.....	92
Graf č. 13 Podpora romských žáků středních škol v tis. Kč za školy zřizované MSK	92
Graf č. 14 Dosažené výsledky hospodaření v mil. Kč.....	99
Graf č. 15 Struktura nákladů v roce 2009 (zdroj OŠMS).....	100
Graf č. 16 Struktura výnosů v roce 2009 (zdroj OŠMS).....	103
Graf č. 17 Srovnání objemu prostředků na reprodukci majetku v mil. Kč.....	105
Graf č. 18 Objem dotací v tis. Kč poskytnutých soukromým školám ze státního rozpočtu v období let 2002 až 2009	107
Graf č. 19 Struktura zaměstnanců podle druhů škol (zdroj OŠMS).....	109
Graf č. 20 Jednotlivé složky platu v roce 2009 (zdroj OŠMS)	111

